

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ КЪМ 30.06.2026 г.

Съдържание

Абревиатури и съкращения

- I. Отчет на основните параметри на бюджета**
- II. Преглед на настъпилите през отчетния период промени на показателите по бюджета**
- III. Преглед на настъпилите през отчетния период промени в организационната структура**
- IV. Преглед на изпълнението на политиките**
 - IV.1. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ОПАЗВАНЕТО И ПОЛЗВАНЕТО НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА**
 - IV.2. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ИНФОРМАЦИОННА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ**
- V. Преглед на изпълнението на бюджетните програми**
 - V.I.1. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.01 „ОЦЕНКА, УПРАВЛЕНИЕ И ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“**
 - V.I.2. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.02 „ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ И ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВИТЕ“**
 - V.I.3. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.03 „НАМАЛЯВАНЕ НА ВРЕДНИТЕ ЕМИСИИ В АТМОСФЕРАТА И ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ“**
 - V.I.4. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.04 „СЪХРАНЯВАНЕ, УКРЕПВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ЕКОСИСТЕМИ, МЕСТООБИТАНИЯ, ВИДОВЕ И ГЕНЕТИЧНИТЕ ИМ РЕСУРСИ“**
 - V.I.5. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.05 „ИНФОРМИРАНЕ, УЧАСТИЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА В ПРОЦЕСА НА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЯ И ПРИЛАГАНЕ НА МЕХАНИЗМИТЕ ЗА КОНТРОЛ“**
 - V.I.6. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.06 „ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА“**
 - V.I.7. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.07 „УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА“**
 - V.II.1. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.02.01 „НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ИНФОРМАЦИОННА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ“**
 - V.III.1. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.03.01 „ДЕЙНОСТИ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ, ХИДРОЛОГИЯ И АГРОМЕТЕОРОЛОГИЯ“**
 - V.IV.1. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.04.00 „АДМИНИСТРАЦИЯ“**

Абревиатури и съкращения

АДБФП	Административен договор за безвъзмездна финансова помощ
АО	Административно обслужване
АППК	Агенция за публичните предприятия и контрол
АУЕР	Агенция за устойчиво енергийно регулиране
АЯР	Агенция за ядрено регулиране
БАН	Българска академия на науките
БД	Басейнова дирекция
БДДР	Басейнова дирекция „Дунавски район“
БДЗБР	Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“
БДИБР	Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“
БДЧР	Басейнова дирекция „Черноморски район“
БИМ	Български институт по метрология
БИС	Български институт по стандартизация
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВНОС	Вещества, които нарушават озоновия слой
ВОП	Връзки с обществеността и протокол
ВРБ	Второстепенни разпоредители с бюджет
ГД ОПОС	Главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“
ГД ПБЗН	Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ в МВР
ГИС	Географска информационна система
ГМО	Генетично модифицирани организми
ДАМТН	Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
ДПП	Дирекция на природен парк
ДППГА	Доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии
ДНП	Дирекция на национален парк
ДНСК	Дирекция за национален строителен контрол
ЕАОС	Европейска агенция за околна среда
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Екологична оценка
ЕООВОСПЗ	Екологична оценка, оценка на въздействието върху околната среда и предотвратяване на замърсяването
ЕС	Европейски съюз
ЕСТЕ	Европейска система за търговия с емисии
ЗАНН	Закон за административните нарушения и наказания
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗГМО	Закон за генетично модифицирани организми
ЗДОИ	Закон за достъп до обществена информация
ЗДБ	Закон за държавния бюджет
ЗЕУ	Закон за електронното управление
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗИД	Закон за изменение и допълнение
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗМ	Защитена местност

ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗОПОЕЩ	Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети
ЗПК	Закон за противодействие на корупцията
ЗРА	Закон за рибарството и аквакултурите
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ЗЧАВ	Закон за чистотата на атмосферния въздух
ИАГ	Изпълнителна агенция по горите
ИА БСА	Изпълнителна агенция „Българска служба по акредитация“
ИА ГИТ	Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“
ИА ППРД	Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав“
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИБЕИ-БАН	Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания към БАН
ИГ-БАН	Институт за гората към БАН
ИКИТ-БАН	Институт за космически изследвания и технологии към БАН
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИО	Информационно обслужване
ИО-БАН	Институт по океанология към БАН
ИПК	Инвестиционна програма за климата
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КВЕСМС	Координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество
КЕВР	Комисия за енергийно и водно регулиране
КР	Комплексно разрешително
КТЗВДР	Конвенция за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния
ЛОС	Летливи органични съединения
МАС	Мобилни автоматични станции
МБВР	Международна банка за възстановяване и развитие
МВнР	Министерство на външните работи
МВР	Министерство на вътрешните работи
МЕ	Министерство на енергетиката
МЕЕС	Межведомствен експертен екологичен съвет
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИИИ	Министерство на икономиката, инвестициите и индустрията
ММС	Министерство на младежта и спорта
МОН	Министерство на образованието и науката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МТС	Министерство на транспорта и съобщенията
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МФ	Министерство на финансите
МС	Министерски съвет
Морска стратегия	Стратегия за опазване на околната среда в морските води на Черно море на Република България

НАП	Национална агенция за приходите
НАСНКРГФ	Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон
НДЕФ	Национален доверителен екофонд
НЕМ	Национална екологична мрежа
НИБХ	Национално информационно бюро по химикали
НИД	Наредба за изменение и допълнение
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НКЦ	Национален координационен център
НПКЗВ	Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха
НПО	Неправителствена организация
НПРД	Националната рамка за приоритетни действия
НРТКЕПГ	Национален регистър за търговия с квоти за емисии на парникови газове
НСЗП	Национална служба за защита на природата
НСИ	Национален статистически институт
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НСМСБР	Национална система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие
НЦОЗА	Национален център по общественото здраве и анализи
НЦРРЗ	Национален център по радиобиология и радиационна защита
ОВОС	Оценка на въздействието на околната среда
ОИСР	Организация за икономическо сътрудничество и развитие
ОП	Обществени поръчки
ОПОС 2014-2020 г.	Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г.
ОС	Оценка за съвместимост
ОЧВ	Опазване чистотата на въздуха
ПЗ	Природна забележителност
ПИК	Политика по изменение на климата
ПМДРА 2021-2027 г.	Програма за морско дело, рибарство и аквакултури
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ПОС 2021-2027 г.	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
ПП	Природен парк
ПСВРП	Предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал
ПСНРП	Предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУРБ	Планове за управление на речните басейни
ПУРН	Планове за управление на риска от наводнения
РБУ	Район за басейново управление
РДВ	Рамкова директива за водите
РДМС	Рамкова директива за морска стратегия
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
РКООНИК	Рамкова конвенция на ООН по изменение на климата
РЛ	Регионална лаборатория
РМС	Решение на Министерския съвет
РОУКАВ	Район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
РСУО	Регионално сдружение за управление на отпадъците

СДЧР	Стопанска дейност и човешки ресурси
СОЗ	Санитарно-охранителна зона
УВ	Управление на водите
УООП	Управление на отпадъците и опазване на почвите
ФПЧ	Фини прахови частици
ФУ	Финансово управление
ЦА	Централна администрация

I. Отчет на основните параметри на бюджета

а) Таблица, представяща отчет на приходите по бюджета (Приложение № 1) с кратко описание на приходите

Приложение № 1 – Отчет на приходите по бюджета

ПРИХОДИ (в евро)	Отчет към 30 юни 2026 г.
Общо приходи:	18 727 108
<i>Данъчни приходи</i>	
<i>Неданъчни приходи</i>	18 727 108
Приходи и доходи от собственост	839 138
Държавни такси	17 394 179
Глоби, санкции и наказателни лихви	286 288
Внесени ДДС и др. данъци върху продажбите	-412 619
Приходи от концесии	1 109 670
Други приходи	-530 847
Помощи и дарения от чужбина	41 299

Нетното изпълнение на приходите към 30.06.2026 г. е в размер на 18 727 108 евро. Реализираните приходи по бюджета на МОСВ за отчетния период са формирани от приходи от държавни такси, глоби, санкции, лихви, други неданъчни приходи и приходи от концесии.

Приходите от държавни такси постъпват на основание ПМС № 136/13.05.2011 г., с което е приета Тарифа за таксите, които се събират в системата на Министерството на околната среда и водите и на основание Закона за водите, чл. 196, ал.1.

Формираните приходи от глоби, санкции и наказателни лихви са от наложени глоби и санкции на физически и юридически лица във връзка с неизпълнение на екологичното законодателство. Неизплатените в доброволния срок за изпълнение се предават на Националната агенция по приходите (НАП) за принудително събиране.

Формираните „Други неданъчни приходи” са приходи по ЗДОИ, получени застрахователни обезщетения, реализирани курсови разлики от продажба на валута, суми по влезли в сила наказателни постановления принудително събрани от НАП и отчетени съгласно т. 74 от ДДС 12/2009 г. за реда и начина за събиране и отчитане на средствата по публични и частни държавни вземания.

Във връзка с член 55 от Закона за ограничаване изменението на климата, МОСВ администрира приходи от тържни продажби на квоти за емисии от парникови газове, които се превеждат по бюджета на ПУДООС.

За периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г.

Приходи от тържни продажби на квоти за парникови газове за периода от 01.01.2026 г. до 30.06.2026 г.

Приходи от тържни продажби на квоти за парникови газове за периода от 01.01.2026 г. до 30.06.2026 г.	Сума /евро/
Януари 2026 г.	45 515 340,00
Февруари 2026 г.	57 139 875,00
Март 2026 г.	51 619 815,00
Април 2026 г.	50 832 990,00
Май 2026 г.	47 785 725,00
Юни 2026 г.	54 585 360,00
Общо:	307 479 105,00

Превод към ПУДООС от тържни продажби на квоти за парникови газове за периода от 01.01.2026 г. до 30.06.2026 г.

Превод към ПУДООС от тържни продажби на квоти за парникови газове за периода от 01.01.2026 г. до 30.06.2026 г.	Сума /евро/
12.02.2026	45 515 340,00
09.03.2026	57 139 875,00
09.04.2026	51 619 815,00
20.05.2026	50 832 990,00
05.06.2026	47 785 725,00
Общо:	252 893 745,00

За периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г. са реализирани приходи от лихви от продажба на квоти за емисии на парникови газове, които се внасят в Централния бюджет на Република България.

Реализирани приходи от лихви от продажба на квоти за емисии на парникови газове

	средства в евро
01.01.2026 г. - 30.06.2026 г.	220 300,67

б) Таблица, представяща отчет на разходите по бюджета на МОСВ по бюджетни програми в рамките на изпълняваните политики (Приложение № 2а)

Приложение № 2а – Отчет на разходите по области на политики и бюджетни програми (по бюджета на ПРБ)

№	Наименование на областта на политика/функционалната област/бюджетната програма	Разходи (в евро)
		Отчет към 30.06.2026 г.
1900.01.00	Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда	12 017 117
1900.01.01	Програма 1 "Оценка, управление и опазване на водите на Република България"	2 859 773
1900.01.02	Програма 2 "Интегрирана система за управление на отпадъците, опазване на почвите"	1 232 695
1900.01.03	Програма 3 "Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух"	728 904
1900.01.04	Програма 4 "Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси"	4 592 722
1900.01.05	Програма 5 "Информаране, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол"	601 214
1900.01.06	Програма 6 "Оценка и управление на въздействието върху околната среда"	1 691 827
1900.01.07	Програма 7 "Управление на дейностите по изменение на климата"	309 982
1900.02.00	Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност	5 025 783
1900.02.01	Програма 8 "Национална система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност"	5 025 783
1900.03.00	Други бюджетни програми	8 918 686
1900.03.01	Програма 9 "Дейности по метеорология, хидрология и агрометеорология"	8 918 686
1900.04.00	Бюджетна програма „Администрация“	6 589 477
	Общо разходи	32 551 063

в) Таблица, представяща отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми в рамките на изпълняваните политики (Приложение № 26)

Приложение № 26 – Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми

Класификационен код	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ на Министерство на околната среда и водите (в евро)	Общо консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1900.01.00	Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда	93 597 884	12 017 117	81 580 767	11 971 010	11 971 010	0	81 626 874	46 107	81 580 767
1900.01.01	Програма 1 "Оценка, управление и опазване на водите на Република България"	50 117 767	2 859 773	47 257 994	2 859 773	2 859 773	0	47 257 994	0	47 257 994
1900.01.02	Програма 2 "Интегрирана система за управление на отпадъците и опазване на почвите"	9 584 867	1 232 695	8 352 172	1 232 695	1 232 695	0	8 352 172	0	8 352 172

1900.01.03	Програма 3 "Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух"	17 736 125	728 904	17 007 221	728 904	728 904	0	17 007 221	0	17 007 221
1900.01.04	Програма 4 "Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси"	11 290 068	4 592 722	6 697 346	4 546 615	4 546 615	0	6 743 453	46 107	6 697 346
1900.01.05	Програма 5 "Информаране, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол"	1 408 647	601 214	807 433	601 214	601 214	0	807 433	0	807 433
1900.01.06	Програма 6 "Оценка и управление на въздействието върху околната среда"	1 691 827	1 691 827	0	1 691 827	1 691 827	0	0	0	0
1900.01.07	Програма 7 "Управление на дейностите по изменение на климата"	1 768 583	309 982	1 458 601	309 982	309 982	0	1 458 601	0	1 458 601
1900.02.00	Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост	5 031 020	5 025 783	5 237	5 025 783	5 025 783	0	5 237	0	5 237
1900.02.01	Програма 8 "Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост"	5 031 020	5 025 783	5 237	5 025 783	5 025 783	0	5 237	0	5 237
1900.03.00	Други бюджетни програми	8 969 615	8 918 686	50 929	6 687 696	6 687 696	0	2 281 919	2 230 990	50 929
1900.03.01	Програма 9 "Дейности по метеорология, хидрология и агрометеорология"	8 969 615	8 918 686	50 929	6 687 696	6 687 696	0	2 281 919	2 230 990	50 929
1900.04.00	Бюджетна програма „Администрация“	17 544 965	6 589 477	10 955 488	6 589 477	6 589 477	0	10 955 488	0	10 955 488
	Общо разходи	125 143 484	32 551 063	92 592 421	30 273 966	30 273 966	0	94 869 518	2 277 097	92 592 421

г) Таблица, представяща източниците на финансиране на консолидираните разходи (Приложение № 3)

Приложение № 3 –Финансиране на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в евро)	Отчет към 30.06.2026
Общо консолидирани разходи:	125 143 484
Общо разчетено финансиране:	125 143 484
По бюджета на ПРБ	32 551 063
По други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:	92 592 421
• Сметки за средства от ЕС, в т.ч.	84 322 476
П "Околна среда" 2021-2027	73 720 583
Швейцаро-Българска програма за сътрудничество "Опазване на околната среда и климата"	154 529
Програма "LIFE"	37 763

П "Околна среда" 2021-2027 - бенефициенти МОСВ и ВРБ	10 326 089
Проекти по Плана за възстановяване и устойчивост	2 400
Програма "Техническа помощ"	1 855
Трансгранично сътрудничество - проекти	79 257
• Национален доверителен фонд	122 900
• ПУДООС	8 147 045

II. Преглед на настъпилите през отчетния период промени на показателите по бюджета

Предвид обстоятелството, че за отчетния период няма приет Закон за държавния бюджет на Република България, финансирането на дейностите е осъществявано в съответствие с действащата нормативна уредба за прилагане на удължителни разпоредби.

Политиките, осъществявани от административната система на МОСВ, са:

- ✚ Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда;
- ✚ Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост;
- ✚ Политика в областта на други бюджетни програми.

Функциите на министерството и звената, свързани с изпълнението на горепосочените политики, са представени в програмния бюджет на министерството в рамките на десет бюджетни програми, като за всяка една от тях са дефинирани съответните цели и са описани предоставяните услуги.

III. Преглед на настъпилите през отчетния период промени в организационната структура

През отчетния период няма настъпили промени в организационната структура на Министерството на околната среда и водите (МОСВ).

IV. Преглед на изпълнението на политиките

IV.1. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА ОПАЗВАНЕТО И ПОЛЗВАНЕТО НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане

Стратегическа цел: Опазване, съхранение и увеличаване на природния капитал, подобряване на управлението на отпадъците, преход към ефективна кръгова и конкурентоспособна нисковъглеродна икономика от гледна точка на използването на ресурсите и провеждане на устойчива политика за постигане на здравословна околна среда и защита на населението от свързани с околната среда въздействия.

Оперативни цели:

 Интегрирано управление на водите, в т.ч. опазване и подобряване състоянието на водите, постигане и поддържане на добро количествено, химично и екологично състояние на водните тела на територията на Република България и на околната среда в морските води и предотвратяване или намаляване на неблагоприятните последици от вредното въздействие на водите

В рамките на дейностите по прилагане на политиката по управление на водите се осъществява оперативно управление на водите на национално ниво и международно сътрудничество във връзка с прилагане на европейското законодателство.

Във връзка с разработените и приети с Решения на Министерския съвет Планове за управление на речните басейни (ПУРБ) 2022-2027 г. и Национални програми за прилагането им в изпълнение на изискванията на Рамковата директива за водите (РДВ), Планове за управление на риска от наводнения (ПУРН) 2022-2027 г. в изпълнение на Директива 2007/60/ЕО относно оценката и управлението на риска от наводнения и Морска стратегия на Република България в изпълнение на Рамковата директива за морска стратегия (РДМС) и в съответствие със заложените мерки в изготвените програми от мерки към ПУРБ, ПУРН и Морската стратегия и прилагане на националната политика за управление на водите, през отчетния период са извършени следните дейности:

- Във връзка с актуализацията на ПУРБ за периода 2028-2033 г., в периода 29.12.2025 г. – 04.02.2026 г. бяха публикувани Докладите за междинен преглед на значимите проблеми при управлението на водите за четирите района за басейново управление с цел консултации със заинтересованите страни и обществеността, като от басейновите дирекции са организирани и проведени срещи по места. Стартирани са проекти за актуализацията на ПУРБ, финансирани от Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. (ПОС 2021-2027 г.), с бенефициенти – Басейнова дирекция „Дунавски район“ (БДДР), Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ (БДИБР) и Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ (БДЗБР). През 2026 г. е обявена нова процедура само за ПУРБ на Черноморски район, като проектното предложение на Басейнова дирекция „Черноморски район“ (БДЧР) е в процес на оценка.
- Във връзка с подобряване управлението на водите в условията на изменения на климата и екстремни продължителни засушавания през последните години са предприети действия за осигуряване на финансиране чрез ПОС 2021-2027 г. и стартиране на проект за изготвяне на План за управление на засушаването, който да допълни ПУРБ 2028-2033 г.
- За постигане на съответствие със задълженията за отвеждане и пречистване на отпадъчните води с канализационни системи на населените места по Директива 91/271/ЕИО за пречистването на градските отпадъчни води – основни мерки в ПУРБ, продължава подкрепата за изграждане на необходимата инфраструктура с финансиране от ПОС 2021-2027 г., вкл. необходими дейности по реконструкция и подновяване на водоснабдителната система за намаляване на загубите и подобряване на качеството на питейната вода във водоснабдителните системи – също основни мерки в ПУРБ.

По предвидените приоритети за финансиране по ПОС 2021-2027 г. се изпълняват проекти в 7 административни области, започнали изпълнение през 2024 г., и се извършва оценка и на нови проектни предложения за финансиране, за изпълнение на основни мерки от ПУРБ за канализационни и водоснабдителни системи. Чрез ПУДООС се предоставят финансови средства на общините, събрани от такси по Закона за водите, за изпълнение на проекти за изграждане на канализационни мрежи и за пречистване на градските отпадъчни води в населени места, които не са в съответствие с изискванията за

отпадъчните води, и проекти за реконструкция на водоснабдителните системи за намаляване на загубите на вода.

- Във връзка с докладването на ПУРБ е събрана информацията за използваните средства за изпълнение на мерки от ПУРБ 2016-2021 г. за периода до 2021 г. и 2023-2024 г.
- Изпълняват се дейности по преразглеждане и актуализация на Предварителната оценка на риска от наводнения, която е първия етап от актуализацията на Планове за управление на риска от наводнения (ПУРН) за периода 2028-2033 г. Разработването на стратегическите документи се извършва от басейновите дирекции (БД) в рамките на проекти по процедура № BG16FFPR002-4.005 „Актуализация на Планове за управление на риска от наводнения за периода 2028-2033 г.“ по приоритет 4 „Риск и изменение на климата“ на ПОС 2021-2027 г.
- Предприети са действия във връзка с подготовката на процедура № BG16FFPR002-4.004 „Доизграждане на Националната система за управление на водите в реално време за 12 реки“, която е от ключово значение за изпълнението на националната политика по управление на водите, адаптация към изменението на климата и управление на риска от наводнения.
- С цел оперативно управление на комплексните и значими язовири, през първото полугодие на 2026 г. са изготвени: годишен график за ползване на водите от комплексните и значими язовири по приложение 1 от Закона за водите, с който е определена стратегията за използване на водите от язовирите по приложение 1, 6 бр. месечни графици и 10 бр. изменения на месечния график. Процентът на запълване на комплексните и значими язовири е най-високият за последните десет години спрямо стойностите, отчетени към същия календарен период. Чрез утвърдените от министъра на околната среда и водите месечни графици и изменения към тях е проведено гъвкаво управление на комплексните и значими язовири, съобразно наличните в тях обеми и заложената стратегия в годишния график, с което са осигурени питейно-битовото водоснабдяване на населението, предстоящия напоителен сезон и нуждите на енергетиката, както и запазване на акумулиран обем за следващата година. Предвид повишените завирени обеми на язовирите и специфичните технически особености по съоръженията са поставени необходимите ограничения с цел защита от наводнения. МОСВ и БД уведомяват своевременно и напомнят на местните власти да прилагат предвидените в ПУРН 2022-2027 г. мерки и да следят актуалната хидрометеорологична информация и прогнозите за опасни явления, издавани от НИМХ.
- По отношение на управление на минералните води са изготвени 13 бр. годишни доклади за изпълнението на концесионните договори за добив на минерална вода през 2025 г. и са публикувани формуляри за изпълнението на концесионните договори за добив на минерална вода през 2025 г. в Националния концесионен регистър. Одобрени от министъра на околната среда и водите са програмите на концесионерите на минерални води за 2026 г. за санитарно-технически мероприятия и мониторинг на минералната вода около водоземните съоръжения – обект на концесиите за добив на минерална вода – изключителна държавна собственост, и са приети отчетите на концесионерите за изпълнението на програмите за 2025 г.

Издадени са 8 заповеди на министъра на околната среда и водите, с които са определени санитарно-охранителни зони около водоземни съоръжения на находища на минерална вода – изключителна държавна собственост, и 12 заповеди за експлоатационни ресурси на находища на минерална вода – изключителна държавна собственост.

- По отношение на координиране на изпълнението на програмата от мерки от Морската стратегия (2016-2021 г.)/ актуализация на Морската стратегия е разработен Национален доклад за актуализация на чл. 8, 9 и 10 за периода 2018-2023 г. (първа част от третата

Морска стратегия за периода 2028-2033 г.), като са използвани данните и информацията от проведения мониторинг, изготвените доклади на Института по океанология към БАН (ИО-БАН), както и от възложени външни услуги от БДЧР. В периода 20.05.2026 г. – 19.06.2026 г. е проведена обществена консултация по Националния доклад на Република България по чл. 8, 9 и 10 от РДМС „Актуализация на състоянието на морската околна среда (член 8), дефинициите за добро състояние на морската околна среда (ДСМОС) по член 9 и екологичните цели и свързаните с тях индикатори по член 10 в българската част на Черно море“. На основата на получените в рамките на обществената консултация становища и предложения текстът на Националния доклад по чл. 8, 9 и 10 от РДМС е прецизиран. Проектът на Национален доклад е публикуван на интернет страниците на БДЧР и МОСВ. Изготвен е проект на Споразумение за 2026 г. между МОСВ и ИО-БАН за мониторинг на морски води на основание чл. 171, ал. 2, т. 3 и ал. 8 от Закона за водите.

- Изпълняват се задълженията за измервания, наблюдения, полеви и лабораторни изследвания съгласно чл. 171, ал. 2 от Закона за водите, включително задълженията на НИМХ във връзка с изпълнение на мониторинга на количеството на валежите, подземните и повърхностните води съгласно Заповед № РД-468/10.06.2026 г. и задълженията на ИАОС по изпълнение на програмите за мониторинг на екологично и химично състояние на повърхностните и подземните води от ИАОС съгласно Заповед № РД-93/29.01.2026 г. на министъра на околната среда и водите.

В резултат на работата на водената от МОСВ междуведомствена експертна група по Заповед № Р-229/31.12.2024 г. на министър-председателя на Република България и подписаната Съвместна декларация за намерения между българското и гръцкото правителство за водите на р. Арда, МОСВ продължи да участва с експертни становища и принос за формирането на националната позиция и двустранния диалог на високо политическо ниво между България и Гърция по въпросите на използването на водите на р. Арда и другите трансгранични реки.

 Постигане на ресурсна ефективност чрез прилагане на йерархията при управление на отпадъците, предотвратяване на образуването им, насърчаване на повторната употреба и оползотворяването им чрез рециклиране

Провежда се целенасочена политика по управление на отпадъците, чиято цел е да допринесе за постигане на ресурсна ефективност чрез прилагане на йерархията при управление на отпадъците, предотвратяване на образуването им, насърчаване на повторната употреба и оползотворяването им чрез рециклиране, намаляване на депонирането и ограничаване на вредното им въздействие върху околната среда и човешкото здраве. Цели се увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и повишаване значението на дейностите по рециклиране и оползотворяване на отпадъците, като усилията се насочват за създаване на „рециклиращо общество“ и подход, отчитащ целия „жизнен цикъл на продуктите и материалите“. Основни моменти при изпълнението на политиката по управление на отпадъците са координирането на дейностите за нейното осъществяване, координацията и контрола при проектиране, изграждане и експлоатация на съоръжения за третиране на отпадъците.

Във връзка със стартираната през 2025 г. от Европейската комисия процедура за нарушение № 2025/0301 срещу Република България за неуведомяване в срок за мерките за пълно транспониране на Директива (ЕС) 2024/884 за изменение на Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване, през първото полугодие на 2026 г. са предприети своевременни мерки за отстраняване на нарушението чрез разработване на проект на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване. С проекта в българското законодателство се въвеждат изискванията на Директивата и се постига пълно съответствие с нея с оглед изпълнение на ангажиментите на Република България като държава – членка на ЕС.

През отчетния период се работи и по въвеждане на прилагачи мерки за разделно събиране, предварително третиране, рециклиране и оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори. Съгласно чл. 93 от Регламент (ЕС) 2023/1542 за батериите и негодните за употреба батерии, до 18 август 2025 г. държавите членки установяват система от санкции, приложими при нарушение на разпоредби на Регламента, и вземат всички мерки, необходими за осигуряване на прилагането им. В тази връзка е разработен проект на Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори, с който се установяват изисквания за устойчивост, безопасност, етикетиране, маркировка и предоставяне на информация за целите на пускането на пазара или пускането в действие на батерии в рамките на Съюза, което от своя страна ще предотврати образуване на процедура за нарушение срещу Република България.

По отношение на реда за заплащане и начина за изчисляване на размера на продуктова такса, след извършване на анализ на размера на продуктовете такси за електрическо и електронно оборудване е направена преценка, че е необходима промяна в размера им с цел постигане на по-пропорционален и справедлив режим на продуктовете такси. В изпълнение на тази необходимост е разработен проект на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса.

С оглед предотвратяване, намаляване и ограничаване в максимално възможна степен на замърсяването на околната среда, Директива (ЕС) 2024/1785 за изменение на Директива 2010/75/ЕС относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) и на Директива 1999/31/ЕО относно депонирането на отпадъци следва да бъде транспонирана в националното законодателство до 1 юли 2026 г. В тази връзка са разработени проекти на НИД на Наредба № 3 от 22 май 2013 г. за изискванията към инсталации, произвеждащи титанов диоксид, и НИД на Наредба № 4 от 2013 г. за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци.

Изпълнението на политиката по опазване на почвите цели обезпечаване опазването на почвите от ерозия, киселяване, засоляване, уплътняване, намаляване на почвеното органично вещество, замърсяване, запечатване, свлачища, осигуряване на устойчиво ползване, запазване за бъдещите поколения и осигуряване при необходимост възстановяване на земите и функциите на почвите. По отношение на опазването на състоянието и функциите на почвите се прилагат мерки за предотвратяване на рискове за околната среда и човешкото здраве, свързани със замърсяване на почвите, в т.ч. с устойчиви органични замърсители.

 Подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на цялата страна чрез изпълнение на комплекса от мерки за опазване чистотата на атмосферния въздух

Основен проблем за страната от гледна точка на постигането и поддържането на добро качество на атмосферния въздух в населените места са наднормените нива на фини прахови частици (ФПЧ).

През м. април 2026 г. Изпълнителната агенция по околна среда приложи разработената от Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ) „Методика за определяне на превишенията на пределно допустимите стойности на ФПЧ₁₀, които се дължат на емисии на природни източници – пустинен прах“ за данните за 2025 г. Това е възможност, която е предвидена в европейското и в националното законодателство, когато установените превишения на нормите за ФПЧ₁₀ в даден район за оценка и управление (РОУ) са в резултат на високи концентрации на прахови частици в атмосферния въздух, причинени от природни източници (включително от пренос на пустинен прах), тези превишения да не се считат като такива. След това приспадане на емисиите от природни източници, за 2025 г. съответствие е постигнато в РОУКАВ – Югозападен с изключение на община Перник, Югоизточен с изключение на община Хасково и Агломерация Варна, от общо шест, на които е разделена страната.

С Постановление № 33 на Министерския съвет от 13 февруари 2026 г. за изменение и допълнение на Наредбата за реда и начина за организиране на националните инвентаризации на емисиите на вредни вещества и парникови газове в атмосферата (обн., ДВ, бр. 18 от 17.02.2026 г.), изискванията на Делегирана директива (ЕС) 2024/299 са въведени в българското законодателство. Европейската комисия е уведомена за това на 24.02.2026 г. с цел закриване на процедура за нарушение № 2025/0014.

През м. януари 2026 г. ЕК взе решение за закриване на процедура за нарушение № 2009/2135, касаеща превишаването на пределно допустимите стойности на серен диоксид.

 Опазване на биологичното разнообразие, съхраняване и устойчиво ползване на растителни и животински видове и местообитания

През първото полугодие на 2026 г. продължава изграждането на Националната екологична мрежа (НЕМ), състояща се от защитени територии и от защитени зони по „Натура 2000“.

Продължава процеса по изпълнение на ангажиментите на Република България съгласно Регламент (ЕС) 2024/1991 на Европейския парламент и на Съвета относно възстановяването на природата, като е инициирано разработването на Национален план за възстановяване на природата на Република България по реда чл. 14 от Регламента със собствен, експертен ресурс и с участието на ведомства, имащи касателство с изготвянето на стратегическия документ.

Продължава поетапното разработване и приемане на планове за управление на защитени територии, прилагането на действащите такива, както и прилагането на планове за действие за защитени и редки растителни и животински видове. Разработването и изпълнението на планове за управление е основно научнообосновано средство за постигане на целите за опазване и устойчиво ползване на биологичното разнообразие на страната. През отчетния период е инициирана процедура за актуализация на Националния план за действие за борба срещу незаконното използване на отрови в дивата природа (2021-2030 г.). Планът координира работата на институциите, за да спре залагането на отровни примамки, които застрашават защитени видове.

Продължава въвеждането на единния подход за управление на мрежата „Натура 2000“ чрез допопълване на административния капацитет на органите за управление на „Натура 2000“ на национално и регионално ниво, което представлява последващо действие от изменението и допълнението на Устройствения правилник на Министерството на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 23 от 19.03.2024 г.) и изменението и допълнението на правилниците за дейността, организацията на работа и състава на РИОСВ, ДНП и БД (обн., ДВ, бр. 41 от 10.05.2024 г.) по линия на привеждането на нормативната рамка в съответствие с приетия ЗИД на Закона за биологичното разнообразие (обн., ДВ, бр. 88 от 20.10.2023 г.). В изпълнение е проект BG16FFPR002-3.004-0001 „Функционално обезпечаване на органите за управление на мрежата Натура 2000“ по ПОС 2021-2027 г. за осигуряване на техника, оборудване и софтуер, което да осигури благоприятно изпълнение на функционалните задължения на служителите от органите, както и проект № BG16FFPR002-3.023-0001 „Интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при опазването на защитените зони от мрежата Натура 2000“ по на ПОС 2021-2027 г. Съгласно пар. 18 от преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на ЗБР, органите за управление по чл. 117а, ал. 1 организират разработването на планове за управление по чл. 27, ал. 1 в срок до 4 години от влизането му в сила.

Броят на издадените разрешителни, сертификати и лицензии, свързани с опазването и устойчивото използване на биологичното разнообразие, с които се регулира дейността на бизнеса и гражданите, е сравнително стабилен.

Издадени и обнародвани в Държавен вестник са 20 заповеди на министъра на околната среда и водите за обявяване на нови защитени територии и промяна в площта, режимите и

категорията на съществуващи такива и 11 заповеди за актуализация на площта на защитени територии на основание чл. 42, ал. 6 от Закона за защитените територии в резултат на поточни замервания.

Издадени са заповеди за обявяване на 10 вековни дървета и заличаване на 5 вековни дървета по реда на ЗБР.

Издаден е 1 Акт на МРРБ за изключителна държавна собственост на името на МОСВ за защитена територия от категорията „поддържан резерват“.

 Повишаване на общественото съзнание и култура по опазване на околната среда и ефективно прилагане на механизмите за контрол за изпълнение на екологичното законодателство

От ключово значение за постигането на целите на политиката е осигуряването на устойчива и здравословна околна среда чрез прилагане на механизмите за контрол и превенция при спазване на принципите на прозрачност, откритост, партньорство и диалог и формиране на съзнателно отношение и грижа към околната среда.

Осигуряването на ефективен обществен достъп до информация и участие на обществеността в процеса на вземане на решения съдейства за развитие на демократичните процеси при осъществяването на политиката за околна среда, развитие на гражданското общество, по-голяма прозрачност и по-високо качество на дейностите на институциите на национално и местно ниво, а също и за изпълнение на международните ангажименти, свързани с прилагането на Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда (Орхуска конвенция) и директивите на ЕС в тази сфера. Изпълнените дейности за формиране на съзнателно отношение към околната среда и повишаване на екологичната култура на обществеността допринасят за въвеждане на модели на обществено поведение, насочени към активно участие в процеса на опазване на околната среда в страната.

МОСВ продължава последователно да осигурява възможности за участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда, като през първото полугодие на 2026 г. са проведени 66 обсъждания на административни и нормативни актове с участието на обществеността. Броят на обществените организации (бизнес, образователни, научни, НПО, местни общности), ангажирани от МОСВ и неговите структури с дейности за изпълнение на политиката за опазване на околната среда, е 206. Поддържаните бази данни и публични регистри през периода са 388. Общо за периода в МОСВ и неговите структури са обработени 809 заявления за достъп до обществена информация.

Подготвени и проведени са 22 национални кампании по повод датите от Международния екологичен календар, в рамките на които от МОСВ и неговите структури са проведени над 700 информационно-образователни мероприятия, обхванали над 28 590 деца и ученици от близо 790 училища и детски градини в страната. Регионалните структури на МОСВ продължават да поддържат и развиват информационно-посетителски центрове на територията на страната.

Формирането на устойчиви модели на обществено поведение и осигуряването на качествена и здравословна околна среда се постига чрез осъществяване на ефективен превантивен, текущ и последващ контрол за спазване на екологичното законодателство, осигуряване на качествени административни услуги за гражданите и бизнеса от РИОСВ и БД.

В резултат на ефективното взаимодействие и обмен на информация между МОСВ и компетентните органи с контролни правомощия (Агенция „Митници“ и РИОСВ), през отчетния период е осигурен надзор за законосъобразното въвеждане на отпадъци на територията на Република България.

Изготвяни са ежедневни бюлетини за водностопанския баланс на комплексните и значими язовири по Приложение № 1 на Закона за водите и за качеството на атмосферния въздух, които са публикувани на интернет страницата на МОСВ.

Предотвратяване на замърсяването и опазване на околната среда и човешкото здраве чрез прилагане на превантивни инструменти

През първото полугодие на 2026 г. усилията са насочени и към дейностите по предотвратяване на замърсяването и опазване на околната среда и човешкото здраве чрез прилагане на превантивни инструменти, като се търси балансиран подход между развитието на производствените сектори и ограничаването на негативните въздействия на икономическите дейности върху околната среда. В този контекст се цели облекчаване на административната тежест за бизнеса, осигуряване на условия за законосъобразно осъществяване на икономическите дейности, повишаване на квалификацията на специалистите от индустрията и на експертния капацитет на контролните органи, активно включване на всички заинтересовани страни в процеса – браншови организации, институции, общини, граждани и неправителствени организации. В рамките на изпълнение на тези цели са предоставени указания и становища, проведени са работни срещи и консултации, насочени към подобряване на координираността, повишаване на прозрачността и ефективността на прилаганите мерки.

През отчетния период са извършени действия за постигане на дигитализация на ресурсите в обхвата на превантивните инструменти (вкл. поддръжка на съществуващите информационни системи, интеграция на информационни системи, работа с внедрен в предходния период софтуерен продукт за случаи на непосредствена заплаха за екологични щети или на причинени екологични щети). По този начин информацията за околната среда ще бъде все повече на разположение на обществеността посредством леснодостъпни електронни бази данни. Създават се условия и за улесняване на операторите и органите на изпълнителната власт, имащи задължения в областта на законодателството по превантивните инструменти.

Намаляване на неблагоприятното въздействие върху човешкото здраве, екосистемите и националното стопанство, предизвикано от изменението на климата

През първото полугодие на 2026 г. продължи изпълнението на Националната стратегия за адаптация към изменението на климата и Плана за действие към нея за периода до 2030 г., включително координираността със секторните институции по изпълнението на мерките за адаптация. В процес на подготовка е Междинната оценка за изпълнението на Стратегията за периода 2020-2024 г., която ще послужи като основа за последващото ѝ актуализиране.

Съществена част от дейността беше насочена и към координираността със секторните министерства и институции във връзка с изпълнението на политиките и мерките в областта на смекчаването и адаптацията към изменението на климата. Същевременно продължи работата по актуализирането на Интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030 г., включително провеждането на процедурата по екологична оценка и оценка за съвместимост.

Продължи изпълнението на националните политики и мерки за намаляване на емисиите на парникови газове, както и координираността по прилагането на европейското законодателство в областта на климата. През отчетния период бяха изпълнени задълженията, свързани с Европейската система за търговия с емисии, Механизма за корекция на въглеродните емисии по границите и подготовката за прилагането на новите европейски изисквания в областта на климата.

В периода 8-18 юни 2026 г. България участва в 64-та сесия на Спомагателните органи към Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (SB 64), проведена в гр. Бон, Федерална република Германия. В рамките на заседанията, под координираността на Председателството на Съвета на ЕС и Европейската комисия бяха съгласувани общите

позиции на Европейския съюз и бяха проведени преговори по ключови въпроси, свързани с подготовката на предстоящата Конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (COP31).

През отчетния период продължи подготовката на участието на Република България в 31-вата Конференция на страните по РКООНИК (COP31), включително координацията на националните позиции по основните преговорни теми, съвместно с ЕК и държавите – членки на ЕС.

б) Описание на степента на достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото и резултати, относими към съответната област на политика

Прилагането на законодателството в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда е гаранция за постигане на основните цели на националната политика по опазване на околната среда и намаляване и предотвратяване на рисковете за човешкото здраве.

Стриктното прилагане на законодателството по околна среда създава и предпоставки за повишаване качеството на живот на населението. Чрез осигурената възможност за участие на обществеността в процеса на вземане на решения се повишава прозрачността, укрепва се общественото доверие в държавната и местната администрация и между промишлеността и обществеността.

Оптималната осигуреност на населението и икономиката с вода в достатъчно количество и с необходимото качество, справедливото разпределение на наличните водни ресурси, осигуряването на ефективното им използване при отчитане на въздействието върху свързаните с тях екосистеми, достигането и поддържането на добро състояние на всички води на територията на страната и морската околна среда са отправна точка за прилагане на политиката в областта на опазване на околната среда. Прилагането на принципите на интегрирано управление на водите, разширяването на информацията за състоянието на водите, намаляването на неблагоприятните последици от наводнения за човешкото здраве, стопанската дейност и околната среда водят до опазване, съхранение и увеличаване на водния природен капитал. Показателят за отчитане на постигнатите полза/ефект е: *Население, обхванато от изпълнени мерки за подобряване състоянието на водите и за защита от наводнения: подобро водоснабдяване; подобро пречистване на отпадъчни води; защита от наводнения.*

Изпълнението на политиката по управление на отпадъците води до предотвратяване, намаляване или ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда и използването им като ресурс за икономиката. Показателят за отчитане на постигнатите полза/ефект е: *Допълнителен капацитет за оползотворяване/ рециклиране на отпадъци.*

Ползата за обществото от прилагането на политиката по опазване чистотата на атмосферния въздух е намаляване вредното въздействие и предотвратяване настъпването на опасности и щети върху здравето на хората, животните, растенията, природните и културни ценности от негативното изменение в КАВ в резултат на различни дейности с източници на емисии. Съгласно всички анализи „разходи/ползи“ към европейските директиви в сферата на опазване чистотата на въздуха, направените разходи за намаляване на емисиите на вредни вещества и подобряване качеството на въздуха са значително по-малко от цената, която обществото плаща заради въздух с лошо качество – преждевременна смърт, различни видове тежки заболявания, намалена производителност на труда и т.н. Показателят за отчитане на постигнатите полза/ефект е: *Население с подобро качество на атмосферния въздух (за замърсител PM_{10}).*

Политиката в областта на биологичното разнообразие е свързана с множество дейности по управление и контрол на защитените зони, опазване на биологичното разнообразие, опазване

на представителни за Република България и за Европа типове природни местообитания и местообитания на застрашени, редки и ендемични растителни, животински и гъбни видове в рамките на Националната екологична мрежа, като целта е постигане на съхранени, опазени и възстановени диви растителни и животински видове и генетичните им ресурси, местообитания и забележителни обекти на неживата природа.

Разработването и приемането на планове за управление на защитени територии и защитени зони и на планове за действие за растителни и животински видове, осъществяването на контрол при изпълнение на забраните или ограниченията на дейности в рамките на НЕМ водят до опазване, поддържане и възстановяване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие като част от природния потенциал за устойчиво развитие на регионите.

Показателят за отчитане на постигнатите полза/ефект е: *Управление и защита на природни местообитания и видове чрез: приети планове за управление на защитени територии и защитени зони и планове за действие за растителни и животински видове; осигуряване на екологосъобразно и контролирано ползване на природни ресурси в националните паркове (паша, дървесина, сенокос, лечебни растения, гъби и диворастващи плодове).*

Политиката в областта на изменението на климата допринася за намаляване на емисиите на парникови газове, повишаване на устойчивостта към неблагоприятните последици от изменението на климата и изпълнение на националните и европейските цели за климатична неутралност. Чрез разработването и прилагането на стратегически и нормативни документи, координацията на националните политики, участието в европейските и международните процеси и подпомагането на изпълнението на мерки за смекчаване и адаптация се създават условия за устойчиво икономическо развитие, повишаване на конкурентоспособността и ограничаване на климатичните рискове за населението, икономиката и околната среда. Показателят за отчитане на постигнатите полза/ефект е: *Емисии на парникови газове на национално ниво.*

➤ Отчет на показателите за полза/ефект

Област на политика: Политика в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда	Мерна единица	Целева стойност за 2026 г.	Отчет към 30.06.2026 г.
<i>Показатели за полза/ефект:</i>			
1. Население, обхванато от изпълнени мерки за подобряване състоянието на водите и за защита от наводнения: • подобро водоснабдяване; • подобро пречистване на отпадъчни води; • защита от наводнения	бр. жители	170 070 126 000 97 197	112 128 101 139 30 914
2. Допълнителен капацитет за оползотворяване/ рециклиране на отпадъци	тона	55 000	0*
3. Управление и защита на природни местообитания и видове чрез: • приети планове за управление на защитени територии и защитени зони и планове за действие за растителни и животински видове; • осигуряване на екологосъобразно и контролирано ползване на природни ресурси в националните паркове (паша, дървесина, сенокос, лечебни растения, гъби и диворастващи плодове)	брой	12 900	0** 372***
4. Население с подобро качество на атмосферния въздух (за замърсител ФПЧ ₁₀)	бр. жители	2 952 217	1 028 087****
5. Емисии на парникови газове на национално ниво	ktCO ₂ eq*****	37 594	Отчита се на годишна база.

* В рамките на приоритет 2 „Отпадъци“ на ПОС 2021-2027 г. са обявени две процедури, свързани с изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци. Към момента, проектите по тези процедури са в процес на изпълнение.

** По отношение на плановете за действие за растителни и животински видове, 16 броя са разработени с финансовата подкрепа на ОПОС 2014-2020 г. и са приети през 2023 г. Плановете за действие за растителни и животински видове за настоящия отчетен период не са възлагани.

*** Издадени разрешителни за паща от трите дирекции на национални паркове.

**** Оценка за показателя е направена по предварителни данни от мониторинга на качеството на атмосферния въздух към 31.12.2025 г., които е възможно да претърпят промяна след тяхната проверка. Оценка за показателя за 2026 г. може да бъде направена след 31.12.2026 г., след като бъдат отчетени резултатите от мониторинга на качеството на атмосферния въздух на годишна база.

***** килотона въглероден диоксид еквивалент

➤ Кратко описание на показателите за полза/ефект

Показател № 1: Показателят измерва постигнатия ефект от подкрепени проекти, насочени към повишаване на ефективността на ползване на водите чрез намаляване на загубите на вода във водопреносните мрежи, подобряване на качеството на питейната вода, намаляване на замърсяването на водните тела от непречистени битови отпадъчни води от населените места и защита от наводнения.

Представените от басейновите дирекции данни по показателя са свързани с изпълнението на административни мерки въз основа на информация от издадени разрешителни за водовземане и ползване на воден обект по реда на Глава IV от ЗВ и на инфраструктурни мерки по изграждане на водоснабдителни и канализационни системи и на съоръжения за защита от вредното въздействие на водите.

Показател № 2: Показателят измерва постигнатия ефект от осъществени проекти, свързани с предотвратяване, намаляване или ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда и използването им като ресурс за икономиката.

Показател № 3: Показателят е ключовия механизъм за ефективно управление и защита на природни местообитания и видове с европейско и национално значение, който способства за измерване на постигнатия напредък в стратегическото планиране на мерките, необходими за подобряване на природозащитното им състояние и контролирано ползване на природни ресурси в националните паркове.

Показател № 4: Показателят измерва постигнатия ефект от прилагането на мерки, като дава информация за населението в определени градове с подобрено КАВ (с целева стойност за периода от 2026 г. до 2028 г. – 2 952 217 жители). Основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух, са 12 замърсителя, които са обект на нормиране и чиито нива в атмосферния въздух подлежат на задължителна текуща оценка (мониторинг). Замърсителите са следните: прахови частици – ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2.5}, серен диоксид, азотни оксиди, олово, озон, въглероден оксид, бензен, кадмий и никел (тежки метали), арсен и полициклични ароматни въглеводороди. Приоритет на национално ниво е подобряване на КАВ в случаите на наднормено замърсяване с ФПЧ₁₀.

Съгласно предварителните данни за 2025 г. от мониторинга на качеството на атмосферния въздух тенденцията за спазване на нормите за качество на атмосферния въздух се запазва в общините Девня, Плевен, Пирдоп, Благоевград, Добрич, Сливен, Гълъбово, Стара Загора, Ловеч, Димитровград, Несебър, Велико Търново, Пазарджик, Враца, Шумен, Бургас, Кърджали, Асеновград, Смолян и Варна. Постигната е също така средногодишната норма по показател ФПЧ_{2.5} съгласно наличните предварителни данни в градовете София, Пловдив, Варна, Велико Търново, Перник, Стара Загора и Русе. Оценка за показателя за 2026 г. може да бъде направена след 31.12.2026 г., след като бъдат отчетени резултатите от мониторинга на качеството на атмосферния въздух на годишна база.

Показател № 5: Показателят измерва общото количество емисии на парникови газове на национално ниво, отчетени съгласно Националната инвентаризация на емисиите на парникови газове, изготвяна в изпълнение на изискванията на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, Парижкото споразумение и европейското законодателство. Показателят отразява напредъка на Република България при изпълнението на националните

и европейските цели за намаляване на емисиите на парникови газове и се отчита на годишна база.

➤ **Други институции, допринесли за постигането на ползата/ефекта**

- МС; МФ; МРРБ; МЗХ; МЗ; МИИИ; МЕ; МОН; МТСП; ММС; МВР; МВНР; МТС; МП;
- АЯР; Агенция „Митници“; НАП; ИАГ; ИА ГИТ; АППК; ИА БСА; ИА ППРД; АУЕР; КЕВР; ДНСК; ДАМТН; НЦОЗА; НЦРРЗ; ИАРА; БАБХ; ИАЖА;
- НСИ; НИМХ; РЗИ; БИС; БИМ; институти към БАН;
- НДЕФ; ПУДООС;
- областни администрации; общини;
- висши учебни заведения;
- неправителствени организации;
- бизнес организации и др.

➤ **Източници на информацията за данните по показателите за полза/ефект**

МОСВ, ИАОС, РИОСВ, ДНП, БД, НСИ

в) Отговорност за изпълнение на целите в съответната област на политика

Оперативна цел № 1: МОСВ – дирекция УВ, и структурите на МОСВ – ИАОС, РИОСВ, БД и ДНП, съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури;

Оперативна цел № 2: МОСВ – дирекция УООП, и структурите на МОСВ – ИАОС и РИОСВ, съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури;

Оперативна цел № 3: МОСВ – дирекция ОЧВ, и структурите на МОСВ – ИАОС и РИОСВ, съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури;

Оперативна цел № 4: МОСВ – дирекция НСЗП, и структурите на МОСВ – ИАОС, РИОСВ и ДНП, съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури;

Оперативна цел № 5: МОСВ – дирекции КВЕСМС и НКЦ, и структурите на МОСВ – ИАОС, РИОСВ, БД и ДНП, съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури;

Оперативна цел № 6: МОСВ – дирекция ЕООВОСПЗ, и структурите на МОСВ – ИАОС, РИОСВ, БД и ДНП, съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури, а в частта по изпълнение на програмите за отстраняване на минали екологични щети – и МФ и АППК;

Оперативна цел № 7: МОСВ – дирекция ПИК, и ИАОС съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури, както и НДЕФ.

г) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

През отчетния период са приети:

- ПМС № 5 от 12 януари 2026 г. за изменение и допълнение на Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии, приета с ПМС № 7 от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 5 от 15.01.2026 г.);
- ПМС № 33 от 13 февруари 2026 г. за изменение и допълнение на Наредбата за реда и начина за организиране на националните инвентаризации на емисиите на вредни вещества и парникови газове в атмосферата, приета с ПМС № 261 от 2014 г. (обн., ДВ, бр. 18 от 17.02.2026 г.);

- ПМС № 69 от 15 юни 2026 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет, свързани с прилагането на Европейската система за търговия с емисии (обн., ДВ, бр. 56 от 19.06.2026 г.).

IV.2. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ИНФОРМАЦИОННА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане

Стратегическа цел: Мониторинг на околната среда, анализ и оценка на състоянието на компонентите и факторите на околната среда за изготвяне и предоставяне на информация, която да служи за основа за вземане на решения относно ефективността и целесъобразността на провежданите политики в областта на околната среда.

Оперативни цели:

✚ Осигуряване на подходяща инфраструктура за мониторинг и информация за околната среда за целите на политиките за опазване на околната среда, в т.ч. за публичен достъп до екологична информация;

✚ Развитие на Националната система за мониторинг на околната среда.

Мониторингът по компоненти и фактори на околната среда се извършва в планирания обхват и в съответствие със заложените целеви стойности в програмния и ориентиран към резултатите бюджет на МОСВ за 2026 г.

Обработена и изготвена е необходимата информация от извършения мониторинг на околната среда съгласно изискванията на националното законодателство и ангажиментите, произтичащи от членството на България в ЕС/ Европейската агенция по околна среда (ЕАОС).

Съгласно подадените от ЕАОС срокове са извършени докладвания на предварителна и окончателна инвентаризация на емисии на парникови газове за 2024 г. по Рамковата Конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) и по Регламент (ЕС) № 2018/1999, национална инвентаризация на емисии на вредни вещества за 2024 г. по Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (КТЗВДР) и до Европейската комисия по Директива (ЕС) 2016/2284 за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители. Извършено е и докладване до ЕК по Европейския регистър за изпускане и пренос на замърсители на данните за емисиите за 2024 г., както и коригираните доклади за предишни години съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 166/2006.

Извършени са докладвания до Евростат в областта на отпадъците, както следва: по Директива 2006/66/ЕО относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори; Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване; Директива 2000/53/ЕО относно излезлите от употреба превозни средства; Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците, по отношение на отпадъчните масла и отпадъчните нефтопродукти; Директива 94/62/ЕО относно опаковки и отпадъци от опаковки; Решение за изпълнение на Комисията (ЕС) 2018/896 за отчитане на годишна консумация на тънки пластмасови торбички; Решение 2011/753/ЕС и Решение за изпълнение (ЕС) 2019/1004 на Комисията за материалното оползотворяване на отпадъци от строителство и разрушаване; Решения за изпълнение на Комисията 2019/1004/ЕО и 2019/1885/ЕО за докладване за битови отпадъци; Решение за изпълнение (ЕС) 2022/162 на Комисията за установяване на правила за прилагането на Директива (ЕС) 2019/904 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изчисляването, проверката и докладването на

намаляването на потреблението на някои пластмасови продукти за еднократна употреба; Решение за изпълнение (ЕС) 2021/19 на Комисията по потоци за повторно използване; Директива 91/271/ЕИО за пречистване на отпадъчните води от населените места.

На всеки час се докладват данни от Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон в България към Европейската система за обмен на радиологични данни (EURDEP), като е осигурен и постоянен достъп до информацията от аналогични системи на страните от ЕС.

На всеки час се докладват данни за качеството на атмосферния въздух от Националната система за мониторинг на качеството на въздуха до ЕАОС.

На интернет страницата на ИАОС се предоставят данни по показатели за качеството на атмосферния въздух в реално време (<http://eea.government.bg/kav/>).

На интернет страницата на ИАОС са публикувани данните за качеството на повърхностни и подземни води за 2024-2025 г., за осигуряване на публичност на данните от мониторинга на водите (<https://eea.government.bg/water-mn>).

Извършено е докладване до ЕАОС, по приоритетен поток NatDA, на данни и цифрови граници на защитените територии за 2025 г.

Докладвани са в пълен обем и срок до Програмния център на МКП Гори (ICP Forests) в онлайн платформата на програмата: по ниво I – данни и информация в унифициран вид и формат за състоянието на горите през 2025 г., като е качен и онлайн Национален доклад за 2025 г.; по ниво II – данните и информацията в унифициран вид и формат за 2024 г. (10 модула данни).

б) Описание на степента на достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото и резултати, относими към политиката

Очакваната полза за обществото от извършването на мониторинга, изготвянето на анализ и оценка на състоянието на компонентите на околната среда и факторите, влияещи върху тях, и предоставянето на представителна и актуална информация за състоянието на околната среда е реализирана в необходимата степен. В срок се изготвят и публикуват периодичните бюлетени за състоянието на околната среда в България (ежедневни и тримесечни, както и годишен бюлетин за качеството на атмосферния въздух).

Функционира Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в реално време, в т.ч. модул за предоставяне на данни за КАВ с достъп от общините и SMS оповестяване до заинтересованите институции за превишенията на допустимите норми и алармени прагове за опазване на човешкото здраве.

Изготвени и изпратени за изпълнение са графици за измерване на КАВ с мобилни автоматични станции (МАС); графици за измерване на емисии на вредни вещества във въздуха от неподвижни източници и списък на големи неподвижни обекти, източници на вредни вещества в атмосферния въздух, които подлежат на контрол чрез попълване на регистрационни карти.

Извършена е оценка на данните от мониторинга на качеството на почвите за 2025 г. и са въведени данните за 2025 г. Със Заповед № 129/16.06.2026 г. на изпълнителния директор на ИАОС е утвърдена програмата за почвен мониторинг – II ниво.

Функционира Националната система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие (НСМСБР) и информационната система към нея. Годишните графици на РИОСВ, ДНП и ДПП за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие през 2026 г. са изготвени и утвърдени от министъра на околната среда и водите.

Функционира Национална система за мониторинг на горските екосистеми. Със заповед на изпълнителния директор на ИАОС са утвърдени програма и план-график за изпълнение на

дейностите по ниво II (интензивен горски мониторинг) през 2026 г.

Администрира се Националната информационна система „Отпадъци“ (НИСО). Системата е въведена в експлоатация с пълната си функционалност – чрез НИСО се води месечна и годишна отчетност за отпадъци; подават се заявления за издаване на документи за дейности с отпадъци и заявления за регистриране в публичните регистри; издават се/ утвърждават се документи за дейности с отпадъци; поддържат се публичните регистри в изпълнение на чл. 45, ал. 1 от ЗУО. Сключен е Договор с предмет: „Надграждане и обновяване на Националната информационна система за отпадъци (НИСО)“, както и текущо се изпълнява Договор с предмет: „Следгаранционна специализирана поддръжка на Националната информационна система „Отпадъци“.

Съгласуваните с БД и МОСВ програма и мрежи за мониторинг на води са утвърдени със Заповед № РД-93/29.01.2026 г. на министъра на околната среда и водите.

Актуализирани са пунктовете за мониторинг на повърхностни и подземни води, седиментни и биота в поддържаните информационни системи във връзка с изпълнение на програмите за мониторинг, утвърдени със Заповед № РД-93/29.01.2026 г.

Изпълняват се задачите, свързани с поддръжка и развитие на информационните системи и публичните регистри. Разширява се и се обновява информацията в базите данни за подсистемите на НСМОС. Поддържа се и се обновява използвания софтуер.

Актуализират се общите номенклатури на поддържаните бази данни.

Въвеждат се данните за първото полугодие на 2026 г. от проведения мониторинг на повърхностни води в Информационната система за обмен на данните от мониторинга на водите, извършван в системата на МОСВ.

Поддържа се и се администрира Геоинформационната система за управление на водите и докладване.

Въвеждат се данните за първото полугодие на 2026 г. от проведения химичен мониторинг на подземни води в Информационната система за подземни води.

Актуализират се данните в информационната система по чл. 10 от Наредбата за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти.

Административат се Информационната система за инсталациите, източници на емисии на летливи органични съединения и единния Публичен електронен регистър на инсталациите, източници на емисии на летливи органични съединения. На отговорните институции и обществеността е осигурен достъп до информация за инсталациите, извършващи дейности от категориите съгласно Приложение № 1 на Наредба № 7 от 21 октомври 2003 г., и информация в реално време за регистрираните и закритите инсталации.

Административат се софтуерните модули за въвеждане на данни и изготвяне на изходни справки от ИС „Горски екосистеми – I ниво“ (широкомасщабен мониторинг) и „Горски екосистеми – II ниво“ (интензивен мониторинг).

Експлоатира се Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон.

Актуализират се данните в информационната система на Регистъра на защитените територии и защитените зони и се поддържа веб-приложение.

Актуализират се данните в информационната система на Регистъра на вековните дървета и се поддържа веб-приложение.

Поддържа се програмния продукт за мониторинг на почви (I ниво).

Данните за състоянието на складовете и съхраняваните в тях продукти за растителна защита за 2025 г. са обработени и предстои да бъдат публикувани на интернет страницата на ИАОС чрез ГИС приложение към 31.07.2026 г.

Текущо се поддържат публичните регистри на подсистема „Мониторинг на отпадъците и почвите”.

Поддържа се специализирания софтуер за подсистема „Промислени източници на шум“ и уеб-приложението за публичен достъп до информационната система на ИАОС с резултатите от контрола на промишлените източници на шум на територията на страната.

Ежедневно се изготвят и публикуват на интернет страницата на ИАОС бюлетини за състоянието на атмосферния въздух и радиационната обстановка в страната, които са реализирани като уеб-приложение, с което автоматично се предоставя информация от базата данни. Изготвени са тримесечни бюлетини за състоянието на околната среда, както и годишен бюлетин за качеството на атмосферния въздух за 2025 г., до които е осигурен публичен достъп на интернет страницата на ИАОС. Изготвен е Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда в Република България през 2024 г., който след приемане от Министерския съвет ще бъде публикуван на интернет страницата на ИАОС.

➤ Отчет на показателите за полза/ефект

Област на политика: Политика в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост	Мерна единица	Целева стойност за 2026 г.	Отчет към 30.06.2026 г.
<i>Показатели за полза/ефект:</i>			
1. Изпълнени програми за мониторинг на компонентите и факторите на околната среда	брой	12	12
2. Поддържани информационни системи/ системи с публичен достъп на НСМОС	брой	20/12	20/12
3. Поддържани регистри с публичен достъп	брой	19	20*
4. Изготвени доклади за състоянието на околната среда	брой	10	9
5. Докладвания до международни институции	брой	27	18

* В допълнение на прогнозните целеви стойности, през първото полугодие на 2026 г. е разработен и публикуван Регистър на лицата, които пускат на пазара обувки и текстил.

➤ Кратко описание на показателите за полза/ефект

С постоянното разширяване на обхвата и поддържане на Националната система за мониторинг на околната среда, привеждането ѝ в съответствие с европейските изисквания и разширяването на обхвата на информацията са постигнати следните ползи за обществото:

- Осигурява се по-пълна и точна информация за текущото състояние на компонентите на околната среда и факторите, влияещи върху тях;
- Предоставя се възможност за получаване на данни с признато качество и изготвяне на достоверна информация за нивата на замърсителите в околната среда;
- Проследяват се и се отчитат тенденциите в качествено и количествено отношение;
- Постига се по-пълно обезпечаване на политиките с информация;
- Разширява се възможността за по-широк достъп на обществеността до информация за околната среда;
- Подобрява се възможността за включване на страната в общоевропейски оценки за състоянието на околната среда;
- Осигурява се необходимата информация за изпълнение на международни задължения на страната.

➤ Други институции, допринесли за постигането на ползата/ефекта

- МЗХ; МВР; МРРБ; МЗ; МИИИ; МЕ; МТС;

- НСИ; НИМХ; ИО-БАН; ИГ-БАН; ИКИТ-БАН; НЦОЗА; РЗИ; НЦРРЗ; ИА БСА; ИАГ; АЯР;
- Агенция „Митници“; НАП.

➤ Източници на информацията за данните по показателите за полза/ефект

Данните по показателите се събират и/или са налични в ИАОС, която е отговорна за извършване на пробонабирането и анализите, методическото, материално-техническото и програмно-информационното обезпечаване на дейността на НСМОС.

Пълната информация за показателите за изпълнение се намира в МОСВ и ИАОС. Частична информация на регионално ниво има в РИОСВ и ДНП. Данни за качеството на водите на басейново ниво е налична в БД.

в) Отговорност за изпълнение на целите на политиката

Политиката в областта на Националната система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост се ръководи от изпълнителния директор на ИАОС.

ИАОС е отговорна за постигане на стратегическата и оперативните цели чрез извършване на мониторинг на околната среда, в т.ч. пробонабиране, измерване и лабораторни анализи на проби, събиране и обработване на данните от извършените измервания, поддръжка и развитие на информационни системи и национални бази данни, оценка и изготвяне на представителна информация за обществеността и държавните институции, докладване състоянието на околната среда пред ЕАОС, ЕК и други международни институции.

г) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

През отчетния период не са настъпили промени на нормативната уредба.

V. Преглед на изпълнението на бюджетните програми

V.1.1. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.01 „ОЦЕНКА, УПРАВЛЕНИЕ И ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Програмата допринася за предотвратяване или намаляване на въздействието от човешка дейност върху повърхностните и подземните води.

Основната цел на политиката по управление на водите е интегрирано управление на водите, в т.ч. опазване и подобряване състоянието на водите, постигане и поддържане на добро количествено, химично и екологично състояние на водните тела на територията на Република България и на околната среда в морските води и предотвратяване или намаляване на неблагоприятните последици от вредното въздействие на водите.

Ключова за изпълнението е координацията с ведомствата, осъществяващи държавната политика в икономическите сектори, във връзка с изпълнение на изискванията на европейското законодателство и на международни споразумения в областта на управлението на водите, както и разработване и съгласуване на политики, стратегии и програми.

Дейностите са насочени към постигане и прилагане на целенасочена и устойчива политика, за да се гарантира устойчиво потребление на безценния воден ресурс. Ключовите мерки за постигане и поддържане на доброто състояние на водните тела на територията на страната са заложи в действащите на основание чл. 159, ал. 3 от ЗВ Планове за управление на речните басейни (ПУРБ) за периода 2022-2027 г. Мерки за намаляване на неблагоприятните последици от наводнения за човешкото здраве, стопанската дейност и околната среда са

предвидени за изпълнение в Плановите за управление на риска от наводнения (ПУРН) за периода 2022-2027 г. Изпълняват се и мерките от Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море на Република България (Морска стратегия) за периода 2022-2027 г. Извършват се дейности в съответствие с Актуализирания план за действие за държавните концесии за периода 2021-2027 г., както и дейности, насочени към създаване на условия за максимално ефективното оползотворяване на минералните води в интерес на гражданите и в съответствие с приоритетите за развитие на общините, при зачитане интересите на бизнеса и на държавата.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

През отчетния период са разработени следните нормативни актове:

- С РМС № 361 от 2026 г. (прието с Протокол от заседание на МС № 20, т. 45 от 29.04.2026 г.) е одобрен проект на ЗИД на Закона за водите – със законопроекта се цели облекчаване на административната тежест чрез съкращаване на разрешителните процедури и регистрационните режими и включване във функциите на ИАОС на мониторинга на екологичното и химичното състояние на морските води. Предвид актуалните предизвикателства на климатичните промени в селското стопанство, достъпът до вода е от съществено значение за осигуряване на продоволствена сигурност и устойчивост на сектора. С новите текстове се уреждат възможностите за водовземане от р. Дунав и общински язовири, като се предоставят по-широки правомощия на местната власт – въвежда се уведомителен режим при водовземане от реката за нуждите на напояването и облекчен режим за водовземане от язовири общинска собственост. Отпада необходимостта от представяне на част от документите от страна на заявителите, като се въвежда служебно изискване на информация от съответните ведомства. С оглед осигуряване на цялостно управление и контрол върху подземните води, режимът за регистрация ще обхваща всички съоръжения, както за „собствени потребности“, така и за „стопански цели“. За регистрация на съществуващи съоръжения за стопански цели ще е необходимо да се подаде единствено заявление за регистрация до съответната басейнова дирекция. Наред с това и предвид че в ИАОС са съсредоточени дейностите по мониторинг на отделните компоненти на околната среда, с изменението на чл. 171 от ЗВ се цели концентриране в рамките на един орган в системата на МОСВ, какъвто е ИАОС, на по-голяма част от извършвания мониторинг на околната среда, в частност на компонент „води“. Допълнително, с проекта на ЗИД на ЗВ ще бъде определен компетентен орган, който да определи стойността в ценоразписа на предоставяните услуги от акредитираните лаборатории на ИАОС. Законопроектът е внесен за разглеждане в Народното събрание.
- Разработеният проект на ЗИД на Закона за водите във връзка с необходимостта от създаване на условия за прилагане на Регламент (ЕС) 2020/741 относно минималните изисквания за повторно използване на водата, който е одобрен с РМС № 837 от 28.11.2025 г., предстои да бъде изпратен отново за съгласуване по чл. 32 от УПМСНА през втората половина на 2026 г.

Със законопроекта се предвижда да се въведе система от санкции и да се определят контролни органи при нарушение на разпоредбите на Регламента, както и да се осигурят всички мерки, необходими за прилагането на повторно използване на отпадъчните води. С предложените изменения и допълнения на ЗВ се въвежда издаването на разрешителни за повторното използване на водите за напояване съгласно Регламента, като компетентни органи за издаване на разрешителните са басейновите дирекции, въз основа на представен План за управление на риска от повторното използване на водата от кандидата за разрешително. Контрола и налагането на санкции при нарушения на изискванията ще се осъществяват от РИОСВ и от органите на МЗХ. Органите на МЗХ

ще организират информационни и осведомителни кампании. Новият ред има принос за земеделските стопани, които изпитват недостиг на вода за напояване и които имат интерес към повторното използване на водата. С повторната употреба ще се постигне ефективност на ползването на ценния воден ресурс при опазване на природата и човешкото здраве. Прилагането на Регламента е свързано с компетентностите на МОСВ, МПРБ (ВиК сектор), МЗХ (сектор „Хидромелиорации“) и МЗ (здравеопазване на човека). Разработването на ЗИД на Закона за водите за създаване на условия за прилагане на Регламент (ЕС) 2020/741 е включено в Законодателната програма на Министерския съвет за 2026 г.

- Изготвеният проект на Наредба за зоните за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и на минералните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и за водоснабдяване за производство на бутилирани води, за лечебни цели, за профилактика, за отдих и спорт е на етап проведено повторно междуведомствено съгласуване. Целта на проекта на Наредба е опазване на водоизточниците и съоръженията, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, за водоснабдяване за производство на бутилирани води, за производство на храни и лекарствени продукти за повърхностни води, подземни води и минерални води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и за водоснабдяване за производство на бутилирани води, за лечебни цели, за профилактика, за отдих, спорт и други цели. За опазването на водите от замърсяване и увреждане, както и от бъдещо замърсяване на водите, с цел осигуряване на чиста питейна вода и за опазване на общественото здраве, в приложения № 1 и № 2 на проекта на Наредба са заложили мерки за забрана, ограничаване или ограничаване при доказана необходимост на дейности, които биха довели до влошаване състоянието на водите, както и засягане и компрометиране на водовземните съоръжения.

➤ **Изпълнение на оперативни дейности и издаване на административни актове**

Провеждат се процедури по издаване, изменение и/или продължаване на разрешителни за водовземане и/или ползване на повърхностни водни обекти по реда на Раздел II, Глава IV от Закона за водите.

Около половината от общия брой планирани проверки, осъществени от басейновите дирекции (БД), са за изпълнение на условията в издадените разрешителни по реда на ЗВ и спазване на условията, поставени с месечните графици за ползване на комплексните и значими язовири по Приложение № 1 на ЗВ, с което се цели осигуряване опазването на водните ресурси и правилното им използване, превенция и недопускане на нарушения на ЗВ, а в случаи на констатирани нарушения се налагат имуществени санкции и глоби на нарушителите.

Основен приоритет в контролната дейност на БД през периода е спазване на законодателството и изпълнение на задълженията на титулярите на разрешителни за заплащане на дължимите такси за осъществено право на използване на водите.

През отчетния период са събрани 17,1 млн. евро, представляващи такси по Закона за водите, по влезли в сила Актове за установяване на публично държавно вземане (АУПДВ) и постъпили суми по издадени наказателни постановления. Събраните средства, с изключение на тези от АУПДВ, са трансферирани в полза на ПУДООС за осигуряване финансирането на проекти, свързани с прилагането на политиката по водите, включително за изпълнението на мерки от ПУРБ и ПУРН и за стопанисване на находищата на минерална вода – изключителна държавна собственост.

Изпълнени са дейности по определяне на санитарно-охранителни зони (СОЗ) около съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и за минерални води, в т.ч.:

- съгласуване на проекти за СОЗ с компетентните органи за опазване и контрол на общественото здраве, регионалните управления на горите и регионалните служби по земеделие;
- изготвяне на заповеди за определяне на СОЗ;
- приемане на изградения I пояс на СОЗ на водоземните съоръжения за минерални води и завеждане като ДМА.

➤ **Управление на комплексните и значими язовири**

За управлението на водите в комплексните и значими язовири (посочени в Приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от ЗВ) се съставят годишен и месечни графици за използване на водите, в т.ч. изменения на месечните графици при необходимост. С годишния график се определя стратегията за използване на водите им през годината. Месечните графици се съставят на основата на актуализирана информация и се определят водни обеми за използване от различните водоползватели. Утвърдените от министър месечни графици се публикуват на сайта на МОСВ. Ежемесечно се изготвя и предоставя на Министерския съвет информация за състоянието на водите.

Действията на МОСВ са насочени към балансирано разпределение на наличния ресурс и насърчаване на устойчивото му използване и опазване, като с месечните графици се осигурява равномерно разпределение на наличния ресурс в язовирите.

В Дирекция „Управление на водите“ се проследяват данните за нивата на комплексните и значими язовири, постъпващи от дружествата, осъществяващи техническата експлоатация, както и постъпващата от НИМХ прогноза за времето, валежите, предупреждения за опасни явления и влиянието им върху оттока на реките и язовирите в България, като при необходимост се изготвят изменения на месечния график за разпределение на водите.

С цел оперативно управление на комплексните и значими язовири, през отчетния период са изготвени годишен график за ползване на водите от комплексните и значими язовири по Приложение № 1 на ЗВ, 6 бр. месечни графици и 10 бр. изменения на месечния график.

При изготвянето на месечните графици са предприети действия за максимално обезпечаване нуждите на водоползвателите съобразно разполагаемия ресурс и прогнозния приток, с оглед осигуряване на водни количества през цялата година и акумулиране на обем за следващата година.

Разпределението на наличния в язовирите воден ресурс е осъществено в съответствие с издадените разрешителни за водоземане и утвърдените годишен и месечни графици, при стриктно спазване на приоритетите в съответствие с чл. 50, ал. 4 от ЗВ.

Чрез утвърдените от министъра на околната среда и водите месечни графици и изменения към тях се проведе гъвкаво управление на комплексните и значими язовири, съобразно наличните в тях обеми и разпределяне на ресурса. Разрешаването на водните количества с месечните режимни графици е извършено в съответствие със заложената стратегия в годишния график.

Получените данни за регистрираните общи притоци през първите шест месеца на 2026 г. показват, че притокът към почти всички комплексни и значими язовири е относително към притока, характерен за средна по влажност година (50% обезпеченост на притока).

Процентът на запълване на комплексните и значими язовири е най-високият за последните десет години спрямо стойностите, отчетени към същия календарен период.

Водният обем в комплексните и значими язовири е достатъчен за обезпечаване на водоползването през настоящата 2026 г., като няма риск за питейно-битовото водоснабдяване на населените места, водоснабдявани от тях.

През отчетния период, предвид постъпилия голям приток, по-голямата част от язовирите увеличиха значително наличните си обеми, като част от тях преливаха безпроблемно. Предвид високите завирени обеми на голяма част от комплексните и значими язовири, хидрологичната прогноза и достигнатите определени обеми, с писмо е напомнено на дружествата за необходимостта от предприемане на съвременни действия за осигуряване на свободен обем в язовирите, които стопанисват, с оглед предпазване от вредното въздействие на водите.

През отчетния период няма данни за засегнати населени места и за възникнали аварийни ситуации по язовирните стени на комплексните и значими язовири и съоръженията към тях.

➤ **Управление на минералните води**

В МОСВ има 13 бр. действащи концесионни договори за добив на минерална вода – изключителна държавна собственост. Концесиите са предоставени от следните находища на минерална вода: „Хисаря“; „Михалково“; „Девин“; „София-Горна баня“; „Банкя“; „София-Княжево“; „Бързия“; „Велинград-Чепино“.

Актуализираният план за действие на държавните концесии за периода 2021-2027 г., приет от Координационния съвет по концесиите на 9 юни 2025 г. и одобрен от Министерския съвет с Протокол № 26 от 24 юни 2025 г. (т. 7), включва изменения в прогнозните данни на проектите за концесии за добив на минерална вода от сондаж № 236хг на находище „Катунци“ и от сондаж № 5 на находище „Брацигово“, както и нови проекти за концесии за добив на минерална вода – от сондаж № Л-2 на находище „Шипково“, от сондаж № 43 „Ерека“ на находище „Провадия“ и от сондаж № Я-33 на находище „Стефан Караджово“.

През първото полугодие на 2026 г. са изпратени за съгласуване по реда на чл. 32 от УПМСНА материалите по проект на РМС за откриване на процедура за предоставяне на концесия за добив на част от минералната вода – изключителна държавна собственост, от сондаж № 236хг на находище „Катунци“, сондаж № 5 на находище „Брацигово“ и сондаж № Л-2 на находище „Шипково“, документацията за приемане от МС на Годишен отчет за 2024 г. по чл. 132, ал. 2 от Закона за концесиите и документацията относно проект на РМС за приемане на предложението на концесионера „Девин“ ЕАД за изменение на концесионния договор и за отправяне на насрещно предложение. Във връзка с избирането на редовно правителство на Република България предстои да бъдат проведени повторни процедури за съгласуване по реда на чл. 32 от УПМСНА.

Приходите от концесионните договори за добив на минерална вода са разпределени, както следва: 70% по бюджета на МОСВ и 30% по бюджета на общините на териториите, на които са позиционирани концесиите.

През отчетния период са изготвени 13 бр. годишни доклади за изпълнението на концесионните договори за добив на минерална вода през 2025 г. и са публикувани формуляри за изпълнението на концесионните договори за добив на минерална вода през 2025 г. в Националния концесионен регистър.

Одобрени от министъра на околната среда и водите са програмите на концесионерите на минерални води за 2026 г. за санитарно-технически мероприятия и мониторинг на минералната вода около водоземните съоръжения – обект на концесиите за добив на минерална вода – изключителна държавна собственост, и са приети отчетите на концесионерите за изпълнението на програмите за 2025 г.

Издадени са 8 заповеди на министъра на околната среда и водите, с които са определени санитарно-охранителни зони около водоземни съоръжения на находища на минерална вода – изключителна държавна собственост и публична общинска собственост.

Издадени са 12 заповеди на министъра на околната среда и водите за утвърждаване на експлоатационни ресурси на находища на минерална вода – изключителна държавна собственост.

Във връзка с осъществяване на дейностите по стопанисване на минералните води – изключителна държавна собственост, и съоръженията за подземни води – публична държавна собственост, директорите на басейновите дирекции ежегодно предлагат за утвърждаване на министъра на околната среда и водите годишна програма за стопанисване на минералните води. В програмите са заложили дейности по стопанисване на минералните находища – изключителна държавна собственост, и съоръженията за водовземане от минерални води – публична държавна собственост, предвидени за изпълнение през 2026 г., както и необходимите средства за реализацията им. В съответствие с утвърдените програми, от БД са предприети действия за: актуализиране на регистъра на съоръженията за минерални води от находищата на минерални води; подготвяне на документация за актуване на съоръженията като публична държавна собственост; поддържане на водовземните съоръжения, оборудването им за мониторинг и надземното им оборудване в добро техническо състояние; определяне, изграждане и експлоатация на санитарно-охранителни зони на водовземните съоръжения; проучване или допроучване на находищата на минерални води; определяне на експлоатационните ресурси; приемане на действия пред Министерство на здравеопазването за издаване на сертификат и/или балнеологична оценка за качеството на минералните води и др.

➤ **Координиране на изпълнението на мерките от ПУРБ/ актуализация на ПУРБ**

Основните дейности са свързани с разработването на ПУРБ за периода 2028-2033 г. и изпълнението на ПУРБ за периода 2022-2027 г., в т.ч. планиране и изпълнение на програмите за мониторинг за състоянието на водите; планиране и изпълнение на мерките от програмите от мерки в ПУРБ, вкл. в секторните политики за използване на водите; координиране изпълнението на мерките от ПУРБ в икономическите сектори, оказващи натиск върху състоянието на водите и при издаване на разрешителни по ЗВ; прилагане на държавната политика за управление на водите на басейново ниво и постигане на ефекта от изпълнението на програмите от мерки в ПУРБ. Предприетите от ПУДООС и ОПОС дейности по изпълнението на приоритетни мерки, предвидени в ПУРБ, са координирани, вкл. и с принос при разработване на приоритетите на ПУДООС в сектор „Води“.

Във връзка с актуализацията на ПУРБ за периода 2028-2033 г., в периода 29.12.2025 г. – 04.02.2026 г. бяха публикувани Докладите за междинен преглед на значимите проблеми при управлението на водите в четирите района за басейново управление със срок за консултации със заинтересованите страни и обществеността – 6 месеца. В периода за консултация, през първото полугодие на 2026 г. от басейновите дирекции са организирани и проведени срещи по места.

Стартирани са проекти за актуализацията на ПУРБ, финансирани от ПОС 2021-2027 г., с бенефициенти – БД. На БДДР, БДИБР и БДЗБР е предоставена безвъзмездна финансова помощ. През 2026 г. е обявена нова процедура само за ПУРБ на Черноморски район, като проектното предложение на БДЧР е в процес на оценка.

Във връзка с подобряване управлението на водите в условията на изменения на климата и екстремни продължителни засушавания през последните години са предприети действия за осигуряване на финансиране и стартиране на проект, финансиран от ПОС 2021-2027 г., за изготвяне на План за управление на засушаването, който да допълни ПУРБ 2028-2033 г. Извършени са необходимите проучвания, съгласувани са документите по процедурата и предстои обявяването ѝ. За постигане на съответствие със задължения за отвеждане и пречистване на отпадъчните води с канализационни системи на населените места по Директива 91/271/ЕИО за пречистването на градските отпадъчни води – основни мерки в ПУРБ, продължава подкрепата за изграждане на необходимата инфраструктура с

финансиране от ПОС 2021-2027 г., вкл. необходими дейности по реконструкция и подновяване на водоснабдителната система за намаляване на загубите и подобряване на качеството на питейната вода във водоснабдителните системи – също основни мерки в ПУРБ.

За незавършилите проекти, започнали с финансовата подкрепа на ОПОС 2014-2020 г., продължава изпълнението на дейностите до завършване на проектите.

По предвидените приоритети за финансиране по ПОС 2021-2027 г. се изпълняват проекти в 7 административни области, започнали изпълнение през 2024 г., и се извършва оценка и на нови проектни предложения за финансиране, за изпълнение на основни мерки от ПУРБ за канализационни и водоснабдителни системи. Чрез ПУДООС се предоставят финансови средства на общините, събрани от такси по Закона за водите, за изпълнение на проекти за изграждане на канализационни мрежи и за пречистване на градските отпадъчни води в населени места, които не са в съответствие с изискванията за отпадъчните води, и проекти за реконструкция на водоснабдителните системи за намаляване на загубите на вода.

Изпълнение на мерките от ПУРБ 2022-2027 г.

Басейнова дирекция „Дунавски район“

В програмата от мерки към ПУРБ 2022-2027 г. за Дунавския район за басейново управление са планирани 74 бр. мерки с включени към тях 1413 бр. действия, от които 48 бр. мерки с 593 действия към тях от компетентност на БД. Предвидените места за прилагане са: целият Дунавски район за басейново управление – всички 256 бр. повърхностни и/или 50 бр. подземни водни тела; участъци от водни тела, в които попадат защитени зони, и/или 492 бр. конкретни места на прилагане на дейностите.

Планирани/ стартирали мерки от ПУРБ 2022-2027 г. – 74 бр. с 5775 места на прилагане. При анализиране на информацията са отчетени мерките с общ превантивен характер, които се вписват при издаване на становищата за допустимост и разрешителни в зависимост от вида на инвестиционното намерение, както и мерки, свързани с разрешителния режим и контролната дейност.

Басейнова дирекция „Черноморски район“

Предвидените мерки в Програмата от мерки към ПУРБ 2022-2027 г. за постигане на добро състояние на повърхностните и подземните води в Черноморския район за басейново управление с отговорен за изпълнението или партнираща институция – БД, са с регулярен характер и се изпълняват ежегодно. Изпълнението на мерките от компетентност на Басейнова дирекция „Черноморски район“ (БДЧР) се планира всяка година и се подава към МОСВ и ПУДООС с цел осигуряване на необходимите финансови средства. Изпълнението е обвързано с наличния бюджет на БД за съответната година. Наблюдението и контролът по изпълнението на мерките се изпълнява ежегодно, като напредъкът периодично се актуализира. Идентифицираните административни мерки са разпределени между отговорните дирекции и отдели в БДЧР.

Мерки от ПУРБ по водни тела: 30 типа мерки са в процес на изпълнение.

Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“

В Програмата от мерки към ПУРБ 2022-2027 г. се изпълняват административни мерки, които се прилагат чрез становищата за допустимост на инвестиционни предложения в процедурите по ОВОС.

Стартирало е изпълнението на 33 мерки/действия по ПУРБ, 7 типа мерки от ЕО на ПУРБ и са в процес на изпълнение 28 инвестиционни мерки на ПУРБ. Основните мерки, които продължават да се изпълняват и в трети цикъл на ПУРБ на Източнобеломорски район са административни мерки под формата на съгласувателни становища, разрешителен режим и

контролна дейност. Наблюдава се известен напредък в изпълнението на инвестиционните мерки, залегнали в Програмата от мерки, обект на частни инвестиции, които са в процес на изпълнение или са изпълнени. Все още, за осъществяване на структурните мерки в трети цикъл на ПУРБ, се отчита забавяне, главно поради неосигурено финансиране. Очаква се изпълнението да се повиши въз основа на финансиране, осигурено чрез средства от европейски фондове/програми, държавно и/или частно финансиране (собствени средства).

Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“

Всички административни мерки в Програмата от мерки на ПУРБ 2022-2027 г. на Западнобеломорски район, по които БДЗБР е компетентен орган, се изпълняват. Стартирали са 3 бр. мерки от компетентността на БДЗБР и се изпълняват в рамките на проект ПУРБ 2028-2033 г., както следва: „Теренни изследвания на хидроморфологичните характеристики на повърхностни водни тела“; Прецизиране на границите между типовете на повърхностните водни тела категория „река“ с цел по-коректно отразяване на техните физически условия и характеристики; „Оценка на ефекта от дейността на ВЕЦ върху екосистемите и екологичното състояние на повърхностни водни тела в Западнобеломорски район“.

Изпълнение на мониторинговите програми от ПУРБ

Дирекция „Управление на водите“

Изпълняват се задълженията за измервания, наблюдения, полеви и лабораторни изследвания съгласно чл. 171, ал. 2 от Закона за водите, включително задълженията на НИМХ във връзка с изпълнение на мониторинга на количеството на валежите, подземните и повърхностните води съгласно Заповед № РД-468/10.06.2026 г. и задълженията на ИАОС по изпълнение на програмите за мониторинг на екологично и химично състояние на повърхностните и подземните води съгласно Заповед № РД-93/29.01.2026 г. на министъра на околната среда и водите.

Басейнова дирекция „Дунавски район“

За периода 01.01.2026 – 30.06.2026 г. степента на изпълнение на програмите за мониторинг съгласно Заповед № РД-93/29.01.2026 г. е 13%.

Басейнова дирекция „Черноморски район“

За периода 01.01.2026 – 30.06.2026 г. степента на изпълнение на програмите за мониторинг съгласно Заповед № РД-93/29.01.2026 г. е 99%.

По отношение на Споразумението между МОСВ и ИО-БАН във връзка с изпълнение на мониторинга на крайбрежните морски води, съгласно Закона за водите и Наредбата за опазване на околната среда в морските води е извършена кореспонденция между МОСВ, ИО-БАН и БДЧР, изготвени са отговори и становища, свързани с мониторинга на морските води.

Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“

За периода 01.01.2026 – 30.06.2026 г. степента на изпълнение на програмите за мониторинг съгласно Заповед № РД-93/29.01.2026 г. е 97%.

Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“

За периода 01.01.2026 – 30.06.2026 г. степента на изпълнение на програмите за мониторинг съгласно Заповед № РД-93/29.01.2026 г. е 100 %.

➤ Координиране на изпълнението на мерките от ПУРН/ актуализация на ПУРН

Стартираха дейностите по актуализацията на ПУРН за периода 2028-2033 г. Разработването на стратегическите документи се извършва от басейновите дирекции чрез изпълнението на проекти по процедура BG16FFPR002-4.005 „Актуализация на Плановите за управление на

риска от наводнения за периода 2028-2033 г.“ по приоритет 4 „Риск и изменение на климата“ на ПОС 2021-2027 г.

Завършен е проекта на Предварителна оценка на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление и е публикуван за консултации със срок за представяне на становища – 24.08.2026 г. Предстои финализиране на проектите на Предварителна оценка на риска от наводнения и за останалите три БД, след което същите ще бъдат публикувани за обществено обсъждане.

Продължава изпълнението на мерки, включени в националните програми за изпълнение на ПУРН 2022-2027 г. за 4-те района на басейново управление.

С цел осигуряване функционирането на национална, интегрирана междуведомствена система за подпомагане оперативното наблюдение и управлението на водите в Република България са предприети действия за подготовка на процедура „Доизграждане на Националната система за управление на водите в реално време за 12 реки“. Доизграждането на системата е и една от основните мерки, включени в ПУРН 2022-2027 г. С проекта ще бъде реализирана втората фаза от изграждането на Националната система за управление на водите в реално време (НСУВРВ), която надгражда успешно реализирания проект за басейна на река Искър, финансиран по ОПОС 2014-2020 г. Разширението ще обхваща водосборите на 12 реки (Огоста, Вит, Осъм, Янтра, Русенски лом, Провадийска, Камчия, Тунджа, Марица, Арда, Места и Струма) и ще надгражда функционалностите и възможностите на системата по отношение на комплексните и значими язовири по Приложение № 1 на ЗВ. Предстои обявяване на процедурата, след уточняване и съгласуване с Министерството на финансите по реда на чл. 26, ал. 3 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.

С реализирането на процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16FFPR002-4.006 „Природосъобразни мерки за превенция и управление на риска от наводнения“ в рамките на ПОС 2021-2027 г. се цели обезпечаване изпълнението на „зелени“ мерки или „зелена + сива инфраструктура“, както и на мерки, свързани с осигуряването на проводимост, включени в националните програми за изпълнение на ПУРН. Фокусът на финансирането по процедурата е към осигуряването на подкрепа за реализиране на мерки, които ще повишат в дългосрочен план защитата на населението от наводнения на територията на конкретния бенефициент, както и защитата на инфраструктурата, разположена на същата територия, посредством изграждането и/или възстановяването на природосъобразна инфраструктура и решения за превенция от наводнения. Като резултат от изпълнението на допустимите по процедурата дейности ще бъде осигурен принос към намаляване на заплахата и на риска от наводнения и към постигане целите на ПУРН, ще бъде повишена защитата на населението и инфраструктурата от наводнения, ще бъде намален риска от наводнения за райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН), които попадат на територията на конкретните бенефициенти.

Басейнова дирекция „Дунавски район“

В Програмата от мерки за намаляване на риска от наводнения на ПУРН 2022-2027 г. в Дунавския район на басейново управление са планирани 135 бр. мерки. 106 бр. от мерките попадат в РЗПРН, 29 бр. мерки са планирани на ниво район за басейново управление, а 30 бр. – на национално ниво. От компетенциите на БДДР, съвместно с други институции, в ПУРН 2022-2027 г. са заложили 12 бр. мерки на ниво район за басейново управление и 4 бр. на национално ниво.

През първото полугодие на 2026 г. са стартирали за изпълнение 15 бр. мерки, обхващащи 39 населени места.

Басейнова дирекция „Черноморски район“

БДЧР, самостоятелно или в партньорство с други институции, участва в изпълнението на 7 бр. мерки, предвидени за изпълнение в района за басейново управление.

Екологична оценка на проекта на ПУРН за Черноморски район за периода 2022-2027 г.:

Двугодишни доклади по наблюдение и контрол при прилагането на ПУРН за Черноморски район от Становището по екологична оценка № 6-2/2016 г. на министъра на околната среда и водите за съгласуване на проект на ПУРН 2016-2021 г. и ПУРН 2022-2027 г.: от БДЧР са изпратени писма за събиране на информацията относно изпълнението на мерките от Становището по ЕО за 2025 г. Извършва се текуща работа по обобщаване на получената информация.

Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“

БДИБР наблюдава напредъка в изпълнението на всички мерки в Програмата от мерки на ПУРН и поддържа регистър на изпълнените мерки.

Във връзка с разработената Национална програма за изпълнение на ПУРН се извършва преценка на постъпилите искания за водоползване/ползване на водни обекти за съответствието им с ПУРБ и ПУРН, както и на нови инвестиционни намерения.

Изпълнени са мерки BG3-M33-B15c и BG3-M33-B14a – експерти от БДИБР участваха в комисии, назначени от областни управители и кметове на общини за проверка на проводимостта на речните легла в урбанизираните и извън урбанизираните територии.

Чрез становищата за допустимост и разрешителния режим се прилагат административни мерки от компетентност на БД – мерки BG3-M6, BG3-M21-B1, M33- M33-B22d, M34-B19a. Експерти от БДИБР участват в съгласуване на дейностите по обследване на техническото и експлоатационно състояние на язовирните стени и съоръженията към тях и участъците с намалена проводимост по мярка M61-B41a.

В изпълнение на мярка BG3-M21-B1 БДИБР разглежда и съгласува проекти на общи и подробни устройствени планове за района, като анализира и съпоставя разположението на устройствените зони в плановите с обхвата на териториите в риск от наводнения, съгласно изготвените карти на заплахата и на риска. При необходимост, в становищата се посочват препоръки за промяна на устройствени решения, които не са съобразени с необходимостта от намаляване на риска от наводнения.

БДИБР поставя условие изпълнението на дейностите по отстранявания на затлачвания на речното корито и почистване на речни участъци и корита да се осъществява само в коритата на реките и извън размножителния период на съответните видове риби (месеците април – юни), без да се допуска изсичане на крайречни дървета и храсти.

БДИБР издава разрешителни за изграждане на нови, реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения за регулиране на оттока и за защита от вредното въздействие на водите, както и разрешителни, свързани с осигуряване на проводимост на речните корита и дерета за преминаване на висока вълна.

Във връзка с изпълнение на мерките по наблюдение и контрол от Становището по ЕО на ПУРН БДИБР провежда мониторинг върху екологичното състояние на водните тела, засегнати от реализиране на мерки от Програмата от мерки на ПУРН; събира информация, документира и поддържа регистър за настъпили наводнения. Проследява и контролира законосъобразното изпълнение на мерки, насочени към увеличаване проводимостта на речните легла, по-конкретно M33-B14a и M33-B15c.

Контролиране проводимостта на речните русла за предотвратяване на неблагоприятните последици от наводнения

Извършване на контрол по проводимостта на речните легла с цел предприемане на превантивни действия от компетентните органи за предотвратяване на вредното въздействие на водите.

Дейностите по поддържане проводимостта на речните легла включват:

- премахване на израсналите във водното течение дървета, дънери, храсти и всички паднали или с опасност да паднат дървета;
- опазване на бреговете на реките от ерозия;
- укрепване на бреговете и защита на крайбрежната растителност;
- почистване на речните легла от наносни отложения за осигуряване нормалната им проводимост.

Междуведомствените комисии, които се назначават със заповеди на кмета на общината – за оглед на речни участъци в границите на населени места, и на областния управител – за оглед на речни участъци извън границите на населени места, имат следните задължения:

- определят видовете работи за почистване и количествата им;
- идентифицират и маркират дърветата за премахване;
- определят участъците за залесителни и други укрепителни и противоерозионни дейности по бреговете на реките;
- изготвят констативни протоколи и подготвят програма за планово почистване на речните участъци;
- приемат с протокол почистените участъци.

В междуведомствените комисии участват представители на ГД ПБЗН в МВР, съответната басейнова дирекция, съответната РИОСВ, ИАГ, общината, експерти-еколози, при необходимост и представители на съответното областно пътно управление или на Национална компания „Железопътна инфраструктура“ и други технически лица.

Обобщеният анализ на информацията за постигнати резултати и извършени дейности от басейновите дирекции през първото полугодие на 2026 г. по отношение на осъществяването на контролните им функции по състоянието и проводимостта на речните легла показва, че са извършени общо 1176 бр. проверки на участъци за състоянието и проводимостта на речните легла. Установени са 658 бр. участъци с нарушена проводимост и са дадени 132 бр. предписания за възстановяване на проводимостта на проблемните участъци. В резултат на извършената контролна дейност, през отчетния период са съставени 7 бр. актове за установяване на административни нарушения (АУАН) и е издадено 1 наказателно постановление.

➤ **Координиране на изпълнението на Програмата от мерки от Морската стратегия/ актуализация на Морската стратегия**

Националният доклад за актуализация на чл. 8, 9 и 10 за периода 2018-2023 г. (първа част от третата Морска стратегия за периода 2028-2033 г.) е разработен от експерти в МОСВ и БДЧР, като са използвани данните и информацията от проведения мониторинг, изготвените доклади на ИО-БАН, както и от възложени външни услуги от БДЧР по D1 Морски птици и D10 (плажни макроотпадъци) и други данни и информация на ИАРА от проведени мониторинг и проучвания в рамките на годишното изпълнение на Националната програма за събиране на данни в рамките на прилагане на Общата политика в областта на рибарството в България. В периода 20.05.2026 г. – 19.06.2026 г. е проведена обществена консултация по Националния доклад на Република България по чл. 8, 9 и 10 от РДМС „Актуализация на състоянието на морската околна среда (член 8), дефинициите за добро състояние на морската околна среда (ДСМОС) по член 9 и екологичните цели и свързаните с тях индикатори по член 10 в българската част на Черно море“. На основата на получените в рамките на обществената консултация становища и предложения текстът на Националния доклад по чл.

8, 9 и 10 от РДМС е прецизиран. Проектът на Национален доклад е публикуван на интернет страниците на БДЧР и МОСВ.

Изготвен е проект на Споразумение за 2026 г. между МОСВ и ИО-БАН за мониторинг на морски води на основание чл. 171, ал. 2, т. 3 и ал. 8 от Закона за водите.

Оценка на извършените дейности за мониторинг на морските води по подписаното Споразумение между МОСВ и ИО-БАН за 2025 г., изготвяне на финални протоколи по технически и финансови отчети.

Басейнова дирекция „Черноморски район“

Във връзка с актуализация на оценката на състоянието на морската околна среда, дефинициите за ДСМОС и критериите, индикаторите и праговите стойности съгласно чл. 8, 9 и 10 от РДМС и последващите им актуализации съгласно чл. 17 от РДМС е изпълнено следното:

Част I от Морската стратегия

Публикуван е проекта на Национален доклад на Република България по чл. 8, 9 и 10 от РДМС на интернет страниците на БДЧР и МОСВ за обществени консултации; изпратен е уведомителен имейл до Морската стратегическа координационна група (MSCG) към ЕК за подпомагане на държавите-членки в прилагането на Директива 2008/56/ЕО за стартиралите консултации; изготвен е регистър с постъпилите становища; допълнен е Националният доклад на Република България по чл. 8, 9 и 10 от РДМС след проведените консултации.

Част II от Морската стратегия

Във връзка с програмите за мониторинг съгласно чл. 11 и последващите им актуализации съгласно чл. 17 от РДМС е изготвена проектопрограма за мониторинга по РДМС за периода 2026-2031 г.; изготвена е справка с индикаторите, които се наблюдават по РДМС.

Програма от мерки от Морската стратегия 2022-2027 г.

Изпълняват се следните мерки и дейности:

От компетенциите на БДЧР: код *BLKBG-M018-N* „Осигуряване на поетапно изпълнение на изискванията на РДМС 2008/56/ЕО чрез обезпечаване на необходимата информация, в т.ч. механизми за финансиране и управленски решения“; код *BLKBG-M020-N* „Преразглеждане на зоните за драгиране и депониране на драгажни маси (изследване на пригодността на съществуващите места за депониране на драгажни маси и предложения за нови)“.

От компетенциите на МОСВ: код *BLKBG-M016-TRB* „Разработване и прилагане на общ план за действие за ранно откриване и смекчаване и оценка на въздействието на неместни видове“.

От компетенциите на ИАРА: код *BLKBG-M001-E* „Провеждане на научни изследвания за оценка на запасите от стопански ценни видове риба в Черно море, в изпълнение на Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“; код *BLKBG-M006-TRB* „Информационни кампании на лицата, извършващи стопански риболов в Черно море, за ползите от прилагането на риболовни техники и оборудване, щадящи околната среда“; код *BLKBG-M033-E* „Мерки за адаптиране на риболовния капацитет на риболовните кораби към съществуващите възможности за риболов“.

От компетенциите на ДППИ: код *BLKBG-M044-E* „Мониторинг на морските води“ (при изпълнение на инвестиционни предложения, свързани с драгиране и депониране); код *BLKBG-M020-N* „Преразглеждане на зоните за депониране на драгажни маси (изследване на пригодността на съществуващите места за депониране на драгажни маси и предложения за

нови)“; код *BLKBG-M004-TRB* „Подобряване на управлението на отпадъците, генерирани от кораби“.

От компетенциите на ИАМА: код *BLKBG-M025-E* „Сателитен мониторинг на нефтените замърсявания от кораби и офшорни инсталации (чрез европейската система CleanSeaNet)“; код *BLKBG-M004-TRB* „Подобряване на управлението на отпадъците, генерирани от кораби“; код *BLKBG-M005-TRB* „Координирано организиране/ подкрепа на провеждането на годишни кампании за повишаване на осведомеността на бизнеса/ сектора (търговци, плажни концесионери, потребители на плажни услуги, рибари и т.н.) и обществеността (туристи, студенти, деца и т.н.) по отношение на последствията върху морската околна среда, причинени от морските отпадъци, както и необходимостта от тяхното рециклиране“; код *BLKBG-M016-TRB* „Разработване и прилагане на общ план за действие за ранно откриване и смекчаване и оценка на въздействието на неместни видове“.

От компетенциите на МЗХ: код *BLKBG-M070-E* „Специфично оборудване на риболовния кораб; дейности и иновации, целящи опазването на околната среда и на биоразнообразието“ и мярка с код *BLKBG-M035-E* „Мярка 18: Подобряване на природозащитното състояние на морски типове местообитания чрез почистване на морето от морски отпадъци и изгубени рибарски уреди и принадлежности (1110, 1160, 1170); код *BLKBG-M033-E* „Мерки за адаптиране на риболовния капацитет на риболовните кораби към съществуващите възможности за риболов“; код *BLKBG-M012-TRB* „Определяне на времеви и/или пространствени ограничения за риболов“: в посочения период са издадени редица заповеди на министъра на земеделието и храните, имащи отношение към изпълнението на мярката, както следва: Заповед № РД-43/30.01.2026 г. на изпълнителния директор на ИАРА за определяне на условията и реда за улов на калкан през 2026 г.; заповеди № РД-74/12.02.2026 г. и РД-80/17.02.2026 г. – списък на кораби и квоти за улов на калкан през 2026 г. – Сдружение „Черноморски изгрев“; Заповед № РД-75/12.02.2026 г. – списък с риболовни кораби и с определени квоти за улов на калкан през 2026 г. – АПРП – БГ ФИШ; Заповед № РД-98/27.02.2026 г. на изпълнителния директор на ИАРА – списък на кораби и индивидуални квоти за улов на калкан през 2026 г.; Заповед № РД09-391/15.04.2026 г. на министъра на земеделието и храните за въвеждане на временна забрана за улов на риба и други водни организми в рибностопански обекти по чл. 3, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за рибарството и аквакултурите в периода на тяхното размножаване през 2026 г. и за определяне на водни обекти, в които е разрешен любителския риболов и др.

От компетенциите на пристанищните оператори: код *BLKBG-M004-TRB* „Подобряване на управлението на отпадъците, генерирани от кораби“; взето е участие в работни групи по прилагане на РДМС към ЕК: среща на водните и морските директори, проведена в периода 17-19 юни в Кипър; онлайн семинар относно докладването по чл. 11 от РДМС (програми за мониторинг), 05.03.2026 г.; в консултативните групи към ЧК; 7-ма българо-турска експертна среща, 15.01.2026 г., МОСВ, София, както и са изготвени и представени презентации за Междинния преглед на значимите проблеми при управлението на водите в Черноморски басейнов район, етап от разработването на ПУРБ 2028-2033 г. и ПОРН – първи етап от ПУРН 2028-2033 г.

Във връзка с подготовка на електронното докладване пред ЕК (WISE) съгласно европейското законодателство за водите и други международни актове и подготовка и предоставяне на информация във връзка с докладвания до ЕК и ЕАОС е извършено електронно докладване по чл. 18 от РДМС – междинен напредък по прилагане на Програмата от мерки към Морската стратегия и ПоМ 2022-2027 г. към ЕК и ЕАОС чрез платформата Reportnet 3.

- **Разработване и реализиране на политика в областта на водите, насочена към защита на националните интереси и съгласувани с другите държави политики, програми и стратегии за управление на водите**

- Във връзка с Дело С-226/26, Европейска комисия срещу Република България пред Съда на ЕС, образувано по повод предявена Искова молба на основание чл. 258, ал.2 от Договора за функционирането на ЕС, че Република България не е изпълнила задълженията си съгласно членове 3, 4, 5 във връзка с част Б от Приложение I към Директива 91/271/ЕИО, е събрана и систематизирана информация, свързана с канализационните системи и ПСОВ на агломерациите, включени в Исковата молба, и е изготвена позиция по Исковата молба.
- Във връзка с регулярното докладване за 2026 г. на изпълнението на изискванията на Директива 91/271/ЕИО е събрана и систематизирана информация, свързана с изграждането и функционирането на канализационните системи и ПСОВ.
- Подготвено е българското участие в 24-тата среща на Постоянната работна група към Международната комисия за опазване на река Дунав (МКОРД), проведена през м. юни 2026 г. в Ужгород, Украйна. МОСВ участва в процеса по определяне на дългосрочните приоритети на МКОРД, в процеса „Готови за 2055 г.“ и проведените две работни срещи в периода, както и в работата на експертните групи към МКОРД. През 2026 г. се финализират анализите на данните от Петото съвместно обследване на р. Дунав (Joint Danube Survey 5) от извора до делтата на реката. Данните и анализите от проведеното обследване се използват, както на ниво международен басейн на р. Дунав, така и при изготвянето на ПУРБ във всяка от страните – за България в Дунавския район за басейново управление. Освен участие в проучванията в обхвата на основните водни тела в Дунавския басейн, България участва и с национален експерт в Основна група „Биология“ – доц. Гана Гечева, експерт по макрофити, с участие в подготовката и провеждането на цялостното изследване, а през 2026 г. и в анализите на резултатите.
- В резултат на работата на водената от МОСВ междуведомствена експертна група по Заповед № Р-229/31.12.2024 г. на министър-председателя на Република България и подписаната Съвместна декларация за намерения между българското и гръцкото правителство за водите на р. Арда, МОСВ продължи да участва с експертни становища и принос за формирането на националната позиция и двустранния диалог на високо политическо ниво между България и Гърция по въпросите на използването на водите на р. Арда и другите трансгранични реки.
- През отчетния период беше одобрено проектно предложение „Предотвратяване на рискове по Дунав“ (Danube RISK) по Програма ИНТЕРРЕГ VI-A Румъния – България. Към момента все още няма отговор от Министерството на финансите за осигуряване на необходимото обратно финансиране за авансово покриване на разходите на българските партньори по проекта.
- Подготвени са националните доклади за отчитане на напредъка по Целите за устойчивото развитие, индикатори 6.5.1 и 6.5.2. Проектът на национален доклад по индикатор 6.5.2. – трансгранично сътрудничество в областта на водите, е подаден към координиращите агенции в рамките на ООН за първоначален преглед. След междуведомствени консултации по проекта на доклад по индикатор 6.5.1 – интегрирано управление на водите, същият е в процес на финализиране и предстои изпращане.
- Подадено е проектно предложение, разработено от дирекция „Управление на водите“, за финансиране по Инструмента за техническа подкрепа (TSI) на ЕК – за подкрепа за транспониране на новите изисквания на преработената Директива (ЕС) 2024/3019 относно пречистването на градските отпадъчни води, в т.ч. и за разработване на Национален план за прилагане на повторно използване на водите в България и др. свързани дейности. Във връзка с подаденото предложение са проведени срещи с ЕК за предоставяне на допълнителна информация, като се очаква проектът да стартира през есента на 2026 г.

- Взето е участие в работни групи към ЕК (работни групи „Наводнения“, „Недостиг на вода“, „Химикали“, „Докладване“, „Подземни води“, Нитратен комитет и Експертна група към нитратния комитет, Стратегическа координационна група, среща на Водните директори и др.), в срещи и обсъждания.

в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата

- **Проект № BG16FFPR002-1.004-0001 „ПУРБ 2028-2033 за Дунавски район“ по процедура чрез директно предоставяне на БФП № BG16FFPR002-1.004 „Подкрепа за актуализирането на ПУРБ – оценки, набиране на данни и др. за ПУРБ 2028-2033 г.“ по приоритет 1 „Води“ на ПОС 2021-2027 г., с бенефициент БДДР**

Целта на проекта е разработване и подготовка за приемане на ПУРБ за Дунавски район за периода 2028-2033 г. По този начин ще бъдат изпълнени задълженията на Република България по Директива 2000/60/ЕО за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (РДВ).

С проекта ще бъде извършена и екологична оценка на проекта на ПУРБ съгласно изискванията на ЗООС и оценка на съвместимост съгласно изискванията на ЗБР.

Изразходваните средства по проекта са в размер на 55 832 евро.

- **Процедура чрез директно предоставяне на БФП № BG16FFPR002-1.008 „Подкрепа за актуализирането на ПУРБ в Черноморски район за басейново управление 2028-2033 г.“ по приоритет 1 „Води“ на ПОС 2021-2027 г., с бенефициент БДЧР**

Целта на проекта е разработване и подготовка за приемане на ПУРБ за Черноморски район за периода 2028-2033 г. По този начин ще бъдат изпълнени задълженията на Република България по Директива 2000/60/ЕО за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (РДВ).

С проекта ще бъде извършена и екологична оценка на проекта на ПУРБ съгласно изискванията на ЗООС и оценка на съвместимост съгласно изискванията на ЗБР.

Към 30.06.2026 г. проектното предложение на БДЧР е в процес на оценка.

- **Проект № BG16FFPR002-1.004-0003 „ПУРБ за ИБР – четвърти цикъл 2028-2033“ по процедура чрез директно предоставяне на БФП № BG16FFPR002-1.004 „Подкрепа за актуализирането на ПУРБ – оценки, набиране на данни и др. за ПУРБ 2028-2033 г.“ по приоритет 1 „Води“ на ПОС 2021-2027 г., с бенефициент БДИБР**

Подписан АДБФП: Д-34-7/26.03.2026 г.

Срок за изпълнение: 36 месеца

Стойност на проекта: 1 278 200 евро

Целта на проекта е разработване и подготовка за приемане на ПУРБ за Източнобеломорски район за периода 2028-2033 г. По този начин ще бъдат изпълнени задълженията на Република България по Директива 2000/60/ЕО за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (РДВ).

С проекта ще бъде извършена и екологична оценка на проекта на ПУРБ съгласно изискванията на ЗООС и оценка на съвместимост съгласно изискванията на ЗБР.

- **Проект № BG16FFPR002-1.004-0002 „Подкрепа за актуализиране на ПУРБ на Западнбеломорски район 2028-2033 г.“ по процедура чрез директно предоставяне на БФП № BG16FFPR002-1.004 „Подкрепа за актуализирането на ПУРБ – оценки, набиране на данни и др. за ПУРБ 2028-2033 г.“ по приоритет 1 „Води“ на ПОС 2021-2027 г., с бенефициент БДЗБР**

Обща стойност на проекта – 634 998,08 евро, от които:

- 444 498,67 евро от ЕФРР;
- 190 499,41 евро – национално съфинансиране от държавния бюджет на Република България.

Целта на проекта е разработване и подготовка за приемане на ПУРБ за Западнореломорски район за периода 2028-2033 г. По този начин ще бъдат изпълнени задълженията на Република България по Директива 2000/60/ЕО за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (РДВ).

С проекта ще бъде извършена и екологична оценка на проекта на ПУРБ съгласно изискванията на ЗООС и оценка на съвместимост съгласно изискванията на ЗБР.

Изразходваните средства по проекта са в размер на 8168,31 евро.

- **Проект № BG16FFPR002-4.005-0001 „ПУРН за ДР – трети цикъл 2028-2033“ по процедура № BG16FFPR002-4.005 „Актуализация на Планове за управление на риска от наводнения за периода 2028-2033 г.“ по приоритет 4 „Риск и изменение на климата“ на ПОС 2021-2027 г.**

Обща стойност на проекта – 1 278 217,88 евро.

Основната цел на проекта е актуализация на ПУРН 2028-2033 г. за Дунавски район и Програмата от мерки за намаляване на риска от наводнения. Етапите на актуализацията на ПУРН включват актуализация на Предварителната оценка на риска от наводнения и определяне на районите със значителен потенциален риск от наводнения, актуализация на картите на заплахата и на риска от наводнения за РЗПРН.

Изразходваните средства по проекта са в размер на 34 016 евро.

- **Проект № BG16FFPR002-4.005-0004 „Актуализация на План за управление на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление на водите за периода 2028-2033 г.“ по процедура № BG16FFPR002-4.005 „Актуализация на Планове за управление на риска от наводнения за периода 2028-2033 г.“ по приоритет 4 „Риск и изменение на климата“ на ПОС 2021-2027 г.**

Обща стойност на проекта – 510 096,25 евро.

Основната цел на проекта е актуализация на ПУРН 2028-2033 г. за Черноморски район и Програмата от мерки за намаляване на риска от наводнения.

- **Проект № BG16FFPR002-4.005-0002 „ПУРН за ИБР – трети цикъл 2028-2033“ по процедура № BG16FFPR002-4.005 „Актуализация на Планове за управление на риска от наводнения за периода 2028-2033 г.“ по приоритет 4 „Риск и изменение на климата“ на ПОС 2021-2027 г.**

Обща стойност на проекта – 1 128 423,61 евро.

Срок за изпълнение: 36 месеца.

Общата цел на проекта е дългосрочно стратегическо планиране и адекватно управление на риска от наводнения в Източнореломорски район чрез разработване на ПУРН за периода 2028-2033 г. в рамките на третия цикъл на прилагане на Директивата за наводненията и в изпълнение на целите на Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия (2018-2030).

Специфичната цел на проекта е актуализацията на ПУРН за Източнореломорски район 2028-2033.

- **Проект № BG16FFPR002-4.005-0003 „Актуализация на План за управление на риска от наводнения на Западнореломорски район за басейново управление за**

периода 2028-2033 г.“ по процедура № BG16FFPR002-4.005 „Актуализация на Плановите за управление на риска от наводнения за периода 2028-2033 г.“ по приоритет 4 „Риск и изменение на климата“ на ПОС 2021-2027 г.

Обща стойност на проекта – 444 271,59 евро.

Основната цел на проекта е актуализацията на ПУРН за периода 2028-2033 г. на Западнореломорски район на басейново управление, отчитайки текущото изпълнение на действащите планове, краткосрочни и дългосрочни климатични прогнози, както и специфични характеристики на Западнореломорския район на управление на водите.

Изразходваните средства по проекта са в размер на 16 446,98 евро.

Изпълнение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. към 30.06.2026 г. – приоритет 1 „Води“

В рамките на приоритет 1 „Води“ са обявени процедури на стойност 759 053 170 евро (129%), като са договорени 732 185 910 евро (124,6% от бюджета на приоритета). Изплатени са 137 033 199 евро или 23,3% и са сертифицирани 104 744 758 евро (17,8% от бюджета на приоритета).

№	1900.01.01 Бюджетна програма „Оценка, управление и опазване на водите на Република България“ (в евро)	Уточнен план	Отчет
I.	Общо разходи:	32 713 937	44 767 490

Реално изплатени суми по приоритет 1 на ПОС 2021-2027 за периода 01.01.2026 - 30.06.2026 г.				
№	Име на проект	№ на проект	Име на бенефициент	Обща стойност
Приоритет 1 "Води"				
<i>Процедура: BG16FFPR002-1.001 Втора фаза на ВиК проекти, чието изпълнение е започнало през периода 2014-2020 г.</i>				
1	Интегриран воден проект за област Бургас - фаза 2	BG16FFPR002-1.001-0006	ВиК Бургас	21 015 835
2	Изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия, обслужвана от "ВиК- Варна" ООД - фаза 2	BG16FFPR002-1.001-0001	ВиК Варна	1 305 527
3	Изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия обслужвана от "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Видин - Фаза II	BG16FFPR002-1.001-0007	ВиК Видин	465 429
4	Изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия обслужвана от "Водоснабдяване и канализация" ООД, гр. Перник - фаза 2	BG16FFPR002-1.001-0004	ВиК Перник	1 986 225
5	Доизграждане и реконструкция на водоснабдителни и канализационни системи в обособена територия, обслужвана от „ВиК“ ЕООД, гр. Пловдив, България – Етап II	BG16FFPR002-1.001-0003	ВиК Пловдив	2 365 201
6	Доизграждане и рехабилитация на водоснабдителната и канализационната инфраструктура в агломерации с население с над 10 000 еквивалент жители, попадащи в обхвата на обособената територия на „Водоснабдяване и канализация - Сливен“ ООД - фаза 2	BG16FFPR002-1.001-0002	ВиК Сливен	1 081 278

7	Интегриран проект за подобряване на водния сектор на обособена територия обслужвана от ВиК Шумен - фаза 2.	BG16FFPR002-1.001-0009	ВиК Шумен	2 493 445
8	Изграждане на ВиК инфраструктура в Столична община – Фаза II	BG16FFPR002-1.001-0008	Столична община	0
<i>Общо за процедура: Втора фаза на ВиК проекти, чието изпълнение е започнало през периода 2014-2020 г.</i>				30 712 940 EUR
<i>Процедура: BG16FFPR002-1.002 Изграждане на ВиК инфраструктура за 7 ВиК оператора</i>				
9	Реконструкция и модернизация на ВиК мрежи и съоръжения в област Габрово	BG16FFPR002-1.002-0002	ВиК Габрово	129 199
10	Изграждане на ВиК инфраструктура за обособената територия на "ВиК" АД, Добрич	BG16FFPR002-1.002-0004	ВиК Добрич	0
11	Изграждане на ВиК инфраструктура за обособената територия, обслужвана от "Водоснабдяване и канализация Йовковци" ООД	BG16FFPR002-1.002-0007	ВиК Йовковци (Велико Търново)	0
12	Реконструкция на ВиК мрежата и съоръженията в агломерация "Плевен" и Реконструкция и доизграждане на ВиК мрежата и съоръженията в агломерация "Кнежа"	BG16FFPR002-1.002-0005	ВиК Плевен	826 968
13	„Доизграждане и реконструкция на ПСОВ, водоснабдителни и канализационни системи в обособената територия, обслужвана от „ВиК“ ЕООД - София“	BG16FFPR002-1.002-0001	ВиК София - област	6 108 028
14	Изграждане на ВиК инфраструктура за обособена територия обслужвана от "ВиК" ООД, Търговище	BG16FFPR002-1.002-0006	ВиК Търговище	0
<i>Общо за процедура: Изграждане на ВиК инфраструктура за 7 ВиК оператора</i>				7 064 195 EUR
<i>Процедура: BG16FFPR002-1.003 Модернизиране на органите на държавния здравен контрол за осъществяване на мониторинг на качеството на питейните води</i>				
15	Модернизиране на системата за контрол на качеството на питейните води.	BG16FFPR002-1.003-0001	Министерство на здравеопазването	1 328 005
<i>Общо за процедура: Модернизиране на органите на държавния здравен контрол за осъществяване на мониторинг на качеството на питейните води</i>				1 328 005 EUR
<i>Процедура: BG16FFPR002-1.004 Подкрепа за актуализирането на ПУРБ - оценки, набиране на данни и др. за ПУРБ 2028-2033 г.</i>				
16	ПУРБ 2028-2033 г. за Дунавски район	BG16FFPR002-1.004-0001	Басейнова дирекция "Дунавски район"	178 444
17	Подкрепа за актуализиране на ПУРБ на Западнобеломорски район 2028-2033	BG16FFPR002-1.004-0002	Басейнова дирекция Западнобеломорски район	127 000
18	ПУРБ за ИБР - четвърти цикъл 2028-2033	BG16FFPR002-1.004-0003	Басейнова дирекция "Източнобеломорски район"	255 640
<i>Общо за процедура: Подкрепа за актуализирането на ПУРБ - оценки, набиране на данни и др. за ПУРБ 2028-2033 г.</i>				561 084 EUR
<i>Процедура: BG16FFPR002-1.005 Изграждане на ВиК инфраструктура в Столична община – етап II</i>				
19	Изграждане на ВиК инфраструктура в Столична община – етап II	BG16FFPR002-1.005-0001	Столична община	5 101 265

Общо за процедура: Изграждане на ВиК инфраструктура в Столична община – етап II			5 101 265 EUR
Общо за приоритет 1 "Води"			44 767 490 EUR

ПУДООС

По програма "Оценка, управление и опазване на водите на Република България" са разходвани средства в размер на 2 837 410 евро за проекти и дейности по действащите приоритети в сектор „Управление на водите“. Разпределението по подпрограми е както следва:

- канализации - 491 871.35 евро;
- ПСОВ - 1 295 027.85 евро;
- водопроводи - 1 050 511.28 евро.

Чрез финансиране на проекти в сектор „Управление на водите“, се цели осигуряване на оптимално количество и качество на вода за населението чрез: изграждане на малки водоснабдителни обекти, като за периода са финансирани проекти на общините Пазарджик, Златарица, Петрич; изграждане или реконструиране водопроводна мрежа или изграждане на нови водоизточници, реконструкция на довеждаща инфраструктура към съществуващата водопреносна система при констатиран недостиг на вода и/или липса на резервни водоизточници. За отчетния период са финансирани проекти на общините Долни чифлик, Никола Козлево, Суворово; за колектори и канализации е финансирана Бургас.

г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение и стойности

1900.01.01 Бюджетна програма „Оценка, управление и опазване на водите на Република България“	Мерна единица	Целева стойност за 2026 г.	Отчет към 30.06.2026 г.
Показатели за изпълнение			
1. Издадени административни актове по реда на ЗВ (разрешителни, решения, заповеди за СОЗ, УЕР и др.)	брой	1500	1127
2. Оперативно управление на водите на национално ниво – изготвяне на режимни графици и информация за състоянието на водите в комплексните и значими язовири	брой	30	22
3. Осъществена контролна дейност съгласно ЗВ	брой проверки	9300	5781
4. Приходи от такси, събирани по реда на ЗВ	млн. лв	40	17,1
5. Концесии за добив на минерална вода	брой	13	13
6. Стопанисвани водоземни съоръжения за минерална вода – изключителна държавна собственост	брой	140	137
7. Стартирани/ в изпълнение/ завършени мерки от ПУРБ	брой	140	175
8. Изпълнение на мониторинговите програми от ПУРБ	%	100	77
9. Стартирани/ в изпълнение/ завършени мерки от ПУРН	брой	60	51
10. Извършени проверки за изпълнение на мерките, включени в ПУРБ и ПУРН	брой	950	2809
11. Стартирани/ в изпълнение/ завършени мерки от Морската стратегия	брой	7	13
12. Изпълнение на програмите за мониторинг на морските води	%	100	0
13. Изготвяне на законови и подзаконови нормативни актове, в т.ч. изменения и допълнения	брой	1	3
14. Изготвени и предоставени национални доклади до ЕК и ЕАОС, изисквани съгласно европейското законодателство	брой	1	2
15. Среци, консултации, кореспонденция по линия на международното сътрудничество във връзка с прилагане на европейското законодателство и националната политика по управление на водите (споразумения, международни конвенции, политики, стратегии и програми за управление на трансграничните води)	брой	20	30

➤ Кратко описание на показателите за изпълнение

Показател № 1: Показателят описва броя на индивидуалните административни актове за използване и опазване на водите като една от административните мерки за постигане и поддържане на добро състояние на водите в Република България.

Показател № 2: Показателят описва броя на изготвените и утвърдени от министъра на околната среда и водите режимни графици, броя на изготвените информации до Министерски съвет за състоянието на водите в комплексните и значими язовири и броя изменения на режимните графици.

Показател № 3: Показателят описва извършения брой проверки в резултат на провеждания от МОСВ, БД и РИОСВ контрол съгласно техните правомощия, разписани в ЗВ, ЗООС.

Показател № 4: Основен приоритет в контролната дейност на БД е изпълнението на задължението на титулярите на разрешителни за заплащане на дължимите такси за осъществено право на използване на водите, като показателят описва приходи от такси, събрани по реда на ЗВ. Събраните приходи от такси по реда на ЗВ, които са трансферирани в полза на ПУДООС, се използват за осигуряване на финансиране на проекти, свързани с прилагането на политиката по водите, вкл. за изпълнението на мерки в ПУРБ и ПУРН и за стопанисването на находищата на минерална вода – изключителна държавна собственост.

Показател № 5: Показателят описва броя на действащите концесионни договори за добив на минерална вода – изключителна държавна собственост.

Показател № 6: Показателят представя броя на водовземните съоръжения – публична държавна собственост, разкриващи минералните води – изключителна държавна собственост, които се стопанисват от БД.

Показател № 7: Показателят определя броя на стартиралите, в процес на изпълнение и завършени мерки от ПУРБ.

Показател № 8: Показателят определя степента на изпълнение на програмите за мониторинг, които се изпълняват съгласно ежегодно издавана заповед на министъра на околната среда и водите.

Показател № 9: Показателят определя броя на стартиралите, в процес на изпълнение и завършени мерки от ПУРН.

Показател № 10: Показателят определя броя на извършените за отчетния период проверки за изпълнение на мерките, включени в ПУРБ и ПУРН.

Показател № 11: Показателят определя броя на стартиралите, в процес на изпълнение и завършени мерки от Морската стратегия.

Показател № 12: Показателят определя степента на изпълнение на програмите за мониторинг на морските води, което се осъществява чрез споразумение между МОСВ и ИО-БАН.

Показател № 13: Показателят определя броя изготвени законови и подзаконови нормативни актове, в т.ч. изменения и допълнения.

Показател № 14: Показателят определя броя на изготвените и предоставени национални доклади до ЕК и ЕАОС.

Показател № 15: Показателят определя броя на проведените срещи, консултации, кореспонденция във връзка с международното сътрудничество относно прилагане на европейското законодателство и националната политика по управление на водите (споразумения, международни конвенции, политики, стратегии и програми за управление на трансграничните води).

➤ **Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение**

Посочените целеви стойности и тяхното отчитане се базират на информация, налична в МОСВ и предоставена от компетентните дирекции, ИАОС и регионалните структури – БД, РИОСВ.

д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

Идентифицираните външни фактори, които могат да породят риск за неизпълнение на целите на програмата и прогнозираните целеви стойности на показателите, са:

- Определяне на разходен таван без отчитане и приоритизиране на дейностите, които следва да се изпълнят;
- Липса на интегриране на отрасловите политики към политиката по водите и неосигуряване изпълнението на мерки в приетите ПУРБ и ПУРН от отговорните ведомства (предвид приемането на ПУРБ и ПУРН с изискване за финансиране на мерките в рамките на бюджетите на съответните ведомства);
- Липса на финансова обезпеченост на изпълнението на програмите от мерки, заложи в ПУРБ, ПУРН и Морската стратегия;
- Липса на финансова обезпеченост и/или неизпълнение на програмите за мониторинг на количеството на водите, както и предвидения мониторинг на химичното и екологичното състояние на водите, и осигуряване на необходимите данни за извършване на оценките за състоянието на повърхностните и подземните води;
- Неизпълнение и/или ненавременно изпълнение на дейности, възложени чрез обществени поръчки (най-често свързани със специализирани изследвания и проучвания за територията на страната).
-

е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	1900.01.01 Бюджетна програма "Оценка, управление и опазване на водите на Република България" (в евро)	Отчет към 30.06.2026 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	2 859 773
	Персонал	2 393 384
	Издръжка	466 389
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	2 859 773
	Персонал	2 393 384
	Издръжка	466 389
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	47 257 994
	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.	44 206 406
	Национален доверителен екофонд	97 400
	П "Околна среда" 2021-2027 - бенефициенти МОСВ и ВРБ	116 778
	ПУДООС	2 837 410
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	47 257 994

Общо разходи по бюджета (I.+II.):	2 859 773
Общо разходи (I.+II.+III.):	50 117 767
Численост на щатния персонал	232
Численост на щатния персонал на делегирани бюджети	0
Численост на извънщатния персонал	5

*Държавен Инвестиционен Заем

Държавният Инвестиционен Заем (ДИЗ) обслужван от МОСВ – Централна администрация е свързан с осъществяване на Проект за регионално и общинско водоснабдяване и Договор за финансиране между Република България и Европейска инвестиционна банка-Люксембург от 30.05.2007 г. Обслужването на главницата на ДИЗ №24014 - Проект „България-регионално и общинско водоснабдяване“ от министерството се отчита в раздел VI Операции с финансови активи и пасиви от Отчета за касовото изпълнение на бюджета на МОСВ ЦА.

За погасяване на задължението по главницата в сроковете на чл.3 от Споразумение от 09.01.2007г. между МОСВ и Столична община към 30.06.2026 г. са възстановени суми по предоставени заеми на крайни бенефициенти (§§ 79-02) от Столична община в размер на +/- 153 272 евро.

Министерство на околната среда и водите в качеството си на гарант по ДИЗ към 30.06.2026 е погасило главницата по заема в размер на +/- 153 272 евро по сметка на заема в ЕИБ Люксембург. На касова основа превода е отразен по §§ 80-58 погашения по дългосрочни заеми от банки и финансови институции от чужбина със знак -/-.

За погасяване на лихвите на ДИЗ №24014 - Проект „България-регионално и общинско водоснабдяване“ от министерството към 30.06.2026 г. са възстановени 26 062 евро с вносител Столична община, отчетени в раздел I - Всичко приходи, помощи и дарения §§ 24-10 приходи от лихви по предоставени заеми в страната и чужбина.

Министерство на околната среда и водите в качеството си на гарант по дълга към 30.06.2026 г. е погасило лихви по сметка на заема в ЕИБ Люксембург в размер на 26 062 евро по сметка на ЕИБ Люксембург. На касова основа са отчетени в дейност 910 Разходи за лихви по §§ 27-00 Разходи за лихви по заеми от банки и други финансови институции от чужбина.

ж) Отговорност за изпълнението на програмата

За изпълнението на програмата основно отговорни са дирекция УВ и структурите на МОСВ – БД, ИАОС, РИОСВ, ДНП, съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури.

V.1.2. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.02. „ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ И ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВИТЕ“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Ключово за постигане на заложените цели е изпълнението на задачата, свързана с координиране на дейността за осъществяване на националната политика по управление на отпадъците, координация и контрол при проектиране, изграждане и експлоатация на съоръжения за третиране на отпадъците.

По отношение на опазването на състоянието и функциите на почвите се прилагат мерки за предотвратяване на рискове за околната среда и човешкото здраве, свързани със замърсяване на почвите, в т.ч. с устойчиви органични замърсители.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

➤ **Разработване на политиката, изпълнение на оперативни дейности и издаване на административни актове, свързани с управление на отпадъците**

- Разработеният проект на ЗИД на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) във връзка с процедура за нарушение № 2023/2143 за липса на съответствие с Директива (ЕС) 2018/851 за изменение на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците е в процес на подготовка за повторно съгласуване по реда на чл. 32 от УПМСНА, с оглед внасянето му в 52-то Народно събрание;
- Разработен е проект на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване, с цел транспониране на Директива (ЕС) 2024/884 на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване;
- Разработен е проект на НИД на Наредбата за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори, с който се установяват изисквания за устойчивост, безопасност, етикетирание, маркировка и предоставяне на информация за целите на пускането на пазара или пускането в действие на батерии в рамките на Съюза. С наредбата ще се установят минимални изисквания за разширена отговорност на производителя, за събиране и третиране на негодни за употреба батерии и за докладване. С проекта на НИД ще се въведат прилагащи мерки в изпълнение на Регламент (ЕС) 2023/1542 на Европейския парламент и на Съвета за батериите и негодните за употреба батерии, за изменение на Директива 2008/98/ЕО и Регламент (ЕС) 2019/1020 и за отмяна на Директива 2006/66/ЕО;
- Разработен е проект на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса, което се отнася до промяна на размера на продуктовете такси за електрическо и електронно оборудване, включително въвеждане на нова категория за фотоволтаични панели;
- Разработен е проект на НИД на Наредба № 3 от 22 май 2013 г. за изискванията към инсталации, произвеждащи титанов диоксид, във връзка с транспонирането на Директива (ЕС) 2024/1785 за изменение на Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) и на Директива 1999/31/ЕО на Съвета относно депонирането на отпадъци;
- Разработен е проект на НИД на Наредба № 4 от 2013 г. за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци, с който се цели постигане на допълнителна яснота по отношение на критериите за оценка на това, дали очистените газове или течности, получени при газификацията и пиролизата на отпадъци, са достатъчно очистени до такава степен, че преди изгарянето им вече не представляват отпадъци. В допълнение се цели разширяване и прецизиране на режима за мониторинг на емисиите, като това обхваща не само нормалната експлоатация, но и периодите на пускане и спиране на инсталациите, включително чрез периодични измервателни кампании за PCDD/F и диоксиноподобни PCB;
- Издадени са 68 разрешения за трансграничен превоз на отпадъци – 45 за внос, 7 за износ и 16 за транзит, по реда на Регламент (ЕО) № 1013/2006;
- Издадено е 1 решение за продължаване срока на разрешение на организация по оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА).

➤ **Координация и контрол при проектирането, изграждането и експлоатацията на съоръжения и инсталации за третиране на отпадъци**

Дейностите са свързани с осъществяване на координация и контрол при проектиране, изграждане и експлоатация на съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане, включително предварително третиране преди оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци, и спазване на изискванията при избор на площадки за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци.

Дейностите се осъществяват регулярно от дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“.

➤ **Координиране на дейността за осъществяване на националната политика по опазване, устойчиво използване и възстановяване функциите на почвите**

Основните дейности са свързани с разработване, прилагане и координиране на дейностите по националната стратегическа и нормативна рамка съгласно разпоредбите на Закона за почвите; координиране изпълнението на Националната програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2020-2030 г.).

➤ **Реализиране на политиките в областта на управление на отпадъците и опазване на почвите, насочени към защита на националните интереси и съгласувани с другите държави политики, програми и стратегии в областите**

Дейностите са свързани с участие, съвместно с други административни органи и държави, в разработването и съгласуването на политики, стратегии и програми, свързани с управление на отпадъците и опазване на почвите. Изготвянето/координирането на национални доклади, изисквани съгласно европейското законодателство, и участието в срещи по линия на международното сътрудничество са задачи от първостепенно значение за осъществяване на политиките в областта на управление на отпадъците и опазване на почвите.

През отчетния период е извършено докладване до ЕК в съответствие с изпълнение на задълженията на България по следните директиви:

- Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 година относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО;
- Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО);
- Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 година относно излезлите от употреба превозни средства;
- Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (относно отработени масла);
- Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 година относно депонирането на отпадъци;
- Директива 94/62/ЕО относно опаковките и отпадъците от опаковки.

Извършено е също докладване на данни за пуснатите на пазара тънки пластмасови торбички за пазаруване.

в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата

Изпълнение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. към 30.06.2026 г. – приоритет 2 „Отпадъци“

В рамките на приоритет 2 „Отпадъци“ са обявени процедури на стойност 222 142 816 евро (84,9% от бюджета на приоритета), като са договорени 85 608 923 евро (32,7%). Изплатени са

19 746 188 евро или 7,6%. Размерът на верифицираните разходи възлиза на 10 421 584 евро (4%), а на сертифицираните – на 9 841 243 евро (3,8% от бюджета на приоритета).

В таблиците са посочени разходи, без проекти в системата на МОСВ.

№	Програма 1900.01.02 Интегрирана система за управление на отпадъците и опазване на почвите (в евро)	Уточнен план	Отчет
I.	Общо разходи:	5 895 015	5 927 985

Реално изплатени суми по приоритет 2 на ОПОС 2021-2027 за периода 01.01.2026 - 30.06.2026 г.				
№	Име на проект	№ на проект	Име на бенефициент	Обща стойност
Приоритет 2 "Отпадъци"				
<i>Процедура: BG16FFPR002-2.001 Модели за оптимизиране на процеса на управление на битовите отпадъци от общините в България</i>				
1	Модели за оптимизиране на процеса на управление на битовите отпадъци от общините в България	BG16FFPR002-2.001-0001	Национално сдружение на общините в Република България	71 295
<i>Общо за процедура: Модели за оптимизиране на процеса на управление на битовите отпадъци от общините в България</i>				71 295 EUR
<i>Процедура: BG16FFPR002-2.002 Рекултивация на регионални депа/клетки на регионални депа за битова отпадъци</i>				
2	Рекултивация на клетка 1 на Регионално депо „Братово – Запад“	BG16FFPR002-2.002-0010	Община Бургас	402 114
3	Рекултивация на клетка 1.1. и клетка 1.2. на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра	BG16FFPR002-2.002-0011	Община Враца	486 844
4	Закриване и рекултивация на клетка 1 към регионално депо за неопасни отпадъци - община Гоце Делчев	BG16FFPR002-2.002-0012	Община Гоце Делчев	146 602
5	Рекултивация на клетка 1 на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Кърджали, Джебел, Кирково, Ардино, Крумовград, Черноочене, Момчилград и Ивайловград	BG16FFPR002-2.002-0007	Община Кърджали	0
6	Рекултивация на клетки № 3 и № 2 от Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци на община Петрич	BG16FFPR002-2.002-0006	Община Петрич	117 081
7	Рекултивация на клетки 1 и 2 на Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Троян и Априлци	BG16FFPR002-2.002-0009	Община Троян	52 548
8	Техническа и биологична рекултивация и проект за газоотвеждаща система на съществуваща клетка на регионално депо за неопасни отпадъци в с.Пайдушко за общините Търговище и Попово	BG16FFPR002-2.002-0008	Община Търговище	266 537
9	Рекултивация на клетка 1 на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Харманли, Маджарово, Любимец, Тополовград, Симеоновград, Стамболово и Свиленград	BG16FFPR002-2.002-0004	Община Харманли	217 459
10	Техническа рекултивация на Клетка 1 (нова) от Регионален център за третиране на неопасни отпадъци в землището на с. Гарваново, Община Хасково	BG16FFPR002-2.002-0001	Община Хасково	0
11	Техническа рекултивация на клетка 1(стара) в Регионален център за третиране на неопасни отпадъци в ПИ 000521, землището на	BG16FFPR002-2.002-0002	Община Хасково	0

	с.Гарваново, Община Хасково			
<i>Общо за процедура: Рекултивация на регионални депа/клетки на регионални депа за битова отпадъци</i>				1 689 185 EUR
<i>Процедура: BG16FFPR002-2.003 Мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци</i>				
12	Изграждане на компостираща инсталация за биоразградими отпадъци за нуждите на РСУО – Ботевград	BG16FFPR002-2.003-0007	Община Ботевград	396 205
13	Надграждане на капацитета на компостираща инсталация за разделно събрани биоразградими битови отпадъци за нуждите на РСУО за Регион Борово (Бяла, Област Русе)	BG16FFPR002-2.003-0005	Община Бяла, обл. Русе	216 622
14	Изграждане на система за разделно събиране и оползотворяване на зелени и биоразградими отпадъци за РСУО Провадия на територията на общините Долни Чифлик, Провадия, Дългопол и Аврен	BG16FFPR002-2.003-0013	Община Долни чифлик	324 018
15	Надграждане на капацитета на компостираща инсталация за разделно събрани биоразградими битови отпадъци за нуждите на Община Дряново	BG16FFPR002-2.003-0014	Община Дряново	0
16	Проектиране и изграждане на инсталация за компостиране на разделно събрани битови биоразградими отпадъци, обслужваща териториите на община Елхово и община Болярово	BG16FFPR002-2.003-0012	Община Елхово	0
17	Изграждане на общинска система за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци на територията на община Каспичан	BG16FFPR002-2.003-0011	Община Каспичан	40 299
18	Изграждане на регионална система за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци за общините Ловеч, Летница и Угърчин	BG16FFPR002-2.003-0003	Община Ловеч	181 636
19	Изграждане на регионална система за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци на територията на РСУО-Омуртаг	BG16FFPR002-2.003-0010	Община Омуртаг	30 466
20	Изграждане на общинска инсталация за компостиране на разделно събрани зелени и биоразградими отпадъци на територията на община Силистра, включително изграждане на общинска система за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци	BG16FFPR002-2.003-0004	Община Силистра	227 748
21	Изграждане на система за разделно събиране и закрито компостиране за общините Суворово, Девня, Ветрино и Вълчи Дол	BG16FFPR002-2.003-0009	Община Суворово	0
22	Надграждане на капацитета на компостираща инсталация за разделно събрани биоразградими битови отпадъци за община Харманли	BG16FFPR002-2.003-0008	Община Харманли	67 644
23	Изграждане на компостираща инсталация за биоразградими отпадъци за нуждите на РСУО - Шумен, която обслужва общините Шумен и Нови пазар	BG16FFPR002-2.003-0006	Община Шумен	0
<i>Общо за процедура: Мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци</i>				1 484 637 EUR
<i>Процедура: BG16FFPR002-2.004 Мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци-втора</i>				
24	Надграждане на инсталацията за компостиране за разделно събрани биоразградими БО на РСУО Велико Търново, по процедура BG 16FFPR002-2.004 „Мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на	BG16FFPR002-2.004-0005	Община Велико Търново	0

	общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци-втора“ на ПОС 2021– 2027 г.			
25	Модернизиране на компостираща инсталация за разделно събрани битови биоразградими отпадъци, находяща се на територията на РДНО-Видин, за нуждите на общините Видин и Кула	BG16FFPR002-2.004-0001	Община Видин	117 320
26	Изграждане на система за разделно събиране на зелени и биоразградими отпадъци от населението на общините: Луковит, Тетевен, Ябланица и Роман и изграждане на инсталация за компостиране с аеробно био-стабилизиране в биореактор и компостни редове	BG16FFPR002-2.004-0017	Община Луковит	474 969
27	Изграждане на общинска система за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци за община Димитровград по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.	BG16FFPR002-2.004-0007	Община Димитровград	0
28	Разширение и надграждане на система за разделно събиране и компостиране на биоразградимите отпадъци на общините Град Добрич, Добричка и Крушари	BG16FFPR002-2.004-0016	Община Добрич	0
29	Изграждане на общинска система за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци на територията на община Левски	BG16FFPR002-2.004-0003	Община Левски	0
30	Надграждане на системите за разделно събиране на биоразградими отпадъци и модернизация на Регионална инсталация за компостиране за нуждите на Общините Свищов, Павликени, Белене и Никопол	BG16FFPR002-2.004-0009	Община Никопол	343 724
31	„Разширение и надграждане на система за разделно събиране и компостиране на биоразградимите отпадъци на общините Панагюрище и Стрелча“	BG16FFPR002-2.004-0010	Община Панагюрище	76 328
32	Надграждане капацитета и модернизация на Компостираща инсталация с цел организиране на разделното събиране на биоразградими отпадъци от населението на община Стара Загора и тяхното третиране чрез компостиране	BG16FFPR002-2.004-0018	Община Стара Загора	747 666
33	НАДГРАЖДАНЕ НА ИНСТАЛАЦИЯТА ЗА КОМПОСТИРАНЕ, ЧАСТ ОТ РДНО-ПЕРНИК, ВЪВ ВРЪЗКА С КАНДИДАТСТВАНЕТО НА ОБЩИНА ПЕРНИК ПО ПРОЦЕДУРА BG 16FFPR002-2.004	BG16FFPR002-2.004-0004	Община Перник	
34	Изграждане на система за разделно събиране и компостиране на биоразградимите отпадъци на Община Тервел	BG16FFPR002-2.004-0012	Община Тервел	8 183
35	Изграждане на система за разделно събиране на битови биоразградими отпадъци и надграждане на компостираща инсталация находяща се на територията на РЦТНО, землище на с. Гарваново, община Хасково	BG16FFPR002-2.004-0006	Община Хасково	532 437
36	Изграждане на система за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци в Община Червен бряг	BG16FFPR002-2.004-0011	Община Червен бряг	118 300
37	Изграждане на система за разделно събиране и оползотворяване на зелени и биоразградими отпадъци за РСУО Добрич на територията на община Шабла	BG16FFPR002-2.004-0013	Община Шабла	41 689
Общо за процедура: Мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци-втора				2 460 616 EUR

Процедура: BG16FFPR002-2.005 Рекултивация на регионални депа / клетки на регионални депа за битови отпадъци - втора				
38	Рекултивация на клетка 1 от регионална система за управление на отпадъците в регион Велико Търново, в землището на с. Шеремета, община Велико Търново	BG16FFPR002-2.005-0003	Община Велико Търново	0
39	Рекултивация на клетка 1 на регионално депо за битови отпадъци на Регион Левски (Никопол)	BG16FFPR002-2.005-0001	Община Никопол	48 197
40	Рекултивация на клетка № 1 и № 2 от регионално депо за неопасни отпадъци, с.Шинманци	BG16FFPR002-2.005-0002	Община Пловдив	174 054
Общо за процедура: Рекултивация на регионални депа / клетки на регионални депа за битови отпадъци - втора				222 252 EUR
Процедура: BG16FFPR002-2.007 Финансови инструменти по приоритет "Отпадъци" на ПОС 2021-2027 г.				
1	Финансови инструменти по приоритет "Отпадъци" на ПОС 2021-2027	BG16FFPR002-2.007-0001	Фонд мениджър на финансови инструменти в България	
Общо за процедура: Финансови инструменти по приоритет "Отпадъци" на ПОС 2021-2027 г.				0 EUR
Общо за приоритет 2 "Отпадъци"				5 927 985 EUR

ПУДООС

По програма „Интегрирана система за управление на отпадъците и опазване на почвите“ са предоставени средства в размер на **2 352 680.20 евро**. Проектите финансирани по тази програма са на база приетите приоритети в сектор „Управление на отпадъците“. За отчетния период са финансирани проекти на общините Мадан и Монтана на обща стойност 1 249 892.40 евро. През отчетния период е финансирано компостиране на община Ценово.

Към 30.06.2026 г. предприятието е заплатило наложените финансови корекции в размер на **488 218.20 евро** съгласно Решение № 271/18.12.2025 г. и Решение № 272/18.12.2025 г. на Главна дирекция „Оперативна програма околна среда“, във връзка с Административен договор № Д-34-51/27.10.2023 г. за безвъзмездна финансова помощ по процедура BG16M1OP002-2.011 „Рекултивация на депа за закриване, предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС по дело C-145/14“, по който договор предприятието е бенефициент.

През първото полугодие на 2026 г. ПУДООС изплаща задължение по съдебна спогодба с фирма Екосейф ЕООД на обща стойност **398 095 евро**. Проектът на спогодбата е одобрен от УС на ПУДООС на 22.12.2025 г., обективирано в Протокол №4 и е във връзка с договор № 12483/07.09.2018 г. между предприятието и „Индекосейф“ ДЗЗД, включващо фирмите „Екосейф“ ООД и „ИНД-ЕКО“ Д.О.О. по Българо-швейцарската програма с предмет „Преупаковане, транспорт, предаване за окончателно обезвреждане и почистване на складове съдържащи УОЗ-пестициди, опасни отпадъци, неопасни отпадъци и други препарати за растителна защита“, обособена позиция №3.

През месец февруари 2026 г. предприятието отпусна на община Борино безлихвен заем за проект „Закупуване на сметосъбиращ автомобил с оглед подобряване на системата за организирано събиране и транспортиране на битови отпадъци на територията на община Борино до регионално депо с. Барутин“ на стойност **131 606.53 евро**.

г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение и стойности

1900.01.02 Бюджетна програма „Интегрирана система за управление на отпадъците и опазване на почвите”	Мерна единица	Целева стойност за 2026 г.	Отчет към 30.06.2026 г.
Показатели за изпълнение			
1. Изготвени законови и подзаконови нормативни актове, в т.ч. изменения и допълнения, стратегически документи и др.	брой	2	6
2. Издадени разрешения за трансграничен превоз на отпадъци	брой	150	68
3. Издадени /продължаване на срока на действие/ разрешения на организации по оползотворяване и на лица, индивидуално изпълняващи задълженията си за масово разпространени отпадъци	брой	10	1
4. Изготвени и предоставени национални доклади/отчети съгласно европейското/ международното законодателство	брой	7	7

➤ Кратко описание на показателите за изпълнение

Показателите за изпълнение са количествени и измерват дейностите, извършвани за предоставяне на услугите.

➤ Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

Дирекция УООП; ГД ОПОС

МОСВ има водеща роля при събирането, публикуването и разпространяването на информацията, свързана с управление на отпадъците, като посочените функции се изпълняват чрез ИАОС и със съдействието на РИОСВ.

д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

През отчетния период не се наблюдават проблеми, свързани с изпълнението на заложените целеви стойности по програмата.

е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	1900.01.02 Бюджетна програма “Интегрирана система за управление на отпадъците и опазване на почвите” (в евро)	Отчет към 30.06.2026 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	1 232 695
	Персонал	1 155 497
	Издръжка	76 438
	Капиталови разходи	760
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	1 232 695
	Персонал	1 155 497
	Издръжка	76 438
	Капиталови разходи	760
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	8 352 172
	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.	5 927 985
	ПУДООС	2 352 680

	Трансгранично сътрудничество - проекти	23 091
	Швейцаро-Българска програма за сътрудничество "Опазване на околната среда и климата"	48 416
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	8 352 172
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	1 232 695
	Общо разходи (I.+II.+III.):	9 584 867
	Численост на щатния персонал	109
	Численост на щатния персонал на делегирани бюджети	0
	Численост на извънщатния персонал	0

ж) Отговорност за изпълнението на програмата

Основно отговорни за изпълнението на програмата са дирекция УООП, ИАОС и РИОСВ съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури.

V.I.3. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.03 „НАМАЛЯВАНЕ НА ВРЕДНИТЕ ЕМИСИИ В АТМОСФЕРАТА И ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

В изпълнение на основната цел на политиката по опазване чистотата на атмосферния въздух – намаляване на емисиите на вредни вещества и подобряване качеството на атмосферния въздух, ключовите дейности са свързани с прилагане на нормативните актове, установяващи норми за съдържание на вредни вещества в атмосферния въздух, вкл. реда и начините за техния контрол, достигане и поддържане.

Важен инструмент при провеждането на политиката е поддържането и развитието на НСМОС за предоставяне на надеждни данни и базова информация за взимане на аргументирани управленски решения.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

➤ Разработване на политика в областта на опазване чистотата на атмосферния въздух

- Разработеният проект на ЗИД на Закона за чистотата на атмосферния въздух, с който се осигурява прилагането на новото европейско законодателство по флуорсъдържащи парникови газове и вещества, които нарушават озоновия слой – Регламент (ЕС) 2024/590, Регламент (ЕС) 2024/573 и Регламент за изпълнение (ЕС) 2024/2215, е внесен в Министерския съвет на 26.06.2026 г.;
- Разработен е проект на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации, с цел въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/1785. Предстои проекта на ПМС да бъде изпратен за съгласуване по чл. 32 от УПМСНА и публикуван за обществени консултации;
- Изготвен е проект на НИД на Наредба № 7 от 2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации с цел

въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2024/1785. Предстои публикуване на проекта на наредба за обществени консултации;

- Прието е ПМС № 33 от 13 февруари 2026 г. за изменение и допълнение на Наредбата за реда и начина за организиране на националните инвентаризации на емисиите на вредни вещества и парникови газове в атмосферата, приета с ПМС № 261 от 2014 г. (обн., ДВ, бр. 18 от 17.02.2026 г.), с което изискванията на Делегирана директива (ЕС) 2024/299 са въведени в българското законодателство;

- Изготвени са становища във връзка с изменението на Индикативната годишна работна програма за 2026 г. на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., включително и за съгласуване на проект на документи по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16FFPR002-5.011 „Зелени мерки в градска среда – 6“ по Приоритет „Въздух“ на ПОС 2021-2027 г.

➤ **Изпълнение на дейности за извършване на текуща оценка на качеството на атмосферния въздух**

- Поддържане и развитие на НСМОС за осигуряване на необходимата оценка на КАВ, вкл. вземане на проби, извършване на анализи, инвентаризация на емисиите и дисперсионно моделиране на нивата им;
- Осигуряване качеството на оценката на КАВ;
- Поддържане на национална база данни за резултатите от оценката на КАВ и осигуряване на обществен достъп до информацията, съдържаща се в нея;
- Методическо осигуряване на горепосочените дейности, вкл. обучение на служителите;
- Публикуване на бюлетини, доклади и др. за резултатите от оценката.

➤ **Подпомагане разработването и актуализирането на общинските програми за управление на качеството на атмосферния въздух**

- Методическо осигуряване на процеса на разработване и прилагане на общинските програми за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за съдържание на вредни вещества в атмосферния въздух, които са задължителни за РОУ, където е налице нарушено КАВ;
- Участие в разработването на програмите чрез представителите на РИОСВ в общинските програмни съвети за управление на КАВ;
- Допълнителна оценка на КАВ (извън текущата оценка) за осигуряване разработването и прилагането на общински програми;
- Методическо осигуряване на процеса на актуализиране/преразглеждане на приетите общински програми.

➤ **Разработване на политики за намаляване на вредните емисии в атмосферата, за подобряване на качеството на течните горива и твърдите горива за битово отопление, за ограничаване на емисиите на флуорсъдържащите парникови газове (ФПГ) и за прекратяване употребата на веществата, които нарушават озоновия слой (ВНОС)**

- Съгласувани и изпратени до Секретариата на КТЗВДР и до ЕК са доклад и годишната инвентаризация на емисии на вредни вещества във въздуха за 2024 г., в изпълнение на изискванията на КТЗВДР и на Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители;

- Взето е участие в изготвянето и съгласуването на Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда през 2024 г.;
- Взето е участие в извършване на проверка от страна на ЕК на Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества, съгласно изискванията на чл. 10(3) от Директива (ЕС) 2016/2284;
- Взето е участие в разработването на Петия преглед за чист въздух (5th Clean Air Outlook report). ЕК е сключила договор с ИААА за подготовката на проучване, което да подпомогне разработването на петия доклад, който ще оцени напредъка на държавите-членки в постигането на националните ангажменти за намаляване на емисиите, определени в Директива (ЕС) 2016/2284, както и целите за 2030 г. от Плана за действие за нулево замърсяване и за намаляване на застрашените екосистеми с 25%;
- Взето е участие в извършване на проверка от страна на СЕИР на Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества, съгласно изискванията на КТЗВДР. Проверката на инвентаризацията се извършва на няколко етапа – първоначален преглед и централизиран преглед, като завършва с финален доклад, изготвен от СЕИР, който включва препоръки към инвентаризацията и се изпраща за становище до държавите-членки;
- Изготвени са два годишни доклада до ЕК съгласно чл. 23(1)(а) и чл. 23(2)(б) от Регламент (ЕС) № 2024/590 за веществата, които нарушават озоновия слой;
- Изготвен е годишен доклад съгласно чл. 7 от Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой.
- **Контрол на спазването на нормите за допустими емисии и на използването и/или пускането на пазара на ФПГ и ВНОС, включително методическото му осигуряване**
- Извършване на контролни измервания от РЛ и лабораторията за емисионен контрол на ИАОС;
- Извършване на контролни проверки от РИОСВ относно спазването на изискванията на Регламент (ЕС) № 2024/590 за веществата, които нарушават озоновия слой, и на Регламент (ЕС) № 2024/573 за флуорсъдържащите парникови газове – изпратено е писмо до РИОСВ и някои фирми вносители във връзка с получени по електронна поща писма от ЕК за възможни случаи на несъответствие със законодателството по флуорсъдържащи парникови газове през 2025 г.;
- Извършване на контрол от страна на ДАМТН за спазване на нормите за съдържание на вредни вещества в горивата и свързаните с тях технически изисквания:
 - изпратен е доклад до ЕК във връзка с Директива 2016/802/ЕС относно намаляване съдържанието на сяра в определени течни горива съгласно чл. 14 от Изпълнителна агенция „Морска администрация“ и докладване за наземните горива, съвместно с ДАМТН, Изпълнителна агенция „Морска администрация“ и НСИ.
- **Реализиране на националната политика в областта на управление на КАВ, насочена към защита на националните интереси и съгласувани с другите държави политики, програми и стратегии за осигуряване на КАВ**
- Дейностите са свързани с участие, съвместно с други държави, в разработването и съгласуването на европейско ниво на политики, стратегии и програми, свързани с управлението на КАВ:
 - изготвена е информация във връзка с получено официално уведомително писмо за стартиране на процедура за нарушение срещу България за неуведомяване в срок на ЕК

за мерките за пълно въвеждане на Делегирана директива (ЕС) 2024/299 за изменение на Директива (ЕС) 2016/2284 относно методиката за докладване на прогнозните емисии на някои атмосферни замърсители;

- изготвена е информация във връзка с мотивирано становище от 16.11.2023 г. относно неизпълнение на задълженията на България по член 4, параграф 1 от Директива (ЕС) 2016/2284, разглеждан във връзка с приложение II към посочената директива, и неизпълнение на задълженията по член 6, параграф 1 от Директива (ЕС) 2016/2284.

в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата

Изпълнение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. към 30.06.2026 г. – приоритет 5 „Въздух“

В рамките на приоритет 5 „Въздух“ са обявени процедури на стойност 385 816 978 евро (109%), като са договорени 362 541 084 евро (102,2% от бюджета на приоритета). Изплатени са 71 286 645 евро или 20,1%. Размерът на верифицираните разходи възлиза на 21 638 196,26 евро (6,1%), а на сертифицираните – на 20 172 409 евро (5,7% от бюджета на приоритета).

№	1900.01.03 Бюджетна програма “Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух” (в евро)	Уточнен план	Отчет
I.	Общо разходи:	34 236 288	17 301 574

Реално изплатени суми по приоритет 5 на ПОС 2021-2027 за периода 01.01.2026 - 30.06.2026 г.				
№	Име на проект	№ на проект	Име на бенефициент	Обща стойност
Приоритет 5 "Въздух"				
<i>Процедура: BG16FFPR002-5.001 За по-чист въздух!</i>				
1	Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Асеновград	BG16FFPR002-5.001-0003	Община Асеновград	313 527
2	Намаляване на замърсяването на атмосферния въздух с фини прахови частици в населените места на Община Бургас - II	BG16FFPR002-5.001-0007	Община Бургас	0
3	За по-чист въздух в община Велико Търново, чрез подмяна на отоплителните уреди на твърдо гориво с екологични алтернативи	BG16FFPR002-5.001-0015	Община Велико Търново	0
4	ЗА ПО-ЧИСТ ВЪЗДУХ В ОБЩИНА ВИДИН	BG16FFPR002-5.001-0016	Община Видин	86 990
5	Зелена Враца – мисията е възможна!	BG16FFPR002-5.001-0012	Община Враца	1 057 588
6	За по-чист въздух в община Горна Оряховица, чрез подмяна на отоплителните уреди на твърдо гориво с екологични алтернативи	BG16FFPR002-5.001-0014	Община Горна Оряховица	1 527 270
7	За по-чист въздух в община Димитровград	BG16FFPR002-5.001-0010	Община Димитровград	2 402 866
8	За по-чист въздух в община Кърджали!	BG16FFPR002-5.001-0018	Община Кърджали	0

9	За по-чист въздух в община Ловеч, чрез подмяна на отоплителните уреди на твърдо гориво с екологични алтернативи	BG16FFPR002-5.001-0009	Община Ловеч	43 324
10	Прилагане на мерки за подобряване качеството на въздуха в община Монтана	BG16FFPR002-5.001-0017	Община Монтана	113 949
11	Несебър е за по-чист въздух	BG16FFPR002-5.001-0011	Община Несебър	820 193
12	Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Пазарджик	BG16FFPR002-5.001-0002	Община Пазарджик	263 364
13	Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Плевен	BG16FFPR002-5.001-0008	Община Плевен	0
14	Мерки за подобряване на качеството на атмосферен въздух в община Пловдив, чрез намаляване на емисиите от ФПЧ10 от битовото отопление – фаза 2	BG16FFPR002-5.001-0006	Община Пловдив	1 547 589
15	Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Русе	BG16FFPR002-5.001-0001	Община Русе	2 847 749
16	МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В ОБЩИНА СМОЛЯН – ФАЗА 2	BG16FFPR002-5.001-0013	Община Смолян	0
17	Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Хасково	BG16FFPR002-5.001-0005	Община Хасково	1 451 830
18	Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Шумен	BG16FFPR002-5.001-0004	Община Шумен	80 786
Общо за процедура: За по-чист въздух!				12 557 025 EUR
Процедура: BG16FFPR002-5.002 За по-чист въздух! (2)				
19	Подобряване качеството на атмосферния въздух чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с алтернативни форми на отопление на територията на община Благоевград	BG16FFPR002-5.002-0001	Община Благоевград	1 714 954
20	За по-чист въздух в община Перник, чрез подмяна на отоплителните уреди на твърдо гориво с екологични алтернативи	BG16FFPR002-5.002-0002	Община Перник	
21	Подмяна на отоплителните устройства в домакинствата за по-чист въздух!	BG16FFPR002-5.002-0003	Столична община	
Общо за процедура: За по-чист въздух! (2)				1 714 954 EUR
Процедура: BG16FFPR002-5.003 Зелени мерки в градска среда				
22	Прилагане на зелени мерки за по-чист въздух на територията на община Бургас	BG16FFPR002-5.003-0001	Община Бургас	
23	Подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на община Видин чрез изграждане на зелена инфраструктура	BG16FFPR002-5.003-0003	Община Видин	346 911
24	Подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на гр. Плевен чрез изграждане на зелена инфраструктура за намаляване на вторичното разпрашаване в градска среда	BG16FFPR002-5.003-0004	Община Плевен	
25	Зелени мерки за подобряване качеството на въздуха в град Пловдив	BG16FFPR002-5.003-0005	Община Пловдив	
26	Подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Община Русе чрез изпълнението на мерки за озеленяване в градска среда (междублокови пространства)	BG16FFPR002-5.003-0006	Община Русе	214 735

Общо за процедура: Зелени мерки в градска среда				561 645 EUR
Процедура: BG16FFPR002-5.004 Зелени мерки в градска среда (2)				
27	Зелени мерки в градска среда - Благоевград	BG16FFPR002-5.004-0002	Община Благоевград	35 566
28	Зелени мерки за по-чист въздух в Столична община	BG16FFPR002-5.004-0001	Столична община	
Общо за процедура: Зелени мерки в градска среда (2)				35 566 EUR
Процедура: BG16FFPR002-5.005 Подобряване на мониторинга на качеството на атмосферния въздух				
29	Подобряване мониторинга на качеството на атмосферния въздух на национално ниво	BG16FFPR002-5.005-0001	ИАОС	1 367 990
Общо за процедура: Подобряване на мониторинга на качеството на атмосферния въздух				1 367 990 EUR
Процедура: BG16FFPR002-5.006 Създаване на Национална мрежа на експерти по качество на атмосферния въздух				
30	Създаване на Национална мрежа на експерти по качество на атмосферния въздух	BG16FFPR002-5.006-0001	Сдружение "Асоциация на еколозите от общините в България"	18 672
Общо за процедура: Създаване на Национална мрежа на експерти по качество на атмосферния въздух				18 672 EUR
Процедура: BG16FFPR002-5.007 Национални стратегически документи в сектор „Въздух“				
31	Актуализиране на Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха (НПКЗВ) 2020-2030г. Подкрепа за идентифициране на подобрения в Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества, както и подобряване на прогнозите на емисиите	BG16FFPR002-5.007-0001	Дирекция „Опазване чистотата на въздуха“ в МОСВ	213 055
Общо за процедура: Национални стратегически документи в сектор „Въздух“				213 055 EUR
Процедура: BG16FFPR002-5.008 Зелени мерки в градска среда (3)				
32	Намаляване на вторичното разпрашаване и замърсяване на въздуха в община Асеновград, чрез създаване на зелена инфраструктура в градска среда	BG16FFPR002-5.008-0005	Община Асеновград (ИТИ)	
33	Враца – чист и зелен град	BG16FFPR002-5.008-0009	Община Враца (ИТИ)	124 979
34	Намаляване замърсяването на въздуха в община Горна Оряховица чрез реализиране на зелена инфраструктура в градска среда	BG16FFPR002-5.008-0004	Община Горна Оряховица (ИТИ)	
35	Зелени мерки за подобряване качеството на въздуха в община Димитровград	BG16FFPR002-5.008-0007	Община Димитровград (ИТИ)	87 551
36	Изграждане/надграждане на зелената инфраструктура за намаляване на вторичното разпрашаване в градска среда в регулационните граници на урбанизираните територии на гр. Ловеч, община Ловеч	BG16FFPR002-5.008-0011	Община Ловеч (ИТИ)	62 251
37	Зелена инфраструктура в градска среда - град Монтана	BG16FFPR002-5.008-0002	Община Монтана (ИТИ)	69 169

38	Намаляване на вторичното разпрашаване и замърсяване на въздуха в община Несебър, чрез създаване на зелена инфраструктура в градска среда	BG16FFPR002-5.008-0001	Община Несебър (ИТИ)	13 975
39	Подобряване качеството на атмосферния въздух в община Перник чрез прилагане на зелени мерки	BG16FFPR002-5.008-0006	Община Перник (ИТИ)	
40	Зелени мерки в градска среда за по-чист въздух в град Смолян	BG16FFPR002-5.008-0010	Община Смолян (ИТИ)	109 702
41	Изпълнение на зелени мерки в градската среда за намаляване на вторичното разпрашаване на територията на община Хасково	BG16FFPR002-5.008-0003	Община Хасково (ИТИ)	175 887
42	Индивидуална концепция с проектна идея за намаляване на вторичното разпрашаване, чрез прилагане на зелени мерки, на територията на град Шумен	BG16FFPR002-5.008-0008	Община Шумен (ИТИ)	189 153
Общо за процедура: Зелени мерки в градска среда (3)				832 667 EUR
Процедура: BG16FFPR002-5.009 Зелени мерки в градска среда (4)				
43	Изграждане/надграждане на зелената инфраструктура за намаляване на вторичното разпрашаване в градска среда в регулационните граници на урбанизираните територии на гр. Кърджали, общ. Кърджали	BG16FFPR002-5.009-0001	Община Кърджали	
44	Изпълнение на зелени мерки за намаляване вторичното разпрашаване в градска среда с цел осигуряване на по-чист въздух на територията на гр. Пазарджик	BG16FFPR002-5.009-0002	Община Пазарджик	
Общо за процедура: Зелени мерки в градска среда (4)				0 EUR
Общо за приоритет 5 "Въздух"				17 301 574 EUR

г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение и стойности

1900.01.03 Бюджетна програма „Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух“	Мерна единица	Целева стойност за 2026 г.	Отчет към 30.06.2026 г.
Показатели за изпълнение			
1. Изготвени законови и подзаконови нормативни актове, в т.ч. изменения и допълнения	брой	1	4
2. Параметри на КАВ, които подлежат на оценка	брой	12	12
3. Контролни проверки за измервания на емисиите от неподвижни източници (пробоотборни точки)	брой	500	295*
4. Емисии на основни замърсители на атмосферния въздух**:			
• Серен диоксид	Mg.10 ³	150,42	42,16
• Азотни оксиди	Mg.10 ³	87,18	87,13
• НМЛОС	Mg.10 ³	67,40	62,91
• Амониак	Mg.10 ³	52,99	52,45
• ФПЧ _{2,5}	Mg.10 ³	26,90	18,62
5. Контролни проверки на ФПГ и ВНОС	брой	850	372
6. Проверки на инсталации, бензиностанции, терминали, търговски обекти и др. източници на НМЛОС	брой	1000	273
7. Изготвяне на тримесечни и годишни доклади с информация за КАВ	брой	6	3
8. Подготвени позиции, информации, доклади и други документи за работните органи към ЕК и Съвета в областта на качество на въздуха	брой	10	2
9. Представяне на годишен доклад до Секретариата на КТЗВДР и до ЕК	брой	1	1

10. Изготвени годишни доклади във връзка с Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, и Регламент (ЕС) 2024/590 относно веществата, които нарушават озоновия слой	брой	3	3
---	------	---	---

* Отчетената стойност е сбор от контролните проверки на обекти и дейности с неподвижни източници на емисии – 216, и контролните измервания на емисиите от неподвижни източници (т.е. броя на пробоотборните точки) – 79.

** Дали заложените целеви стойности на посочените замърсители за 2026 г. са спазени, ще бъде установено през 2027 г.

➤ Кратко описание на показателите за изпълнение

Показател № 1: Показателят отчита броя на изготвените законови и подзаконови нормативни актове, в т.ч. изменения и допълнения.

Показател № 2: Основните параметри на КАВ или вредните вещества (замърсителите), които са обект на нормиране и чиито нива в атмосферния въздух подлежат на задължителна текуща оценка (мониторинг), са изброени в чл. 4 от ЗЧАВ. Изискванията за оценка на тези параметри са установени в следните нормативни актове:

- Наредба № 12 от 2010 г. на МОСВ и МЗ за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух, транспонираща Директива 2008/50/ЕО в националното законодателство;
- Наредба № 11 от 2007 г. на МОСВ и МЗ за норми за арсен, кадмий, живак, никел и полициклически ароматни въглеводороди в атмосферния въздух, транспонираща Директива 2004/107/ЕС в националното законодателство.

Броят на основните параметри за КАВ, които са обект на текуща оценка, е 12, т.е. максималният съгласно ЗЧАВ.

Показатели № 3, 5 и 6: Целевите стойности на тези показатели се определят въз основа на: анализ на целевите стойности и техния отчет за предходни години; необходимостта от извършване на последващи проверки след дадени предписания, след наложени санкции (при представени от оператора собствени периодични измервания или направени контролни измервания). Изпълнението по тези показатели зависи и от бюджета на съответната РИОСВ за отчетната година, както и от приоритизирането на контролираните обекти.

Показател № 4: Заложените целеви стойности на посочените замърсители са определени в съответствие с националните нива на емисии, приложими от 2020 г. до 2029 г. и от 2030 г. нататък, включително, съгласно Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители. Отчетените стойности са взети от Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух, изготвена за 2024 г. и докладвана през 2026 г. (годината, за която се изготвя инвентаризацията, е годината на докладване минус 2).

Данните за 2005 г. от Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух, изготвена за 2024 г. и докладвана през 2026 г., са следните:

- Серен диоксид (в Mg.103) – 971,68;
- Азотни оксиди (в Mg.103) – 178,11;
- НМЛОС (в Mg.103) – 101,96;
- Амоняк (в Mg.103) – 54,29;
- ФПЧ_{2,5} (в Mg.103) – 38,01.

Определените за страната национални задължения от 2020 г. до 2029 г. за намаляване на емисиите спрямо определената за базова година 2005 г. съгласно Директива (ЕС) 2016/2284 са в процентно намаление и са, както следва: серен диоксид – 78%, азотни оксиди – 41%, НМЛОС – 21%, амоняк – 3% и ФПЧ_{2,5} – 20%, а от 2030 г. нататък са, както следва: серен

диоксид – 88%, азотни оксиди – 58%, НМЛОС – 42%, амоняк – 12% и ФПЧ_{2,5} – 41%. Националното задължение за намаляване на емисиите на амоняк за 2024 г. е спазено.

Показател № 7: През отчетния период са изготвени и публикувани бюлетини за нивата на основните показатели за качество на атмосферния въздух за първото тримесечие на 2026 г.; публикувани са на интернет страницата на ИАОС „Годишен бюлетин за качеството на атмосферния въздух за 2025 г.“ и „Годишен бюлетин за качеството на атмосферния въздух за 2025 г., допълнен с информация за приноса на пустинния прах към нивата на ФПЧ₁₀“; допълнително, на интернет страницата на МОСВ е публикуван ежедневен бюлетин за качеството на атмосферния въздух.

Показател № 8: Показателят отчита броя подготвени позиции, информации, доклади и други документи за работните органи към ЕК и Съвета в областта на качество на въздуха.

Показател № 9: Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух и информационният доклад към нея ежегодно се докладват до Секретариата на КТЗВДР и до ЕК.

Годишният доклад и инвентаризацията за 2024 г. са изпратени до Секретариата на КТЗВДР и до ЕК през м. март 2026 г.

Показател № 10: Годишните доклади за 2025 г. във връзка с Регламент (ЕС) 2024/590 относно веществата, които нарушават озоновия слой, са изпратени през м. юни 2026 г.

Годишният доклад по чл. 7 от Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, е изготвен през м. юни 2026 г.

➤ Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

Изпълнението на целевите стойности на отделните показатели се контролира чрез:

- преглед на Националните доклади за състоянието и опазването на околната среда в Република България;
- предоставяне от ИАОС на изготвените бюлетини/доклади;
- преглед на годишните отчети на РИОСВ и ИАОС, в които се посочва броя на извършените контролни проверки и измервания;
- преглед на интернет страниците на КТЗВДР и ЕАОС, където се публикуват годишните доклади на страната.

д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

През отчетния период за данните за ФПЧ₁₀ за 2025 г. е приложена възможността, дадена в европейското и националното законодателство, в случаите, когато установените превишения на нормите за ФПЧ₁₀ в даден РОУ са в резултат на високи концентрации на прахови частици в атмосферния въздух, причинени от природни източници (вкл. от пренос на пустинен прах), тези превишения да не се считат като такива. Методиката за определяне на превишенията на пределно допустимите стойности на ФПЧ₁₀, които се дължат на емисии на природни източници – пустинен прах, разработена от НИМХ, позволява количествено определяне на приноса на пустинния прах към превишенията на ФПЧ₁₀ в пунктовете за мониторинг към Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух. Прилагането на Методиката за данните за 2025 г. доведе до приспадане на немалък брой превишения в някои пунктове, в резултат на което бе отчетено постигане на съответствие в РОУКАВ – Югозападен, с изключение на община Перник, Югоизточен, с изключение на община Хасково, и Агломерация Варна, от общо шест, на които е разделена страната.

Съгласно предварителните данни за 2025 г., в 20 общини е постигнато пълно съответствие по отношение на средноденоношната и средногодишната норма за замърсителя ФПЧ₁₀. Независимо от това, все още 2 от общините, които са обект на Решението на Съда на ЕС, не

са постигнали съответствие с нормите за КАВ по този показател. Основните причини за това са:

- все още широкото използване в бита на твърди горива, вкл. въглища;
- изпълнението от страна на общинските власти само на част от предвидените мерки в актуализираните общински програми;
- ограниченото прилагане от страна на общинските власти на мерки по отношение на основния източник на замърсяване с фини прахови частици през зимния сезон – битовото отопление, както и по поддържане на пътната инфраструктура и контрола на строителните дейности.

Съгласно наличните предварителни данни е постигната също така средногодишната норма по показател ФПЧ_{2.5} в градовете София, Пловдив, Варна, Велико Търново, Перник, Стара Загора и Русе.

По отношение на замърсителя серен диоксид, съгласно предварителните данни, през 2025 г. са спазени средночасовите норми за серен диоксид в пунктовете за мониторинг от Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух (НСМКАВ), с изключение на АИС „Възраждане“ – Русе, АИС „Център“ – Перник, и АИС „Раковски“ – Димитровград. Спазени са средноденонощните норми за серен диоксид в пунктовете за мониторинг от НСМКАВ, с изключение на АИС „Благоевград“ – Благоевград, и АИС „Център“ – Перник.

Превишена е средногодишната целева норма на полициклични ароматни въглеводороди в 3 пункта за мониторинг съгласно предварителните данни за 2025 г. – в АИС „ж.к. Тракия“, гр. Пловдив, в РП „РИОСВ“, гр. Монтана, и в РП „РИОСВ“, гр. Хасково.

По отношение на останалите показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух – азотен диоксид, въглероден оксид, бензен, кадмий, олово, арсен и никел, съгласно предварителните данни за 2025 г. не са регистрирани превишения на установените норми за показателите.

е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1900.01.03 Бюджетна програма “Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух” (в евро)	Отчет към 30.06.2026 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	728 904
	Персонал	676 813
	Издръжка	51 403
	Капиталови разходи	688
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	728 904
	Персонал	676 813
	Издръжка	51 403
	Капиталови разходи	688
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	17 007 221
	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.	15 720 529
	П "Околна среда" 2021-2027 - бенефициенти МОСВ и ВРБ	1 194 100

	ПУДООС	795
	Швейцаро-Българска програма за сътрудничество "Опазване на околната среда и климата"	91 797
	Общо административни разходи (II.+III.):	17 007 221
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	728 904
	Общо разходи (I.+II.+III.):	17 736 125
	Численост на щатния персонал	63
	Численост на щатния персонал на делегирани бюджети	0
	Численост на извънщатния персонал	0

ж) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорните структури за изпълнението на програмата са дирекция ОЧВ, ИАОС и РИОСВ.

Допълнително, в изпълнението на дейностите по предоставяните услуги участват и експерти от дирекции КВЕСМС и „Правна”.

**V.I.4. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.04
„СЪХРАНЯВАНЕ, УКРЕПВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ЕКОСИСТЕМИ,
МЕСТООБИТАНИЯ, ВИДОВЕ И ГЕНЕТИЧНИТЕ ИМ РЕСУРСИ“**

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

При изпълнение на програмните цели по отношение на опазване на биологичното разнообразие се прилага действащото законодателство. На база на придобития към момента опит и с цел да се отчетат промените в европейското законодателство, се разработват промени в ЗБР, ЗГМО и ЗЛР. През отчетния период беше подложен на обществено и междуведомствено обсъждане проект на ЗИД на ЗБР, който предстои да бъде внесен в Министерския съвет.

През първото полугодие на 2026 г. са реализирани всички предвидени мерки за предоставяне на услугите от програмата.

Осигурено е създаването, поддържането и управлението на Националната екологична мрежа при съобразяване с икономическите, социалните и културните изисквания, както и регионалните и местните особености. Извършени са дейности за управление на изпълнението, мониторинга и докладването на Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000.

Издадени са разрешителни съгласно утвърдения разрешителен режим и са извършени редица дейности за контрола и спазването му.

Извършени са дейности и са реализирани участия в заседания на глобално и регионално ниво на Конференциите на страните – членки по международните конвенции и споразумения, по въпроси, свързани с опазване на биологичното разнообразие и управление на защитени територии, включени в списъци към международни конвенции и програми.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

- **Разработване на политика в областта на защита на природата и опазване на биологичното разнообразие**

- Прието е ПМС № 5 от 12 януари 2026 г. за изменение и допълнение на Наредбата за разработване на планове за управление на защитени територии, приета с ПМС № 7 от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 5 от 15.01.2026 г.);
- Изготвеният проект на ЗИД на ЗБР е подложен на обществено и междуведомствено обсъждане, като предстои вносянето му в Министерския съвет;
- В процес на изготвяне е Тарифа за таксите, които се заплащат за разрешените ползвания в защитени територии – изключителна държавна собственост;
- В процес на изготвяне са Стратегия за биологичното разнообразие в Република България и Национален план за опазване и устойчиво ползване на биологичното разнообразие и генетичните ресурси;
- С РМС № 311 от 23 април 2026 г. е одобрен проект на Закон за ратифициране на Споразумението в рамките на Конвенцията на ООН по морско право за опазването и устойчивото използване на морското биологично разнообразие в зоните, разположени извън националните юрисдикции (Споразумение BBNJ). Законопроектът е внесен в Народното събрание и е разгледан в Комисията по външна политика.
- **Създаване, поддържане и управление на Националната екологична мрежа, устойчиво ползване и опазване на биологичните ресурси чрез ограничителни, разрешителни и регулационни режими, лицензи и концесии**
- Издадени и обнародвани са 20 заповеди на министъра на околната среда и водите за обявяване на нови защитени територии и промяна в площта, режимите и категорията на съществуващи такива – обявени са 12 нови защитени територии, увеличена е площта на 7 съществуващи защитени територии, прекатегоризирана е 1 защитена територия и е променен режима на дейностите на 1 защитена територия. Заповедите са, както следва:
 - Заповед № РД-365/23.04.2026 г. за обявяване на Защитена местност „Степни съобщества край река Студена“;
 - Заповед № РД-304/03.04.2026 г. за обявяване на Защитена местност „Находище на блатно кокиче“;
 - Заповед № РД-302/03.04.2026 г. за обявяване на Защитена местност „Карниолска блатница – с. Гинци“;
 - Заповед № РД-301/03.04.2026 г. за обявяване на Защитена местност „Ковачевска кория“;
 - Заповед № РД-298/03.04.2026 г. за обявяване на Природна забележителност „Провъртеника“;
 - Заповед № РД-169/18.02.2026 г. за обявяване на Природна забележителност „Земни пирамиди“.
 - Заповед № РД-145/13.02.2026 г. за обявяване на Природна забележителност „Инкая“;
 - Заповед № РД-144/13.02.2026 г. за обявяване на Природна забележителност „Пармак кая“;
 - Заповед № РД-56/20.01.2026 г. за обявяване на Природна забележителност „Скаленски езера“;
 - Заповед № РД-52/19.01.2026 г. за заличаване и преобявяване на Природна забележителност „Фосилни находки“;
 - Заповед № РД-51/19.01.2026 г. за обявяване на Природна забележителност „Водопад Бобука“;
 - Заповед № РД-50/19.01.2026 г. за обявяване на Защитена местност „Карджаловска кория“;

- Заповед № РД-366/23.04.2026 г. за увеличаване на площта на Защитена местност „Устието на река Изворска“;
- Заповед № РД-364/23.04.2026 г. за увеличаване на площта на Защитена местност „Сладун“;
- Заповед № РД-363/23.04.2026 г. за увеличаване на площта на Защитена местност „Дупката“;
- Заповед № РД-305/03.04.2026 г. за увеличаване на площта на Защитена местност „Находище на урумово лале в м. Лаликото“;
- Заповед № РД-54/20.01.2026 г. за увеличаване на площта на Защитена местност „Силистар“;
- Заповед № РД-53/20.01.2026 г. за увеличаване на площта на Поддържан резерват „Пясъчна лилия“;
- Заповед № РД-300/03.04.2026 г. за прекатегоризиране от Природна забележителност в защитена местност и увеличаване на площта на Защитена местност „Находище на тис в м. Еленска глава“;
- Заповед № РД-303/03.04.2026 г. за промяна в режимите на дейност и актуализиране на площта на Защитена местност „Находище на червен божур“;
- В напреднал етап на процедиране са още 12 предложения за обявяване на нови защитени територии: Защитена местност „Находище на родопски силивряк“, Защитена местност „Мартолец“, Защитена местност „Райновска гора“, Защитена местност „Конунски дол“, Природна забележителност „Ябланишко ждрело“, Природна забележителност „Врабчански водопад“, Защитена местност „Находище на Стрибърнова ведрица“, Природна забележителност „Водопад Докузак“, Природна забележителност „Водопад на сътворението“, Природна забележителност „Водопад „Герме Бунар“, Природна забележителност „Водопад „Боялък“, Природна забележителност „Водопад „Дюшеме дере“;
- Издадени и обнародвани са 11 заповеди за актуализация на площта на защитени територии на основание чл. 42, ал. 6 от ЗЗТ, в резултат на по-точни замервания, както следва:
 - Заповед № РД-284/20.01.2026 г. за актуализация на площта на ЗМ „Руденово“;
 - Заповед № РД-179/18.02.2026 г. за актуализация на площта на ЗМ „Невестин гроб“;
 - Заповед № РД-215/06.03.2026 г. за актуализация на площта на НП „Централен Балкан“;
 - Заповед № РД-219/09.03.2026 г. за актуализация на площта на ПЗ „Скалните образувания в м. Чифликова нива“;
 - Заповед № РД-235/13.03.2026 г. за актуализация на площта на ПЗ „Големия камък“;
 - Заповед № РД-236/13.03.2026 г. за актуализация на площта на ПЗ „Корията- вековна дъбова гора“;
 - Заповед № РД-284/31.03.2026 г. за актуализация на площта на ПЗ „Ритлите“;
 - Заповед № РД-318/14.04.2026 г. за актуализация на площта на ЗМ „Гюргена“;
 - Заповед № РД-368/23.04.2026 г. за актуализация на площта на ПЗ „Младежки хълм“;
 - Заповед № РД-369/23.04.2026 г. за актуализация на площта на ПЗ „Данов хълм“;
 - Заповед № РД-370/23.04.2026 г. за актуализация на площта на ПЗ „Хълм на Освободителите“;
- Издаден е 1 Акт на МРРБ за изключителна държавна собственост на името на МОСВ за Поддържан резерват „Патлейна“ в землището на гр. Велики Преслав, общ. Велики Преслав, обл. Шумен;
- Обявени са 10 бр. и са заличени 5 бр. вековни дървета по реда на ЗБР;

- Издадени са 11 бр. разрешения за посещения в резервати и поддържани резервати съгласно разпоредбите на ЗЗТ;
- Издадени са 4 бр. съвместни разрешителни за посещения в резервати и поддържани резервати и за изключения от забраните на основание чл. 49, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 48 от ЗБР;
- Извършени са 12 бр. съгласувания на дейности в защитени територии на основание пар. 7 от преходните и заключителните разпоредби на ЗЗТ;
- Издадени са 26 бр. съгласувателни становища по чл. 26 от Закона за подземните богатства (ЗПБ) във връзка с процедурите по предоставяне на разрешения за търсене и/или проучване на подземни богатства, както и съгласувателни становища по чл. 32, ал. 1 от УПМСНА във връзка с проектите на решения за предоставяне на разрешение за търсене и/или проучване на подземни богатства;
- Издадени са 15 бр. съгласувателни становища по чл. 26 от ЗПБ във връзка с процедурите по предоставяне на концесии за добив на подземни богатства, както и съгласувателни становища по чл. 32, ал. 1 от УПМСНА във връзка с проектите на решения за предоставяне на концесии за добив на подземни богатства;
- Издадени са 12 бр. решения по оценка за съвместимост (ОС) на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони и 14 бр. становища по оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони по реда на Глава III от Наредбата за ОС за съвместени процедури по ОВОС/ЕО с ОС;
- Издадени са 114 бр. съгласувателни писма по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС;
- Издадени са общо 357 бр. документи във връзка с прилагането на Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета от 9 декември 1996 г. относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях, в т.ч. 91 бр. разрешителни за внос по CITES, 81 бр. разрешителни за износ и сертификати за реекспорт по CITES, 1 бр. сертификат за лична собственост, 1 бр. сертификат за произход по CITES и 183 бр. сертификати за търговия в ЕС по чл. 8, пар. 3, б. „а“ от същия Регламент;
- Издадени са 31 бр. разрешителни във връзка с ползване на изключения от забраните, въведени с чл. 38 и чл. 40 от ЗБР по отношение на защитените видове от дивата фауна и флора на Република България;
- Издаден е Лиценз № 56 от 23.04.2026 г. на Зоологическа градина – София, и са извършени общи проверки за лицензиране по следните заповеди на министъра на околната среда и водите, издадени на основание чл. 4, ал. 1, т. 1 и чл. 6, ал. 1 от Наредба № 1/09.05.2006 г. за условията и реда за лицензиране на зоологическите градини:
 - Заповед № РД-46/19.01.2026 г. за назначаване на комисия за извършване на общи проверки за лицензиране на зоологическата градина в гр. Павликени;
 - Заповед № РД-388/30.04.2026 г. за назначаване на комисия за извършване на общи проверки за лицензиране на зоологическа градина „Зоопарк – Благоевград“, гр. Благоевград;
 - Заповед № РД-536/23.06.2026 г. за назначаване на комисия за извършване на общи проверки за лицензиране на „Зоопарк Острова“, гр. Пазарджик;
- Съгласувани са редица заповеди по Закона за рибарството и аквакултурите във връзка с ползването на и научните изследвания върху рибните ресурси в страната;

- Изплатени са обезщетения на 71 бр. физически и юридически лица (земеделски стопани и животновъди) за щети, нанесени от мечки, с цел намаляване на конфликта между хищника и земеделските стопани;
- Издаден е 1 бр. разрешително за отглеждане на инвазивни видове в зоологическа градина съгласно Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове;
- Продължава опазването на ресурсите от лечебни растения и билките от тях като част от биологичното разнообразие в страната. Издадени от министъра на околната среда и водите са:
 - Заповед № РД-178/18.02.2026 г. за специалния режим на опазване и ползване на лечебните растения през календарната 2026 г. съгласно чл. 10, ал. 1, 2 и 3 от Закона за лечебните растения (обн., ДВ, бр. 24 от 06.03.2026 г.);
 - Заповед № РД-376/24.04.2026 г. за ползване на листо-стъблена маса от блатно кокиче (*Leucojum aestivum* L.) през 2026 г.;
- Проведена е среща на работната експертна група по прилагане на Закона за лечебните растения;
- Проведени са две срещи на работната група във връзка с изпълнение на предвижданията и изискванията на Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2030 г. в частта осигуряване на правна защита на най-малко 30% от сухоземната площ на ЕС и 30% от неговите морски пространства до 2030 г., като поне една трета (10% от територията и 10% от морските пространства) трябва да бъдат строго защитени;
- Проведено е заседание на Междуведомствената експертна група по опрашители по прилагане на Делегиран регламент (ЕС) 2025/2188;
- Извършени са аутопсии на китоподобни бозайници във връзка с извънреден инцидент в района на гр. Шабла на 20 март 2026 г. По време на съвместната проверка на Зелени Балкани, РИОСВ-Варна, ОДБХ-Добрич и други институции, за аутопсия в Центъра са прибрани 3 бр. муткур и 1 бр. обикновен делфин. Останалите трупове са в напреднал стадий на разлагане и съответно – непригодни за целите на аутопсията;
- Издадени са 2 заповеди за удостоверение за регистрация на помещения за работа с генетично модифицирани организми (ГМО) в контролирани условия, както следва:
 - Заповед № РД-434/22.05.2026 г. за регистриране на помещения на „УМБАЛ Тракия“ ЕООД, намиращи се на адрес: гр. Стара Загора, п.к. 6000, бул. „Патриарх Евтимий“ № 84, за работа с генетично модифицирани микроорганизми в контролирани условия;
 - Заповед № РД-433/22.05.2026 г. за регистриране на помещения на „Военномедицинска академия, Многопрофилна болница за активно лечение – София“, Клиника „Очни болести“, с адрес: гр. София, 1606, ул. „Св. Георги Софийски“ № 3;
- Издадени са 2 заповеди за разрешение за работа с генетично модифицирани микроорганизми от клас 2, както следва:
 - Заповед № РД-435/22.05.2026 г. за извършване на работа с генетично модифицирани организми в контролирани условия в помещения на „Биовет“ АД – клон Разград, намиращи се на адрес: гр. Разград, бул. „Априлско въстание“ 68 А;
 - Заповед № РД-436/22.05.2026 г. за извършване на работа с генетично модифицирани организми в контролирани условия в помещения на „Биовет“ АД, намиращи се на адрес: гр. Пещера, ул. „Петър Раков“ 39;

- Проведено е едно заседание на Консултативната комисия по генетично модифицирани организми.
- **Разработване, управление, мониторинг, контрол, допълване и актуализация на Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000**
- През м. януари 2026 г. е одобрен и публикуван на интернет страницата на Информационната система за защитени зони от екологична мрежа Натура 2000 <https://natura2000.egov.bg/EsriBg.Natura.Public.Web.App/Home/Documents>) Годишен доклад за напредъка по изпълнението на Националната рамка за приоритетни действия (НРПД) за 2025 г.;
- Предоставени са становища в Комитетите за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 г., Програма „Техническа помощ“ 2021-2027 г., Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 г., Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г. във връзка с общата информация по процедури, методиката и критериите за подбор на процедури, заложили за изпълнение в рамките на първото полугодие на 2026 г., касаещи контрол и преглед на съответствието на предложените дейности от финансиращите програми с мерките, заложили за изпълнение в НРПД 2021-2027 г.;
- Взето е участие в разработването на процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г.

➤ **Методологични указания и контрол**

Съгласно чл. 35 от Устройствения правилник на МОСВ дирекция НСЗП осъществява общо и методическо ръководство, координация и контрол върху дейността на дирекциите на националните паркове. Предмет на контрола е спазването на нормативната уредба, вкл. режимите, нормите и забраните, определени с Плановите за управление на националните паркове; ползването на ресурсите – дървесина, лечебни растения и др.; контрол по изпълнението на издадените разрешителни на МОСВ.

➤ **Реализиране на политиката в областта на защита на природата, насочена към защита на националните интереси и съгласувани с другите държави политики, програми и стратегии в областта**

- Изготвен е и е представен Седми национален доклад 2019-2025 г. до Секретариата на Конвенцията за биологично разнообразие;
- Извършено е годишно докладване относно изпълнението на Плана за действие на ЕС срещу трафика на диви животни и относно тенденциите в незаконната търговия, значителните конфискации и наказателните преследвания за 2025 г.;
- Изпълнява се Меморандум за разбирателство между Министерството на околната среда и водите на Република България и Секретариата на Споразумението за опазване на китоподобните бозайници в Черно море, Средиземно море и съседната акватория на Атлантическия океан (ACCOBAMS) за частично финансиране на „Втора инициатива за проучване на ACCOBAMS (ACCOBAMS Survey Initiative II)“, която представлява програма, иницирана от страните по ACCOBAMS, които провеждат координирани и съгласувани изследвания на китоподобните бозайници и улесняват разработването на нови техники за подобряване на тяхното опазване. Изследванията ще бъдат извършени в Средиземно море (2026 г.) и Черно море (2027 г.), като МОСВ следва да се ползва от придобитите данни за Черно море. Общият размер на средствата за целия период на действие на Меморандума за разбирателство е 46 500 евро, а общата стойност на целия проект е 3 300 000 евро;

- България работи за втора година като пълноправен член към Глобалния информационен механизъм за биологично разнообразие (GBIF). Отчитайки същността на GBIF като механизъм за техническо и научно сътрудничество в управлението на масиви от данни за биологично разнообразие, същото е предоставено за координация на ИАОС;
- Попълнен е въпросник на ЕК за стрес теста на Директивата за птиците и Директивата за местообитанията, насочен към широкообхватна инициатива на ЕК за повишаване на конкурентоспособността на ЕС, като същевременно се запазват икономическите, социалните и екологичните цели;
- Извършено е, чрез системата за електронно предаване на данни „Reportnet 3“ на ЕАОС, успешно повторно докладване на България по чл. 17 от Директивата за местообитанията с отразени промени по дадените от ЕАОС бележки и коментари;
- Прегледани и предадени на ЕАОС са национални резюмета на резултатите от докладванията на България по чл. 17 от Директивата за местообитанията и чл. 12 от Директивата за птиците;
- Попълнени са въпросници към ЕАОС във връзка с процеса по извършване на националните докладвания в системата „Reportnet 3“ по чл. 17 от Директивата за местообитанията и чл. 12 от Директивата за птиците;
- Изготвени са информация и позиции в сектор „Защита на природата“ и „Национална рамка за приоритетни действия за „Натура 2000“ във връзка с програмен период 2021-2027 г. и е взето участие в Комитетите за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023-2027 г., Програма за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027 г., Програма „Техническа помощ“ 2021-2027 г., Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 г.
- Изготвени са отговори на всички нотификации и въпросници, където е било необходимо, по Конвенцията за биологично разнообразие (CBD) и протоколите към нея, Конвенцията за опазване на мигриращи видове диви животни (CMS), Споразумението за опазване на китоподобните бозайници в Черно море, Средиземно море и съседната акватория на Атлантическия океан (ACCOBAMS) и по Междуправителствената платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги (IPBES), вкл. осъществяване на дейности със заинтересовани страни на национално и регионално ниво, вкл. изграждане на капацитет.

в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата

- **Проект „Управление на Националната рамка за приоритетни действия за „Натура 2000“ по процедура BG16RFTA001-1.009 „Оптимизиране на средата за изпълнение на Споразумението за партньорство по отношение на предотвратяването и борбата с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС, и чрез стратегическото управление на Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000 за програмния период 2021-2027 г.“ по Програма „Техническа помощ“, с конкретен бенефициент – дирекция НСЗП в МОСВ**
- **Цел на проекта**

Основните цели на проекта са подобряване на стратегическото управление на Националната рамка за приоритетни действия за „Натура 2000“ и повишаване на капацитета на експертите от отдел „Натура 2000“. В резултат от изпълнението на проекта ще се разработи междинна оценка на ефективността на мерките от НРПД и ще се повиши капацитета на служителите в

отдел „Натура 2000“. Продължителността на проекта е 42 месеца, считано от м. януари 2024 г.

- **Постигнати резултати и извършени конкретни дейности през отчетния период**

През отчетния период стартира обществена поръчка с предмет: „Междинна оценка на ефективността на мерките от Националната рамка за приоритетни действия (НРПД) и провеждане на обучения за повишаване на административния капацитет на отдел „Натура 2000“ на Дирекция НСЗП“, открита с Решение № F811172 от 05.03.2026 г. на Главния секретар на МОСВ.

- **Проект BG16FFPR002-3.004-0001 „Функционално обезпечаване на органите за управление на мрежата Натура 2000“ по процедура BG16FFPR002-3.004 „Изпълнение на мярка 4 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000“ по ПОС 2021-2027 г., с бенефициент – дирекция НСЗП в МОСВ**

- **Цел на проекта**

Основната цел на проекта е да се подпомогне ефективната работа и управление на защитените зони от екологичната мрежа „Натура 2000“ чрез материално и техническо обезпечаване на органите за управление на национално и регионално ниво. Специфичните цели на проекта са свързани с осигуряване на офис оборудване, хардуер, ГИС софтуер и лицензи, периферни устройства, дронове и автомобили за ефективното функциониране на органите за управление на мрежата „Натура 2000“ на национално и регионално ниво; подпомагане на реформата, заложена в Националния план за възстановяване и устойчивост на България, свързана с управлението на екологичната мрежа, чрез материално и техническо обезпечаване на органите за управление на мрежата „Натура 2000“ на национално и регионално ниво и осигуряване на принос за изпълнението на дейности от Мярка 4 „Прилагане на управленски подход в защитените зони от мрежата НАТУРА 2000“ от НРПД чрез закупуване на оборудване и на софтуер.

- **Постигнати резултати и извършени конкретни дейности през отчетния период**

Постигнатите конкретни резултати по проекта са следните:

- предоставено е съвременно и функционално офис оборудване на органите за управление на защитените зони от мрежата „Натура 2000“ на национално и регионално ниво, което създава добри условия на труд и приветлива работна среда;
- обезпечена е работата на служителите чрез доставени настолни и преносими компютри и мултифункционални устройства (принтер-скенер-копир), които позволяват бързо администриране, дигитализиране на хартиени масиви и висококачествен печат на документация;
- доставени са подходящи мултимедийни проектори, чрез които да се провеждат експертни срещи, обществени обсъждания и други събития;
- осигурен е специализиран ГИС софтуер, с който служителите могат да визуализират, създават, обработват и анализират ГИС данни относно компонентите на околната среда и биологичното разнообразие. Реализирани са специализирани обучения на служителите за конфигуриране и за работа със софтуера;
- закупени са дронове за работа на терен, които допринасят за изпълнение и/или координиране на мерки и дейности от служителите във връзка с целевите видове и природните местообитания, обект на опазване в защитените зони от мрежата „Натура 2000“. Проведени са обучения за ползване и работа с дроновете;
- с нови високопроходими автомобили и нови електрически автомобили служителите са подпомогнати да изпълняват функциите си.

Извършените доставки и обучения по проекта осигуриха възможност органите за управление на защитените зони от мрежата „Натура 2000“ на национално и регионално ниво да изпълняват ефективно функциите си чрез материално-техническото им обезпечаване.

- **Проект № BG16FFPR002-3.023-0001 „Интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при опазването на защитените зони от мрежата Натура 2000“ по ПОС 2021-2027 г. на стойност 18 662 154 евро (36,5 млн. лв.), с конкретен бенефициент – дирекция НСЗП в МОСВ**

За изпълнението на проекта е проведена обществена поръчка с предмет: „Определяне на специфични цели и мерки на защитени зони от мрежата Натура 2000, завършване на процеса на картиране и оценка на състоянието на екосистемите и техните услуги и на зелената инфраструктура на територията на мрежата Натура 2000, както и монетарна оценка за екосистемите и техните услуги“, с две обособени позиции: Обособена позиция № 1 „Определяне на специфични цели и мерки на защитени зони от мрежата Натура 2000“ (ОП1) и Обособена позиция № 2 „Завършване на процеса на картиране и оценка на състоянието на екосистемите и техните услуги и на зелената инфраструктура на територията на мрежата Натура 2000, както и монетарна оценка за екосистемите и техните услуги“ (ОП2), по които са сключени договори.

- **Цел на проекта**

С изпълнението на проекта ще се осигури качествено и модерно управление на биоразнообразието и Натура 2000 в България. Планира се определяне на специфични и подробни цели на опазване за 250 защитени зони, както и консервационни мерки за 340 защитени зони. Предвидено е извършване на картиране и оценка на състоянието на екосистемите и техните услуги, както и на зелената инфраструктура на територията на мрежата Натура 2000, на монетарна оценка на екосистемните услуги и определяне на стойността на „природния капитал“. Включено е и демонстрационно прилагане на решения, базирани на природата, за възстановяване на екосистеми с принос към климата и осигуряване на свързаност на мрежата Натура 2000, както и изграждане на капацитета на администрациите, въввлечени в процеса на управление на мрежата Натура 2000.

- **Постигнати резултати и извършени конкретни дейности през отчетния период**

През отчетния период по договора по ОП1 се извършват теренни проверки в границите на 102 защитени зони, в рамките на Първи полеви сезон. В края на м. март успешно приключи зимния етап от теренните проучвания за Първи полеви сезон, като в периода м. януари – март 2026 г. експертни екипи извършиха полеви изследвания в различни части на страната, като събраха актуални данни за състоянието на видове и местообитания. Продължава да тече летния етап на теренни проучвания. От представители на екипа за управление на проекта по ОП1 са извършени 1 документална и 10 теренни проверки на Изпълнителя по ОП1. Успешно се изпълниха заложените по техническа спецификация 6 присъствени срещи със заинтересованите страни в рамките на Първата информационна кампания, които се проведеха във всички райони на планиране в страната (София, Пловдив, Варна, Бургас, Велико Търново и Враца). Публикувани са онлайн информационни материали в рубриката на проекта и на страницата на МОСВ, даващи актуална информация за напредъка по ОП1. Одобрени са 63 неключови експерти на Изпълнителя. Актуализирана информация за напредъка и резултатите от изпълнението на дейности по т. I. „Проучвания“: дейности 1, 2 и 3 и по т. III. „Комуникация, консултиране и изграждане на капацитет за прилагане“: част от дейност 6 е представена на Възложителя с внасянето на предвидения в техническата спецификация Първи междинен доклад през м. януари 2026 г.

По договора по ОП2, касаещ дейности по завършване на процеса на картиране и оценка на състоянието на екосистемите и техните услуги и на зелената инфраструктура на територията

на мрежата Натура 2000, както и монетарна оценка за екосистемите и техните услуги, бяха одобрени методики за оценка и картиране на състоянието на отделните типове екосистеми, методика за картиране и оценка на състоянието на елементите на зелената инфраструктура в България и методика за монетарната оценка на екосистемните услуги. Беше одобрен план за набиране на нови теренни данни, протоколи за теренна работа, заедно с условия за тяхното попълване. На база на месечни планове за теренните дейности стартира Първият полеви сезон за набиране на данни. В рамките на дейността за демонстрационно прилагане на решения, базирани на природата се извърши залесяване на дъбови фиданки в горски територии с цел осигуряване на защита срещу ерозия, върху площ от 57 дка от територията на отдел 1137, подотдел „а“, от ГСП на ДГС „Генерал Тошево“, в землището на с. Красен, общ. Генерал Тошево, обл. Добричка. Първият етап от информационната кампания, съпътстваща теренната работа по картирането и оценката на екосистемите и техните услуги, картирането и оценката на елементите на зелената инфраструктура и монетарната оценка на екосистемните услуги в рамките на Първия полеви сезон, приключи успешно. В периода м. април – юни 2026 г. бяха проведени общо 10 специализирани информационни срещи в градовете Благоевград, София, Пловдив, Русе, Шумен, Стара Загора и Бургас. Събитията бяха организирани по типове екосистеми и събраха представители на различните заинтересовани страни. По време на кампанията бяха представени дейностите по теренна верификация и картиране, както и първични резултати от теренните дейности в рамките на Първия полеви сезон по отделните типове екосистеми. Успешно се реализира вторият етап от консултациите със заинтересованите страни по отделните типове екосистеми (Агроекосистеми, Тревни екосистеми, Храсталачни и ерикоидни екосистеми, Морски екосистеми, Екосистеми в площи с рядка и без растителност, Сладководни екосистеми, Екосистеми във влажни зони, Горски екосистеми и Урбанизирани екосистеми) и елементи на зелената инфраструктура и техните екосистемни услуги, които са продължение на първия етап от консултациите, реализирани през м. ноември и началото на м. декември 2025 г. С работните срещи се финализира ключов етап от съгласуването на методиките със заинтересованите страни. Публикувани са онлайн информационни материали в рубриката на проекта и на страницата на МОСВ, даващи актуална информация за напредъка по ОП2.

Изпълнение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. към 30.06.2026 г. – приоритет 3 „Биологично разнообразие“

В рамките на приоритет 3 „Биологично разнообразие“ са обявени процедури на стойност 117 947 766 евро (89,04% от бюджета на приоритета), като са договорени 50 042 007 евро (37,8%). Изплатени са 16 756 857 евро или 12,6%. Размерът на верифицираните разходи възлиза на 8 226 720 евро (6,2%), а на сертифицираните – на 7 668 281 евро (5,8% от бюджета на приоритета).

№	1900.01.04 Бюджетна програма “Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси” (в евро)	Уточнен план	Отчет
I.	Общо разходи:	13 030 338	4 496 138

Реално изплатени суми по приоритет на ПОС 2021-2027 за периода 01.01.2026 - 30.06.2026 г.				
№	Име на проект	№ на проект	Име на бенефициент	Обща стойност
Приоритет 3 "Биологично разнообразие"				

<i>Процедура: BG16FFPR002-3.001 Изпълнение на мерки 54, 55 и 56 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000</i>				
1	Изпълнение на мерки 54, 55 и 56 от Националната рамка за приоритетни действия (НРПД) за Натура 2000 на територията на Община Шабла	BG16FFPR002-3.001-0001	Община Шабла	
<i>Общо за процедура: Изпълнение на мерки 54, 55 и 56 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000</i>				0 EUR
<i>Процедура: BG16FFPR002-3.003 Оптимизиране на инфраструктурата от мрежи (с места за наблюдение) за прилагане на схемите за мониторинг на горски екосистеми в страната</i>				
2	Оптимизиране на инфраструктурата от мрежи (с места за наблюдение) за прилагане на схемите за мониторинг на горски екосистеми в страната	BG16FFPR002-3.003-0001	ИАОС	
<i>Общо за процедура: Оптимизиране на инфраструктурата от мрежи (с места за наблюдение) за прилагане на схемите за мониторинг на горски екосистеми в страната</i>				0 EUR
<i>Процедура: BG16FFPR002-3.004 Изпълнение на мярка 4 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000</i>				
3	Функционално обезпечаване на органите за управление на мрежата Натура 2000	BG16FFPR002-3.004-0001	Дирекция „Национална служба за защита на природата“, МОСВ	1 272 076
<i>Общо за процедура: Изпълнение на мярка 4 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000</i>				1 272 076 EUR
<i>Процедура: BG16FFPR002-3.005 Изпълнение на мерки 46, 47, 48, 49 и 74 (част I) от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000</i>				
4	Изпълнение на мерки 46, 47, 48, 49 и 74 (част I) от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 на територията на Южноцентрално държавно предприятие, гр.Смолян	BG16FFPR002-3.005-0001	Южноцентрално държавно предприятие ДП	267 162
5	Изпълнение на мерки 46, 47 и 48 от националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 на територията на Югоизточно държавно предприятие Сливен	BG16FFPR002-3.005-0002	Югоизточно държавно предприятие ДП	322 893
6	Изпълнение на мерки 46, 47 и 48 от Националната рамка за приоритетни действия (НРПД) за НАТУРА 2000 в защитени зони (ЗЗ) на територията на Северозападно държавно предприятие (СЗДП)	BG16FFPR002-3.005-0003	Северозападно държавно предприятие ДП	213 934
7	Изпълнение на мерки 46, 47, 48 и 74 (част I) от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 в Северноцентрално държавно предприятие	BG16FFPR002-3.005-0004	Северноцентрално държавно предприятие ДП	112 430
8	Изпълнение на мерки 46, 47, 48 и 49 и 74 (част I) от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 в Югозападна България	BG16FFPR002-3.005-0005	Югозападно държавно предприятие ДП	85 256
9	Изпълнение на мерки 46 и 48 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 на територията на Североизточно държавно предприятие ДП	BG16FFPR002-3.005-0006	Североизточно държавно предприятие ДП	42 828
<i>Общо за процедура: Изпълнение на мерки 46, 47, 48, 49 и 74 (част I) от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000</i>				1 044 503 EUR
<i>Процедура: BG16FFPR002-3.007 Техническа помощ за инвестиции в зоологически градини</i>				
3	Техническа помощ за инвестиции в Зоопарк гр. Айтос" по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Техническа помощ за инвестиции в зоологически градини“ по Приоритетна ос 3 „Биологично разнообразие“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.	BG16FFPR002-3.007-0011	Община Айтос	

4	Техническа помощ за инвестиции в зоологическата градина в Благоевград	BG16FFPR002-3.007-0007	Община Благоевград	
5	Техническа помощ за инвестиции в Зоопарк Варна	BG16FFPR002-3.007-0017	Община Варна	
6	Техническа помощ за инвестиции в Зоологическа градина „Зоологическа градина - Габрово“, финансиран по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., процедура „Техническа помощ за инвестиции в зоологически градини“	BG16FFPR002-3.007-0004	Община Габрово	
7	Техническа помощ за инвестиции в Зоологическа градина „Зоокът Димитровград“, гр. Димитровград по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Техническа помощ за инвестиции в зоологически градини“ по Приоритетна ос 3 „Биологично разнообразие“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.“	BG16FFPR002-3.007-0005	Община Димитровград	
8	Техническа помощ за развитие и инвестиции в Център за защита на природата и животните - град Добрич	BG16FFPR002-3.007-0018	Община Добрич	
9	Техническа помощ за инвестиции в зоопарк "Тергана", Община Кнежа	BG16FFPR002-3.007-0014	Община Кнежа	
10	Техническа помощ за инвестиции в Зоопарк Ловеч	BG16FFPR002-3.007-0012	Община Ловеч	
11	Техническа помощ за инвестиции в зоологическа градина гр. Пазарджик	BG16FFPR002-3.007-0008	Община Пазарджик	
12	Техническа помощ за инвестиции в Зоокът Павликени	BG16FFPR002-3.007-0002	Община Павликени	
13	Техническа помощ за инвестиции в Зоологическа градина „Зоопарк „КАЙЛЪКА-ПЛЕВЕН““, финансиран по Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., процедура „Техническа помощ за инвестиции в зоологически градини“	BG16FFPR002-3.007-0010	Община Плевен	
14	Техническа помощ за инвестиции в зоологическата градина на територията на Община Пловдив	BG16FFPR002-3.007-0015	Община Пловдив	
15	Техническа помощ за инвестиции в зоологическа градина гр. Разград	BG16FFPR002-3.007-0009	Община Разград	
16	Техническа помощ за рехабилитация и модернизация на Зоопарк Стара Загора	BG16FFPR002-3.007-0001	Община Стара Загора	
17	Техническа помощ за инвестиции в зоологическа градина гр. Хасково	BG16FFPR002-3.007-0006	Община Хасково	
18	Техническа помощ за инвестиции в зоологическа градина Зоопарк „Къшкочеве“	BG16FFPR002-3.007-0016	Община Шумен	
19	Техническа помощ за инвестиции в зоологическа градина София	BG16FFPR002-3.007-0013	Столична община	
Общо за процедура: Техническа помощ за инвестиции в зоологически градини				0 EUR
Процедура: BG16FFPR002-3.008 Изпълнение на мярка 67 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000				
20	Опазване на пещеролюбиви видове прилепи	BG16FFPR002-3.008-0002	Асоциация наука за природата Сдружение	60 753
Общо за процедура: Изпълнение на мярка 67 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000				60 753 EUR
Процедура: BG16FFPR002-3.009 Изпълнение на мярка 68 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000				
21	Изпълнение на мерки за зелена инфраструктура с цел подобряване на свързаността между фрагментираните местообитания на видове влечуги, в рамките на Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.	BG16FFPR002-3.009-0001	Агенция "Пътна инфраструктура"	115 056
Общо за процедура: Изпълнение на мярка 68 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000				115 056 EUR

Процедура: BG16FFPR002-3.010 Изпълнение на мярка 69 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000				
22	Подобряване на природозащитното състояние на Cottus gobio (Главоч) и Misgurnus fossilis (Виюн) чрез увеличаване на запасите в подходящи местообитания	BG16FFPR002-3.010-0001	Софийски университет "Св.Климент Охридски"	64 808
Общо за процедура: Изпълнение на мярка 69 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000				64 808 EUR
Процедура: BG16FFPR002-3.011 Изпълнение на мярка 70 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000				
23	Подобряване на природозащитното състояние на лешоядни видове птици чрез изпълнение на мярка 70 от Националната рамка за приоритетни дейности (НРПД) за НАТУРА 2000 на територията на Защитена зона BG0002058 "Сините камъни - Гребенец", землище на гр. Сливен	BG16FFPR002-3.011-0001	Дирекция на природен парк "Сините камъни" - Сливен	
24	Подобряване на природозащитното състояние на лешоядни видове птици в изпълнение на мярка 70 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 на територията на Специална защитена зона BG0002058 "Сините камъни - Гребенец", землище на с. Ичера, община Сливен	BG16FFPR002-3.011-0002	Дирекция на природен парк "Сините камъни" - Сливен	15 054
25	Подобряване на природозащитното състояние на лешоядни видове птици в изпълнение на мярка 70 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000 на територията на Специална защитена зона BG0002053 "Врачански Балкан", землище на с. Челопек, община Враца	BG16FFPR002-3.011-0003	Дирекция природен парк "Врачански балкан"	6 948
26	Подобряване състоянието на Черния лешояд (A079 Aegypius monachus), чрез извършване на подхранване в площадка в защитена зона BG0002038 „Провадийско-Роякско плато“ - област Шумен, общ. Шумен, с. Ивански	BG16FFPR002-3.011-0004	Национално ловно-рибарско сдружение "Съюз на ловците и риболовците в България" (НЛРС - СЛРБ)	4 663
27	Подобряване състоянието на Черния лешояд (A079 Aegypius monachus), чрез извършване на подхранване в площадка в защитена зона BG0002002 „Западен Балкан“ - област Видин, общ. Чупрене, с. Чупрене	BG16FFPR002-3.011-0005	Национално ловно-рибарско сдружение "Съюз на ловците и риболовците в България" (НЛРС - СЛРБ)	4 663
28	Подобряване състоянието на Черния лешояд (A079 Aegypius monachus), чрез извършване на подхранване в площадка в защитена зона BG0002126 "Пирин буфер" - област Благоевград, общ. Гоце Делчев, с. Брезница	BG16FFPR002-3.011-0007	Национално ловно-рибарско сдружение "Съюз на ловците и риболовците в България" (НЛРС - СЛРБ)	4 663
29	Подобряване състоянието на Черния лешояд (A079 Aegypius monachus), чрез извършване на подхранване в площадка в защитена зона BG0002044 „Камчийска планина“ - област Бургас, общ. Руен, с. Снежа	BG16FFPR002-3.011-0008	Национално ловно-рибарско сдружение "Съюз на ловците и риболовците в България" (НЛРС - СЛРБ)	4 663
30	Подобряване състоянието на Черния лешояд (A079 Aegypius monachus), чрез извършване на подхранване в площадка в защитена зона BG0002063 “Западни-Родопи“ - област Смолян, община Девин, гр. Девин	BG16FFPR002-3.011-0009	Национално ловно-рибарско сдружение "Съюз на ловците и риболовците в България" (НЛРС - СЛРБ)	4 663
31	Подобряване състоянието на Черния лешояд (A079 Aegypius monachus), чрез извършване на подхранване в площадка в защитена зона BG0002013 „Студен кладенец“ - област Кърджали, общ. Момчилград, с. Гургулица	BG16FFPR002-3.011-0010	Национално ловно-рибарско сдружение "Съюз на ловците и риболовците в България" (НЛРС - СЛРБ)	48 378

32	Подобряване състоянието на защитени видове птици Черен лешояд (A079 Aegypius monachus), Кръстат орел (A404 Aquila heliaca), Белоглав лешояд (A078 Gyps fulvus), Египетски лешояд (A077 Neophron percnopterus) чрез извършване на подхранвания в площадка в с. Нисово, общ. Иваново	BG16FFPR002-3.011-0011	Българско екологично дружество Сдружение	
33	Подобряване състоянието на защитени видове птици Черен лешояд (A079 Aegypius monachus), Кръстат орел (A404 Aquila heliaca), Белоглав лешояд (A078 Gyps fulvus), Египетски лешояд (A077 Neophron percnopterus) чрез извършване на подхранвания в площадка в с. Кошов, общ. Иваново	BG16FFPR002-3.011-0012	Българско екологично дружество Сдружение	
34	Подобряване състоянието на защитени видове птици Черен лешояд (A079 Aegypius monachus), Кръстат орел (A404 Aquila heliaca), Белоглав лешояд (A078 Gyps fulvus), Египетски лешояд (A077 Neophron percnopterus) чрез извършване на подхранвания в площадка в с. Кривня, общ. Провадия	BG16FFPR002-3.011-0013	Българско екологично дружество Сдружение	
35	Подобряване състоянието на защитени видове птици Черен лешояд (A079 Aegypius monachus), Кръстат орел (A404 Aquila heliaca), Белоглав лешояд (A078 Gyps fulvus), Египетски лешояд (A077 Neophron percnopterus) чрез извършване на подхранвания в площадка в м. "Коилото", с. Нейково, общ. Котел	BG16FFPR002-3.011-0014	Българско екологично дружество Сдружение	
36	Подобряване състоянието на защитени видове птици Черен лешояд (A079 Aegypius monachus), Кръстат орел (A404 Aquila heliaca), Белоглав лешояд (A078 Gyps fulvus), Египетски лешояд (A077 Neophron percnopterus) чрез извършване на подхранвания на площадка в с. Нейково, общ. Котел	BG16FFPR002-3.011-0015	Българско екологично дружество Сдружение	
37	Подобряване на състоянието на защитени видове птици Черен лешояд (A079 Aegypius monachus), Кръстат орел (A404 Aquila heliaca), Белоглав лешояд (A078 Gyps fulvus), Египетски лешояд (A077 Neophron percnopterus) чрез извършване на подхранвания в съществуваща площадка в защитена зона BG0000399 „Българка” от мрежата НАТУРА 2000	BG16FFPR002-3.011-0017	Дирекция на природен парк "Българка"	
38	Подобряване състоянието на египетски лешояд, черен лешояд и белоглав лешояд чрез извършване на подхранвания на площадка "Стари чал" в защитена зона "Студен кладенец"	BG16FFPR002-3.011-0018	Сдружение "Българско дружество за защита на птиците"	
39	Подпомагане на популациите на египетски, черен и белоглав лешояд чрез предоставяне на допълнителни подхранвания на площадка за подхранване в защитена зона "Маджарово"	BG16FFPR002-3.011-0019	Сдружение "Българско дружество за защита на птиците"	
Общо за процедура: Изпълнение на мярка 70 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000				93 695 EUR
Процедура: BG16FFPR002-3.012 Изпълнение на мярка 74 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000				
Общо за процедура: Изпълнение на мярка 74 от Националната рамка за приоритетни действия за НАТУРА 2000				0 EUR
Процедура: BG16FFPR002-3.013 Мониторинг на популацията на вида кафява мечка				
40	Мониторинг на популацията на вида кафява мечка	BG16FFPR002-3.013-0001	Изпълнителна агенция по околна среда	60 833
Общо за процедура: Мониторинг на популацията на вида кафява мечка				60 833 EUR

Процедура: BG16FFPR002-3.023 Интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при опазването на защитените зони от мрежата Натура 2000				
41	Интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при опазването на защитените зони от мрежата Натура 2000	BG16FFPR002-3.023-0001	Дирекция „Национална служба за защита на природата“, МОСВ	1 784 415
Общо за процедура: Интегриране на екосистемния подход и прилагане на природосъобразни решения при опазването на защитените зони от мрежата Натура 2000				1 784 415 EUR
Общо за приоритет 3 "Биологично разнообразие"				4 496 138 EUR

ПУДООС

По Бюджетна програма „Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси“ са предоставени средства в размер на **787 605.49** евро.

Финансирани са: дейности на ИБЕИ и Института по океанология на Българска академия на науките; годишната издръжка на СНЦ „Зелени Балкани“; организация която се занимава с опазване на редки видове и местообитания, финансирано е Българското дружество за защита на птиците, отпуснати са средства за организирането на фестивала на белия щъркел в с. Белозем, финансиран е международния конкурс „Денят на земята, както и СНЦ Еко Мон Гор е финансирана за извършване на дейности по оценка и мониторинг за въздействието на замърсяването на атмосферния въздух върху горските екосистеми и др.

г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение и стойности

1900.01.04 Бюджетна програма „Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси“	Мерна единица	Целева стойност за 2026 г.	Отчет към 30.06.2026 г.
Показатели за изпълнение			
1. Изготвени законови и подзаконовни нормативни актове, в т.ч. изменения и допълнения	брой	4	2
2. Процедури за обявяване, промяна и актуализация на площите на защитени територии и зони, включени в Националната екологична мрежа	брой	150*/15**	0*/31**
3. Процедури по обявяване и заличаване на вековни дървета	брой	15	15
4. Издадени разрешения и лицензи по реда на Глава III и Глава IV от ЗБР	брой	1070	394
5. Издадени разрешения по реда на ЗЗТ	брой	15	23
6. Издадени съгласувателни становища по ЗПБ	брой	80	41
7. Издадени и актуализирани регистрации на помещения и разрешителни за работа с генетично модифицирани организми	брой	5	4
8. Издадени (от централното управление на МОСВ) становища, решения и писма по реда на Глава II, Глава III и чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС	брой	150	140
9. Проверки върху дейността на ДНП	брой	3	0***
10. Изготвени и предоставени национални доклади, изисквани съгласно европейското законодателство и международни договори, вкл. национално докладване по чл. 12 от Директивата за птиците и по чл. 17 от Директивата за местообитанията	брой	7	3
11. Среци и консултации по прилагане на европейското и международното законодателство в областта на защита на природата и опазване на биологичното разнообразие (споразумения, конвенции, политики, стратегии и др.)	брой	20	21

* Всички защитени зони от мрежата Натура 2000 са обявени по реда на чл. 12 от ЗБР. През отчетния период не е възникнала необходимост от промяна и актуализация на площите на защитените зони.

** процедури за обявяване, промяна и актуализация на площите на защитени територии

*** През първото полугодие на 2026 г. не са извършвани проверки в 3-те ДНП поради сериозна ангажираност на експертите от отдел „Защитени територии“, свързана с изготвянето и внасянето на две проектни

предложения към ГД ОПОС, както и с други текущи задачи от компетенциите на отдела. Проверките в националните паркове ще бъдат осъществени през второто полугодие на 2026 г.

В допълнение следва да се отбележи, че принципно проверките в националните паркове се извършват в последните месеци на годината, като предмет на проверките е дейността на дирекциите през съответната година.

➤ Кратко описание на показателите за изпълнение

Идентифицираните показатели са количествени и измерват дейностите, извършвани за предоставянето на услугите.

➤ Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

Дирекция НСЗП, РИОСВ, ДНП и ИАОС

д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

Съществуват редица заплахи, които биха попречили за постигане на целите на програмата: сечи, незаконен лов, незаконен риболов, прекомерно и незаконно събиране на билки, диворастващи плодове и гъби, почвена ерозия и предизвикани от човека пожари; промени в интензивността на пашата; отпадъци; нерегулирано туристическо натоварване; нерегламентирани и екстремни спортове; нерегламентирано навлизане на МПС и използване на различни видове оборудване; иманярство; наличие на постройки, съоръжения и незаконно строителство и др. заплахи, причинени от човека. За всички констатирани закононарушения на собственици, ползватели, физически и юридически лица при осъществяване на дейностите в гори, земи и водни площи в защитените територии се съставят актове и се издават наказателни постановления.

е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми		
№	1900.01.04 Бюджетна програма “Съхраняване, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания, видове и генетичните им ресурси”	Отчет към 30.06.2026 г.
	(в евро)	
I.	Общо ведомствени разходи:	4 546 615
	Персонал	3 922 737
	Издръжка	618 526
	Капиталови разходи	5 352
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	4 546 615
	Персонал	3 922 737
	Издръжка	618 526
	Капиталови разходи	5 352
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	46 107
	Издръжка	
	в т.ч. Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства - Средства за изплащане на обезщетения за щети, нанесени от кафява мечка и корморан, съгласно чл.79, ал. 2 от Закона за лова и опазване на дивеча	46 107
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	6 697 346
	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.	1 378 815
	П "Околна среда" 2021-2027 - бенефициенти МОСВ и ВРБ	4 510 480

	ПУДООС	787 606
	Програма "LIFE"	6 129
	Швейцаро-Българска програма за сътрудничество "Опазване на околната среда и климата"	14 316
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	6 743 453
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	4 592 722
	Общо разходи (I.+II.+III.):	11 290 068
	Численост на щатния персонал	408
	Численост на щатния персонал на делегирани бюджети	
	Численост на извънщатния персонал	15

ж) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорна за изпълнението на програмата е дирекция НСЗП, която успешно изпълнява нормативно възложените ѝ функции по опазване на биологичното разнообразие, управление и опазване на територии от НЕМ.

**V.I.5. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.05.
„ИНФОРМИРАНЕ, УЧАСТИЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА В ПРОЦЕСА НА
ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЯ И ПРИЛАГАНЕ НА МЕХАНИЗМИТЕ ЗА КОНТРОЛ“**

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Чрез изпълнението на програмата се осъществява:

- участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда – развитие на диалога и партньорството с бизнеса, браншовите и неправителствените организации, академичните среди, местните общности;
- въвеждане на екологосъобразни модели на поведение, които да осигурят съхраняването на околната среда и природните ресурси не само за настоящото, но и за бъдещите поколения;
- разширяване на познанията и културата на младите хора в областта на опазването на околната среда посредством училищни и извънучилищни учебни програми;
- подобряване на ефективността на контролната дейност на РИОСВ и БД;
- подобряване на координацията и обмена на информация на оперативно ниво за управление на дейности, свързани с компоненти води, въздух и фактор отпадъци.

През отчетния период МОСВ продължава последователно да насърчава участието на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда. Всички проекти на документи и нормативни актове се публикуват на интернет страницата на министерството и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет за коментари и предложения от обществеността. Осигурени са възможности за гражданите, организациите и институциите да участват в процеса на вземане на решения за околната среда чрез провеждане на консултации в рамките на консултативните съвети към министъра на околната среда и водите; консултативни работни срещи по казуси, свързани с прилагането на екологичното законодателство и прилагането на регламенти; срещи за повишаване информираността и компетентността на бенефициентите при изпълнение на проекти; обсъждания със заинтересовани страни, свързани с дейността на общински и местни консултативни органи, по редица въпроси на опазването на околната среда; срещи с партньорски организации и

институции с цел навременно и адекватно информирание и насърчаване на активно участие във вземането на решения за околната среда.

Общо за периода в МОСВ и неговите структури са постъпили 809 заявления по реда на Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ), по повод на които са издадени 617 решения за предоставяне на наличната в МОСВ информация, а останалите заявления са препратени по компетентност на други органи, разполагащи с исканата от заявителите информация, или е отговорено, че исканата информация е публична или не е налична. Броят на решенията за отказ е 9, издадени на основание, че исканата информация: вече е предоставяна през предходните 6 месеца; има оперативен характер и няма самостоятелно значение; липсва наличие на обществен интерес или се отнася до трето лице и има негово изрично несъгласие за предоставянето ѝ и пр. Обжалваните решения са 4 на брой.

Запазва се традиционно високата посещаемост на интернет страниците в системата на МОСВ – за отчетния период са регистрирани над 1 830 000 посещения, в т.ч. над 1 155 000 уникални. Поддържат се новинарски електронни рубрики, анонси към събития и дати от природозащитния календар, информационни портали и профили в социалните мрежи. Отчита се повишен интерес към разделите с информация за предоставяните от МОСВ и неговите структури административни услуги и формите за обратна връзка към тях. В съответствие с изискванията на екологичното законодателство за поддържане и развитие на публичната база данни с информация за околната среда и регистри, МОСВ и неговите структури актуализират периодично – ежедневно, ежеседмично и ежемесечно, информацията в тях спрямо спецификите им и различните критерии за актуалност. Броят на поддържаните бази данни и публични регистри през периода е 388. Потребителите могат да използват различни филтри и да търсят информация по компетентен орган, населено място, възложител, инвестиционно предложение, както и за етапа на процедурите. Това дава възможност на обществеността да проследи изцяло онлайн процеса на управление и опазване на околната среда.

Регионалните структури на МОСВ поддържат и развиват информационно-посетителски центрове на територията на страната, като броят на посетителите, обърнали се към тях за съдействие и съвместни дейности, е над 13 400. Центровете осъществяват информационно-образователни инициативи за повишаване на екологичното съзнание и култура на различни групи от обществеността, издават информационни материали и провеждат образователни програми в партньорство с институциите и неправителствените организации в отделните региони. Чрез дейността им МОСВ участва активно и в процеса на стимулиране на неформалното обучение за опазване на околната среда – с издаване на образователни продукти и провеждане на образователни инициативи в рамките на националните кампании за опазване на околната среда, включени в Националния календар на МОН за извънкласните и извънучилищни дейности.

Акцент в изпълнението на програмата по отношение на осъществяваната контролна дейност от РИОСВ и БД е прилагането на системния подход – превенция и контрол, при спазване на принципите на прозрачност, откритост, партньорство и диалог. Дейността на контролните органи приоритетно е насочена към трайно решаване на съществуващи екологични проблеми и привеждане на обектите в съответствие с екологичното законодателство. Наложен в контролната дейност е комплексния подход при извършване на проверките. За резултатите от осъществения контрол и предприетите мерки обществеността е информирана своевременно чрез интернет страниците на РИОСВ и БД. Наложена е практиката да се уведомяват и канят за присъствие на проверките сигналоподателите, което засилва доверието на гражданите в работата на институциите. В резултат на отговорното отношение към всеки постъпил сигнал, все повече граждани се обръщат за съдействие към МОСВ, респ. РИОСВ и БД.

Предоставя се ежедневна информация за водностопанския баланс на комплексните и значими язовири по Приложение № 1 на Закона за водите, както и за качеството на атмосферния въздух.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

- **Разработване на политика и международно сътрудничество в областта на осигуряване на достъпа до информация, участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда и повишаване на общественото екологично съзнание и култура**

През отчетния период са изпълнени следните дейности:

- Разработени са общо над 20 бр. програми, становища, информации, позиции и доклади по въпроси, свързани с достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземане на решения, екологичното образование и повишаването на съзнанието и културата в сферата на околната среда от МОСВ и неговите структури;
- Взето е участие в 30-то заседание на Работната група на страните по Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда (Орхуска конвенция), 24-26.06.2026 г., Женева. Изготвен е План за действие за изпълнение на препоръките на Комитета по съответствие към Орхуската конвенция по досиетата на България в рамките на механизма за преглед на съответствието.
- **Достъп до информация и участие на обществеността в процеса на вземане на решения**

Регионалните структури на МОСВ поддържат и развиват информационно-посетителски центрове на територията на страната, към които за съдействие и съвместни дейности са се обърнали над 13 400 посетители.

От МОСВ и неговите структури са проведени с участието на обществеността общо 66 обсъждания на нормативни актове и актове, издавани в изпълнение на правомощията на МОСВ и структурите на територията на страната.

Броят на публичните организации (бизнес, образователни, научни, НПО, местни общности), ангажирани с дейности за изпълнение на политиката за опазване на околната среда, е 206.

Общо за отчетния период в МОСВ и неговите структури са обработени 809 заявления за достъп до обществена информация.

Регистрирани са над 1 830 000 посещения на интернет страниците в системата на МОСВ, в т.ч. над 1 155 000 уникални.

Броят на поддържаните през периода бази данни и публични регистри е 388.

- **Повишаване на общественото съзнание и култура по въпросите на околната среда**

През първото полугодие на 2026 г. са подготвени и проведени дейности в рамките на 22 национални кампании за повишаване на общественото съзнание и култура по повод датите от международния екокалендар: Световен ден на влажните зони – 2 февруари; Международен ден на полярните мечки – 27 февруари; Световен ден на дивата природа – 3 март; Световен ден на рециклирането – 18 март; Световен ден на водата – 22 март; Часът на Земята – 23 март; Международен ден на мечката – 23 март; Световен ден на нулев отпадък – 30 март; Международен ден на птиците – 1 април; Седмица на гората – 6-12 април; Ден на Земята – 22 април; Международен ден на мигриращите птици – 9 май; Световен ден за борба с климатичните изменения – 15 май; Международен ден на пчелите – 20 май; Европейски

ден на „Натура 2000“ – 21 май; Международен ден на биологичното разнообразие – 22 май; Европейски ден на парковете – 24 май; Световен ден на околната среда – 5 юни; Световен ден на океаните – 8 юни; Световен ден за борба с опустиняването и засушаването – 17 юни; Ден на лечебните растения – 24 юни; Ден на река Дунав – 29 юни. В информационно-образователните инициативи в рамките на кампаниите са обхванати над 28 590 деца и ученици от близо 790 училища и детски градини в страната.

В рамките на кампаниите от МОСВ и неговите структури са проведени 700 открити уроци, лекции, беседи, конкурси, изложби, природозащитни инициативи, маршрути по екопътеки, акции по почистване, облагородяване на градски площи и залесяване, акции за разделно събиране на отпадъци, викторини и др., насочени специално към деца, ученици и студенти; 25 форуми, обучителни семинари, кръгли маси, конференции за учители и преподаватели, бизнеса, неправителствени организации, за служители на общинската и държавната администрация и др. Инициативите, които протичат при голям интерес, са оценени като успешни сред целевите групи. Сред тези прояви са:

- Ученически конкурс на тема „Мъдростта на влажните зони“, посветен на културната и природна стойност на Бургаските езера, организиран от РИОСВ-Бургас по повод Световния ден на влажните зони. Конкурсът се реализира съвместно с Българска фондация „Биоразнообразие“, като в него се включиха повече от 50 участници – ученици на възраст от 10 до 18 г. Получени са общо 75 творби от 16 училища в петте категории – „Рисунок“, „Есе/разказ“, „Видео“, „Фотографии“, „Интервю“ и „Колаж“;
- Регионален конкурс за ученици на тема: „История в рисунка“, организиран от РИОСВ-Русе с цел отбелязване на Световния ден на влажните зони. В конкурса се включиха ученици от региона с изпратени 51 рисунки, 9 комикса и 1 пано;
- Фотоконкурс и фотоизложба „Водна хармония“ по повод Международния ден на водата, организиран от Българска асоциация по водите с финансиране от ПУДООС, имащ за цел да се насърчат талантиливи фотографи-любители и професионалисти да изразят виждането си за водата като безценен природен ресурс;
- Инициативи на РИОСВ-Хасково за отбелязване на Международния ден на Земята: Конкурс за детска рисунка „Моят дом – Земята“, в който участваха млади художници от страната с 210 рисунки; Електронна викторина „Нашата сила, нашата планета“ на фейсбук страницата на инспекцията;
- Конкурс за детско творчество под мотото „Натура 2000 – природата около нас“, проведен от РИОСВ-Благоевград по повод Европейския ден на „Натура 2000“. Участие в конкурса взеха ученици от I до XII клас в категориите: „Рисунок“ (I-IV клас), „Разказ“ (V-VIII клас) и „Фотография“ (IX-XII клас). Общият брой на получените творби бе 131. ДНП „Централен Балкан“ обяви фотоконкурс за снимки, заснети на територията на националния парк. Фотоконкурсът имаше за цел да покаже красотата, богатството и разнообразието на природата, както и значението на защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000;
- Конкурс за кратко видеопослание на тема „Природата има нужда от нас“, организиран от РИОСВ-Смолян по повод Европейския ден на „Натура 2000“ и Международния ден на биологичното разнообразие. Инициативата бе насочена към деца и ученици от всички образователни институции и имаше за цел да насърчи познанията и ангажираността им към опазването на природата и защитените зони. Включиха се участници от цялата област, като представиха разнообразни видеоматериали, отразяващи значението на биологичното разнообразие, екологичните предизвикателства и ролята на мрежата Натура 2000;

- Конкурс за есе или стихотворение на тема „Красотата на Натура 2000 през моите очи“, свързана със защитените зони от екологичната мрежа, опазването на природата и биоразнообразието, организиран от РИОСВ-Шумен;
- Фотографски конкурс за авторски снимки на ученици от три възрастови групи (7-12 г., 13-16 г. и 17-19 г.) на тема „Природата в багри през твоя обектив“, проведен от РИОСВ-Монтана по повод Световния ден на околната среда;
- Инициативи на РИОСВ-Велико Търново за отбелязване на Деня на река Дунав – конкурс за рисунка и филмов маратон. Темата на конкурса беше „Моят Дунав – река, която ни свързва“ и беше предназначен за ученици от цялата страна, от V до XII клас, които да представят рисунка живопис и/или дигитална рисунка;
- XXXV Международен екологичен форум „Сребърна 2026“ – конкурс за рисунки и литературни творби, осъществен с партньорството на РИОСВ-Русе, в който бяха представени 600 творби от цялата страна;
- XXXIV Международен конкурс „Музиката и Земята“, посветен на Деня на Земята и реализиран традиционно под патронажа на министъра на околната среда и водите. Музикалното събитие е единственото в света музикално такова с подобна тематика, чиито лауреати са имали турнета в САЩ, Гърция, Франция, Русия и Япония. Основан е през 1993 г. и досега в него са се изявили над 3000 млади таланти от 43 страни – автори и изпълнители на музикални произведения, посветени на планетата Земя и нейното опазване;
- 20-ти годишен литературен конкурс на името на Мими Праматарова, организиран от НДЕФ, на тема „Скъпа ли ни е природата?“. В конкурса участваха ученици от средните училища с творби в жанровете: стих, стихотворение, разказ и есе;
- Фестивал на Белия щъркел в европейско село на щъркелите Белозем, финансиран със средства от ПУДООС. Фестивалът е част от международната инициатива „Европейско село на Белия Щъркел“, в която са включени 11 страни. Село Белозем е отличено с този приз през 2005 г., като селото е с най-голяма гнездова популация на бели щъркели, наброяваща 34 двойки. Основната цел на тази инициатива е популяризиране на дейностите по опазване на Белия щъркел и природата, повишаване на обществената ангажираност и стимулиране на екологичния туризъм в райони с добре запазено природно наследство, както и привличане на допълнителни ресурси за местното и регионално развитие.

Като силни страни в провеждането на екологичните инициативи се отчитат:

- тенденцията за увеличаване на броя на провежданите инициативи, тяхното тематично разнообразие и териториален обхват и обхващане на подрастващи от различни възрасти;
- засиленото партньорство с местната власт, институциите и неправителствените организации и увеличаването на броя на участниците, вкл. деца, ученици, педагогически специалисти и представители на местните общности;
- изключително активната работа с разнообразни целеви групи и най-вече – работа с деца и млади хора в областта на екологичното образование;
- поддържането на стабилни и дългосрочни контакти с училища, университети, общини, неправителствени организации, общински и държавни администрации, научни институти и др.;
- готовността за създаване на нови партньорства с разнообразни организации;
- повишеното ниво на информираност и чувствителност по отношение на проблемите, свързани с опазването на околната среда, управлението на отпадъците, опазването на водите и биоразнообразието;

- съществен принос за изграждане на трайни екологично отговорни нагласи сред младите хора и насърчаване на активното гражданско участие.

Като слаба страна следва да се отбележи недостига на финансови средства, кадрови ресурс и актуални образователни пакети, филми и др. информационни и рекламни материали. Това ограничава провеждането на по-разнообразни инициативи, най-вече конкурси с награден фонд, организирането на пешеходни походи за посещения до различни защитени зони и територии, както и реализирането на по-големи кампании в партньорство с други институции. Възпрепятства се и по-широкото разгръщане на инициативите и тяхната по-равномерна реализация във всички населени места от териториалния обхват.

Онлайн предизвикателствата се утвърдиха като ефективен инструмент за достигане до по-широка аудитория и за популяризиране на екологични инициативи чрез съвременни дигитални канали. Те допринесоха за повишаване на видимостта на кампаниите и за насърчаване на устойчиви екологични практики с минимален ресурсен разход.

Положително отражение върху взаимодействието с образователните институции и учениците оказва регулярното провеждане на инициативи с разнообразна тематика, както и използването на достъпен и съобразен с възрастовите особености подход при представянето на екологичната информация.

През отчетния период е отчетено надграждане на методите за ангажиране и задържане на вниманието на младата аудитория по темите, свързани с екологичното равновесие и опазването на природата, като този подход се разглежда като устойчива и дългосрочна тенденция.

Преминаването към електронни информационни и образователни материали допринесе за оптимизиране на разходите и значително разшири обхвата на аудиторията, като подобри достъпността, бързината и устойчивостта на информационната дейност.

Наблюдава се засилен интерес от страна на учебни заведения и местни общности и организации, които търсят партньорство за осъществяването на свои инициативи в лицето на регионалните структури на МОСВ. По-голямата част от регионалните структури отчитат засилено внимание към работата с деца и младежи от уязвими и малцинствени групи и засилена активност на училища и детски градини от малките общини и населени места на страната.

От 2015 г. НДЕФ допълва финансираните инвестиционни мерки за енергийна ефективност в обществени сгради с поведенчески мерки за ползвателите на сградите, ориентирани към намаляване потреблението на енергия в сградите и ограничаване на емисиите на парникови газове чрез делегиране на роля на енергийни мениджъри в енергийни екипи от ученици, ръководени от техни учители във форми на извънкласни дейности. През годините този подход се утвърди като трайна тенденция и запазена марка за дейността на НДЕФ, първоначално с образователните институции, а от 2025 г. и за всички обекти, съфинансирани от НДЕФ.

През отчетния период в над 70 общински училища и детски градини, в чиито сгради са изпълнени или са в процес на изпълнение инфраструктурни мерки за енергийна ефективност с финансиране от НДЕФ, се прилага и програма за управление на енергията в сградите. Програмата е създадена като оригинален продукт за България в партньорство с Независимия институт по въпросите на околната среда в Берлин и с подкрепата на Федералното правителство на Република Германия.

След преминаване през обучение, организирано и финансирано от НДЕФ, учителите от съответните училища съставят „енергийни екипи“ от ученици. Обучавани и ръководени от своите учители, учениците поемат функциите на „енергийни мениджъри“ в техните училища, като се грижат за правилното оползотворяване на топлинната и електрическата

енергия, правилното проветряване и поддържането на здравословна среда в помещенията (измерване на наситеността с въглероден диоксид и прилагане на правила за проветряване), отчитат спестената енергия и намалените емисии на парникови газове. Детските градини прилагат аналогични дейности, съобразени с възрастовата група на своите възпитаници. За изпълнение на дейностите НДЕФ предоставя на всяко училище и детска градина комплект измервателни уреди за температура, осветеност, измерване на енергопотреблението, качество на въздуха и др.

Изпълнението на програмата за поведенчески мерки утвърждава ролята на училищата и детските градини като активни участници в местните политики за климатична неутралност, като допринася за реални поведенчески и организационни промени.

През първата половина на 2026 г., във връзка с изпълнението на ПОС 2021-2027 г. бе проведена информационна кампания чрез публикуване на материали в интернет издания и социални мрежи за популяризиране на Програмата и в частност на мерките, изпълнявани по приоритети „Въздух“, „Отпадъци“ и „Риск и изменение на климата“. Целта на кампанията беше да се информира широката общественост за рисковете и негативните ефекти от замърсяването на въздуха, да се популяризират мерките за подобряване на качеството на атмосферния въздух, да се насърчат екологосъобразни методи на отопление, да се популяризират зелените мерки в градска среда. Акцент беше поставен и върху повишаване на обществената информираност и самосъзнание за повторна употреба, разделно събиране и рециклиране на отпадъците и относно екстремните климатични явления, засягащи социално-икономическите и природните системи. Дейностите по приоритетите „Въздух“, „Отпадъци“ и „Риск и изменение на климата“ бяха популяризирани като финансови инструменти за подобряване на развитието на България и качеството на живот. Това бе реализирано чрез позициониране на кампанията в едни от най-разпознаваемите и посещавани интернет медии в страната, където бяха публикувани, както рекламни банери, така и съдържателни материали и видео формати. Първоначално заложената цел за постигане на определен обем импресии на медия бе убедително надвишена. Почти всички включени платформи достигат и преминават стратегическия праг от над 1 300 000 импресии по приоритет, като при някои медии резултатите значително надхвърлят тази стойност. Това показва правилен медиен подбор, ефективно планиране и оптимално разпределение на рекламните формати. Интернет кампанията приключи през м. февруари 2026 г.

Контактът с посланията на приоритетите „Въздух“, „Отпадъци“ и „Риск и изменение на климата“ продължи в следваща кампания, реализирана чрез 21 бр. договори с телевизии и радиа, които излъчваха 15 и 30-секундни аудио и видео клипове. Изпълнението на договорите започна през м. януари и продължава до м. юли 2026 г. включително.

➤ **Повишаване ефективността на контролната дейност на РИОСВ и БД и информираност на обществеността за прилагането на екологичното законодателство**

През отчетния период са изпълнени следните дейности:

- От 15-те РИОСВ са извършени 10 244 проверки на 8841 обекта. В рамките на осъществения контрол са дадени 2746 предписания;
- От 4-те БД са извършени 4624 проверки и са дадени 945 предписания за отстраняване на констатирани нарушения;
- На обявения „Зелен телефон“ за приемане на сигнали за замърсяване на околната среда и по електронна поща на МОСВ, РИОСВ и БД са приети, анализирани и обработени 3620 сигнала;
- От РИОСВ и БД са издадени общо 413 наказателни постановления, с които са наложени санкции на обща стойност 1 653 913,02 евро. От тях 37 598,32 евро са санкции по чл. 69

от ЗООС (еднократни и текущи месечни санкции за наднормено замърсяване на компонентите на околната среда – води и атмосферен въздух). На основание чл. 58г от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН) са сключени 311 споразумения между наказващия орган и нарушителя на стойност 112 579,22 евро. Общо събраните суми по наложени глоби и санкции от РИОСВ и БД са 509 314,23 евро, от които 13 800,59 евро са от наложени санкции по чл. 69 от ЗООС. Събраните суми по сключени споразумения по реда на чл. 58г на ЗАНН са 100 581,96 евро;

- Приложени са 13 принудителни административни мерки – спиране/ограничаване на дейности/инсталации;
- Извършена е проверка и са отстранени неточности в годишните отчети за контролната дейност на РИОСВ и БД за 2025 г.;
- Извършена е проверка и са коригирани и допълнени годишните планове за контролната дейност на РИОСВ и БД за 2026 г.;
- Обобщена е информация за контролната и санкционната дейност на РИОСВ за 2025 г.;
- Изготвен е функционален анализ на РИОСВ за 2026 г. (включва анализ на контролната дейност за 2025 г.);
- Изготвен е анализ на данните за 2025 г. за обжалваните пред съдебна инстанция наказателни постановления;
- Изготвени и публикувани на интернет страницата на МОСВ са обобщени месечни отчети за контролната дейност на РИОСВ и БД;
- Взето е участие в извършена от МОСВ проверка на дейността на РИОСВ-Варна;
- Осигурено е ежемесечно съдействие на РИОСВ и БД по възникнали казуси с попълване на отчетните данни;
- Изготвен е голям брой справки по допълнително възложени от министъра на околната среда и водите задачи;
- Дадени са указания за извършване на проверки от РИОСВ в изпълнение на Инstrukция за реда и начина за процедиране по постъпили заявления по нотификации за превоз на отпадъци;
- Изготвени са в срок отговори по постъпилите през отчетния период писма/ сигнали/ жалби от местни власти, граждани и организации, от Министерския съвет и от Омбудсмана на Република България; изготвени са отговори по постъпили въпроси от Народното събрание.

➤ **Обмен на оперативна информация между всички заинтересовани страни за спазване изискванията на екологичното законодателство**

През отчетния период са изпълнени следните дейности:

- Регистрирани са 281 бр. превози на внос на отпадъци, извършени съгласно Регламент (ЕО) № 1013/2006. За 26 бр. превози са установени документални нарушения и/или нарушения по чл. 35 от ЗУО. От контролните органи по местоназначение на отпадъците са предприети административни действия: на 11 дружества са изпратени предупредителни писма и са дадени предписания, на 4 юридически лица са съставени актове за установяване на административни нарушения (АУАН); на 1 дружество е наложена принудителна административна мярка за екологосъобразно третиране на получени отпадъци. От 11 дружества, извършващи оползотворяване на отпадъци, е получена информация, че към изпращача на отпадъците е извършено връщане на

заявените превози поради несъответствие с договорените качествени показатели на отпадъците;

- Регистрирани са 123 бр. нарушения за неспазване изискванията на Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри. В тази връзка, от РИОСВ са дадени предписания на 45 дружества и на 3 дружества са изпратени покани за съставяне на АУАН;
- Изготвени са следните документи:
 - 6 бр. месечни справки/анализи за 9399 бр. предстоящи превози на отпадъци от задължените лица в изпълнение на изискванията на чл. 22, ал. 4 от Наредба № 1, които са изпратени на РИОСВ за предприемане на действия при необходимост;
 - 121 бр. „Бюлетин – обобщена информация за състоянието на водите в комплексните и значими язовири, с метеорологична и хидроложка информация и прогнози за опасни явления“ – публикувани на сайта на МОСВ;
 - 181 бр. „Ежедневен бюлетин по показатели за качеството на атмосферния въздух от автоматичните измервателни станции (АИС)“ в табличен вид и текстова част – публикувани на сайта на МОСВ.

в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата

ПУДООС

По програма „Информирание, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол“ са предоставени средства в размер на **705 037.36** евро по проекти на общини, училища и детски градини включени в националната кампания „Чиста околна среда-2025 г.“ с мото „Обичам природата – и аз участвам“.

Облагородяването на дворове на училища и детски градини създава по-екологични и здравословни условия за игра, спорт и отдых на децата. Възстановяването или създаване на общински градински паркове, места за спорт и отдых подпомага здравословния начин на живот на възрастните. Чрез националната кампания се постига устойчиво добро и отговорно отношение към нашия двор, нашия парк, нашата спортна площадка на открито, подпомага за изграждане на самосъзнание сред хората, че като част от заобикалящата ги околна среда, трябва да я пазят и развиват. Кампанията дава възможност за изява на добър пример, за изграждане на отговорност към обкръжаващата ни среда. Чрез кампанията ефективно се прилагат механизмите за контрол за изпълнение на екологичното законодателство.

г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение и стойности

1900.01.05 Бюджетна програма „Информирание, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол“	Мерна единица	Целева стойност за 2026 г.	Отчет към 30.06.2026 г.
Показатели за изпълнение			
1. Проведени обсъждания с участието на обществеността в процеса на вземане на решения за управлението на околната среда от МОСВ и неговите структури	брой	70	66
2. Проведени обучителни семинари, кръгли маси, конференции, публични събития (конкурси, изложби, открити уроци, лекции, беседи, форуми) за ученици, учители, бизнеса, неправителствени организации, за служители на общинската и държавната администрация от МОСВ и неговите структури	брой	450	725
3. Проведени национални кампании за отбелязване на международните дати от екологичния календар	брой	13	22

4. Училища и детски градини, обхванати от информационно-образователни инициативи на МОСВ и неговите структури	брой	550	790
5. Обхванати деца и ученици от информационно-образователни инициативи на МОСВ и неговите структури	брой	15 000	28 591
6. Издадени информационно-образователни материали от МОСВ и неговите структури (без тиража на издаване)	брой	70	16
7. Проверени обекти/ извършени проверки от РИОСВ и БД	брой	20 000/ 27 000	14 868/ 10 244
8. Издадени наказателни постановления от РИОСВ и БД за констатирани нарушения на екологичното законодателство	брой	1300	413
9. Издадени заповеди за налагане на принудителни административни мерки	брой	20	13
10. Проверени преди утвърждаване от министъра на околната среда и водите планове за контролната дейност на РИОСВ и БД	брой	19	19
11. Изготвени анализи/ доклади/ указания/ отчети за извършената контролна дейност от РИОСВ и БД	брой	30	27
12. Получени и обработени сигнали по „Зелен телефон“ и електронна поща в МОСВ, РИОСВ и БД	брой	2300	3620
13. Извършени проверки на осъществяваната контролна дейност на РИОСВ	брой	3	1
14. Изготвени/ публикувани на сайта на МОСВ бюлетини в секторите „Въздух“ и „Води“	брой	614	302

➤ Кратко описание на показателите за изпълнение

Изпълнението на заложените в програмата цели е разпределено по показатели съобразно планираните действия и мерки за годината, които са насочени към по-пълно прилагане в България на Директива 2003/4/ЕС относно обществения достъп до информация за околната среда, Директива 2003/35/ЕС за осигуряване участието на обществеността при изготвянето на определени планове и програми, отнасящи се до околната среда, и Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда (Орхуска конвенция).

С показателите се измерва броя на: осъществяваните обществени обсъждания, с цел да се покаже какви възможности се предоставят на обществеността за достъп до информация и участие в процеса на вземане на решения за околната среда; информационно-образователните кампании за повишаване на познанията на децата и младите хора по въпросите на околната среда и повишаване на екологичното съзнание и култура; издадените информационни материали; проведените инициативи за участие на различните обществени групи в процеса на опазване на околната среда.

По отношение на планирането, провеждането и отчитането на контролната дейност, показателите измерват изготвени планове и отчети за контролната дейност на РИОСВ и БД, изготвени анализи, доклади и указания за прилагане на механизмите за контрол, получени и обработени сигнали по „Зелен телефон“, брой на извършените проверки от РИОСВ и БД и брой на проверените обекти, наложени санкции, издадени заповеди за налагане на принудителни административни мерки.

➤ Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

Посочените целеви стойности и тяхното отчитане се базират на информация, получена от компетентните дирекции и ВРБ към МОСВ, които участват в организиране и осъществяване на информационни кампании, изготвяне и издаване на информационни материали, провеждане на семинари, конференции, конкурси, изложби, лекции, „зелени“ уроци и др.; поддържат информационни центрове, бази данни и регистри; организират обществени обсъждания и предоставят достъп до информация; осъществяват контролна дейност.

д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

През отчетния период изпълнението по показатели е в съответствие със заложените годишни целеви стойности. По отношение на показател № 6 „Издадени информационно-образователни материали от МОСВ и неговите структури (без тиража на издаване)“ следва

да се отчете, че ограниченият брой на издадените материали като единични бройки се компенсира от значителния им общ тираж на издаване – над 1530 бр.

е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1900.01.05 Бюджетна програма “Информирание, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол” (в евро)	Отчет към 30.06.2026 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	601 214
	Персонал	545 093
	Издръжка	56 121
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	601 214
	Персонал	545 093
	Издръжка	56 121
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	807 433
	П "Околна среда" 2021-2027 - бенефициенти МОСВ и ВРБ	87 922
	ПУДООС	719 511
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	807 433
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	601 214
	Общо разходи (I.+II.+III.):	1 408 647
	Численост на щатния персонал	45
	Численост на щатния персонал на делегирани бюджети	0
	Численост на извънщатния персонал	0

ж) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорни за изпълнението на програмата основно са дирекция КВЕСМС, дирекция НКЦ и структурите на МОСВ – ИАОС, РИОСВ, ДНП и БД, съгласно функциите, определени с устройствените правилници на МОСВ и неговите структури.

V.I.6. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.06. „ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

През отчетния период чрез услугите, предоставяни по програмата, в максимална степен е постигнато създаване на оптимални условия за координиране на процедурите по оценка на въздействието върху околната среда и екологична оценка, осъществяване на икономически дейности по предотвратяване на промишленото замърсяване, управление на химикали и контрол на опасностите от големи аварии.

Положени са усилия за създаване на оптимални условия за законосъобразно осъществяване на икономически дейности и управление на риска от замърсяване на околната среда и риска за човешкото здраве чрез ефективно прилагане на законодателството в областта на

превантивните дейности по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и екологична оценка (ЕО), включително съвместно координиране на процедурите по ОВОС, ЕО, комплексни разрешителни (КР) и контрол на опасностите от големи аварии с опасни вещества (СЕВЕЗО III), както и по предотвратяване на промишленото замърсяване и управление на дейностите по химикали.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

- **Разработване на политиките по оценка и управление на въздействието върху околната среда**
- Във връзка с разработването на проекти на нормативни актове, през отчетния период е извършено следното:
 - Междуетатна работна група изготви проект на ЗИД на ЗООС във връзка с транспониране на Директива 2024/1785 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 година за изменение на Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) и на Директива 1999/31/ЕО на Съвета относно депонирането на отпадъци. Проведено е вътрешно съгласуване на законопроекта с всички дирекции в МОСВ, ИАОС и РИОСВ;
 - предприети са стъпки за изготвяне на проекти на нормативни актове за изменение и допълнение на нормативни актове, които да уреждат реда и условията за довършването от купувача по приватизационната сделка и приватизираното дружество и/или правопримениците им на неизпълнените (т.е. незапочнатите и/или с недовършено изпълнение) програми за отстраняване на екологични щети след изтичане на срока 31 декември 2025 г., определен с пар. 9, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на ЗООС;
 - изготвени са 2 проекта на ЗИД на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС):
 1. за въвеждане на мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2025/2455 и транспониране на Директива (ЕС) 2025/2456 – разработеният проект на ЗИД е изпратен за съгласуване по чл. 32 от УПМСНА и е публикуван за обществено обсъждане;
 2. актуализирани са документите към проекта на ЗИД на ЗЗВВХВС за повторно съгласуване и обществено обсъждане след връщането му от 51-то Народно събрание (проектът на ЗИД на ЗЗВВХВС е одобрен с РМС № 813/20.11.2025 г. и е внесен в 51-то НС). С проекта се въвеждат мерки за прилагане на Делегиран регламент (ЕС) 2023/2049 и Регламент (ЕС) 2024/1849 относно живака, както и на Регламент (ЕС) 2024/2865 и Регламент (ЕС) 2025/2439 за изменение на Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетането и опаковането на вещества и смеси (CLP);
- Приета е Заповед № РД-709-1/12.03.2026 г. за изменение и допълнение на Заповед № РД-289/27.05.2016 г. (обн., ДВ, бр. 33 от 03.04.2026 г.). Със заповедта са транспонирани разпоредбите на Делегирани директиви (ЕС) 2025/2364, (ЕС) 2025/1802 и (ЕС) 2025/2363 за изменение на Директива 2011/65/ЕС относно освобождаването от ограниченията за употребата на олово в определени материали и компоненти;
- Предотвратяването и превантивният контрол на замърсяването на околната среда са свързани и с достъпа на обществеността до информация за дейността на операторите. През отчетния период функционират и се поддържат следните 10 бр. публични регистри и информационни системи, за които се осигурява сервизна поддръжка:

- публичен регистър с данни за извършване на процедурите по ЕО за планове и програми – публичното приложение на Информационната система-регистър по ЕО осигурява достъп до информацията за планове и програми, процедури по реда на Глава шеста, Раздел II от ЗООС от компетенциите на МОСВ и РИОСВ. На потребителите е осигурен достъп до набор от данни и документи за текущи и приключили процедури по ЕО, вкл. и за постановените становища и решения. Предоставена е възможност за търсене по компетентен орган, план или програма, териториален обхват, защитени зони и защитени територии, вид, етап и статус на дадена процедура по екологична оценка;
- публичен регистър с данни за извършване на процедурите по ОВОС – публичното приложение на Информационната система осигурява достъп до информация за инвестиционни предложения, процедури по реда на Глава шеста, Раздел III от ЗООС от компетенциите на МОСВ и РИОСВ. На потребителите е осигурен достъп до набор от данни и документи за текущи и приключили процедури по ОВОС, вкл. и за постановените решения. Предоставена е възможност за търсене по компетентен орган, инвестиционно предложение, местоположение, защитени зони и защитени територии, вид, етап и статус на дадена процедура по оценка на въздействието върху околната среда;
- информационна система за поддържане на публичен регистър по чл. 15 от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ) – през отчетния период в публичния регистър са вписани, валидирани и публикувани 171 бр. заявления, в т.ч. е извършена миграция на данни от публичния регистър по КР. Извършени са действия за повторно инициране на поръчка за интеграция на информационната система за поддържане на публичен регистър по ЗОПОЕЩ с други системи (в предходния период не се явиха кандидати). Задачата е с утвърдено проектно предложение и удостоверена Техническа спецификация в резултат на проверка в Регистър на проектите на Министерство на иновациите и дигиталната трансформация;
- извършени са действия във внедрения софтуерен продукт в областта на законодателството по екологична отговорност (вписана е актуална информация по чл. 19а, ал. 1 от Закона в информационната система по чл. 7, ал. 1, т. 7 от ЗОПОЕЩ за събиране и обработване на информация, в т.ч. за проведени 10 бр. процедури на непосредствена заплаха за екологични щети или на причинени екологични щети, включително информация за Европейската комисия по Регламент (ЕС) 2019/1010 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г.);
- информационна система за поддържане на публичен регистър по комплексни разрешителни – дирекция ЕООВОСПЗ е водеща по прилагане на Глава VII, Раздел II от ЗООС, в която са въведени изискванията на глави I и II на Директива 2010/75/ЕС относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването). През отчетния период в регистъра са вписани и валидирани 71 бр. информации по издадени решения/писма по процедури за комплексни разрешителни и промяна на оператори. Сключен е договор за сервизна поддръжка на регистъра;
- публичен регистър за резултатите от мониторинга на емисиите, предвиден в КР – поддържа се от ИАОС съгласно чл. 129, ал. 4 от ЗООС;
- Национален регистър на регистрираните организации по EMAS – актуална е информацията относно откриване/спиране на процедури по регистрация по EMAS и информации на организациите, регистрирани по EMAS (публикувана е актуална информация);

- база данни на продуктите с присъдена от МОСВ екомаркировка на ЕС – през отчетния период не е възникнала необходимост от вписване/актуализиране на информация.

В допълнение (извън отчетните стойности) се извършват дейности по поддържане на актуално състояние на Европейския регистър на регистрираните организации по EMAS и електронния каталог на ЕК на продуктите с екомаркировка на ЕС (ECAT).

- публичен електронен регистър на предприятията и съоръженията с нисък и висок рисков потенциал, съгласно изискванията на чл. 111, ал. 1, т. 6 от ЗООС и чл. 1, ал. 2, т. 8 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях – сключен е Договор № Д-30-6/06.02.2026 г. с предмет: „Сервизна поддръжка на информационна система за публичен регистър на предприятията с нисък и висок рисков потенциал, попадащи в обхвата на Глава VII, Раздел I от Закона за опазване на околната среда (ЗООС)“ със срок 2 години. Извършени са 76 вписвания в регистъра, както и актуализиране на потребителските профили;
 - информационна система на Националното информационно бюро по химикали (НИБХ) – продължи изпълнението на Договор № Д-30-60/24.10.2025 г. с предмет: „Сервизна поддръжка на системата на Национално информационно бюро по химикали (НИБХ)“. Приет е отчета за изпълнените дейности през първото полугодие на 2026 г. и са предприети действия за разплащане по Договор Д-30-60/24.10.2025 г. Същевременно е подготвена и съгласувана в рамките на министерството документацията за инициране на обществена поръчка за възлагане на сервизна поддръжка на системата на НИБХ за следващ тригодишен период;
 - Продължи изпълнението на Договор № Д-30-15/20.03.2025 г. с предмет: „Извършване на инвентаризация на нови устойчиви органични замърсители, включени в Регламент (ЕС) № 2019/1021 и Стокхолмската конвенция, в периода 2019-2023 г. и изготвяне на актуализиран Национален план за действие по управление на устойчивите органични замърсители (УОЗ), включващ информация и мерки за управление на всички УОЗ“. През отчетния период са предприети необходимите действия за осигуряване на информацията, необходима за изпълнение на договора, включително чрез взаимодействие с Агенция „Митници“, НАП, НСИ, като получената информация е предоставена на Изпълнителя.
- **Повишаване ефективността на прилагане на законодателството по ОВОС и ЕО и указания за определяне на приложимата процедура по Глава шеста от ЗООС**

През отчетния период е оказвано съдействие на възложители, граждани и институции във връзка с практическото прилагане на нормативната уредба по ОВОС и ЕО. Проведени са консултации и срещи за ориентиране на възложители на най-ранен етап на техните инвестиционни намерения, както и за обсъждане на текущи процедури по ОВОС и ЕО и/или за обсъждане на конкретни казуси.

В отговор на уведомления за инвестиционни предложения, в периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г. от страна на МОСВ и 15-те РИОСВ са дадени 580 бр. указания за провеждане на процедури по реда на Глава шеста, Раздел III от ЗООС (оценка на въздействието върху околната среда). Компетентният орган по околна среда е определил процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за 565 бр. инвестиционни предложения. За 11 бр. инвестиционни предложения е определено, че подлежат на процедура по задължителна оценка на въздействието върху околната среда. Възложителите на останалите инвестиционни предложения са уведомени, че не подлежат на процедура по реда на Глава шеста от ЗООС.

В отговор на подадени уведомления за планове и програми, през отчетния период са дадени 301 бр. указания за провеждане на процедури по Глава шеста, Раздел II от ЗООС (екологична

оценка) – 289 бр. указания за провеждане на процедура за преценяване на необходимостта от ЕО и 12 бр. указания за провеждане на задължителна екологична оценка. За част от внесените в МОСВ/РИОСВ уведомления по екологична оценка е допуснато прилагането на чл. 91, ал. 2 от ЗООС, т.е. допуснато е извършването само на една от изискуемите процедури по реда на Глава шеста от ЗООС (ОВОС). Възложителите на останалите планове и програми са уведомени, че не е необходимо да се провежда процедура по реда на Глава VI от ЗООС.

В резултат на проведена процедура по преценяване необходимостта от извършване на екологична оценка, за 12 бр. планове/програми е определена процедура по задължителна екологична оценка. На възложителите са дадени указания за провеждане на процедурата.

➤ **Издаване на административни актове по реда на Глава шеста от ЗООС (ОВОС и ЕО)**

През отчетния период, в резултат на проведени процедури по оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения и процедури по екологична оценка на планове и програми са издадени 1227 бр. административни актове:

- 15 бр. решения по ОВОС – 14 бр. с разпоредителна част за одобряване реализацията на инвестиционното предложение и 1 бр. с характер „не одобрява“ осъществяването на инвестиционното предложение;
- 565 бр. решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС – 554 бр. с характер „да не се извършва оценка на въздействието върху околната среда“ и 11 бр. с характер „да се извърши оценка на въздействието върху околната среда“;
- 5 бр. становища по ЕО за планове и програми – 3 бр. с характер „съгласува“ и 2 бр. с характер „не съгласува“;
- 289 бр. решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО – 277 бр. с характер „да не се извършва екологична оценка“ и 12 бр. с характер „да се извърши екологична оценка“;
- 353 бр. решения за прекратяване на административни производства за инвестиционни предложения по реда на Глава шеста, Раздел II (ЕО) и Раздел III от ЗООС (ОВОС) – 37 бр. по ЕО и 316 бр. по ОВОС.

Процедурите по ОВОС са прекратени поради недопустимост на инвестиционното предложение спрямо действащи режими, установени с нормативни и административни актове (33 бр.), по искане на възложителя (116 бр.) и поради непредставяне на изисквана информация от страна на възложител/ неизпълнение на указания на компетентния орган (167 бр.).

Процедурите по ЕО са прекратени поради недопустимост на плана/програмата спрямо действащи режими, установени с нормативни и административни актове (19 бр.), в отговор на искания от възложител (13 бр.) и поради непредставяне на изисквана информация от страна на възложител/ неизпълнение на указания на компетентния орган (5 бр.).

➤ **Управление на предотвратяването на промишленото замърсяване**

- През отчетния период са дадени методически указания, проведени са работни срещи и консултации по предотвратяване на промишленото замърсяване – 6 бр. (по прилагане на законодателството по предотвратяване на промишленото замърсяване и опасни химични вещества);
- Изпълнителният директор на ИАОС е издал общо 20 бр. акта по комплексни разрешителни (издаване, актуализиране, отмяна). Издадени са 7 бр. решения за издаване на КР. Акцентът е върху процедиране в нормативно определените срокове на

новопостъпващите заявления за издаване на КР и приключване на забавените във времето процедури. Издадените решения за актуализиране на КР са 11 бр. (актуализирането е във връзка с планирани промени в работата на инсталациите и във връзка с преразглеждане по Решения за най-добри налични техники). През отчетния период са внесени общо 3 бр. документи за потвърждаване промяна на оператора на КР. Издадени са 2 бр. решения за отмяна на КР поради прекратена дейност по Приложение № 4 на ЗООС. Издадено е 1 решение за поправка на техническа грешка. Издадени са 15 бр. становища съгласно чл. 99а от ЗООС за потвърждаване или непотвърждаване на най-добри налични техники;

- През първата половина на 2026 г. е издаден 1 акт по екологична отговорност (заповед по ЗОПОЕЩ) по установен случай на непосредствена заплаха за екологични щети от ЗОПОЕЩ: във връзка с постъпил сигнал в РИОСВ-Хасково за горящи дерайлирани цистерни с дизелово гориво в близост до с. Пясъчево, общ. Симеоновград, представители на РИОСВ-Хасково установили, че превозваното дизелово гориво е изтекло от цистерните на съседни терени около ж.п. линията. Извършени са изпитване и анализ на почвени проби. Проведена е процедура по реда на ЗОПОЕЩ с издадена Заповед № 36/09.04.2026 г. на РИОСВ-Хасково, с която е наредено на оператора „Булмаркет Рейл Карго“ ЕООД, оператор по т. 7 от приложение № 1 на ЗОПОЕЩ, да предприеме действия за отстраняване на причинени екологични щети – замърсена с нефтопродукти почва, като приложи биоремедиация на замърсените почви *in situ*.

През отчетния период няма обжалвани заповеди, издадени по реда на ЗОПОЕЩ.

- Съгласно пар. 9, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на ЗООС, изпълнението на дейностите по програмите за отстраняване на минали екологични щети приключи на 31.12.2025 г. Довършването на неизпълнените програми след 31.12.2025 г. е отговорност и е за сметка на купувача по приватизационната сделка и приватизираното дружество и/или правоприменниците им. През отчетния период е извършено/ постигнато следното:
 - На проведеното на 23.04.2026 г. заседание на Междуведомствения експертен екологичен съвет, специализиран състав на Висшия експертен екологичен съвет към МОСВ, са приети 4 бр. решения (в т.ч. по 3 бр. отчети за изпълнение на програмите за отстраняване на минали екологични щети на „Горубсо Лъки“ АД, „ОЦК“ АД – Кърджали, „Нефтохим“ АД – Бургас, както и 1 бр. по довършване на Програмата за минали щети на „Агрополихим“ АД – Девня). Към 30.06.2026 г. няма приключила програма от горепосочените;
 - Извършени са дейности по два от договорите за довършване на Програмата за отстраняване на минали екологични щети на „Агрополихим“ АД – Девня:
 - ОП с предмет: „Избор на изпълнител (строител) за неизпълнените дейности от Програмата за отстраняване на миналите екологични щети на „Агрополихим“ АД – Девня“ (Договор №-32-2/05.08.2025 г. с Консорциум „Рекултивация Девня 2025“ – гр. София);
 - ОП с предмет: „Избор на консултант за изготвяне на комплексен доклад за оценка за съответствието на проектите със съществените изисквания към строежите, за строителен надзор и издаване на разрешения за строеж за неизпълнените дейности за обект № 3 („Оздравителни дейности на площадката за производство на сярна киселина“) и обект № 5 („Построяване на ново депо“) от Програмата за отстраняване на миналите екологични щети на „Агрополихим“ АД – гр. Девня и оказване на експертна подкрепа на Възложителя до въвеждане на строежа в експлоатация“ (Договор № Д-30-45/31.07.2025 г. със „СНИК“ ЕООД – гр. Шумен).

По ОП с предмет: „Допълване на проекти и упражняване на авторски надзор на работните проекти за неизпълнените дейности от Програмата за отстраняване на миналите екологични щети на „Агрополихим“ АД“ (Договор № Д-30-56/24.09.2025 г. с „Нипроруда“ ООД), Изпълнителят е изпълнил задълженията си в края на предходния период, като през първата половина на 2026 г. са предприети стъпки за отчитане и приключване на задачата по реда на Вътрешните правила по ЗОП.

Строителят представи информация за изпълнение на дейности, в т.ч. че е „налице невъзможност за изпълнение на строежа съгласно одобрения инвестиционен проект, поради което е необходимо неговото спиране“, информира за завършени строително-монтажни работи (СМР), предвидени в одобрения инвестиционен проект, и направи предложение за съставяне и подписване на Акт образец 10 за спиране на строителството. На 23.02.2026 г. е извършена проверка по смисъла на Правилата за контрол по изпълнение на задълженията на страните при изпълнение на програми за отстраняване на минали екологични щети с участието на представители на МОСВ, Строителя, Строителния надзор и на РИОСВ-Варна. Удостоверено е, че извършените СМР са в съответствие с Работния проект и са изпълнени в срока на Договора и утвърдения график и е направено заключение за съответствието на изпълнените дейности за Обект № 3 и Обект № 5 с одобрения работен проект и приложения към него линеен график. Плащане за извършените дейности по посочените по-горе два договора не е извършено в отчетния период. По горесцитирания трети договор (авторски надзор) плащането е извършено през 2025 г.

Съгласно горепосочените Правила за контрол и в обхвата на Споразумение № Д-33-38/22.12.2023 г. (МОСВ)/ № Спор-4/08.03.2024 г. (МФ), през първото полугодие на 2026 г. са процедурани 2 бр. искания за плащане по изпълнение на Програмата за отстраняване на миналите екологични щети на „Агрополихим“ АД – Девня относно изпълнени дейности.

През първата половина на 2026 г. не е възникнала необходимост от провеждане на Държавна приемателна комисия по програмите за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация.

- През отчетния период има 4 неприключили текущи процедури по ЗОПОЕЩ (процедури по Глава II, Раздел I и Раздел II от закона) за 4 бр. случаи, както следва:
 - Продължава изпълнението на процедура по реда на ЗОПОЕЩ по установен случай (в по-ранен отчетен период) на изтичане на шламови води при пробив на дига на сгуроотвал на оператор на територията на РИОСВ-София (с издадена Заповед № РД-23/12.01.2021 г. на министъра на околната среда и водите за изпълнение на оздравителни мерки). В заповедта са определени 7 бр. оздравителни мерки, 6 от които са изпълнени. Оздравителната мярка по т. 6 от заповедта е изпълнена в срок, но след предписание на БД „Западнобеломорски район“ продължава да се изпълнява до пълното и окончателно изпълнение на всички мерки (мониторинг на повърхностни води се извършва на всяко тримесечие в рамките на една календарна година). Към м. март 2026 г. са изпълнени строително-монтажни работи и дейностите по първи и втори етап от рекултивацията на сгуроотвала. Рекултивираната площ е 94,9 дка. Извършването на тампониране, техническа и биологична рекултивация, етап 3, обхваща СМР и дейности, които операторът по ЗОПОЕЩ е възложил (с договор от 26.01.2026 г.) да бъдат извършени на сгуроотвала с обща площ от 790 дка, находящ се в местността „Кудин дол“ (срок – до 250 дни от откриване на строителна площадка);
 - Във връзка със случай на замърсяване на р. Марица, през предходен отчетен период бе изпълнен Договор № Д-33-65/22.11.2022 г. с предмет: „Изготвяне на доклад за

оздравителни мерки при неизвестен извършител, фактическа сложност и необходимост от допълнителни анализи по случая с причинени екологични щети на р. Марица от 25.01.2020 г. по реда на чл. 34 от ЗОПОЕЩ“, с приети 2 бр. компенсаторни оздравителни мерки по компонент „повърхностни води“, както и допълнителни административни мерки, като оздравителните мерки са изпълнени на по-ранен етап. С оглед необходимостта от установяване на оператора, причинил с дейността си екологична щета по смисъла на ЗОПОЕЩ, неколккратно МОСВ изиска информация от Областна дирекция на МВР – гр. Пазарджик (относно какви са резултатите от действията на разследващите органи по събиране на доказателства, които да потвърдят или отхвърлят предположението за извършена дейност, имаща отношение към доказване на виновния оператор, и на какъв етап е разследването, респ. образуваното досъдебно производство). По последна информация, извършителят не е установен, а оперативно-издирвателните мероприятия продължават. Тоест, двете оздравителни мерки по случая са приложени, екологичната щета е отстранена, но оперативно-издирвателните мероприятия за установяване на извършителя не са приключили;

- Относно процедура по ЗОПОЕЩ на територията на РИОСВ-Русе – установен е случай на непосредствена заплаха за възникване на екологични щети от дейността на „КЛМ-ЕКО“ ЕООД, което може да доведе до неблагоприятна промяна в природни ресурси (замърсяване на почвата) при разлив на корозирали варели с опасни отпадъци. От „КЛМ-ЕКО“ ЕООД не са предприети мерки на горепосочения обект. Със Заповед № РД-503/17.07.2025 г. на министъра на околната среда и водите областния управител на Област Русе е определен за отговорен за изпълнение на превантивните мерки, определени в Заповед № 424/19.07.2024 г. на директора на РИОСВ-Русе. От областния управител на Област Русе са предприети административни и организационни действия, насочени към изпълнението на превантивните мерки, като основният обективен фактор, възпрепятстващ реалното стартиране на дейностите по възлагане и изпълнение на мерките, е липсата на осигурено финансово обезпечаване;
- На територията на РИОСВ-Хасково е констатиран един случай на причинена екологична щета по смисъла на ЗОПОЕЩ – на 15.08.2025 г. е настъпила аварийна ситуация с дерайлирали цистерни с дизелово гориво, довела до разлив на гориво до жп линията в землището на с. Пясъчево, общ. Симеоновград. Превозвачът на товара от дизелово гориво е с дейност по т. 7 от Приложение № 1 на ЗОПОЕЩ. Компетентният орган е издал Заповед № 36/09.04.2026 г. за прилагане на оздравителни мерки (биоремедиация на замърсените почви *in situ*), със срок на изпълнение – 18 месеца от началото на м. май 2026 г. Заповедта не е обжалвана и е влязла в сила. Процедурата продължава и през следващия отчетен период.
- По отношение на фактор шум в околната среда, през 2024 г. срещу България беше стартирана процедура за нарушение № 2024/2203 за неизпълнение на задълженията за докладване пред ЕК съгласно чл. 10, пар. 2 от Директива 2002/49/ЕО относно оценката и управлението на шума в околната среда. С извършване на докладването до ЕК на данни от актуализираните стратегически карти за шум съгласно изискванията на чл. 10, пар. 2 от Директива 2002/49/ЕО в края на 2025 и началото на 2026 г., страната ни изпълни задълженията на Директивата и процедурата беше закрыта от ЕК. През първото полугодие на 2026 г. са предприети действия по стартиране на обществена поръчка с предмет: „Предоставяне на услуги с цел подпомагане дейността по извършване на докладване на Планове за действие към актуализираните стратегически карти за шум до Европейската комисия, съгласно изискванията на Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и в съответствие с Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1967 на Комисията от 11 ноември 2021 година за създаване на задължително хранилище на данни и задължителен цифров механизъм за обмен на информация в

съответствие с Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета“. Целта на поръчката е компетентният орган по докладване на планове за действие съгласно изискванията на Директива 2002/49/ЕО да бъде подпомогнат от специалисти в областта на ГИС, за да бъде извършено качествено докладване на данни от планове за действие до ЕК и да не се стигне до нова процедура за нарушение вследствие на забавяне предоставянето на данни. През първото полугодие на 2026 г. са изготвени 5 бр. напомнителни писма до общини, летище София и Агенция „Пътна инфраструктура“ във връзка с предоставяне на актуализирани Стратегически карти за шум и задължения, произтичащи от Закона за защита от шума в околната среда.

През отчетния период не е възникнала необходимост от изготвяне на становище относно съответствието на Стратегическа карта за шум.

- През първата половина на 2026 г. е осъществено организиране и ръководство на цялостната дейност на Схемата на ЕС за управление по околна среда и одит (EMAS) и провеждане на процедури за регистрация и контрол на съответствието с изискванията за регистрация по EMAS, както и организиране на цялостната дейност по изграждането и функционирането на Схемата за екомаркировка на ЕС и провеждане на процедура за присъждане на екомаркировката на ЕС. Към момента има 17 бр. регистрирани по EMAS организации и 10 бр. действащи договори за ползване на екомаркировката на ЕС с 8 бр. български производители за 108 бр. продукти. Само за отчетния период са извършени общо 3 бр. процедури по EMAS за подновяване на регистрацията и е сключен 1 бр. договор за ползване на екомаркировката на ЕС. През 2025 г. са проведени 3 бр. спирание на регистрацията по EMAS. Проведено е 1 заличаване на регистрацията по EMAS.

➤ **Управление на дейностите по химикали и контрол на опасностите от големи аварии**

- През отчетния период са предоставени 82 бр. писмени насоки/ръководства на ИАОС/РИОСВ, вкл. писма, становища до индустриални асоциации и организации, оператори, други държавни администрации, институции и общини по прилагане на законодателството в областта на управлението на химикали и контрола на опасностите от големи аварии;
- Предоставени са 38 бр. отговори и информации в рамките на Националното информационно бюро по химикали в помощ на индустрията във връзка с прилагане на законодателството в областта на химикалите и контрола на опасностите от големи аварии (18 бр. от тях са постъпили по електронна поща);
- Извършени са следните дейности, свързани с работата на Форум за обмен на информация относно правоприлагането на регламенти REACH, CLP и PIC (FORUM) към Европейската агенция по химикали (ЕСНА):
 - взето е участие в Пилотен проект на Форума към ЕСНА за контрол на изключителни представители („Пилотен проект за OR“) – координирано е изпълнението на проекта, като на РИОСВ е предоставен превод на Ръководство за обхвата, целите и методите за контрол. Изпратена е информацията относно крайния срок за приключване на оперативната фаза на проекта и са предприети необходимите действия за осигуряване на изпълнението му в срок;
 - взето е участие в други хармонизирани европейски проекти към ЕСНА, чиито оперативна фаза и фаза на докладване са през 2026 г. – докладвано е на ЕСНА изпълнението на хармонизирания европейски проект REF-13 „Онлайн продажби“. Осъществена е координация между две РИОСВ и е изготвено писмо във връзка с установено нарушение в обхвата на REF-13, свързано с продукт – соларни коледни лампички, по отношение на ограничението за фталати съгласно вписване 51 от

Приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH), като са предприети действия за съставяне на АУАН. Изпратено е писмо до ИА „Главна инспекция по труда“ за участие в проект REF-15 „Взаимовръзки между REACH и законодателството за безопасност и здраве при работа“, и е информирана ЕСНА за определения национален координатор по REF-15;

- Издадена е Заповед № РД-177/18.02.2026 г. на министъра на околната среда и водите, с 15 приложения към нея за съответните РИОСВ, за утвърждаване на годишните планове за контролна дейност за 2026 г. на комисиите по чл. 157а, ал. 2 от ЗООС, извършващи съвместни проверки на оператори на предприятия/съоръжения, класифицирани с нисък или висок рисков потенциал по чл. 103, ал. 2 и 5 от ЗООС. Издадена е и Заповед № РД-177-1/20.03.2026 г. за изменение на утвърдения план на РИОСВ-Велико Търново (Приложение № 4). Към 30.06.2026 г. на територията на страната предприятия/съоръженията с рисков потенциал са 229 бр. – 97 бр. с висок рисков потенциал (71 бр. в експлоатация) и 132 бр. с нисък рисков потенциал (103 бр. в експлоатация). Осъществено е валидиране на прехвърлянето на данните за големи аварии в платформата за докладване eMARS на ЕАОС, както и попълване и актуализиране на информацията за предприятия по Директива СЕВЕЗО чрез платформата eSPIRS, вкл. създаване на INSPIRE кодове и валидиране на обмена на данни;
- В ИАОС са постъпили 47 бр. уведомления за извършена класификация от оператори по чл. 103, ал. 2 от ЗООС, като 19 бр. са върнати поради установени непълноти и неточности в тях. Издадени са 24 бр. становища за потвърждение на класификацията на предприятия/съоръжения с нисък и висок рисков потенциал по чл. 103, ал. 6 и 7 от ЗООС;
- В ИАОС са постъпили 5 бр. заявления за издаване на решения за одобряване на нови/актуализирани доклади за безопасност на предприятия с висок рисков потенциал и 5 бр. са върнати поради непълноти. От изпълнителния директор на ИАОС са издадени 3 бр. решения за одобряване на нови/актуализирани доклади за безопасност на предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал и 1 бр. решение за прекратяване на действието на решение по чл. 116ж, ал. 4 от ЗООС;
- В РИОСВ са постъпили 5 бр. заявления за издаване на решения за потвърждаване пълнотата и съответствието на докладите за политиката за предотвратяване на големи аварии на оператори на предприятия с нисък рисков потенциал, като няма върнати за допуснати непълноти. Издадени са 8 бр. решения за потвърждаване пълнотата и съответствието на докладите за политиката за предотвратяване на големи аварии на оператори на предприятия с нисък рисков потенциал;
- Валидирани са 3 бр. уведомления за износ на опасни химични вещества от приложение I на Регламент (ЕС) 649/2012 (PIC) чрез ePIC за предстоящия износ през 2026 г., потърсени са 5 бр. изрични съгласия, от които за 3 бр. с положителен отговор и 2 бр. с отказ. Изпратени са 11 бр. писма по електронна поща във връзка с процедурата по изрично съгласие и 7 бр. писма с разяснения до износители;
- Изготвени са 52 бр. експертни становища за пълнота на данни съгласно чл. 18в, ал. 1 от ЗЗВВХВС на заявления за биоциди във връзка с процедурата по пускането им на пазара към Министерство на здравеопазването;
- Извършено е докладване по европейски и международни инструменти, свързани с управление на химикалите и контрол на опасностите от големи аварии – ежегодно докладване „HelpNet activity survey 2025“; подготовка на Шестото национално докладване по Стокхолмската конвенция за УОЗ, като са изискани необходимите данни от ИАОС и дирекция УООП; предоставени са 6 бр. национални докладвания от износители и вносители съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 649/2012 (PIC) и

съгласувано докладване на Европейската агенция по химикали съгласно чл. 22 от същия регламент;

- Взето е участие в секторните политики по надзора на пазара, свързани с прилагане на Националната стратегия за надзор на пазара, сектор „Химикали“ – предприети са контролни действия по получени от КЗП 1 национален сигнал и 14 нотификации в ICSMS за сериозен риск от употребата на изделия с наднормено съдържание на устойчиви органични замърсители по Системата за бърз обмен на информация Safety Gate RAPEX;
 - Извършени са дейности на Експертния съвет за оценка на приоритетни вещества към министъра на околната среда и водите – координирано е финализирането на анализа на регулаторни нужди (RMOA) за 9 вещества и са изготвени презентации с резултатите от анализа, проведени са консултации с държави-членки и ЕСНА и са обобщени получените становища. Резултатите от извършените RMOA са представени на среща на ЕСНА и ДЧ (RiME) в Хелзинки. Заявен е интерес от България за подготовка на досие за хармонизирана класификация на група вещества, като предвид факта, че се изчакват резултати от текущи изпитвания, процеса е отложен до получаване на резултатите от тях. Започната е работа по изготвяне на съвместен RMOA с Нидерландия. Осигурено е участие на експерти от Експертния съвет за оценка на приоритетни вещества в инициативи/работни групи на ЕСНА, свързани с алтернативи на изпитванията върху животни и обмен на експертен опит.
- **Реализиране на политиката в областта на оценка и управление на въздействието върху околната среда, насочена към защита на националните интереси и съгласувани с другите държави политики, програми и стратегии в областта**

През отчетния период, в областта на законодателството по предотвратяване на промишленото замърсяване, управление на дейностите по химикали и контрол на опасностите от големи аварии с опасни вещества са изготвени над 200 бр. документи, в т.ч.: 77 бр. документи за работните органи към европейските и международни институции, вкл. доклади, рамкови позиции, указания и други, свързани с проекти на актове и становища по стратегии/планове за управление на химикалите; проекторешения на Европейската агенция по химикали във връзка с оценка на вещества и оценка на регистрационни досиета, както и идентифициране на вещества, пораждащи сериозно безпокойство; проекторешения на ЕК за разрешаване или ограничаване на опасни вещества; 7 бр. в областта на прилагане на законодателството за предотвратяване на промишленото замърсяване, в т.ч. по отношение на прилагане на европейското законодателство по екологична отговорност, по схемата за екомаркировка на ЕС, относно прилагането на EMAS в България, относно оценка и управление на шума в околната среда, относно установяването на заключенията за най-добри налични техники.

В областта на законодателството по оценка на въздействието върху околната среда и екологична оценка са изготвени 3 бр. документи и информация до Секретариата на Конвенцията по ОВОС в трансграничен контекст и Протокола за Стратегическа екологична оценка към нея, Комитета по прилагане на Конвенцията по ОВОС и Европейската комисия.

Във връзка с Конвенцията по ОВОС в трансграничен контекст и Протокола за Стратегическа екологична оценка, към настоящия момент се процедират 26 бр. трансгранични процедури по ОВОС и ЕО – 10 бр., в които България е страна на произход, и 16 бр., в които България е засегната страна.

в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата

Кратък анализ на изразходваните средства от централния бюджет на Република България за отстраняване на минали екологични щети

През първата половина на 2026 г. по Програма 1900.01.06 „Оценка и управление на въздействието върху околната среда“ са процедирани следните искания за плащане по Програмата за отстраняване на миналите екологични щети на „Агрополихим“ АД – Девня за дейности, извършени преди 31.12.2025 г.:

- Искане за плащане № 1/02.03.2026 г. по Договор № Д-32-2/05.08.2025 г. с предмет: „Избор на изпълнител (строител) за извършване на неизпълнените дейности от Програмата за отстраняване на миналите екологични щети на „Агрополихим“ АД – Девня“, сключен с Консорциум „Рекултивация Девня 2025“, в размер на 151 310,08 евро без ДДС/ 181 572,10 евро с включен ДДС.

Изпълнени са дейности за обект № 3 „Оздравителни мероприятия на площадката за производство на сярна киселина“ и обект № 5 „Построяване на ново депо за отпадъци“ от Програмата за минали екологични щети на „Агрополихим“ АД – Девня.

- Искане за плащане № 2/24.03.2026 г. по Договор № Д-30-45/31.07.2025 г. с предмет: „Избор на консултант за изготвяне на комплексен доклад за оценка за съответствието на проектите със съществените изисквания към строежите, за строителен надзор и издаване на разрешения за строеж за неизпълнените дейности за обект № 3 „Оздравителни дейности на площадката за производство на сярна киселина и обект № 5 „Построяване на ново депо“ от Програмата за отстраняване на миналите екологични щети на „Агрополихим“ АД – гр. Девня и оказване на експертна подкрепа на Възложителя до въвеждане на строежа в експлоатация“, сключен със „СНИК“ ЕООД – гр. Шумен, в размер на 1 513,42 евро без ДДС/ 1 816,10 евро с ДДС.

Дружеството е упражнявало функциите на строителен надзор за изпълнение на строителството на обекти № 3 и № 5. Представители на дружеството са взели участие в комисия за проверка.

Липсата на Закон за държавния бюджет за 2026 г. през отчетния период създава условия за прилагане на чл. 87, ал. 1 от Закона за публичните финанси, съгласно който „до приемането на законопроекта за държавния бюджет за съответната година приходите по държавния бюджет се събират в съответствие с действащото законодателство, а извършването на разходите и предоставянето на трансфери е в размер не по-голям от размера им за същия период на предходната година, до размера на постъпилите приходи, помощи и дарения, като се отчитат влезли в сила актове на Народното събрание и Министерския съвет, които предвиждат допълнителни или намалени бюджетни средства“. Предвид това, плащане по исканията би могло да се извърши след влизане в сила на Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ) за 2026 г. или на Решение на Министерския съвет за одобряване на целево финансиране, на основание чл. 3, ал. 3 от Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г., до приемането на ЗДБРБ за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г. В тази връзка, през първото полугодие на 2026 г. не е извършено плащане по горепосочените искания за плащане.

г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение и стойности

1900.01.06 Бюджетна програма „Оценка и управление на въздействието върху околната среда“	Мерна единица	Целева стойност за 2026 г.	Отчет към 30.06.2026 г.
Показатели за изпълнение			
1. Разработени проекти на нормативни актове/ стратегически документи или техни изменения/ допълнения, приети на заседание на Колегиум на МОСВ/ заповеди, които се обнародват в Държавен вестник	брой	4	3

2. Поддържане на актуална информация и сервисна поддръжка на регистри, информационни системи за поддържане на регистри/информации, база данни	брой	10	10
3. Подготвени методически указания/ консултации, семинари и работни срещи във връзка с ефективното прилагане на законодателството по ОВОС и ЕО	брой	30	0
4. Издадени административни актове по реда на Глава шеста от ЗООС (ЕО и ОВОС)	брой	1500	1227
5. Издадени решения за прекратяване на процедури по реда на Глава шеста от ЗООС (ОВОС и ЕО)	брой	10	353
6. Методически указания/ становища, семинари, работни срещи и консултации по предотвратяване на промишленото замърсяване/ по управление на химикали и контрол на опасностите от големи аварии с опасни вещества	брой	370	88
7. Издадени решения за издаване/ актуализиране и отменяне на комплексни разрешителни	брой	85	20
8. Издадени становища съгласно чл. 99а от ЗООС за потвърждаване или непотвърждаване на най-добри налични техники	брой	20	15
9. Издадени актове по екологична отговорност	брой	1	1
10. Изготвени становища относно съответствието на стратегическите карти за шум и плановите за действие към тях с минималните изисквания за тяхното изготвяне	брой	3	0
11. Регистрирани/ подновени регистрации на организации по EMAS и сключени договори за ползване на екомаркировката на ЕС	брой	23	4
12. Приключили процедури по екологична отговорност в нормативно определения срок	брой	4	4
13.1. Издадени становища за потвърждаване класификацията на ПСНРП и ПСВРП	брой	30	24
13.2. Издадени решения по чл. 10б, ал. 4 от ЗООС за потвърждаване/ отказ от потвърждаване на пълнотата и съответствието на ДППГА на ПСНРП	брой	10	8
13.3. Издадени решения по чл. 11б, ал. 1 от ЗООС за одобряване/ неodobряване на доклад за безопасност и по чл. 11бж, ал. 4 от ЗООС за одобряване/ неodobряване на актуализиран доклад за безопасност на ПСВРП	брой	9	4
14. Предоставени съгласия или отказ за внос на живак или смеси на живака за употреби, разрешени в страната, съгласно Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака, при постъпили уведомления от вносители	брой	2	0
15. Валидирани уведомления за износ на опасни химични вещества от Приложение I на Регламент (ЕС) 649/2012 (PIC)	брой	160	3
16. Предоставени отговори по запитвания в НИБХ	брой	70	38
17. Изготвени и предоставени национални доклади/ документи/ позиции/ указания/ отчети към европейски и международни институции/ органи	брой	250	87

➤ Кратко описание на показателите за изпълнение

Показателите за изпълнение са със заложените количествени целеви стойности в годишен аспект и измерват степента на изпълнение на предоставяната услуга. Те са инструмент за измерване на резултата, т.е. на постигнатия напредък по отношение на изпълнението на заложените цели чрез предоставяне на услугите по програмата.

В някои случаи постигането на заложените целеви стойности на показателите не зависи от дейността на администрацията, а от дейността на икономическите оператори/възложители на територията на страната и съответно, подадени от тях запитвания, заявления за издаване на разрешителни/съгласия/решения, потвърждаване на класификация, валидиране на уведомления и др.

➤ Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

Дирекция ЕООВОСПЗ, ИАОС, РИОСВ, БД, ДНП

д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

По информация от ИАОС причините за недостигане на заявените целеви стойности на някои от показателите, касаещи комплексните разрешителни и СЕВЕЗО, се дължат основно на: броя внесени документи, некачествени допълнени заявления, липса на документи за приключили предходни процедури, напр. решение по ОВОС и др.; голям брой преписки по определяне на приложимата процедура за разрешаване чрез комплексно разрешително на планирани от оператора промени в работата на инсталацията и потвърждаване на извършена класификация на предприятията и съоръженията с нисък и висок рисков потенциал; намален брой експерти със специфични знания и умения, които работят по тези процедури, поради напускане на служители; необходимост от обучение на новоназначени експерти предвид

спецификата на разглежданите документи; ниско заплащане, което води до текучество и затруднения при заемане на свободните щатни бройки.

Извън горното, през отчетния период не се наблюдават проблеми, свързани с изпълнението на заложените целеви стойности по програмата.

е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1900.01.06 Бюджетна програма “Оценка и управление на въздействието върху околната среда” (в евро)	Отчет към 30.06.2026 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	1 691 827
	Персонал	1 586 701
	Издръжка	105 126
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	1 691 827
	Персонал	1 586 701
	Издръжка	105 126
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	1 691 827
	Общо разходи (I.+II.+III.):	1 691 827
	Численост на щатния персонал	135
	Численост на щатния персонал на делегирани бюджети	0
	Численост на извънщатния персонал	1

ж) Отговорност за изпълнението на програмата

Водеща и координираща роля има дирекция ЕООВОСПЗ.

Отговорност за предоставянето на различни продукти/услуги по програмата имат и РИОСВ, БД, ДНП, ИАОС, а в частта по изпълнение на програмите за отстраняване на минали екологични щети – и МФ и АППК.

**V.I.7. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.01.07.
„УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА“**

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Основната цел на програмата е ограничаване на изменението на климата чрез намаляване на емисиите на парникови газове и повишаване на устойчивостта на населението, екосистемите и националното стопанство към неблагоприятните последици от климатичните промени.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

- **Разработване и провеждане на националната политика в областта на изменението на климата**
- През отчетния период е прието ПМС № 69 от 15 юни 2026 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет, свързани с прилагането на Европейската система за търговия с емисии (ЕСТЕ) (обн., ДВ, бр. 56 от 19.06.2026 г.). С Постановлението националната нормативна уредба е приведена в съответствие с измененията в европейското законодателство, свързани с четвъртия период на ЕСТЕ, включително разширяването на обхвата на системата и въвеждането на новите изисквания за регулираните субекти, мониторинга, докладването и проверката на емисиите;
 - През първото полугодие на 2026 г. е разработен проект на ПМС за приемане на Наредба за Регистъра и издаване на решения по Механизма за корекция на въглеродните емисии по границите. С проекта на наредба се създава национална нормативна рамка за функционирането на компетентния орган, поддържането на националната част от Регистъра и издаването на решения, необходими за прилагането на Регламент (ЕС) 2023/956 относно Механизма за корекция на въглеродните емисии по границите;
 - Продължава изпълнението на мерките, заложи в Националната стратегия за адаптация към изменението на климата и Плана за действие към нея за периода до 2030 г. Продължава координацията със секторните министерства и институции, както и работата по подготовката на междинната оценка за изпълнението на Стратегията за периода 2020-2024 г., която ще послужи като основа за последващото ѝ актуализиране;
 - Изпълнени са Етап 1 и Етап 2 от Договора за извършване на екологична оценка и оценка за съвместимост на проекта на актуализирания Интегриран национален план в областта на енергетиката и климата на Република България за периода 2021-2030 г., а Етап 3 е изпълнен частично с изготвянето на Доклад за екологична оценка и Доклад за оценка на степента на въздействие;
 - В установените срокове са изпълнени задълженията за докладване на предварителната и окончателната Национална инвентаризация на емисиите и поглъщанията на парникови газове. Осъществени са необходимите дейности по проверка, контрол и осигуряване на качеството на данните и по предоставяне на допълнителна информация във връзка с прегледа на инвентаризацията от компетентните европейски и международни органи;
 - През отчетния период продължава работата по Плана за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия. Проведени са консултации по заданието за обхват и съдържание на Доклада за екологична оценка, осигурен е 30-дневен обществен достъп до проекта на План и съпътстващата документация и е проведено обществено обсъждане. На 01.06.2026 г. е проведено обществено обсъждане по ЕО на Плана, а на 17.06.2026 г. е издадено Становище по екологична оценка № 2-2/2026 г., с което проекта на План е съгласуван. Планът за определяне на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на електрическа енергия от вятърна енергия е приет с РМС № 476 от 24.06.2026 г.
- **Изпълнение на международните задължения на Република България по РКООНИК и Споразумението от Париж, както и участие и защита на националните интереси в международните преговори по договаряне на правилата и процедурите за прилагане на Парижкото споразумение по изменение на климата**
- Взето е участие в международните преговори по РКООНИК и Парижкото споразумение, включително в подготовката, координацията и защитата на националните позиции по основните преговорни въпроси в рамките на общата позиция на ЕС;

- В периода 8-18 юни 2026 г. е взето участие в 64-та сесия на Спомагателните органи към РКООНИК, проведена в гр. Бон, Федерална република Германия;
 - Продължава подготовката на участието на Република България в 31-вата Конференция на страните по РКООНИК (COP31), включително координацията на националните позиции по въпросите на смекчаването, адаптацията, прозрачността, климатичното финансиране и изпълнението на Парижкото споразумение;
 - Извършени са проверка, контрол и осигуряване на качеството на Националната инвентаризация на емисиите и поглъщанията на парникови газове и на съпътстващата отчетна документация, включително чрез попълване на съответните контролни листове;
 - Взето е участие в заседанията на Работната група по международни въпроси по околна среда, формат „Климат“ (WPIEI Climate), както и в координационните срещи на ЕС за подготовка и съгласуване на позициите по международните преговори в областта на изменението на климата.
- **Изпълнение на задълженията на Република България във връзка със законодателството на ЕС, включително участието на страната в Системата на ЕС за търговия с емисии през четвъртия период (2021-2030 г.), генерирането на приходи от тръжни продажби на квоти за емисии на парникови газове и участието в разработването и прилагането на европейската политика и законодателство в областта на климата**
- Извършени са преглед и обобщаване на докладваните данни за равнището на активност през 2025 г. на операторите на стационарни инсталации, участващи в ЕСТЕ;
 - Подадени към ЕК са заявки за изменение на броя на безплатно предоставяните квоти за емисии на парникови газове;
 - Внесени са промени в националната таблица за разпределение на квоти, свързани с промени в експлоатацията на инсталациите;
 - Извършени са преглед и обобщаване на данните в заявления на нови участници в Европейската система за търговия с емисии на парникови газове;
 - Извършени са дейности по изготвяне и представяне в срок пред ЕК на докладване по чл. 21 от Директива 2003/87/ЕО – относно мерките за разпределение на квоти, функционирането на регистрите, прилагането на мерките за провеждане на мониторинг и докладване, проверката и акредитацията и въпросите, свързани със спазването на Директивата;
 - Осигурено е участието на сектор „Авиация“ в ЕСТЕ;
 - Осигурено е участието на България в търговете на квоти за емисии на парникови газове. В периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г. са генерирани финансови приходи за страната в размер на 307 млн. евро. Поддържа се и се предоставя актуална информация и справки при постъпили запитвания относно генерираните приходи от продажби на квоти за емисии на парникови газове чрез търг;
 - Извършено е генериране и разпределяне на приходи за България от тръжните продажби на квоти за емисии на парникови газове от инсталации и авиационни дейности;
 - Извършено е докладване на използването на приходите, генерирани от продажбите на търг на квоти за емисии на парникови газове;
 - Взето е участие в заседанията, изготвянето и защитата на позиции, указания, становища, бележки и коментари по предложения и проектодокументи, свързани с разработване на европейското законодателство и международните преговори по изменение на климата, в

рамките на дейността през отчетния период на работни групи и комитети към ЕК и Съвета на ЕС, работещи по въпросите в областта на климатичните промени, и за Съвета на ЕС по околна среда.

в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата

Изпълнение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. към 30.06.2026 г. – приоритет 4 „Риск и изменение на климата“

В рамките на приоритет 4 „Риск и изменение на климата“ са обявени процедури на стойност 198 925 898 евро (88% от бюджета на приоритета), като са договорени 142 883 304 евро (63,3%). Изплатени са 45 388 179 евро или 20,1% и са сертифицирани 6 595 927 евро (2,9% от бюджета на приоритета).

№	1900.01.07 Бюджетна програма “Управление на дейностите по изменение на климата” (в евро)	Уточнен план	Отчет
I.	Общо разходи:	2 855 890	1 577 460

Реално изплатени суми по приоритет 4 на ПОС 2021-2027 за периода 01.01.2026 - 30.06.2026 г.				
№	Име на проект	№ на проект	Име на бенефициент	Обща стойност
Приоритет 4 "Риск и изменение на климата"				
<i>Процедура: BG16FFPR002-4.001 Обезпечаване наземния капацитет за борба с горски пожари и подготовка на населението за реакция</i>				
1	Повишаване техническата обезпеченост и капацитета на структурните звена на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" и подготовка на населението за реагиране при горски пожари	BG16FFPR002-4.001-0001	Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"	
<i>Общо за процедура: Обезпечаване наземния капацитет за борба с горски пожари и подготовка на населението за реакция</i>				0 EUR
<i>Процедура: BG16FFPR002-4.002 Разширяване на обхвата на Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението на областно ниво (NUTS 3) за територията на страната</i>				
2	Разширяване на обхвата на Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението на областно ниво (NUTS 3) за територията на страната	BG16FFPR002-4.002-0001	Дирекция "Комуникационни и информационни системи"	1 046 799
<i>Общо за процедура: Разширяване на обхвата на Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението на областно ниво (NUTS 3) за територията на страната</i>				1 046 799 EUR
<i>Процедура: BG16FFPR002-4.003 Мониторинг и прилагане на мерки за превенция и защита при неблагоприятни геодинамични процеси</i>				
3	Трайно укрепване на пътното платно на републикански път III-662 „Твърдица - Елена“ в участъците от км 47+495 до км 47+535, от км 47+800 до км 48+000 и от км 53+650 до км 53+950, област Велико Търново	BG16FFPR002-4.003-0001	Агенция "Пътна инфраструктура"	

4	Трайно укрепване на пътното платно на път III-181 „/СОП/ - Бистрица – Железница – Алино – граница Перник“ в участъка от км 24+340 до км 24+400, област София	BG16FFPR002-4.003-0002	Агенция "Пътна инфраструктура"	
5	Трайно укрепване на пътното платно на републикански път III-662 „Твърдица - Елена“ в участъците от км 38+372 до км 38+392, от км 39+168 до км 39+208, от км 40+126 до км 40+136, от км 40+225 до км 40+285, от км 40+550 до км 40+630 и от км 41+115 до км 41+135, област Сливен	BG16FFPR002-4.003-0003	Агенция "Пътна инфраструктура"	
6	Трайно укрепване на срутище на републикански път II-16 Зверино – Елисейна от км 19+600 до км 19+800, от км 20+320 до км 21+045 и от км 21+300 до км 21+540, област Враца	BG16FFPR002-4.003-0004	Агенция "Пътна инфраструктура"	
Общо за процедура: Мониторинг и прилагане на мерки за превенция и защита при неблагоприятни геодинамични процеси				0 EUR
Процедура: BG16FFPR002-4.004 Доизграждане на Националната система за управление на водите в реално време за 12 реки				
Общо за процедура: Доизграждане на Националната система за управление на водите в реално време за 12 реки				0 EUR
Процедура: BG16FFPR002-4.005 Актуализация на Планове за управление на риска от наводнения за периода 2028-2033 г.				
7	ПУРН за ДР - трети цикъл 2028-2033	BG16FFPR002-4.005-0001	Басейнова дирекция "Дунавски район"	20 966
8	ПУРН за ИБР - трети цикъл 2028-2033	BG16FFPR002-4.005-0002	Басейнова дирекция "Източнобеломорски район"	34 539
9	Актуализация на План за управление на риска от наводнения на Западнбеломорски район за басейново управление за периода 2028 - 2033 г.	BG16FFPR002-4.005-0003	Басейнова дирекция „Западнбеломорски район“	88 854
10	Актуализация на План за управление на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление на водите за периода 2028-2033 г.	BG16FFPR002-4.005-0004	Басейнова дирекция "Черноморски район"	
Общо за процедура: Актуализация на Планове за управление на риска от наводнения за периода 2028-2033 г.				144 360 EUR
Процедура: BG16FFPR002-4.006 Природосъобразни мерки за превенция и управление на риска от наводнения				
Общо за процедура: Природосъобразни мерки за превенция и управление на риска от наводнения				0 EUR
Процедура: BG16FFPR002-4.007 Мерки за превенция и защита при неблагоприятни геодинамични процеси – свлачища, срутища, ерозии, абразии				
11	Укрепване на свлачища на територията на община Велико Търново	BG16FFPR002-4.007-0002	Община Велико Търново	386 302

Общо за процедура: Мерки за превенция и защита при неблагоприятни геодинамични процеси – свлачища, срутища, ерозии, абразии			386 302 EUR
Общо за приоритет 4 "Риск и изменение на климата"			1 577 460 EUR

В МОСВ се изпълняват следните проекти по Финансовия механизъм на европейското икономическо пространство/ФМ ЕИП/

Програма: „Околна среда и климатични промени“ към Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. - все още не е окончателно приключила, тъй като се очаква възстановяване на финансови средства.

Програма: Швейцарско-българската програма за сътрудничество (ШБПС) за програмния период 2021-2027 г. (Втори швейцарски принос), с тематична цел „Опазване на околната среда и климата“, проекти финансирани по програмата за сътрудничество са:

Проект „Техническа помощ“ по Швейцарско Българската програма за сътрудничество

- извършено е възстановяване на средства от предпроектен период на програмата през 2025г.

Проект „Подобряване качеството на въздуха чрез модернизирана и призната система за измерване качеството на въздуха и научни партньорства“ (ModAIRn) – на основание подписано Споразумение между държавния секретариат по икономическите въпроси (SECO) на Конфедерация Швейцария и Дирекция „Централно координационно звено“ към Министерския съвет на Република България по мярка за подкрепа „Подобряване качеството на въздуха чрез модернизирана и призната национална система за измерване качеството на въздуха и научни партньорства“.

Проект "Мониторинг, контрол и обезвреждане на остарели пестициди (PEST) - започнал от 01.10.2025г. - изпълнява се от Дирекция "УООП" в МОСВ, а относно Разходите за управление - на ниво Програмен оператор - дирекция "КВЕСМС" в МОСВ.

Проект "Инфраструктура за посетители и устойчиво използване на национален парк " (ProPark) - започнал от 01.03.2026г.. Проектта се изпълнява в НП Рила , а на ниво разходи за управление - Програмен оператор - дирекция "КВЕСМС" в МОСВ.

НДЕФ

Изразходваните средства за периода 01.01.2026 - 30.06.2026 г. от Националния доверителен екофонд (НДЕФ) за финансиране на проекти в следните направления:

1. По Програма “Микропроекти за климата“ (ПМПК) към 30.06.2026 г. са изплатени средства в размер на 25,5 хил. евро, с които е приключило финансирането на изпълнението по предвидените дейности на 1 (един) проект, информацията, за който е представена в Приложение № 1. Средствата за ПМПК са осигурени с Решение на Министерски съвет № 175/29.03.2017 година.

Приложение № 1 - Изразходвани средства от НДЕФ за проекти по ПМПК за периода 01.01.2026 - 30.06.2026 г.

№ проект	Бенефициер/ проект/ име	Информация за проектните дейности	Общо средства по проекти (в хил. евро)
----------	-------------------------	-----------------------------------	--

МП 023	Община Ямбол	Въвеждане на система за ефективно управление на енергийните ресурси и внедряване на ВЕИ в сградата на общинска администрация – Ямбол	25,5
	Общо изразходвани средства по ПМПК към 30.06.2026 година:		25,5

2. По Програма “Минерални води“ (МВ) към 30.06.2026 г. са изплатени средства в размер на 97,4 хил. евро, с които е приключило финансирането на изпълнението по предвидените дейности на 2 (два) проекта, информацията, за който е представена в Приложение № 2. Средствата за Минерални води са осигурени с Решение на Министерски съвет № 254/24.11.2016 година

Приложение № 2 - Изразходвани средства от НДЕФ за проекти по МВ за периода 01.01.2026 - 30.06.2026 г.

№ проект	Бенефициер/ проект/ име	Информация за проектните дейности	Общо средства по проекти (в хил. лева)
МП 017	Община Петрич	“Реконструкция на сондаж №2ХГ на НМВ Рупите – м. Кожух, ПИ 49312.17.39, местност „Рупите“, землище на с. Рупите, община Петрич	36,3
МП 018	Община Ракитово	Основен ремонт на топлопровод за минерална вода от водоизточник попадащ в ПИ с идентификатор 38844.101.95 по КК на гр. Костандово, общ- Ракитово	61,1
	Общо изразходвани средства по МВ към 30.06.2026 година:		97,4

г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение и стойности

1900.01.07 Бюджетна програма „Управление на дейностите по изменение на климата“	Мерна единица	Целева стойност за 2026 г.	Отчет към 30.06.2026 г.
Показатели за изпълнение			
1. Общи емисии на парникови газове	ktCO ₂ eq	37 594	Отчита се на годишна база.
2. Реализирани мерки за адаптация*	брой	0	0
3. Докладвания към ЕК и РКООНИК	брой	9	4

* Реализираните мерки за адаптация се отчитат на всеки 2 години.

➤ Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

Източници на информацията са:

- задължителните периодични докладвания на Република България до Секретариата на РКООНИК чрез Национални съобщения съгласно чл. 12 от РКООНИК и двугодишни докладвания съгласно Решение № 2/СР.17 и Решение № 19/СР.18 на Конференцията на страните по РКООНИК;

- задължителното ежегодно докладване до Секретариата на РКООНИК чрез Националната инвентаризация на емисиите на парникови газове по РКООНИК и по Парижкото споразумение;
- задължителните национални докладвания до ЕК.

д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

През отчетния период не се наблюдават проблеми, свързани с изпълнението на заложените целеви стойности по програмата.

е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1900.01.07 Бюджетна програма “Управление на дейностите по изменение на климата” (в евро)	Отчет към 30.06.2026 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	309 982
	Персонал	248 312
	Издръжка	61 670
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	309 982
	Персонал	248 312
	Издръжка	61 670
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	1 458 601
	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.	1 433 101
	Национален доверителен екофонд	25 500
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	1 458 601
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	309 982
	Общо разходи (I.+II.+III.):	1 768 583
	Численост на щатния персонал	16
	Численост на щатния персонал на делегирани бюджети	0
	Численост на извънщатния персонал	0

ж) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорни за изпълнението на програмата са дирекция ПИК, която е национален координатор по РКООНИК и Споразумението от Париж, и ИАОС.

**V.П.1. БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА 1900.02.01.
„НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И
ИНФОРМАЦИОННА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ“**

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

През първото полугодие на 2026 г. поставените в програмата цели са изпълнени съгласно графика за извършване на мониторинг на компонентите и факторите на околната среда при пълно съблюдаване на изискванията на нормативната база по отношение на качество на данните, обхват и периодичност на измерените показатели. През периода експлоатацията, поддръжката и развитието на информационните системи и регистри обезпечават събиране, обработка, анализ и оценка на информацията от мрежите за мониторинг в съответствие с нормативните изисквания и ангажиментите за предоставяне на публична информация и/или докладване. Всички измервателни, аналитични и информационни дейности за оценка на данните и осигуряване на своевременна и достоверна информация за състоянието на компонентите на околната среда (атмосферен въздух, повърхностни води, подземни води, земи и почви, горски екосистеми, биологично разнообразие) и факторите, въздействащи върху тях (емисии на вредни вещества, в т.ч. парникови газове, йонизиращи лъчения, шум, депа и дейности, свързани с отпадъци), са изпълнени в изискваната степен. Докладвана е представителна информация пред национални и международни институции в планираните срокове и обхват.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

➤ Мониторинг на околната среда

- Изготвени и докладвани до съответните институции са Инвентаризация на емисии на парникови газове за 2024 г. и Национален доклад за извършената инвентаризация в съответните формати съгласно изискванията на РКООНИК и на Регламент (ЕС) № 2018/1999;
- Изготвени и докладвани до съответните институции са Инвентаризация на емисии на вредни вещества за 2024 г. и Информационен доклад за извършената инвентаризация съгласно изискванията на КТЗВДР и на Директива (ЕС) 2016/2284 за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители;
- Изготвени и утвърдени от министъра на околната среда и водите са графици за дейността на РИОСВ и лабораториите на ИАОС за контрол на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух през 2026 г.;
- Изготвени и утвърдени от министъра на околната среда и водите са графици за дейността на лабораториите на ИАОС за контрол на качеството на атмосферния въздух с мобилни автоматични станции (МАС) през 2026 г.;
- Изготвен и утвърден от министъра на околната среда и водите е списък на големи неподвижни обекти, източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух, които подлежат на контрол чрез попълване на регистрационни карти през 2026 г.;
- Проверени са 351 бр. автоматични газанализатори за контрол качеството на атмосферния въздух и емисионен контрол, както и 48 бр. пробовземни устройства. Калибрирането на автоматичните газанализатори за контрол качеството на атмосферния въздух и емисионен контрол се извършва съгласно международния стандарт EN ISO БДС 17025. Издадени са 125 бр. сертификати от калибриране съгласно действаща система за управление на акредитираната лаборатория по Европейски стандарт БДС EN ISO/IEC 17025;
- Осъществено е водене на комплексна документация във връзка с поддържане на действащата система за управление за съответствие с Европейски стандарт БДС EN ISO/IEC 17025 на калибровъчна лаборатория;
- Текущо са изпълнявани дейностите, залегнали в заповеди на изпълнителния директор на ИАОС, при възникване на аварийни ситуации;

- Лабораториите на ИАОС, съвместно с РИОСВ, са извършили планирания задължителен контрол на отпадъчните води на обектите, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители и заустващи във водни обекти през 2026 г.;
- Мониторингът на екологичното и химичното състояние на повърхностните води и химичното състояние на подземните води се извършва по програми, въведени със Заповед № РД-93/29.01.2026 г. на министъра на околната среда и водите;
- Изпълнява се Договор с предмет: „Сервизно обслужване на радиоканала между централната станция на Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон и Автоматизираната информационна система за външен радиационен контрол при АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД, осигуряващ трансфер на данни между автоматизираните системи на ИАОС и АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД“;
- Обработена е информацията за 2025 г., отнасяща се за складовете и ББ кубовете, съхраняващи излезли от употреба продукти за растителна защита, в рамките на дейностите по III-то ниво на Националната система за мониторинг на почвите. Обработени и включени в информационните системи са данните за 2025 г. от мрежите за мониторинг II-ро ниво (вкисляване и засоляване). Данните от широкомащабния почвен мониторинг (I ниво) за 2025 г. се обработват и анализират;
- Изготвени, съгласувани и утвърдени са програми/графици за изпълнение на дейности през 2026 г. по подсистеми: мониторинг на почви, интензивен мониторинг на горските екосистеми и мониторинг на биологичното разнообразие;
- Изготвени и утвърдени от министъра на околната среда и водите са годишните графици на РИОСВ, ДНП и ДПП за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие през 2026 г. Изпълняват се дейностите в обхвата на Националната система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие (НСМСБР), включващи теренни проучвания по биологични групи, природни местообитания и инвазивни чужди видове. Изпълнява се проект „Мониторинг на популацията на вида кафява мечка“ по приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г. Извършено е докладване към ЕАОС по приоритетен поток NatDA на данни и цифрови граници на защитените територии за 2025 г.;
- Планираните за изпълнение дейности от Главна дирекция „Лабораторно-аналитична дейност“ – Централна лаборатория-София, РЛ Варна и РЛ Смолян в програмата за мониторинг на горски екосистеми – ниво II (интензивен горски мониторинг) са извършени съгласно обхвата и утвърдените срокове, в съответствие със Заповед № 12/20.01.2025 г. на изпълнителния директор на ИАОС. До 30.06.2026 г. в постоянните пробни площи са извършени по 12 посещения от ЦЛ-София в ППП Витиня и Юндола, от РЛ Смолян в КФС „Рожен“ и от РЛ Варна в ППП Старо Оряхово за събиране на проби от атмосферни отлагания, пробонабиране на лизиметрични води (през летния режим на работа) и на дървесен опад. Получените данни от аналитичните изпитвания се обработват и се въвеждат в информационната система на подсистема „Гори“ на НСМОС, в съответствие с утвърдения график;
- Изготвени и докладвани до Евростат са данните в областта на отпадъците за 2024 г.;
- Изготвена е информация за превишаванията на пределно допустимите стойности на ФПЧ₁₀, които се дължат на емисии от природни източници – пустинен прах за 2025 г., съгласно изготвена методика;
- Координирани, отчетени и приети от съответните комисии са договори, сключени след проведени обществени поръчки за изпълнение на дейности за осигуряване функционирането на НСМОС, в т.ч.: за доставки на специализирана апаратура,

химикали, стъклария, референтни материали, калибровъчни газове, консумативи, компютърна, периферна и климатична техника; гаранционна и следгаранционна техническа поддръжка, сервиз и резервни части; надграждане и поддръжка на информационни системи; осигуряване на специфични данни по определени компоненти; доставка на софтуерни лицензи и изготвяне на експертни анализи; инвентаризация на парникови газове в определени сектори.

➤ **Осигуряване на национално представителна информация за политиките, свързани с опазване на околната среда**

- В РИОСВ, ДНП и ДПП функционира модул „Регионална база данни“ – компонент от Информационната система за мониторинг на биологичното разнообразие. Софтуерът се използва за въвеждане на данните от полевите формуляри в регионалните бази и генериране на необходимите справки за обектите за мониторинг;
- Въвеждат се данните от проведения мониторинг на повърхностни води за 2026 г. в Единната информационна система за обмен на данните от мониторинга на водите, извършван в системата на МОСВ;
- Въвеждат се данните от проведения химичен мониторинг на подземни води за 2026 г. в Информационна система за подземни води;
- Поддържа се Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в реално време;
- Поддържа се Система за предоставяне на обществеността на информация за качеството на атмосферния въздух (КАВ) в реално време;
- Обработена е информацията за 2025 г., отнасяща се за почвите по II-ро ниво, в рамките на Националната система за мониторинг на почви. Актуализирана и обработена е информацията за складовете и ББ кубовете, съхраняващи излезли от употреба продукти за растителна защита за 2025 г., и е осигурен публичен достъп чрез ГИС приложение на интернет страницата на ИАОС. Въвеждат се данните за 2025 г. от мониторинговата програма I-во ниво;
- Текущо се поддържа актуална информация в Регистъра на защитените територии и защитените зони;
- Текущо се поддържа актуална информация в Регистъра на вековните дървета;
- Поддържат се Информационната система за инсталациите, източници на емисии на летливи органични съединения, и Публичния електронен регистър на инсталациите, източници на емисии на летливи органични съединения;
- Поддържа се Информационната система за събиране и обработване на данни за флуорсъдържащите парникови газове;
- Текущо се въвежда информация през софтуерните модули на информационната система „Горски екосистеми“ – I-во и II-ро ниво;
- Поддържа се специализирания софтуер и уеб-приложението за публичен достъп до базата данни с резултатите от контрола на промишлените източници на шум в околната среда;
- Поддържа се специализирания софтуер за подсистема „Радиологичен мониторинг“;
- Публикувани са годишните доклади за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексно разрешително; верифицираните годишни доклади за емисиите на парникови газове за стационарни инсталации; верифицираните годишни доклади за емисии и верифицираните доклади за тонкилометри на въздухоплавателните средства;

- Актуализирани са ГИС приложенията, предоставящи услуги за пространствени данни;
- Поддържа се Информационна система за емисиите на серен диоксид, азотни оксиди, прах и въглероден оксид, изпускани във въздуха от средни горивни инсталации, и Регистър на средните горивни инсталации;
- Ежедневно се обновява информацията на интернет страницата на ИАОС, изготвят се и се публикуват ежедневни бюлетини за състоянието на атмосферния въздух и радиационната обстановка в страната, които са реализирани като уеб-приложение;
- На Портала за отворени данни на Република България се публикуват всички набори от данни съгласно утвърден график. Ежедневно, в отворен формат се публикуват данни за качеството на атмосферния въздух в страната;
- Изготвени са тримесечни бюлетини за състоянието на околната среда, както и годишен бюлетин за КАВ за 2025 г., до които е осигурен публичен достъп на интернет страницата на ИАОС;
- Текущо се поддържат публичните регистри на подсистема „Мониторинг на отпадъците и почвите”;
- Изготвени са обобщени и окончателни справки за 2025 г., както и справка за първото тримесечие на 2026 г. за пуснатите на пазара моторни превозни средства, батерии и акумулатори, електрическо и електронно оборудване и гуми и е осигурен публичен достъп до тях на интернет страницата на ИАОС (<https://eea.government.bg/waste>);
- Във връзка с докладване до Евростат в областта на отпадъците е обработена, анализирана и верифицирана информация и същата е предоставена на МОСВ, както следва:
 - данни за докладване по Директива 2006/66/ЕО и Регламент (ЕС) № 493/2012 за батерии и акумулатори;
 - данни за докладване по Директива 94/62/ЕО относно опаковки и отпадъци от опаковки;
 - данни за докладване по Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване;
 - данни за докладване по Директива 2000/53/ЕО относно излезлите от употреба моторни превозни средства;
 - данни за докладване по Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците по отношение на отпадъчните масла и отпадъчните нефтопродукти;
 - данни за отчитане на годишна консумация на тънки пластмасови торбички съгласно Решение за изпълнение на Комисията (ЕС) 2018/896;
 - данни за отчитане на материалното оползотворяване на отпадъци от строителство и разрушаване съгласно Решение 2011/753/ЕС и Решение за изпълнение (ЕС) 2019/1004 на Комисията;
 - данни за докладване за битови отпадъци по Решение за изпълнение на Комисията 2019/1004/ЕО и 2019/1885/ЕО;
 - данни за докладване на пластмасови продукти за еднократна употреба по Решение за изпълнение (ЕС) 2022/162 на Комисията;
 - потоци за повторно използване съгласно Решение за изпълнение (ЕС) 2021/19 – докладвана чрез платформата Reportnet 3;
 - данни за ГПСОВ и на производствени дейности съгласно Европейския регистър за изпускане и пренос на замърсители (ЕРИПЗ) и за утайки от ГПСОВ;
- Във връзка с РМС № 842 от 27 ноември 2023 г. за определяне на отговорните институции в Република България за прилагането на системата на собствените ресурси

на Европейския съюз са изготвени и изпратени на МФ данни и прогнози за количеството рециклирани отпадъци от опаковки от пластмаса за периода 2024-2027 г.;

- Изготвени са докладите за 2024 г. по прилагане на национално ниво на наредбите за масово разпространените отпадъци и е осигурен публичен достъп до тях на следния интернет адрес: <https://eea.government.bg/dokladi-waste>, с изключение на доклада по прилагане на национално ниво на Наредбата за отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, който е в продължителна съгласувателна процедура с МОСВ;
- Изготвен е Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда в Република България през 2024 г., който след приключване на процедурата по чл. 32 от УПМСНА и приемане с решение на Министерския съвет ще бъде публикуван на интернет страницата на ИАОС.

➤ **Изпълнение на национални ангажименти за докладване на международни институции**

- Изготвена и съгласувана с МОСВ е Националната инвентаризация на емисии на парникови газове за 1988-2024 г. Докладванията на националната инвентаризация на емисии на парникови газове за 2024 г. са извършени в съответните формати съгласно изискванията на РКООНИК и на Регламент (ЕС) № 2018/1999. Изготвен и съгласуван с МОСВ е Национален доклад на инвентаризацията на емисии на парникови газове за 1988-2024 г. Докладът е изпратен в срок до ЕАОС и РКООНИК.

Информацията е публикувана на следните адреси:

<https://cdr.eionet.europa.eu/bg/eu/govreg/inventory/envabcow/>
<https://unfccc.int/ghg-inventories-annex-i-parties/2026>

- Изготвена и съгласувана с МОСВ е Националната инвентаризация на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух на България за 2024 г. Данните са докладвани в срок и в изискваните формати до Секретариата на КТЗВДР и до ЕАОС съгласно Директива (ЕС) 2016/2284 за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители.

Информацията е публикувана на следните адреси:

https://cdr.eionet.europa.eu/bg/eu/nec_revised/inventories
https://cdr.eionet.europa.eu/bg/eu/nec_revised/iir
<https://cdr.eionet.europa.eu/bg/un/clrtap/inventories>
<https://cdr.eionet.europa.eu/bg/un/clrtap/iir>

- Изготвен и съгласуван с МОСВ е Информационен доклад на инвентаризацията на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух за 2024 г. Докладът е изпратен в срок до Секретариата на КТЗВДР и до ЕАОС съгласно Директива (ЕС) 2016/2284 за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители.
- Докладвани в съответния срок са данни и цифрови граници за защитените територии до ЕАОС по приоритетен поток – Национални защитени територии (NatDA): <https://reportnet.europa.eu/public/dataflow/1457>.
- На всеки час се докладват данни от Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон в България към Европейската система за обмен на радиологични данни (EURDEP), както и е осигурен постоянен достъп до информацията от аналогични системи на страните от ЕС в изпълнение на чл. 35 и чл. 36 от Договора ЕВРАТОМ за дейности в областта на атомната енергия и Препоръка 473/2000 на ЕК: <https://remap.jrc.ec.europa.eu/Advanced.aspx>.
- Извършено е докладване на данни от радиологичния мониторинг в България за 2025 г. към Общоевропейската база данни REM (Радиологичен мониторинг на околната среда) – Data Submission, Испра-Италия: <https://remon.jrc.ec.europa.eu>.

- Извършено е докладване на данните за 2024 г. по съответните модули (8 модула данни) в онлайн платформата на Международна кооперативна програма „Мониторинг и оценка на въздействията от замърсяването на атмосферния въздух върху горските екосистеми“ (ICP Forests) – Гори ниво II (интензивен мониторинг), и 2 модула данни и Национален доклад за 2025 г. – Гори ниво I (широкомащабен мониторинг). Програмата се изпълнява под егидата на ИКЕ на ООН, в изпълнение на задължения към КТЗВДР и Регламент (ЕО) № 1737/2006. Изготвен и изпратен е национален доклад за включване в 2026 ICP Forests Technical Report.

в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата

➤ Проект № 101052342 „Европейско партньорство за биологично разнообразие“ (Biodiversa+), финансиран по Програма „Хоризонт Европа“ (2021-2027 г.)

- **Срок за изпълнение:** 84 месеца (от 01.10.2021 г. до 30.09.2028 г.)
- **Обща стойност на проекта и източници на финансиране**

Бюджет за първите 25 месеца: 127 375,10 евро:

- 15 525 евро бюджет за 2025 г. за подпроект „Мониторинг на инвазивни чужди видове“;
- 14 375 евро бюджет за 2024-2025 г. за подпроект Habitat „Картиране и мониторинг на тревни и влажни местообитания“;
- 57 500 евро бюджет за 2024-2025 г. за подпроект ABMS „Мониторинг на биологичното разнообразие чрез автоматизирани станции“.

Източници на финансиране: Рамкова програма „Хоризонт Европа“ (Horizon Europe Framework Programme (HORIZON)); HORIZON-CL6-2021-BIODIV-02-01: EUROPEAN PARTNERSHIP RESCUING BIODIVERSITY TO SAFEGUARD LIFE ON EARTH (COFUND)

- **Основни цели на проекта**

Biodiversa+ има 5 основни цели:

- подобряване на мониторинга на биоразнообразието и екосистемните услуги в Европа (състояние и тенденции);
- генериране на практически приложими знания за справяне с преките и косвените фактори за загуба на биоразнообразие;
- разширяване и подобряване на фактологичната база и ускоряване на разработването и широкото прилагане на НБС за посрещане на обществените предизвикателства в Европа;
- създаване на икономическа обосновка за опазване и възстановяване на биоразнообразието;
- осигуряване на ефективна научнообоснована подкрепа за изготвянето на политики в областта на биоразнообразието в Европа.

- **Извършени дейности и постигнати резултати в периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г.**

Изпълнени са дейностите съгласно графика за изпълнение на проекта – проведени са срещи, взето е участие в работни срещи, изготвени са публични покани за проекти, обменена е информация с партньори по проекта за функционирането на НСМСБР и в частност – нейната информационна система, поставена е апаратура, събрани и изпратени са данни на ръководителите на подпроектите.

- **Изразходвани средства за периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г.**

Общата стойност на изразходваните средства от началото на проекта е 103 908,80 евро, като за отчетния период са изразходвани 2538,21 евро.

- **Проект № BG16FFPR002-3.003-0001 с наименование „Оптимизиране на инфраструктурата от мрежи (с места за наблюдение) за прилагане на схемите за мониторинг на горски екосистеми в страната“, финансиран по приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г.**

- **Срок за изпълнение:** 30 месеца, считано от датата на АДФП (04.04.2024 г.) – 04.10.2026 г.

- **Обща стойност на проекта и източници на финансиране**

Обща стойност на проекта – 2 403 071,84 евро, от които:

- 590 150,22 евро от ЕФРР за региона в преход;
- 252 921,52 евро национално съфинансиране от държавния бюджет на РБ за региона в преход;
- 1 326 000,09 евро от ЕФРР за по-слабо развитите региони;
- 234 000,02 евро национално съфинансиране от държавния бюджет на РБ за по-слабо развитите региони.

- **Основни цели на проекта**

Принос за постигане на целите, насочени към съхраняване и увеличаване функцията на горите за опазване на биологичното разнообразие и намаляване на тенденциите за изменение на климата чрез увеличаване на площта, качеството и устойчивостта им, чрез изградена инфраструктура от мрежи с постоянни места за наблюдение (постоянни площадки) за прилагане на схемите за мониторинг на горските екосистеми на територията на страната, съгласно ICP Forests Manual.

- **Извършени дейности и постигнати резултати в периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г.**

Изпълнени са дейностите съгласно графика за изпълнение на проекта. Определен е екип за управление на проекта. Изготвена е информация за начало на изпълнението на проекта, включваща финансов план за изпълнение на заложените дейности, в съответствие с Вътрешните правила за организация на бюджетния процес в МОСВ.

Изпълнението на проекта е в напреднала фаза. Стартирали са всички дейности по проекта, сключени са договори за тяхното изпълнение в резултат на проведени обществени поръчки. Успешно е приключило изпълнението на договорите, сключени за изпълнение на дейности 3, 4, 5 и 7 по проекта. Изпълняват се и дейностите по сключеното споразумение за партньорство с ИГ-БАН, като през отчетния период приключи изпълнението на поддейност 1.2.

- **Изразходвани средства за периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г.**

Общата стойност на изразходваните средства от началото на проекта е 1 494 683,00 евро, като за отчетния период са изразходвани 127 698,83 евро (за изпълнение на дейности 1.2 и 3 от проекта).

- **Проект № BG16FFPR002-3.013-0001 „Мониторинг на популацията на вида кафява мечка“ по приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г.**

- **Срок за изпълнение:** 24 месеца, считано от датата на АДФП (10.06.2025 г.) – 10.06.2027 г.

- **Обща стойност на проекта и източници на финансиране**

Обща стойност на проекта – 817 989,04 евро, от които:

- 195 959,80 евро от ЕФРР за региона в преход;
- 83 982,76 евро национално съфинансиране от държавния бюджет на РБ за региона в преход;

- 457 339,51 евро от ЕФРР за по-слабо развитите региони;
- 80 706,97 евро национално съфинансиране от държавния бюджет на РБ за по-слабо развитите региони.

- **Основни цели на проекта**

Основната цел на проекта е допълване и надграждане на мониторинга на популацията на кафява мечка на територията на България в съответствие с Плана за действие за опазване на кафявата мечка (*Ursus arctos* Linnaeus, 1758) в България 2024-2033 г. Специфичните цели са: извършване на първоначален генетичен мониторинг на вида кафява мечка на цялата територия на разпространението му в България; установяване размера на популацията на кафявата мечка в България.

- **Извършени дейности и постигнати резултати в периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г.**

Изпълнени са дейностите съгласно графика за изпълнение на проекта. Определен е екип за управление на проекта. Изготвена е информация за начало на изпълнението на проекта, включваща финансов план за изпълнение на заложените дейности, в съответствие с Вътрешните правила за организация на бюджетния процес в МОСВ.

Изпълнението на проекта е в напреднала фаза. Изпълнени са: дейност 1 – 100%, поддейност 2.1 – 100%, поддейност 2.2 – 90% (с искане за изменение на проекта е удължен периода за събиране на проби), поддейност 2.3 – 90%, поддейност 2.4 – 50%, дейност 3 – 40%. Предвид че дейност 2 „Събиране на проби от биологичен материал (екскременти) за генетичен анализ, от кафява мечка (*Ursus arctos*), на цялата територия на разпространението на вида в България“ е една от двете основни дейности, с изпълнението на която вече са постигнати и индикаторите на проекта, може да се счита, че са изпълнени малко над 50% от предвидените по проекта дейности.

- **Изразходвани средства за периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г.**

Общата стойност на изразходваните средства през отчетния период е 66 934,56 евро.

➤ **Проект № BG16FFPR002-5.005 „Подобряване мониторинга на качеството на атмосферния въздух на национално ниво“ по ПОС 2021-2027 г.**

- **Срок за изпълнение:** 39 месеца от 09.05.2024 г. – 09.08.2027 г.
- **Обща стойност на проекта и източници на финансиране**

Обща стойност на проекта – 4 942 733,70 евро, от които:

- 492 888,71 евро от ЕФРР за региона в преход;
- 211 238,03 евро национално съфинансиране от държавния бюджет на РБ за региона в преход;
- 3 602 815,92 евро от ЕФРР за по-слабо развитите региони;
- 635 791,04 евро национално съфинансиране от държавния бюджет на РБ за по-слабо развитите региони.

- **Основни цели на проекта**

Подобряване на мониторинга на качеството на атмосферния въздух чрез модернизация и надграждане на Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух (НСМКАВ) в реално време. Същата ще допринесе за изпълнение на изискванията на Директива 2008/50/ЕО (относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа) за предоставяне на данни за КАВ в реално време чрез НСМКАВ и Информационната система за докладване на данни за КАВ.

- **Извършени дейности и постигнати резултати в периода 09.05.2024 г. – 30.06.2026 г.**

Дейностите се изпълняват съгласно утвърдения график за изпълнение на проекта – подготвени и процедирани са обществени поръчки по всяка една от планираните дейности, сключени са договори с изпълнители по дейности 2, 3 и 4, както следва:

Съгласно времевия график на Административен договор за безвъзмездна финансова помощ № Д-34-52/09.05.2024 г. има сключени 5 договора за изпълнение на обществена поръчка с предмет: „Доставка на мобилни автоматични станции (МАС) със специализирана апаратура за изследване на атмосферния въздух”, която предвижда доставка и пуснати в действие МАС за контрол на качеството на атмосферния въздух, МАС за извършване на измервания на емисии на вредни вещества във въздуха и мобилна лаборатория за калибриране на средствата за измерване за контрол на качеството на атмосферния въздух и емисионен контрол. Към настоящия момент, изпълнението на договорите по обществената поръчка се осъществява в съответствие с времевия график, определен в т. 4 „План за изпълнение на дейностите по проекта“.

По Дейност 2 на 05.05.2026 г. успешно приключиха дейностите по Обособена позиция № 2 „Доставка на мобилна автоматична станция за синхронно измерване на ФПЧ₁₀, серен диоксид, азотни оксиди (азотен оксид и азотен диоксид), въглероден оксид, озон, сероводород, метилмеркаптан, диметилсулфид, диметилдисулфид и метеорологични параметри (посока и скорост на вятъра, температура на въздуха, относителна влажност, налягане и слънчева радиация)“ – 1 бр. мобилна станция за Регионална лаборатория Бургас, с което бе прието окончателното изпълнение на дейностите по Договор № 4640/18.10.2024 г.

На същата дата успешно приключи и изпълнението на Обособена позиция № 5 „Доставка на мобилна лаборатория за калибриране на средствата за измерване на контрол на качеството на атмосферния въздух и на емисии на вредни вещества“ – 1 бр. за Регионална лаборатория Пловдив, с което бе прието окончателното изпълнение на дейностите по Договор № 4641/18.10.2024 г.

Изпълнението на договорите по Обособена позиция № 1 „Доставка на мобилна автоматична станция (МАС) за синхронно измерване на ФПЧ₁₀, серен диоксид, азотни оксиди (азотен оксид и азотен диоксид), въглероден оксид, озон, бензен, толуен, ксилен, стирен, нафтаден, етилбензен, фенол, циклохексан, формалдехид, ацеталдехид и метеорологични параметри“, Обособена позиция № 3 „Доставка на мобилни автоматични станции за измерване на въглероден оксид, азотен оксид/азотен диоксид/азотни оксиди, серен диоксид, общ органичен въглерод, кислород, диазотен оксид, амоняк и параметри на газови потоци в емисии“ и Обособена позиция № 4 „Доставка на мобилна автоматична станция с възможност за определяне на въглероден оксид, азотен оксид/азотен диоксид/азотни оксиди, серен диоксид, общ органичен въглерод, кислород, диазотен оксид, амоняк, сероводород, хлороводород, флуороводород, живак, изокинетична система за пробонабиране на прах, влага, диоксини и параметри на газови потоци в емисии“ продължава съгласно утвърдения времеви график по проекта.

Въпреки първоначалното забавяне при възлагането на обособени позиции № 1, № 3 и № 4 вследствие на проведени процедури по обжалване, към настоящия момент изпълнението на договорите се реализира съгласно актуализирания график и без риск за постигане на заложените цели и резултати по проекта.

По Дейност 3 всички дейности по договорите и по петте обособени позиции на обществена поръчка с предмет: „Доставка и внедряване в инфраструктурата на ИАОС на хардуер (сървъри, компютри, комуникационно оборудване и други приложими хардуерни устройства), приложен и системен софтуер/софтуерни лицензи, необходими за обновяване и надграждане на Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в реално време (НСМКАВРВ)“, са успешно приключени. Договор № 4657/19.11.2024 г. по Обособена позиция № 1 с предмет: „Доставка на хардуерно оборудване (сървъри, работни станции, Datalogger, механика за комуникационен обмен) и приложен лицензен софтуер за

Националната система за мониторинг качеството на атмосферния въздух в реално време“ е изпълнен изцяло, като окончателното приключване на изпълнението е осъществено на 27.05.2026 г.

По втората обществена поръчка с предмет: „Доставка, инсталация и конфигурация на хардуер и/или софтуер с цел покриване на изискванията за мрежова и информационна сигурност на Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в реално време (НСМКАВРВ)” всички предвидени дейности са изпълнени успешно и в съответствие с времевия график по проекта.

Дейност 4 се изпълнява при спазване на приложимите правила на ЕС за видимост, прозрачност и комуникация, предвидени в Регламент (ЕС) № 2021/1060, и Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за видимост, прозрачност и комуникация 2021-2027 г. В рамките на дейността са изработени рекламни и информационни материали, които са възложени на външен изпълнител – фирма „Елина принт“ ЕООД, съгласно Договор № 4636/02.10.2024 г. с предмет: „Изработка и доставка на рекламни материали“. Изготвена е обща информация за проекта, съдържаща всички основни характеристики, включително финансиране, продължителност и място на изпълнение. Информацията е публикувана на интернет страницата на ИАОС в раздел за настоящия програмен период на ПОС 2021-2027 г.

На 14.05.2026 г. ИАОС, в качеството си на бенефициент по проект BG16FFPR002-5.005-0001 „Подобряване на мониторинга на качеството на атмосферния въздух на национално ниво“, проведе информационно събитие, посветено на представянето на целите, напредъка и постигнатите до момента резултати от изпълнението на проекта. В рамките на събитието беше представено значението на проекта за модернизирването и надграждането на Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в реално време, както и за изграждането на по-съвременна, надеждна и ефективна система за наблюдение и анализ на данните за качеството на атмосферния въздух. Представен беше напредъкът по основните дейности по проекта, включително по доставката на мобилни автоматични станции и по внедряването на хардуерни и софтуерни решения, свързани с модернизацията, устойчивостта и информационната сигурност на системата. Акцентирано беше върху приноса на проекта за повишаване на качеството и достъпността на информацията за състоянието на атмосферния въздух, както и за подобряване на информираността на институциите, заинтересованите страни и обществото. Проведеното информационно събитие допринесе за популяризиране на целите, дейностите и постигнатите резултати по проекта.

Към настоящия момент са постигнати 33% от доставките, заложили като индикатор за изпълнение на проекта. Всички планирани дейности се изпълняват в срок и в съответствие с графика по проекта.

- **Изразходвани средства за периода 09.05.2024 г. – 30.06.2026 г.**

Общата стойност на изразходваните средства е 2 012 564,83 евро – за подготовка на проектното предложение и изпълнение на доставки по дейности 2, 3 и 4.

г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение и стойности

1900.02.01 Бюджетна програма „Национална система за мониторинг на околната среда и информационна безопасност“	Мерна единица	Целева стойност за 2026 г.	Отчет към 30.06.2026 г.
Показатели за изпълнение			
1. Мониторинг на околната среда*			
Мониторинг на водите			
Мониторинг на повърхностни води			

Физикохимичен мониторинг	брой пунктове	700	569
Хидробиологичен мониторинг	брой пунктове	600	241
Мониторинг на подземни води	брой пунктове	550	463
Мониторинг на отпадъчни води	брой обекти	550-650	503
Мониторинг на качеството на атмосферния въздух			
<i>Стационарни пунктове</i>			
Брой параметри за изпитване при ръчни пунктове	брой	10	10
Брой параметри за изпитване при АИС	брой	37	37
<i>Мобилни автоматични станции</i>			
Брой параметри за изпитване (основни и допълнителни)	брой	15	15
Мониторинг на емисии на вредни вещества			
Брой параметри за изпитване	брой	10	10
Брой обработени регистрационни карти	брой	47	49 (отчитат се за 2025 г.)
Мониторинг на земи и почви			
Почви			
Брой взети проби почви (I-во ниво)	брой	900	предстои
Брой показатели за изпитване (I-во ниво)	брой	64	64
Брой взети почвени проби за вкислени почви (II-ро ниво)	брой	456	предстои
Брой параметри за изпитване при вкисляване (II-ро ниво)	брой	7	7
Брой взети почвени проби за засолени почви (II-ро ниво)	брой	288	60
Брой взети водни проби от засолени почви (II-ро ниво)	брой	24	4
Брой параметри за изпитване при засоляване (II-ро ниво) на води/почви	брой	13/10	13
Брой мониторингови пунктове на почви/ взети проби/ показатели за изпитване в национални паркове	брой	0	0
Препарати за растителна защита			
Брой показатели за състоянието на складовете/ площадките и съхраняваните в тях препарати за растителна защита	брой	10	10
Ерозия			
Брой параметри за изпитване по плоскостна водна ерозия	брой	1	1
Брой параметри за изпитване по ветрова ерозия	брой	1	1
Широкомашабен мониторинг гори (Гори I-во ниво)			
Оценка на състоянието – брой пробни площи/ брой пробни дървета	брой	160/5600	предстои
Брой пробни площи (ПП) с пълно обследване – флористичен състав и химични анализи на листни проби/ таксационни измервания и качество на почвите	брой	27/11	предстои
Интензивен мониторинг на горски екосистеми (Гори II-ро ниво)			
Качество на атмосферния въздух и метеопараметри – брой ПП/ брой отчитани параметри	брой	3/11	3/11
Брой взети проби за химичен анализ на дървесен опад/ брой параметри за анализ	брой	45/17	45/17
Брой взети проби за химичен анализ на атм. отлагания/ стъблен отток/ лизиметрични води	брой	до: 408/8/72	125/12/3
Брой параметри за анализ/ изпитване на проби от атм. отлагания, стъблен отток и лизиметрични води	брой	24	24
Брой взети растителни проби за химичен анализ/ брой параметри за изпитване	брой	38/17	-
Оценка на състоянието на короната на моделни дървета в ПП от ниво 2 – брой пробни дървета/ брой показатели	брой	175/13	предстои
Брой обекти за наблюдения – фитоценотични изследвания	брой	4	предстои
Брой обекти за наблюдения – биометрични измервания	брой	-	-
Брой обекти за наблюдения – оценка на уврежданията от озон	брой	2	предстои

Брой обекти за наблюдения – фенологични проучвания	брой	1	предстои
Мониторинг на биологичното разнообразие – Национална система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие**			
Обекти за наблюдение от НСМСБР в обхвата на Директивата за местообитанията и Директивата за птиците: - видове без птици; - птици; - местообитания	брой	226 312 93	12 97 0
Обекти за наблюдение от НСМСБР от национално значение: - видове без птици; - птици; - местообитания	брой	332 102 22	1 4 0
Радиологичен мониторинг			
Общ брой проби	брой	1224	589
Брой проби/ брой извършени анализи за радиологичен мониторинг по компоненти	брой	<u>въздух</u> 187 проби/ 1321 анализа	<u>въздух</u> 95 бр. проби/ 664 бр. анализи
		<u>води</u> 259 проби/ 840 анализа	<u>води</u> 103 бр. проби/ 277 бр. анализи
		<u>почви</u> 624 проби/ 4368 анализа <u>седименти</u> 131 проби/ 918 анализа	<u>почви и седименти</u> 381 бр. проби 1967 бр. анализи
		<u>скални материали, отп. прод. и суровини</u> 23 проби/ 161 анализа	<u>скални материали, отп. прод. и суровини</u> 10 бр. проби/ 70 бр. анализи
Общо анализирани показатели	брой	7608	2978
Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон (НАСНКРГФ)			
Брой станции на НАСНКРГФ	брой	26	26
Ефективност на дейността на локалните мониторингови станции от НАСНКРГФ	%	над 80	99,9
Мониторинг на шум от промишлени инсталации и съоръжения			
Брой промишлени обекти, източници на шум	брой	79	36
Информационна система за отпадъци			
Брой регистрирани лица в публичния регистър на лицата, притежаващи разрешение за дейности с отпадъци	брой	7300	8616
Брой обработени годишни отчети за отпадъци	брой	70 000	20 000
Брой справки за пуснато на пазара електронно и електрическо оборудване, батерии и акумулатори, моторни превозни средства и гуми, предоставени на обществен достъп – тримесечни и годишни	брой	24	12
Брой изготвени доклади във връзка с изпълнение на наредби, регламентиращи изискванията към продуктите, след употребата на които се получават масово разпространени отпадъци	брой	8	8
Мониторинг на ГМО			
Брой пунктове околна среда	брой	45	22
Брой пунктове контролирани условия	брой	8	14+3***
Брой проби	брой	120	51
2. Осигуряване на национално представителна информация за политиките, свързани с опазване на околната среда			
Поддържани информационни системи за подсистемите на НСМОС	брой	20	20
Актуализирани и нови информационни системи за подсистемите на НСМОС	брой	1	1
Поддържани публични регистри	брой	19	20
Актуализирани и нови публични регистри	брой	1	0
3. Изпълнение на национални ангажменти за докладване на международни институции			
Докладвания по приоритетни потоци към ЕАОС	брой	15	15

Предоставяне на информация във връзка с изготвянето на докладите за прилагането на европейското право в областта на околната среда	брой докладвания	климат – 2, въздух – 7, отпадъци – 11, води – 4, гори – 2, ЕРИПЗ – 1	климат – 3, въздух – 0, отпадъци – 12****, води – 0, гори – 2, ЕРИПЗ – 1
Общоевропейска база данни за радиологичен мониторинг към Европейската комисия (REM)	брой	1	1
Европейска система за обмен на радиологични данни към Европейската комисия (EURDEP)		ежечасно	ежечасно

* Целевите стойности за повечето показатели са заложили на база стойностите от предходни години, докато реално отчетените са съгласно издадени заповеди за мониторингови програми или утвърдени от министъра годишни графици.

** Заложените целеви стойности включват всички обекти към НСМСБР. Съгласно Плана за действие към НСМСБР, утвърден със Заповед № РД-210/20.04.2021 г. на министъра на околната среда и водите, мониторинга на обектите от НСМСБР следва да се извършва чрез прилагане на подход на редуване на биологичните групи/ местообитания и местата за мониторинг на годишен принцип.

*** Целевите стойности за пунктовете, в които се работи с ГМО в контролирани условия, са заложили на база стойностите от предходни години. Включените в утвърдения план-график за 2026 г. са 23, като до момента са посетени 14 от тях. В изпълнение на изискванията на чл. 25, ал. 3 от Закона за ГМО и във връзка с постъпили заявления за регистрация на помещения за работа с ГМО в контролирани условия са извършени 3 бр. допълнителни проверки в същите.

**** Изготвени и предоставени на МОСВ са данни по Директива 91/271/ЕИО за пречистването на градските отпадъчни води (докладването е през 2 години и изготвянето и предоставянето на данните е при поискване от страна на МОСВ).

➤ Кратко описание на показателите за изпълнение

Показателите са количествени и измерват дейностите, извършвани:

- по НСМОС за предоставяне на услугата „Мониторинг на околната среда“;
- по събиране, обработване и анализиране на информация, поддържане и разширяване на базите данни, изготвяне на представителна информация;
- по обработване и анализиране на данни и изготвяне на информация в определени формати за докладване пред международни институции.

➤ Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

Информацията за показателите за изпълнение се намира в ИАОС.

Информация се поддържа и в РИОСВ, които участват в изпълнението на програмата по отношение на контрола на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух, контрола на емисиите на отпадъчни води, заустващи в повърхностни водни обекти, мониторинга на биологичното разнообразие, контрола върху ГМО.

В ДНП се поддържа информация за провеждания мониторинг на територията на парковете.

По отношение на изпълнението на национални ангажименти за докладване на международни институции, информацията за данните по конкретните показатели се намира в:

- ИАОС, ЕАОС – за първия показател;
- ИАОС и МОСВ – за втория показател;
- ИАОС, JRC – ISPRA – за третия и четвъртия показател.

д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

През отчетния период не се наблюдават проблеми, свързани с изпълнението на заложените целеви стойности по програмата.

е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1900.02.01 Бюджетна програма “Национална система за мониторинг на околната среда и информационна обезпеченост” (в евро)	Отчет към 30.06.2026 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	5 025 783
	Персонал	3 163 863
	Издръжка	1 462 355
	Капиталови разходи	399 565
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	5 025 783
	Персонал	3 163 863
	Издръжка	1 462 355
	Капиталови разходи	399 565
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	5 237
	Трансгранично сътрудничество - проекти	5 237
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	5 237
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	5 025 783
	Общо разходи (I.+II.+III.):	5 031 020
	Численост на щатния персонал	302
	Численост на щатния персонал на делегирани бюджети	0
	Численост на извънщатния персонал	12

ж) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата в пълния ѝ обхват има изпълнителният директор на ИАОС. Изпълнението на програмата е пряко свързано с изпълнението на съответните задължения и задачи на РИОСВ и ДНП. РИОСВ участват в мониторинга на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух (по изпълнение на графиците за задължителния емисионен контрол) и контрола на отпадъчните води от задължителния списък на обектите, събирането и предоставянето на информация от годишните отчети за отпадъци, контрола на промишления шум, мониторинга на биологичното разнообразие. ДНП участват в изпълнението на дейностите, свързани с мониторинга на биологичното разнообразие, на повърхностните води и на почвите на територията на съответните национални паркове. В тази връзка, изпълнението на програмата е отговорност и на директорите на РИОСВ и ДНП.

Съгласно „Инструкция за организацията и реда за извършване на контрол върху ГМО от структурите на МОСВ“ са изготвени и са утвърдени от министъра на околната среда и водите „Годишна програма за контрол върху работата с генетично модифицирани организми в контролирани условия и освобождаването им в околната среда“ и план-график за изпълнението ѝ, с посочени дати и отговорни лица. В началото на м. юни 2026 г., след получени писма от ИАСАС и БАБХ, план-графика е актуализиран и допълнен и е изпратен до РИОСВ и МОСВ.

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

През отчетния период НИМХ изпълнява в пълен обем всички планирани дейности за постигане на заложените в бюджетната програма за 2026 г. цели: поддържане на системи за метеорологични, хидрологични и агрометеорологични наблюдения на територията на Република България като регионален компонент от Глобалната интегрирана система за наблюдение на Световната метеорологична организация (СМО); разработване и поддържане на системи за ранно предупреждение при бедствия от хидрометеорологичен характер; контрол, обработка и анализ на информацията от хидрометеорологичния мониторинг; научноизследователска, научноприложна и оперативна дейност, свързана с моделирането на метеорологичните и хидрологичните процеси и явления и разпространението на замърсители в атмосферата и морето, изучаване на климата, оценка на водните ресурси и др. НИМХ представя държавата и изпълнява поетите от нея ангажменти към СМО и други международни организации.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

➤ **Оценка на развитието на научноизследователския потенциал**

С научноизследователската и научноприложната си дейност експертите на НИМХ реализират успешно Стратегия за научни изследвания и иновации на Националния институт по метеорология и хидрология 2023-2027 г. и нейните основни цели. Научноизследователският план на НИМХ към 30.06.2026 г. включва 46 бр. научноизследователски проекти, ръководени от учени и експерти на НИМХ: 1 проект, финансиран от Фонд „Научни изследвания“ – „Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти – 2025 г.“; проекти, финансирани от други национални фондове, договори с министерства и ведомства – 5 бр.; проекти, финансирани от НИМХ – 22 бр.; проекти, свързани с ангажменти по Закона за водите – 6 бр.; проекти от Националната пътна карта за научна инфраструктура – 2 бр.; международни проекти – 10 бр. Всички проекти са свързани с решаването на актуални научни задачи и са в подкрепа на държавата и обществото: развитие на прогностични и диагностични модели в областта на метеорологията, хидрологията и агрометеорологията; климатични промени и екстремни явления; качество на атмосферния въздух, и др.

НИМХ получава заслужено признание и награди за своята научноизследователска дейност. В първия Каталог на добрите практики „Наука – Висше образование – Бизнес и общество“ на НАОА, подготвен през 2026 г., са включени 6 добри практики на НИМХ, вкл. спечелилата първо място в категорията „Внедряване на научни резултати в полза на бизнеса и обществото“ – системата „ARDAFORECAST – Установяване в речния басейн Арда на система за предупреждение за наводнения за минимизиране на риска в трансграничния регион“ (<https://www.meteo.bg/bg/node/1328>).

➤ **Развитие на научната база за провеждане на съвременни и конкурентоспособни научни изследвания**

НИМХ развива уникална инфраструктура и научна база, които се поддържат и обновяват системно, благодарение на целево финансиране, собствени приходи, участие в международни и национални научноизследователски проекти, както и партньорства с външни организации. Продължават дейностите на НИМХ, свързани с проекти от Националната пътна карта за научна инфраструктура:

- „Национален геоинформационен център“ – НИМХ участва като партньор в проекта. Водещ партньор е НИГГГ-БАН, партньори: ИО-БАН, ГИ-БАН, ИМИ-БАН, ИИКТ-БАН, УАСГ, Институт по механика – БАН, София Тех Парк. Приносът на НИМХ е особено значим в Модул 2 „Хидрометеорологичен мониторинг“ (<https://ngic.bg/service-category/module-2/>);
- „Инфраструктура за устойчиво развитие в областта на морските изследвания, обвързана и с участието на България в Европейската инфраструктура (Euro-Argo) – МАСРИ/MASRI“ – НИМХ участва със специалисти от филиал Варна в Договор за партньорство по изпълнение на проекта. Координатор е ИО-БАН, партньори: СУ „Св. Климент Охридски“, ЦХА-БАН, ИРР-ССА, ВВМУ, ТУ-Варна, МУ-Варна. Компонентът, с който НИМХ участва, е „Изграждане и експлоатация на система от буйове по крайбрежието“ (<https://meteo.bg/meteo7/bg/masri>).

Проекти от Научноизследователския план на НИМХ като: Satellite Applications facility on Support to Operational Hydrology & Water Management – H-SAF continuous development and operations phase 4 (CDOP-4) – Приложение на сателитни продукти за целите на оперативната хидрология и управлението на водите, финансиран от EUMETSAT; Физичен анализ на процеси и климатични екстремуми на земната повърхност с използване на спътникова информация и свързани оперативни приложения, финансиран от EUMETSAT; Създаване на валежосъбирателна станция в София за мониторинг на изотопите на кислорода и водорода като несорбируеми трасери (индикатори) за изследване кръговрата на водата, като част от Глобалната мрежа за мониторинг на 2H, 18O и T във валежите, финансиран от НИМХ и МААЕ, и др., също допринасят за развитието на научната база за провеждане на съвременни и конкурентоспособни научни изследвания, приложение на сателитни продукти, достъп до най-съвременните знания и установяване на международни научни контакти.

➤ **Повишаване на общественото значение на хидрометеорологичната наука**

НИМХ популяризира своята дейност и научни постижения чрез: интернет страницата на Института – информация за проекти; пълни годишни отчети за дейността на НИМХ; чрез своето списание Bulgarian Journal of Meteorology and Hydrology; организирането на конференции, участие в национални и международни форуми; публикации; академично сътрудничество с университети и научни организации (Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Университет по архитектура, строителство и геодезия, Селскостопанска академи, и др.), партньорите си: EUMETSAT, ECMWF, METEO FRANCE, БНТ, БТВ, NOVA, и др.

В периода 24-26.03.2026 г. се проведе третата Национална научна конференция по метеорология, хидрология и околна среда на НИМХ (<https://www.meteo.bg/bg/conference/2026>). Националната научна конференция на НИМХ се утвърди като престижен научен форум на идеи в полза на обществото и опазването на природните ресурси, форум, търсен от утвърдени експерти, млади учени и докторанти. Тази година се регистрираха 134 участници (в т.ч. 42 доклада и 45 постера) от над 20 организации: университети (Софийски университет, Нов български университет, Лесотехнически, и др.), научни институти на БАН (НИГГГ, ИО, ИБЕИ, ИИКАВ), Селскостопанска академия, експерти от държавни институции и от практиката – ДП РВД, 24-та Авиобаза – Крумово, ДП „Управление и стопанисване на язовири“, Есри България и много други, и най-важното – млади учени и докторанти, които очакват Конференцията, за да представят резултатите от своите изследвания. Изготвена е Електронна книга с разширени резюмета от Конференцията: https://www.meteo.bg/meteo7/sites/storm.cfd.meteo.bg/meteo7/files/III_Conf_NIMH_24-26-03-2026.pdf.

НИМХ, заедно със своите филиали във Варна, Кюстендил, Плевен и Пловдив и хидрометеорологичните обсерватории в страната, организира на 23 март 2026 г. Ден на отворените врати в НИМХ, посветен на Световния ден на водата – 22 март, и Световния ден

на метеорологията – 23 март (<https://www.meteo.bg/bg/node/1334>), под мотото на тези празници „Вода за равенство между хората“ и „Наблюдаваме днес, за да се защитим утре“.

НИМХ участва в Научно-образователния фестивал „Намереното поколение“, проведен в периода 18-19.04.2026 г. в НДК.

За поредна година НИМХ взе участие в XVI Софийски фестивал на науката „Красива наука“ в периода 14-17.05.2026 г., София Тех Парк (<https://beautifulscience.bg/s-partnori/>).

НИМХ е център за провеждане на студентски и ученически практики. През първото полугодие на 2026 г. продължават посещенията в НИМХ по програма „Професията на метеоролога и хидролога“ (програмата продължава и без финансирането от МОН). Програмата е добра практика, целяща приобщаване към природните науки и учене през целия живот, която обхваща всички целеви групи – ученици, студенти, докторанти и млади учени.

През отчетния период са подготвени 1 годишен и 6 бр. месечни хидрометеорологични бюлетини. Продължава разпространението на печатното издание на бюлетините до голям брой висши учебни заведения и всички областни библиотеки. Продължава попълването на специално създадената интернет страница, на която освен до последния брой на месечния бюлетин е осигурен свободен достъп и до архив на негов електронен вариант (<https://bulletins.cfd.meteo.bg/https://bulletins.cfd.meteo.bg>). Изготвят се и седмичен бюлетин с информация за рН на валежите под формата на карти за цялата страна – <http://www.meteo.bg/node/37>.

НИМХ издава списание Bulgarian Journal of Meteorology and Hydrology (BJMH) http://meteorology.meteo.bg/global-change/bjmh_online_en.html. Експерти на НИМХ участват в радиоинтервюта, телевизионни предавания, изготвят и предоставят материали по споразумението с БТА, участват с месечни прогнози за БТА студио, сезонни справки и др.

➤ **Развитие на научния потенциал чрез създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване, квалификация и специализация на учениците**

НИМХ извършва подготовка на докторанти и на висококвалифицирани специалисти самостоятелно, както и съвместно с висши училища и научни организации. НИМХ е акредитиран по две докторски програми (ДП): ДП „Метеорология“ – в област на висше образование 4. „Природни науки, математика и информатика“, професионално направление 4.4. „Науки за земята“, и ДП „Инженерна хидрология, хидравлика и водно стопанство“ – в област на висше образование 5. „Технически науки“, професионално направление 5.7. „Архитектура, строителство и геодезия“.

През м. февруари 2026 г. в НИМХ са зачислени 3-ма докторанти:

- един задочен докторант по докторска програма „Инженерна хидрология, хидравлика и водно стопанство“ в професионално направление 5.7. „Архитектура, строителство и геодезия“ от област на висше образование 5. „Технически науки“. Тема: „Анализ на природните и антропогенните фактори, влияещи върху хидроложкия цикъл, възможностите за водоснабдяване и съхранение на околната среда“, департамент „Хидрология“, научна секция „Водностопански изследвания“, съвместно с научна секция „Повърхностни и подземни води“;
- двама задочни докторанти по докторска програма „Метеорология“ в професионално направление 4.4. „Науки за Земята“ от област на висше образование 4. „Природни науки, математика и информатика“, както следва: един с тема: „Спътникови приложения за анализ на метеорологични екстремуми на земната повърхност“, департамент „Прогнози и информационно обслужване“, научна секция „Числено моделиране“, и един с тема: „Агроклиматични ресурси за отглеждане на характерни за

Южна България земеделски култури“, департамент „Метеорология“, научна секция „Агрометеорология“.

През м. октомври 2025 г. е обявен допълнителен конкурс за редовни и задочни докторанти за учебната 2025/2026 г., на който се е явил 1 кандидат-докторант.

Успешно приключените процедури за заемане на академични длъжности са две:

- професор в област на висше образование 4. „Природни науки, математика и информатика“, професионално направление 4.4. „Науки за земята“, научна специалност „Метеорология“ (Атмосферна химия и замърсяване на атмосферата) в секция „Приложна метеорология“ на департамент „Метеорология“ (обн., ДВ, бр. 67 от 15.08.2025 г.);
- професор в област на висше образование 5. „Технически науки“, професионално направление 5.7. „Архитектура, строителство и геодезия“, научна специалност „Инженерна хидрология, хидравлика и водно стопанство“ (Количествена оценка на водните ресурси и режима на оттока в условия на засушаване и климатични вариации) в секция „Повърхностни и подземни води“ на департамент „Хидрология“ (обн., ДВ, бр. 81 от 03.10.2025 г.).

➤ **Мониторингова мрежа на НИМХ**

Оперативната дейност на НИМХ се извършва непрекъснато – 24 часа, ежедневно. НИМХ поддържа система за метеорологични, хидрологични и агрометеорологични наблюдения на територията на Република България като регионален компонент от Глобалната интегрирана система за наблюдение на СМО. Мониторинговата мрежа включва 1055 метеорологични, хидроложки и агрометеорологични станции (с поэтапно планиране и включване в експлоатация на нови хидрометрични станции).

➤ **Системи за ранно предупреждение за бедствия от хидрометеорологичен характер**

НИМХ създава, внедрява, развива и поддържа различни системи за ранно предупреждение (СРП) за бедствия от хидрометеорологичен характер:

- СРП за водосборите на реките Марица, Тунджа и Арда на НИМХ – имат съществена роля за превенция на опасностите от наводнения;
- СРП за потенциала на замърсяване с фини прахови частици за територията на гр. София – за предприемане на превантивни действия от Столична община за намаляване на емисиите на ФПЧ;
- СРП в случай на ядрена авария – изчислява прогностичните траектории, концентрациите и депозициите на радионуклиди от 36 европейски АЕЦ и има важна роля за предприемане на мерки от държавните органи;
- Система „МЕТЕОАЛАРМ“ за България – изготвя предупреждения за опасни метеорологични явления, част от европейската интерактивна карта по области и по общини;
- Система за прогноза на параметрите на морското вълнение, щормово повишение на морското ниво, движение на плаващи замърсители – подпомага издаването на оперативни морски прогнози за Черно море и дейността на Морски спасително-координационен център към Морска администрация;
- Система за управление на качеството на атмосферния въздух в Община Пловдив – подпомага ръководството на Община Пловдив по отношение на мерки и програми за подобряване на КАВ;
- Система за прогноза на химическото време – прогнозира разпределението на концентрациите на ключови атмосферни замърсители за два дни напред за 5 области: Европа, Балкански полуостров, България, Софийска област и София-град;

- Система за прогноза на пожароопасност на пространствено ниво „общини“ – за превантивни мерки от структурите на МВР и общините.

➤ **Хидрометеорологично обслужване на държавата и обществото**

През отчетния период учените и специалистите от НИМХ изготвиха и предоставиха безвъзмездно за нуждите на държавните институции и обществото, министерства, общини, областни управи и др. 9957 бр. информационни хидрометеорологични продукти, специализирани прогнози, експертизи, становища и др.

НИМХ ежедневно издава прогнози: специализирани метеорологични прогнози, специализирани морски прогнози, специализирани хидрологични прогнози. Прогнозите се изпращат до структурите на МОСВ, ДАМТН, МЗХ, МВР и др. През отчетния период са издадени 200 бр. предупреждения за опасни хидрометеорологични процеси.

Експертите от НИМХ участват в експертни и други съвети, комисии, междуведомствени работни групи, щабове и др.

С дейността си НИМХ допринася за реализирането на Плановите за управление на речните басейни, Плановите за управление на риска от наводнения, Програмата от мерки, Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие, изпълнението на цел 13 „Борба с климатичните промени“ от Целите на ООН за устойчиво развитие и др.

➤ **Международни дейности на НИМХ**

НИМХ изпълнява в пълен обем всички международни задължения, възложени му с акт на Народното събрание или на Министерския съвет. НИМХ е оторизиран да представлява България в Световната метеорологична организация с Указ на Народното събрание от 1951 г., като официално България ратифицира Конвенцията на СМО през 1952 г.

НИМХ изпълнява задълженията на България в Европейската организация за разработване на метеорологични спътници. НИМХ реализира членство на България в EUMETSAT.

България е асоцииран член на Европейската мрежа на националните метеорологични служби EUMETNET и чрез нея поддържа най-актуална информация за потенциално опасни метеорологични явления в реално време и за близко бъдеще. Това става чрез услугата МЕТЕОАЛАРМ. НИМХ участва в екипа на Работната група на европейските синоптици – Working Group for the Cooperation between European Forecasters (WGCEF), в EFAS – Европейска система за информираност при наводнения, както и в BSMEFFG (Black Sea Middle East Flash Flood Guidance System) и др.

България, чрез НИМХ, се присъедини към Европейския център за средносрочни прогнози на времето (European Centre for Medium-Range Weather Forecasts, ECMWF) през 2010 г. Това дава възможност за използване на прогностичната система на ECMWF при изготвянето на средносрочни прогнози за времето и за захранване с точна и подробна информация на национални автоматизирани системи за симулиране на метеорологични процеси в България.

НИМХ е седалище на Националния комитет на Международната хидроложка програма (International Hydrological Programme) към ЮНЕСКО, която е единствената междуправителствена програма в системата на ООН, посветена на изследванията и управлението на водите и свързаното с това образование и развитие на капацитета.

Международни дейности на НИМХ са и: обмен на хидрометеорологична информация чрез регионалния телекомуникационен център в София, осигуряване на специализирана морска прогноза за корабоплаването в район Juliette (Западно Черно море), наблюдение и изучаване на глобалните и регионалните изменения на климата, обмен на информация с Международната агенция за атомна енергия и др.

Учени от НИМХ ръководят международни проекта, вкл. финансирани със средства от ЕС и по програма COST на ЕС.

в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата

- **Проект CAMS2_72BG „Качество на атмосферния въздух на национално и локално ниво – прогнози и анализи на база оперативни продукти на услугата CAMS на програмата на ЕС „Коперник“, финансиран от Европейския център за средносрочни прогнози на времето (ECMWF)**

Основната цел на проекта е надграждане на прогнозите за качеството на атмосферния въздух на национално (в цяла България) и местно ниво (гр. Пловдив) с използване на нови продукти и услуги от CAMS, както и създаване на платформа с прогнози на някои параметри, свързани с опазване на човешкото здраве. Допълнителни цели са изследвания, свързани с качеството на въздуха, в подкрепа на докладвания на ИАОС към ЕЕА, както и анализи на епизоди с неблагоприятни явления и изследвания по валидиране на моделни резултати.

Извършени дейности от екипа по проекта:

- оценка на превишенията на ФПЧ_{10} в станциите на ИАОС, дължащи се на пустинен прах;
- създадени нови оперативни прогнози за територията на страната за амоняк и сажди на база на ансамбловия модел на CAMS (CAMS-ENS);
- създадени прототипи на карти за прогноза на два индекса, свързани със здравето – индекс за качеството на въздуха и индекс за полени;
- проведена анкета със здравни експерти за прогнозите на НИМХ относно неблагоприятни за здравето фактори – индекси за качество на въздуха (AQI), за съдържание на полени (PI), за ултравиолетова радиация (UVI) и за топлинен комфорт (TCI) и анализ на резултатите от нея.

Дейностите през отчетния период са насочени към: подобряване на оперативните прогнози за качеството на въздуха (AQ) въз основа на специално адаптирана визуализация на данни в почти реално време от модела CAMS-ENS за територията на страната, чрез добавяне на ежедневни карти на индекса за качеството на въздуха (AQI) и на поленовите концентрации; разработване на нов метод за определяне на фоновите концентрации на замърсители за района на гр. Пловдив, като се използват регионалните прогнози на CAMS; изготвяне на прототипни карти за часови и дневни прогнози за индекса на ултравиолетовото излъчване (UVI) и индекса на термичния комфорт на национално ниво. Особено внимание е отделено на дейностите по разпространение и комуникация чрез различни канали (интернет страницата на проекта: <https://airquality.meteo.bg/>, непрекъснато се актуализира, традиционни и социални медии).

- **Проект DRP0200156 „Воден баланс на р. Дунав“ (Danube Water Balance) по ЕФРР, Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ „Дунавски регион“ 2021-2027 г.**

От 01.01.2024 г. стартира участието на НИМХ в международния проект Danube Water Balance. В проекта има представителство на всички страни от водосбора на р. Дунав. Към началото на проекта в него участват 20 партньора. Водещ партньор е Унгария в лицето на General Directorate of Water Management.

Общата цел на проекта е да се разработи хармонизирана система за моделиране на водния баланс на р. Дунав. Основните резултати ще обхващат четири области: подобро управление на данни за настоящи и бъдещи изчисления на водния баланс; най-съвременния модел на водния баланс с отворен код за DRB, който позволява количественото определяне на компонентите на водния баланс за целия басейн и за избрани зони на интерес;

разработени сценарии за воден баланс за 4 избрани трансгранични подбасейна; подобро вникване на заинтересованите страни в методологията на трансграничния воден баланс – акцент е поставен върху участието на секторните заинтересовани страни и изграждане на капацитет.

Моделът SwatM (Community water Model) обхваща територията на целия водосбор на р. Дунав. НИМХ съдейства при моделиране на българските притоци на р. Дунав. Избрани са 6 устиеви ХМ станции – р. Огоста при с. Бутан, р. Искър при с. Ореховица, р. Вит при с. Търнене, р. Осъм при с. Изгрев, р. Янтра при с. Каранци и р. Русенски Лом при с. Божичен, и 6 метеорологични станции – Видин, София, Мусала, Ловеч, Мургаш и Разград. Моделът е валидиран за целия водосбор на р. Дунав 2000-2008 г. и е калибриран за периода 2010-2022 г. От българска страна са предоставени данни за периода 2010-2022 г., съответно за речен отток и валеж на дневна база. Височина на снежната покривка е предоставена за шестте метео станции за периода 2017-2022 г. Данните за въздушна среднодневна температура обхващат периода 2010-2022 г.

Наблюдаващото се изменение на климата причинява значителни проблеми с водния баланс в басейна на р. Дунав (Danube River Basin DRB) – предизвикателство за околната среда, икономиката и цялото общество. Управлението на водите във водосбора на р. Дунав се характеризира с разпръснати данни и различни национални методи за изчисление, водещи в крайна сметка до мозайки в национален мащаб или подрегионални водни баланси. Проектът има за цел да допринесе за устойчиво, интегрирано, транснационално управление в Дунавския речен басейн.

- **Проект DRP0401520 SMF CONSPIRO по Програма ИНТЕРРЕГ „Дунавски регион“ – Seed Money Facility (SMF), с продължителност до 1 година (август 2025)**

Целта е да се развие концепция и да се подготви по-голям, основен проект, с който да се кандидатства за финансиране по други европейски програми („Хоризонт Европа“, „Еразъм+“, LIFE). Проектът се изпълнява от консорциум, в който участват Карловият университет (Чехия), SCIENCE IN (Чехия) (<https://www.sciencein.cz/>), Географски институт „Антон Мелик“ към Словенската академия на науките и изкуствата (<https://giam.zrc-sazu.si/sl>) (Словения), Националният институт по метеорология и хидрология (България) и Университетът по образование в гр. Хайделберг (<https://www.ph-heidelberg.de/en/home/>) (Германия). Срокът на проекта е удължен.

- **Проект „Управление на риска от поройни наводнения в Средиземноморски район чрез интегриран модел за управление, включващ решения за превенция, адаптиране и намаляване на последствията“, LocALL4Flood, финансиран по Програма ИНТЕРРЕГ „Евро-Средиземноморски басейн“, срок за изпълнение: 01.01.2025 г. – 31.12.2026 г.**

Основна задача на работния колектив по проекта е обсъждане и включване на мнения и забележки при изготвянето на отчетните материали по различните работни пакети, участие в работните и отчетните срещи по проекта. Освен като участници в проведените онлайн работни срещи и семинари, членове на работния колектив са ангажирани с изготвянето на информационни бюлетини за популяризиране на проекта и на анкета за оценка на обществената осведоменост и осъзнаване на риска по отношение на поройни наводнения. Анкетата е насочена изцяло към жителите на районите Долни Чифлик, Дългопол, Гроздьово и Цонево – т. нар. Зона „Камчия“, определена като пилотен участък за изследване. Екипът на НИМХ е включен и в изготвянето на каталог от базирани на природата решения (NBS) за управление на наводненията.

- **Проект „Устойчивост при опустиняване и засушаване за Средиземноморието“, REDEEM, финансиран по Програма ИНТЕРРЕГ „Евро-Средиземноморски басейн“ 2021-2027 г., срок за изпълнение: 01.09.2025 г. – 45 месеца**

Основната цел на проекта е разработване на методологична рамка и инструмент за вземане на решения, насочени към идентифициране, адаптиране и прилагане на решения за справяне с недостига на вода и повишаване на устойчивостта към засушаване в Средиземноморието.

В рамките на дейност A1.5 НИМХ изпълнява водеща роля в разработването на тази методология и съпътстващ инструментариум, както и в анализа на технологични решения и изготвянето на насоки за тяхното прилагане в селските райони на Средиземноморието.

Специфичните цели включват:

- анализ на процесите на агрометеорологично и хидрологично засушаване;
- оценка на природосъобразни и технологични решения за управление на водните ресурси;
- разработване на насоки за прилагане на решения в селските райони;
- подпомагане на заинтересованите страни чрез създаване на инструментариум;
- интегриране на подходи в рамките на взаимовръзката вода-енергия-храни-екосистеми (WEFE nexus).

През първото полугодие на 2026 г. се изпълняват дейности по Работен пакет 1, взето е участие в работни срещи с международните партньори, изготвени са становища по Deliverable D1.3.1 „Report on Good Practices and Policy Measures to Advance Rural Water Governance“, и др.

г) Отчет на показателите за изпълнение на програмата

Показатели за изпълнение и стойности

1900.03.01 Бюджетна програма „Дейности по метеорология, хидрология и агрометеорология“	Мерна единица	Целева стойност за 2026 г.	Отчет към 30.06.2026 г.
Показатели за изпълнение			
1. Защитили докторанти	брой	4	1*
2. Новоназначени специалисти	брой	15	5
3. Успешно завършили конкурси по ЗРАСРБ	брой	4	2
4. Съвместни проекти с университети и научни организации	брой	5	5
5. Мониторингова мрежа от метеорологични, хидрологични и агрометеорологични станции	брой	1064	1055
6. Предупреждения за опасни хидрометеорологични процеси (броят е средностатистически, зависи от атмосферните процеси)	брой	120	200**
7. Метеорологични, хидрологични, агрометеорологични и специализирани морски прогнози и експертизи	брой	11 000	9957

* в процедура по защита през отчетния период

** Общо предупреждения по системата Метеоаларм, морски предупреждения и предупреждения за опасни хидрологични явления.

Показатели № 1 „Защитили докторанти“ и № 3 „Успешно завършили конкурси по ЗРАСРБ“ са свързани с научноизследователската, научноприложна и образователна дейност на НИМХ, но и с изпълнението на отговорностите на Института. Обучаваните докторанти са 8 бр. (двама от които с удължен срок). Стартирали и планирани са процедури по защита на докторанти, отчислени с право на защита. Целта на Стратегията за научни изследвания и иновации на НИМХ 2023-2027 г. е концентриране на ресурсите на НИМХ към приоритетни за държавата, обществото и бизнеса научни задачи, които очакват своето решение, но и увеличаване на научния капацитет на НИМХ чрез обявяване на конкурси за прием на докторанти по специфични теми на метеорологията, агрометеорологията, хидрологията и водностанопанските изследвания.

д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

През отчетния период не се наблюдават проблеми, свързани с изпълнението на заложените целеви стойности по програмата. Идентифицирани са обаче рискове, свързани с хроничен недостиг на финансиране в по-голям мащаб, за да се осигуряват основни дейности, за които НИМХ има задължения и ангажменти; финансова и нормативна неравнопоставеност на НИМХ с университетите и научните организации към МОН; хроничен недостиг на висококвалифицирани специалисти и млади учени, и др.

е) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	1.3.1900 -01 "Дейности по метеорология, хидрология и агрометеорология" (в евро)	Отчет към 30.06.2026 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	6 687 696
1.	Персонал	6 021 547
2.	Издръжка	623 334
3.	Капиталови разходи	42 815
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	6 687 696
1.	Персонал	6 021 547
2.	Издръжка	623 334
3.	Капиталови разходи	42 815
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	2 230 990
1.	Издръжка	1 115 495
	в т.ч стипендии	9 584
	в т. ч. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	1 105 911
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	50 929
	Трансгранично сътрудничество - проекти	50 929
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	2 281 919
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	8 918 686
	Общо разходи (I.+II.+III.):	8 969 615
	Численост на щатния персонал	
	Численост на щатния персонал на делегирани бюджети	672
	Численост на извънщатния персонал	0

ж) Отговорност за изпълнението на програмата

НИМХ

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

В програмата са включени дейностите, които подпомагат изпълнението на политиките и бюджетните програми с оглед постигане на стратегическите цели на МОСВ. Предвид че тези дейности са междинни, т.е. обслужват предоставянето на продуктите/услугите по бюджетните програми във всички области на политиките, разходите за тях са изведени в самостоятелна програма „Администрация“.

б) Извършени дейности по програмата

Инспекторат

Съгласно чл. 46 от Закона за администрацията и чл. 21 от Устройствения правилник на МОСВ, Инспекторатът е на пряко подчинение на министъра на околната среда и водите и осигурява изпълнението на контролните му функции при провеждането на държавната политика, като осъществява административен контрол в министерството и в административните структури, чиито ръководители са второстепенните разпоредители с бюджет.

Обектите, подлежащи на проверка от Инспектората, са структурните звена от администрацията на МОСВ и 23 административни структури, чиито ръководители са второстепенни разпоредители с бюджет по бюджета на министерството, както следва: ИАОС, 15 РИОСВ, 4 БД и 3 ДНП.

С чл. 46, ал. 7 от Закона за администрацията е въведено изискване към инспекторатите за изготвяне на стратегически и годишни планове за дейността.

Съгласно чл. 13 от Наредбата за структурата и минималната численост на инспекторатите, реда и начина за осъществяване на дейността им и взаимодействието със специализираните контролни органи, инспекторатите изготвят стратегически и годишен план за дейността си, които се утвърждават от съответния ръководител на административна структура. Стратегическият план се изготвя съобразно стратегическите цели и приоритети на административната структура, обвързани със стратегическите цели и приоритети от програмата на правителството, както и със стратегиите и другите планови документи на администрацията. В стратегическия план се определят основните цели и приоритетни задачи в дейността на инспектората за период, не по-кратък от четири години, и времевия график за реализирането им (чл. 14, ал. 1 и 2 от Наредбата).

Въз основа на Стратегически план за дейността на Инспектората на МОСВ за периода 2025-2029 г. е изготвен и Годишен план за дейността на Инспектората за периода 01.01.2026 г. – 31.12.2026 г., който е утвърден от министъра на околната среда и водите.

През 2026 г. дейността на Инспектората е насочена към осъществяване на целите, залегнали в Годишния план за дейността на Инспектората за периода 01.01.2026 г. – 31.12.2026 г., целите, визирани в чл. 46, ал. 2 от Закона за администрацията и чл. 1, ал. 3 от Вътрешните правила за дейността на Инспектората на МОСВ, утвърдени със Заповед № РД-16/10.01.2019 г. и изменени със Заповед № РД-844/23.10.2023 г. на министъра на околната среда и водите, както следва:

- предотвратяване и отстраняване на нарушения при функционирането на администрацията;
- подобряване работата на администрацията;
- превенция и ограничаване на корупцията.

За постигане на посочените цели са изпълнени дейности по превенция и разкриване на нарушения при функционирането на администрацията и изготвяне на предложения за

ограничаване и/или отстраняване на констатираните нарушения, дейности по подобряване работата на администрацията, дейности по превенция и ограничаване на корупцията, дейности по повишаване на професионалните знания и умения на служителите от Инспектората и дейности по разширяване на сътрудничеството и комуникацията с държавни структури на законодателната, изпълнителната и съдебната власт.

➤ **Административен контрол – планови и извънпланови проверки**

В изпълнение на поставените цели, в периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г. от Инспектората са извършени планови и извънпланови проверки, както следва:

- **Планови проверки** (по §2, ал. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията, (отм., ДВ, бр. 16 от 10.02.2026 г.), §1а, ал. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за Сметната палата (изм. и доп., ДВ, бр. 16 от 10.02.2026 г., изм., бр. 51 от 5.06.2026 г., в сила от 5.06.2026 г.) и §1, ал. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията сред лицата, заемащи публични длъжности (обн., ДВ, бр. 51 от 5.06.2026 г., в сила от 5.06.2026 г.) за изпълнение на задълженията на служителите за подаване на декларации по чл. 49, ал. 1 от ЗПК (отм.), чл. 75, ал. 1 от ЗСМП (отм.) и чл. 61, ал. 1 от ЗПКСЛПД.
 - Проверки за спазването на сроковете за подаване на декларации по чл. 61, ал. 1 от ЗПКСЛПД (декларации за имущество и интереси)

Извършена е 1 планова проверка за изпълнение на задължението от служителите за подаване на декларация за имущество и интереси по чл. 61, ал. 1 от ЗПКСЛПД за 2025 г. – 432 бр. декларации, подадени в периода 16.05.2025 г. – 15.05.2026 г. Установено е, че 13 бр. служители са подали декларации по чл. 61, ал.1, т. 2 от ЗПКСЛПД извън законоустановения срок. Резултатите от проверката са обективирани в доклад, одобрен от министъра на околната среда и водите. След одобряването на доклада, на интернет страницата на МОСВ е публикуван списък с имената на служителите на министерството, които не са подали декларации за имущество и интереси за 2025 г. в законоустановения срок.

През отчетния период в Инспектората на МОСВ не са постъпвали сигнали и не са били налице основания за извършване на проверка за достоверността на декларираните факти в декларации по чл. 49, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗПК (отм.) и чл. 75, ал. 2 и 4 от ЗСМП (отм.), подадени от задължени лица по смисъла на §2, ал. 1, т. 1 и 2 от допълнителните разпоредби на ЗПК (отм.) и §1а, ал.1, т. 1 и 2 от допълнителните разпоредби на ЗСМП.

- Проверки за спазването на сроковете и относно достоверността на декларираните факти в декларациите по чл. 49, ал. 1, т. 1 и 3 от ЗПК (отм.) и чл. 75, ал. 1, т. 1 и 3 ЗСМП (отм.) (декларации за несъвместимост)

В рамките на отчетния период са извършени 27 бр. проверки. Резултатите от проверките са обективирани в 2 бр. доклади, утвърдени от министъра на околната среда и водите, които съдържат обобщена информация от изготвените 27 бр. контролни листа за проверка на несъвместимостите, посочени в съответните нормативни актове (Закон за държавния служител, Кодекс на труда и Закон за администрацията) за всеки новоназначен служител, подал съответната декларация в периода 01.01.2026 г. – 01.04.2026 г.

В хода на извършените проверки, по отношение на новоназначените служители не са установени несъвместимости, предвидени в Закона за държавния служител, Кодекса на труда и Закона за администрацията, които да са основание за прекратяване на служебните или трудовите правоотношения.

- **Извънпланови проверки**

- Проверки, възложени от министъра на околната среда и водите по конкретни случаи

Със Заповед от 01.06.2026 г. на министъра на околната среда и водите е възложено извършването на извънпланова тематична проверка в РИОСВ-Варна. Към 30.06.2026 г. проверката не е приключила, поради което резултатите от нея ще бъдат докладвани през следващия отчетен период.

- Проверки, възложени от министъра на околната среда и водите във връзка с постъпили в Инспектората сигнали

В периода 01.01.2026 – 30.06.2026 г. в Инспектората на МОСВ са постъпили 46 бр. сигнали. По 36 бр. от тях са извършени предварителни проучвания по реда на чл. 32 от Наредбата за структурата и минималната численост на инспекторатите, реда и начина за осъществяване на дейността им и взаимодействието със специализираните контролни органи. В хода на извършените предварителни проучвания по 12 бр. от сигналите е установено, че отговарят на нормативните изисквания, и е предложено на министъра на околната среда и водите да бъдат възложени проверки, като през отчетния период са приключили проверки по 9 бр. сигнали. По 6 бр. сигнали не е изтекъл срокът за извършване на предварителното проучване, а 4 бр. от сигналите са препратени по компетентност на други дирекции от специализираната администрация на МОСВ.

В подадените сигнали са изложени твърдения за нарушения, допуснати от директора и служители на РИОСВ-София, директора и служители на РИОСВ-Бургас, ДНП „Централен Балкан“, директора и служители на БД „Дунавски район“ – Плевен, директора на БД „Източнобеломорски район“ – Пловдив, директора на РИОСВ-Пловдив, директора на РИОСВ-Хасково, служители в дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ при МОСВ. В хода на 3 бр. от извършените проверки е установено, че сигналите са неоснователни. По отношение на сигналите, за които е установена основателност (4 бр.) или частична основателност (2 бр.) на твърденията, са дадени препоръки, насочени към подобряване на дейността на проверяваните обекти, в т.ч. разработване и утвърждаване на вътрешни правила, които да бъдат публично оповестени на интернет страниците на администрациите, подаване на сигнали до правоохранителните органи и др. Проверките са приключили с доклади, одобрени от министъра на околната среда и водите. Дадените препоръки са изпълнени, за което в Инспектората са представени доказателства.

➤ **Координация и взаимодействие с Главния инспекторат към Министерския съвет**

Съгласно чл. 19 и 20 от Наредбата за структурата и минималната численост на инспекторатите, реда и начина за осъществяване на дейността им и взаимодействие със специализираните контролни органи, копия на утвърдените стратегически и годишни планове, одобрените отчети за дейността на инспекторатите, както и справка за дейността по образец за съответните години се изпращат в Главния инспекторат към Министерския съвет. В тази връзка, с писмо на ръководителя на Инспектората до Главния инспекторат към МС е представен отчет за дейността на Инспектората на МОСВ през 2025 г. и отчет за дейността по образец, утвърден от Главния инспекторат към МС.

Към 30.06.2026 г. в Инспектората на МОСВ са постъпили 3 бр. сигнали, препратени по компетентност от Главния инспекторат към МС.

➤ **Изпълнение на други задължения**

Със заповед на министъра на околната среда и водите е определена работна група, която ежегодно в срок до 31 януари на съответната календарна година следва да разработи и актуализира Антикорупционния план на МОСВ, в съответствие с Насоките за съставянето на антикорупционни планове, тяхното съдържание и одобряването им, приети с протоколно решение по т. 2.1 на заседанието на Националния съвет по антикорупционни политики на 02.02.2018 г. За ръководител на работната група е определен ръководителят на Инспектората на МОСВ. В изпълнение на посочената заповед е разработен Антикорупционен план на МОСВ за 2026 г., който е утвърден от министъра на околната среда и водите. Изготвен е и

отчет за изпълнението на Антикорупционния план на МОСВ за 2025 г., който също е одобрен от министъра. Антикорупционния план на МОСВ за 2026 г. и отчета за изпълнението на Антикорупционния план на МОСВ за 2025 г. са публикувани на интернет страницата на министерството.

Дирекция „Правна“

- Участва със свои представители в работни групи, участва в срещи във връзка с разработването на нормативни актове;
- Съгласува и/или дава становища по законосъобразност на проекти на нормативни актове, административни актове и наказателни постановления, издавани от министъра на околната среда и водите;
- Осъществява изготвянето, съгласуването, координацията и контрола на договори и други правни актове;
- Изготвя решения от името на министъра при обжалване на актове на второстепенните разпоредители с бюджет по реда на Административнопроцесуалния кодекс;
- Осъществява цялостната дейност по предоставяне на достъп до обществена информация на граждани и юридически лица чрез осигуряване на навременен и законосъобразен достъп до обществена информация и изготвяне на решения по реда на Закона за достъп до обществена информация във връзка с постъпилите в министерството заявления;
- Осъществява процесуалното представителство на министерството пред съдилищата, Комисията за защита от дискриминация и Комисията за защита на конкуренцията, както и по изпълнителни дела с вискател министерството, като за първото полугодие на 2026 г. водените от дирекцията дела са с общ брой 96 съдебни производства и 28 изпълнителни дела с вискател МОСВ;
- Осигурява съдействие във връзка с текущо поставени въпроси от страна на министъра на околната среда и водите, членовете на политическия кабинет, специализираните дирекции в МОСВ и ВРБ от системата на министерството.

Дирекция „Финансово управление“

- През отчетния период е изготвен проектобюджет за 2026 г. и доклад в програмен формат към него;
- Актуализирана е тригодишна бюджетна прогноза на МОСВ за периода 2026-2028 г. ;
- Изготвен е доклад в програмен формат към тригодишната бюджетна прогноза на МОСВ 2026 - 2028 г.
- Във връзка с указанията дадени в ДР-2/03.04.2026 г. и съгласно разпоредбите на чл. 87 от ЗПФ и съответните разпоредби от ЗЗО, КСО и ЗГВРСНР, както и с разпоредбите на Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г. ежесечно са представяне прогнозни разчети на Министерството на околната среда и водите за 2026 г. на приходите, помощите и даренията, разходите, бюджетните взаимоотношения (трансферите), бюджетното салдо и

операциите в частта на финансирането на бюджетното салдо в съответствие с Единната бюджетна класификация (ЕБК) за 2026 г. (Приложение №4)

- Разпределян е лимит по структури в системата на МОСВ ежемесечно, първият работен ден. Сторнирани са дебитни и кредитни обороти – ежемесечно. Обработена е информацията, предоставена от НАП във връзка със събрани вземания, предоставени за принудително събиране, осигурен е допълнителен лимит чрез МФ и всички средства са преведени по предназначение на общини и ПУДООС. Допълнително, всички приходи, събрани текущо в системата на МОСВ в полза на ПУДООС и общините, са преведени в необходимите срокове чрез осигуряване на допълнителен лимит от МФ;
- Ежедневно са одобрявани плащанията чрез Системата за единните бюджетни разплащания (СЕБРА), наредени от банковите сметки на министерството; изготвени са ежемесечни, тримесечни, шестмесечен и годишен финансов отчет за касовото изпълнение на бюджета, средствата от ЕС и чуждите средства; изготвен е финансов отчет за степента на изпълнение на политиките и програмите на министерството по тримесечия – за първо и за второ тримесечие;
- Актуализирана е и е утвърдена от министъра на околната среда и водите Счетоводната политика на МОСВ и второстепените разпоредители с бюджет;
- Утвърден индивидуален сметкоплан на МОСВ за 2026 г.;
- Утвърден от министъра на околната среда и водите Амортизационен план на МОСВ за 2026 г.;
- Изготвени са заявки до МФ за предоставяне на лимит във връзка с изпълнение на проекти по оперативни и други международни програми;
- Изготвени са месечни заявки за осигуряване на лимит за плащания по бюджета. Изготвени са ежемесечни заявки за лимит за отпускане на допълнителни средства във връзка със събрани чужди средства на разпореждане и средства, принудително събрани от НАП в полза на други институции. Сторнирани са дебитни и кредитни обороти за отчетния период. Ежедневно се одобряват плащанията в СЕБРА на ЦА и на ВРБ. Ежедневно се публикуват на интернет страницата на министерството извършените плащания по разпоредители и по кодове на вид плащане;
- Изготвени са: ежемесечни отчети за изпълнението на бюджета на сметките за средства от ЕС и за чуждите средства по тримесечия; тримесечни касови отчети за изпълнението на бюджета, на сметките за средства от ЕС и за чуждите средства, оборотна ведомост и баланс по тримесечия със съответните приложения; ежемесечни отчети за изпълнението на бюджета на сметките за средства от ЕС и за чуждите средства;
- Редовно се публикуват отчетите на интернет страницата на МОСВ;
- В установените срокове са изготвени и предоставени становища по всички постъпили в дирекцията материали и проекти на нормативни актове;

- През отчетния период е осъществен текущ финансов контрол по спазването на финансовата и платежната дисциплина, правилното оформяне на първичните и официалните счетоводни документи. Осъществени са разплащанията на ЦА на министерството при спазване на ЗПФ и размера на утвърдените бюджетни кредити по параграфи и подпараграфи;
- Счетоводната отчетност на приходите, разходите и трансферите на ЦА на министерството се осъществява в съответствие със СБП и ЕБК и при спазване на действащата нормативна уредба и утвърдената от министъра на околната среда и водите Счетоводна политика и Индивидуален сметкоплан;
- Своевременно и в срок се изготвят ведомостите за заплати, документите за пенсиониране, свързани с осигурителен доход, и декларации, свързани с работната заплата;
- Осчетоводени са всички придобити активи;
- Съставени и предадени в срок са форми на статистически отчети с екологична насоченост. В законово установения срок – до 14-то число на месеца, следващ отчетния период, се съставя и Справка-декларация по ЗДДС.

В МОСВ информационната система за ТРЗ включва софтуерен продукт за изчисляване на възнаграждения и изготвяне на ведомости за работни заплати – Омекс 2000 Professional. Чрез програмния продукт се издават автоматично декларации, служебни бележки, електронни съобщения до служители на администрацията, които се изпращат на електронен адрес на служителя, статистически формуляри. През отчетния период в програмния продукт Омекс 2000 Professional е създаден автоматичен изход на данни към програмен продукт за финансова-счетоводна дейност АС2012 за цялата система на МОСВ, свързан с автоматично осчетоводяване на работната заплата на служителите от администрацията. По отношение на формата и съдържанието на месечните отчети е създадена аналитичност за данни, свързани с „Натурални и други показатели – рекапитулация“, за „Текущи разходи в областта на ЕУ и за използваните ИКТ“, „Капиталови разходи в областта на ЕУ и за използваните ИКТ“ и „Общо разходи в областта на ЕУ и за използваните ИКТ“ с данни по показатели – „Текущи разходи в областта на ЕУ и за използваните ИКТ“, „Капиталови разходи в областта на ЕУ и за използваните ИКТ“ и „Общо разходи в областта на ЕУ и за използваните ИКТ“. Данните автоматично се свалят от счетоводната система в отчетните образци.

Дирекция „Вътрешен одит“

Съгласно Закона за вътрешния одит в публичния сектор, дирекция „Вътрешен одит“ е на пряко подчинение на министъра на околната среда и водите и осъществява дейността по вътрешен одит на всички структури, програми, дейности и процеси в МОСВ, включително на разпоредителите с бюджетни кредити от по-ниска степен към министъра и на проекти, финансирани със средства на ЕС.

През първото полугодие на 2026 г. дейността на дирекцията е насочена към предоставяне на независима и обективна оценка на системите за финансово управление и контрол, законосъобразността при разходването на бюджетни и целеви средства (в т.ч. по ПОС 2021-2027 г. и Швейцарско-българската програма за сътрудничество), както и ефективността на административните и оперативните процеси в системата на МОСВ и ВРБ. Одитната дейност

подпомогна ръководството на МОСВ за постигане на целите на бюджетните програми чрез идентифициране на рискове и даване на препоръки за подобряване на контролната среда, управлението на риска и прозрачността в системата на МОСВ.

Целите, заложи в Стратегическия и Годишния план за дейността на дирекция ВО за 2026 г., се отнасят до:

- укрепване на вътрешния контрол на МОСВ чрез предоставяне на независима и обективна оценка за ефективността на процесите и дейностите;
- предоставяне на увереност на ръководството на МОСВ относно законосъобразното управление на средствата от ЕС за финансиране на проекти в приоритетни области на околната среда;
- поддържане и надграждане на професионалните знания и умения на вътрешните одитори за даване на обективна оценка при изпълнение на одитните ангажменти.

Степен на постигане на заложените показатели

Индикатор за изпълнение	Целева стойност за 2026 г.	Планирана стойност за първо полугодие на 2026 г.	Отчетена стойност за първо полугодие на 2026 г.	Процент на изпълнение (%)
Брой изпълнени одитни ангажменти за увереност	13	5	2	40%
Брой изпълнени одитни ангажменти за консултиране	1	0	0	100%
Брой извършени извънпланови одитни ангажменти	-	по искане	39	-
Процент на приетите от ръководството препоръки	100%	100%	100%	100%
Процент на изпълнените препоръки в срок	85%	57%	42%	73.68%
Брой проведени обучения	11	6	4	66,66%

Анализ на изпълнението на одитната дейност за периода

➤ Изпълнение на Годишния план за одитната дейност

За постигане целите на дирекция ВО през 2026 г., съгласно утвърдения от министъра Годишен план са планирани 14 одитни ангажмента. Одитите са в областта на контрола по прилагане изискванията на Закона за управление на отпадъците; текущ и последващ контрол върху опазването на водите от замърсяване чрез изпълнение на условията в разрешителните за заустване по Закона за водите; дейностите по издаване на разрешителни от басейновите дирекции; управление на защитените територии и зони, в т.ч. извършването на оценки за съвместимост; дейностите, свързани с изменението на климата, в т.ч. осигуряване качеството на данните от инвентаризацията на парниковите газове; организацията на бюджетния процес във ВРБ; законосъобразност на сключени договори по Закона за обществените поръчки; атестирането на служителите във ВРБ; проследяване на дадените препоръки от извършени одити.

- Финализираны ангажменти за увереност: Приключени са 4 бр. одита, от които 2 бр. са извънпланови, по разпореждане на министъра. Последните са свързани с проверка на извършените инвентаризации в БДЗБР – Благоевград, управлението на преходния остатък в НИМХ и изпълнението на дейности и задължения, възложени от министъра на околната среда и водите.
- Одитни ангажменти в ход: Стартирали са 4 бр. одитни ангажмента, чието

финализиране е планирано за третото тримесечие на 2026 г. Одитите са свързани с възлагането на обществени поръчки, организацията на бюджетния процес и атестирането на служителите във ВРБ. В процес на изпълнение е извънредно възложен одит, свързан с управлението и изпълнението на дейностите, финансирани чрез бюджетни линии по приоритет 6 „Техническа помощ“ на ПОС 2021-2027 г.

- **Извънпланова дейност:** За отчетния период са изпълнени 37 бр. неофициални одитни ангажименти за консултиране, от които 17 бр. за законосъобразност на проведени обществени поръчки и 19 бр. за законосъобразно разходване на средства по ПОС 2021-2027 г. Допълнително е извършена 1 проверка за законосъобразно разходване на средствата за управление на Швейцарско-българската програма за сътрудничество, съгласно заповед на министъра на околната среда и водите.

➤ Основни констатации и системни пропуски

Резултатите от извършените одити показват оперативни пропуски, които отслабват ефективността на Системите за финансово управление и контрол (СФУК) в МОСВ и ВРБ. Констатираните слабости се обобщават в следните направления:

- *Недостатъчна прозрачност при бюджетното планиране:* липсата на детайлна и аналитична информация от страна на НИМХ относно източниците и периодите на усвояване на преходния остатък ограничава възможностите на МОСВ за прецизно прогнозиране и ефективно управление на бюджетния ресурс;
- *Дефицит на документална обосновааност при бюджетни корекции:* допускането на вътрешнокомпенсирани промени в бюджета без излагането на ясни и достатъчни мотиви в обяснителните записки компрометира прозрачността на управленските решения и възпрепятства последващата проследимост на финансовата целесъобразност;
- *Занижен контрол върху управлението на активите и счетоводната отчетност:* провеждането на инвентаризации в нарушение на Закона за счетоводството и вътрешните правила на БДЗБР – Благоевград е довело до необосновано бракуване на дълготрайни материални активи. Прекъсването на одитната следа и липсата на ясна документация пораждат висок риск от неправомерно извеждане на активи от експлоатация и увреждане на държавния интерес;
- *Липса на вътрешна регламентация, контролни механизми и недостиг на човешки ресурс* е довела до невъзможност за срочно изпълнение на функциите по ЗВ, при издаването на разрешителни по ЗВ;
- *Забавяне при актуализацията на вътрешните правила* в някои от второстепенните структури (РИОСВ-Бургас и НИМХ);
- *Нарушаване на вътрешните правила за контрол:* Допускането на случаи, в които в констативните протоколи не се вписват дадените предписания, е в несъответствие с утвърдените Вътрешни правила на РИОСВ-Стара Загора;
- *Недокументиране на екологичния мониторинг:* Липсата на документално отразяване на мониторинга върху водните проби за ИЕО и резултатите от собствения мониторинг нарушава изискванията на Наредба № 2 от 08.06.2011 г. Тази практика създава риск от забавяне или пропускане на законовия срок за ангажиране на административнонаказателна отговорност на неизправните оператори и допускане на ненаказани екологични нарушения;
- *Прекъсната одитна следа при публичността на резултатите:* Поради липсата на техническа възможност за установяване на точната дата на публикуване на докладите за комплексни проверки на интернет страницата на инспекцията, одитният екип е в

невъзможност да удостовери спазването на 4-месечния законов срок по чл. 154а, ал. 9, т. 2 от ЗООС;

- *Размиване на персоналната отговорност в административнонаказателния процес:* Вътрешна уредба на РИОСВ-Стара Загора позволява координиране на дейността от множество субекти без ясна диференциация на задълженията им. Тази липса на персонална отговорност застрашава интегритета на процеса и генерира висок риск от изпускане на преклузивните срокове по ЗАНН, което води до погасяване на административнонаказателната отговорност на нарушителите;
- *Липса на регламентиран последващ контрол върху дадените предписания:* Липсата на разписана процедура в РИОСВ-Стара Загора за последващ контрол и дефинирани срокове за действия след изтичане на предписанията, както и липсата на вменени задължения за попълване на регистъра превръщат контролния процес в несистематизиран и субективен.

В резултат на извършената дейност по вътрешен одит през първото полугодие на 2026 г. беше подпомогната работата на ръководителите на одитираните структури в следните направления:

- повишаване на финансовата дисциплина и бюджетната устойчивост: чрез одита на управлението на преходния остатък и инвентаризациите във ВРБ, ръководството получи обективна картина за състоянието на публичните ресурси. Това позволи оптимизиране на разходите, подобряване на контрола върху управлението на активите и превенция на пропуски при планирането на бюджетните средства;
- гарантиране на законосъобразността и защита от финансови корекции: извършените проверки на обществени поръчки и разходването на средства по ПОС 2021-2027 г. (вкл. Приоритет 6 „Техническа помощ“) и Швейцарско-българската програма за сътрудничество осигуриха на ръководството увереност, че международното и европейското финансиране се управлява в съответствие с приложимото законодателство. Това ограничи рисковете от налагане на финансови корекции и загуба на безвъзмездна помощ.

Одитът на дейностите и задълженията, възложени директно от министъра на околната среда и водите, предостави обратна връзка за степента на изпълнение на поставените задачи. Ръководството бе подпомогнато с конкретни препоръки за преодоляване на идентифицирани административни забавяния или оперативни затруднения. Допринесе се за разработването на вътрешни правила, регламентиращи дейностите, като са разписани конкретни срокове и отговорни лица за тяхното изпълнение.

Мониторинг на дадените препоръки

През първото полугодие на 2026 г. дирекция ВО проследи изпълнението на общо 57 препоръки с изтичащ срок на изпълнение към 30.06.2026 г.:

- изпълнени изцяло – 42 препоръки;
- в процес на изпълнение – 3 препоръки (регулирани с писмени обяснения от ръководителите на одитираните звена за удължаване на сроковете за изпълнение: дирекция ИО – 2 бр., и РИОСВ-Бургас – 1 бр.);
- неизпълнени – 12 препоръки: НИМХ – 2 бр., и РИОСВ-Бургас – 10 бр. Причина за неизпълнението е технологично време за приемане на нови вътрешни процедури;
- препоръки, дадени от външни контролни органи на ЦА на МОСВ и ВРБ – представена е обобщена информация на министъра на околната среда и водите – доклад за статуса на препоръките, дадени от външни контролни органи, и предприетите действия за тяхното изпълнение от директорите на дирекции в ЦА на МОСВ и ВРБ, чиято дейност е била обект на одит или проверка от Сметна палата, Агенция за държавна финансова

инспекция, Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“, Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ и други контролни органи.

Административен капацитет на дирекцията

- Обезпеченост с човешки ресурси: към 30.06.2026 г. утвърдената щатна численост на дирекцията е 10 щатни бройки, 5 от които са заети. Налице е дефицит на одитен ресурс, което съчетано с допълнително възложени задачи е основната причина за неотчитането на 100% изпълнение на първоначално планираните за полугодieto ангажименти. Затруднението при назначаването на вътрешни одитори с необходимата професионална компетентност и качества се налага като трайна тенденция и се дължи на липсата на подходящи кандидати. Обемът на вменените задължения, отговорности и специфични знания и умения, които са необходими на вътрешните одитори, за да изпълняват качествено своята работа, наред с неатрактивното възнаграждение, води до липсата на качествени кандидати.
- Професионално развитие: към 30.06.2026 г. се отчита 36,36% изпълнение на заложения план за обучения (реално проведени 4 от общо 11 планирани). Обученията са в областта на обществените поръчки, вкл. предварителен контрол по чл. 237б от ЗОП; новите моменти и изисквания, наложени от Глобалните стандарти за вътрешен одит; разходване и отчитане на бюджетни средства и финансиране. Придобитите знания и умения допринасят за подобряване качеството на одитната дейност и са ефективно приложени при извършените одитните ангажименти през първото полугодие на 2026 г.

Дирекция „Стопанска дейност и човешки ресурси“

- Организиране на доставките на канцеларски и санитарно-хигиенни материали и хартия за нуждите на министерството;
- Организиране, извършване и осъществяване на контрол на материално-техническото снабдяване в административните сгради на Министерството на околната среда и водите – Централна администрация (МОСВ-ЦА);
- Участие в годишна инвентаризационна комисия на горивото на автомобилите на МОСВ-ЦА;
- Изготвяне на годишен отчет за капиталови разходи за 2025 г. на МОСВ, включени в поименните списъци;
- Изготвяне на тримесечни отчети до МФ за капиталови разходи за 2026 г. на ЦА и ВРБ;
- Изготвяне на четиригодишната прогноза за капиталови разходи за 2026-2029 г. на ЦА и ВРБ;
- Изготвяне на четиригодишната бюджетна прогноза за 2026-2029 г. за разходи, касаещи дейността на дирекцията;
- Заприхождаване и разходване на определени активи на МОСВ чрез Складова програма AlgosSkald 3;
- Осъществяване на контрол на договор за сервизно и абонаментно обслужване на ПИС и ПГС за двете административни сгради на МОСВ-ЦА;
- Осъществяване на контрол при изпълнение на договор със „СМ-КОНСУЛТА“ ЕООД;
- Годишна проверка на техническите средства за пожарогасене – пожарогасители, евакуационни табели /EXIT/ в двете сгради на министерството;
- Участие в междуведомствена работна група по поддръжка от страната домакин и план за указване на поддръжка от Република България като страна домакин на сили на НАТО;
- Участие в междуведомствена аналитична работна група към Оперативния щаб по противодействие на тероризма в МВР;
- Участие в работна среща, организирана от МО, на тема „Управление на кризи и развитие на системата за отбранително-мобилизационна подготовка“;

- Участие в тренировка за изпълнението на част от разработения План за използване на пощенските и електронните съобщителни мрежи при кризи от военен характер;
- Отговори на писма, становища, доклади и непрекъсната кореспонденция с МО по въпросите, свързани с отбраната на страната;
- Осъществяване на взаимодействие и извършване на контрол на поддръжката и ремонта на стопанския инвентар;
- Участие в изготвянето и финализирането на План за противодействие на тероризма и защита от терористична дейност на МОСВ;
- Участие в изготвянето и финализирането на План за сигурност на МОСВ;
- Осъществяване на координация и взаимодействие с компетентните органи по осигуряване на пожарна и аварийна безопасност и ЗБУТ в административните сгради на министерството;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на договор със „Софийска вода“ ЕАД, „Топлофикация София“ ЕАД;
- Организация и осъществяване на контрол при изпълнение на Договор с предмет: „Организиране и осъществяване на денонощна физическа охрана на НСФХ Илиянци“;
- Организиране и осъществяване на контрол при поддръжка и профилактика на система за видеонаблюдение и контрол на достъпа в сградите на МОСВ;
- Проверка на пожарогасителните средства;
- Провеждане на начален инструктаж на новопостъпилите служители в МОСВ и провеждане на периодичен инструктаж на служителите в МОСВ-ЦА;
- Осъществяване на контрол при изпълнение на договор с А1 – ТВ;
- Създаване и поддържане на регистър на имотите на МОСВ;
- Организиране и осъществяване на контрол при: извънгаранционна поддръжка и профилактика на пожароизвестителната и пожарогасителната система; пожарогасители, пожарникарски касети и евакуационни осветления; асансьорите и климатичните в сградите на МОСВ;
- Организиране и извършване на служебен превоз на командировани служители на МОСВ в страната и чужбина;
- Осъществяване на контрол на поддръжката и ремонта на предоставените транспортни средства;
- Организиране и осъществяване на контрол при изпълнението на Договор с предмет: „Цялостно обслужване на служителите, работещи в МОСВ-ЦА, от Служба по трудова медицина“;
- Изготвяне на месечни графици за дежурствата на портиерите и чистачките в административните сгради на МОСВ;
- Организиране и осъществяване на контрол на поддръжката и сервиза на климатичните системи в двете сгради на МОСВ-ЦА;
- Организиране и осъществяване на контрол на профилактиката, поддръжката и сервиза на автоматични входни врати ДОРМА в сградата на бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 22;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на договор с „Виваком България“ АД за стационарни телефони;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на договор за доставка на смазочни материали за автомобили и автокозметика, начина на закупуване и контрол в МОСВ-ЦА;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на Договор с предмет: „Доставка на автомобилно гориво чрез карти за безналично плащане за автомобилите на МОСВ“;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на Договор с предмет: „Следгаранционно сервизно обслужване на автопарка на МОСВ-ЦА“;
- Организиране и осъществяване на контрол при изпълнението на Договор с предмет: „Периодично хигиенно поддържане на автомобилите от служебния автопарк на Централно управление на МОСВ“;

- Организиране и осъществяване на контрол при изпълнението на Договор с предмет: „Доставка на автомобилни гуми и услуги по обслужване, демонтаж, монтаж и ремонт на автомобилни гуми и джанти за служебните автомобили на МОСВ“;
- Организиране и осъществяване на контрол при доставката на пътни книжки за автомобилите на МОСВ-ЦА и ВРБ;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на договор за предоставяне на далекосъобщителна услуга чрез обществена далекосъобщителна мрежа по стандарта GSM с национално покритие за нуждите на Министерство на околната среда и водите и неговите структури;
- Изготвяне на годишен доклад за състоянието на дейността по управление на риска за 2025 г.;
- Изготвяне на Приложение № 5 „Регистър на идентифицираните рискове в дирекция „Стопанска дейност и човешки ресурси“ за 2026 г.;
- Изготвяне на макет предложение за месечно разпределение на разходите за 2026 г. на дирекция СДЧР;
- Изготвяне на документации на договори за наем на ведомствени жилища на служители на МОСВ – по процедура; изготвяне на допълнителни споразумения към договори за наем на ведомствени жилища за промяна в размера на наемната цена съгласно промяната на инфлационния индекс за периода м. януари – м. декември 2025 г. спрямо периода м. януари – м. декември 2024 г.;
- Изготвяне на цели по качеството на дирекцията за 2026 г.;
- Зареждане на служебните електронни карти на служителите в МОСВ;
- Изготвяне на техническа спецификация за профилактика, поддръжка и сервиз на автоматични входни врати ДОРМА в сградата на бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 22;
- Извършване на седмични дезинфекции чрез опръскване на работните кабинети и общите части в сградите на МОСВ;
- Изготвяне на отговори на писма, становища, доклади и кореспонденция с РСПБЗН, МВР по въпросите, свързани с пожаробезопасност, видеонаблюдение и сигурност;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на договор за доставка на електрическа енергия Н.Н и СрН за обектите и административните сгради на ЦУ-МОСВ;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на договор за сервизно абонаментно обслужване и извънгаранционна поддръжка на 3 бр. пътнически асансьорни уредби, монтирани в двете сгради на ЦУ-МОСВ;
- Изготвяне на инициращ доклад и техническа спецификация за провеждане на процедура за извънгаранционна поддръжка, ремонт и профилактика на климатичните системи в двете сгради на ЦА-МОСВ и ведомствените апартаменти;
- Участие в комисии за избор на изпълнители – процедури по обществени поръчки;
- Организация по настаняване на служители в служебните апартаменти, собственост на МОСВ;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на договор с „БК-Горна Баня“;
- Организиране и осъществяване на контрол при изпълнението на договор за следгаранционно сервизно обслужване на 22 бр. МПС от автопарка на МОСВ;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на договор за имуществено застраховане на сградите и имотите на МОСВ – публична държавна собственост;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на договор с ЦГМ за възмездно ползване на паркоместа пред двете сгради на МОСВ;
- Организиране и осъществяване на контрол при изпълнение на договор за организиране и осъществяване на денонощна физическа охрана на имот с 18 бр. сгради в Овча Купел;
- Осъществяване на контрол при изпълнение на договор за закупуване на 4 бр. електрически автомобили и 20 бр. автомобили със задвижване 4x4 по проект на дирекция НСЗП;

- Изготвяне на инициращ доклад и техническа спецификация. Участие в комисия по обществена поръчка за избор на доставчик на нетна активна електрическа енергия от изпълнител, координатор на стандартна балансираща група за ниско и средно напрежение с пълно администриране на информационния поток с ЕСО и поемане на разходите за небаланси за обектите на Министерство на околната среда и водите;
- Участие в обществена поръчка с предмет: „Доставка на пощенски пликове и бланки за нуждите на Министерство на околната среда и водите“;
- Изготвяне на годишен доклад за СВК за 2025 г.;
- Изготвяне на годишен доклад и въпросник на дирекция СДЧР за нуждите на финансов контролор;
- Организация и контрол при изпълнение на договор за следгаранционно сервизно обслужване на 10 бр. МПС от автомобилния автопарк на МОСВ – услуги: следгаранционно техническо обслужване, периодичен технически преглед на автомобил, текущ ремонт, доставка и влагане на резервни части, материали и консумативи и в случай на необходимост репатриране на автомобил до сервиз на Изпълнителя на 2 бр. леки автомобили марка „Шкода“, модел „Суперб“, 3 бр. леки автомобили марка „Мерцедес“, от които 1 бр. модел „МЛ 320“, 1 бр. бус модел „Спринтер“ и 1 бр. модел „Вито“, 2 бр. леки автомобили марка „Форд“, модел „Мондео“, 1 бр. модел „Къстъм“, 1 бр. товарен автомобил марка „Нисан“, модел „NAVARA“ и 1 бр. марка „Фолксваген“, модел „Тигуан“;
- Изготвяне на техническа документация за разрушаване на самосрутили се и негодни за употреба сгради в бивш имот на МО – публична държавна собственост, придобит от МОСВ;
- Участие в комисии относно реализация на Програмата за отстраняване на миналите екологични щети на „Агрополихим“ АД – гр. Девня;
- Изготвяне на техническа спецификация за обявяване на процедура за избор на изпълнител за предоставяне на далекосъобщителна услуга чрез обществена далекосъобщителна мрежа по стандарта GSM с национално покритие за нуждите на Министерство на околната среда и водите и неговите структури;
- Изготвяне на технически документи, количествени сметки и други изисквания при изпълнението на ремонтни дейности в сградите на МОСВ – ул. „У. Гладстон“ № 67 и бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 22;
- Изготвяне на доклади и становища и осъществяване на контрол при изпълнението на договори за строителство и ремонти на сградите и имотите на РИОСВ, БД и ДНП – публична държавна собственост, изискани от дирекция ФУ и/или други специализирани дирекции;
- Осъществяване на контрол при изпълнението на ремонтни дейности в сградите на МОСВ – ул. „У. Гладстон“ № 67 и бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 22;
- Изготвяне на техническа спецификация за сервизна поддръжка на 3 бр. асансьори, 2 бр. инвалидни платформи и 1 бр. товарна платформа в двете сгради на МОСВ.

В периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г. от служителите с функции по управление на човешките ресурси са осъществени следните дейности:

- Подготвени са и са утвърдени от министъра на околната среда и водите допълнителни разписания на длъжностите съгласно ПМС № 66/1996 г. и ПМС № 31/2019 г. в съответствие с постановленията за работните заплати в бюджетната сфера (определяне на нов размер на минималната работна заплата за страната) и одобрен доклад за извършване на трансформация в допълнителното разписание на длъжностите съгласно ПМС № 66/1996 г.;
- Подготвени и утвърдени от министъра са длъжностни и поименни разписания на длъжностите в министерството в съответствие с постановленията за работните заплати в бюджетната сфера и одобрени доклади за извършване на трансформации;

- Предоставени са за одобрение от министъра на околната среда и водите длъжностни разписания на ВРБ към МОСВ;
- Проведени са процедури за разпределение на ДВПР за 4-то тримесечие на 2025 г. и 1-во тримесечие на 2026 г.;
- Съгласно Закона за държавния служител и Кодекса на труда:
 - новоназначени служители в МОСВ и директори на ВРБ – 66 бр.;
 - прекратени служебни и трудови правоотношения със служители на МОСВ и директори на ВРБ – 57 бр.;
 - изготвени заповеди за преназначаване на служителите и ДС на МОСВ – 541 бр., в т.ч. заповеди за повишаване в ранг, заповеди за определяне на нов размер на ОМЗ;
 - изготвени заповеди за повишение за основната месечна заплата на служителите на МОСВ във връзка с определянето на нов размер на минималната работна заплата за страната;
 - изготвени заповеди за повишаване на заплатите на директорите на ВРБ към министъра на околната среда и водите, съгласно протокол на САР – 23 бр.;
 - изготвени заповеди за полагане на извънреден труд от служителите на МОСВ – 26 бр.;
 - изготвени заповеди за процент прослужено време на служителите на МОСВ и директори на ВРБ към МОСВ – 26 бр.;
 - изготвени заповеди за и.д. и прекратяване на и.д. – 20 бр. за МОСВ и ВРБ;
 - изготвено допълнително поименно разписание на длъжностите на МОСВ за осигуряване на дейностите по изпълнението и/или управлението на проекти, финансирани със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове или от други международни финансови институции и донори, с бенефициент – администрация на изпълнителната власт – 4 бр.;
 - подадени ЕТЗ в системата на НАП за служителите по трудово правоотношение при прекратяване, назначаване, определяне на нов размер на ОМЗ и изменение на правоотношението;
 - подадени ЕТЗ в системата на НАП за държавните служители съгласно пар. 26 от преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на КТ;
- Стартирани са 9 бр. конкурсни процедури в МОСВ;
- Проведени са 10 бр. процедури по конкурентен подбор;
- Проведени са 4 бр. процедури по мобилност на основание чл. 81а от Закона за държавния служител и 3 бр. на основание чл. 81б от ЗДСл;
- Изготвен и утвърден е Годишен план за задължително и специализирано обучение на служителите на МОСВ за 2026 г. Заявките за обучение за 2026 г. на служителите са регистрирани в електронния портал на ИПА;
- Координиран е процеса на обучение в ИПА и всички сертификати от преминатото обучение са архивирани в служебните и трудовите досиета на служителите;
- Осъществени са дейности и е оказано съдействие на служителите във връзка с подаването на декларации по Закона за Сметната палата – приемане, обработка и въвеждането им в регистъра на сайта на МОСВ;
- Регистрирани и подадени в НОИ са болнични листове и молби-декларации за изплащане на парични обезщетения и помощи от ДОО (за служителите в отпуск по майчинство);
- Издаване на електронно служебно свидетелство за съдимост на лица, по отношение на които се предвижда служебно установяване на съдебния статус съгласно чл. 62, ал. 7 от Кодекса на труда и чл. 1, ал. 1, т. 5 от Наредба № 4 от 11.05.1993 г. за документите, които са необходими за сключване на трудов договор, и съгласно чл. 8, ал. 2 от Закона за държавния служител и чл. 2, ал. 2, т. 5 от Наредбата за документите за заемане на държавна служба, приета с ПМС № 314 от 23.11.2011 г.;
- Организиран са стажове на студенти в МОСВ;
- Попълнен и утвърден е Годишен доклад за състоянието на администрацията за 2025 г.;

- Организиране и консултиране на процеса на годишно оценяване на изпълнението на длъжността от служителите на МОСВ, архивиране на формулярите за годишно оценяване и нанасяне на оценките в програмата HeRMeS;
- Проведена е процедура за отлагане на неизползвания отпуск за 2025 г. от директорите на ВРБ;
- Осъществени са дейности, свързани с човешките ресурси и прилагане на Закона за държавния служител, Кодекса на труда, Наредбата за условията и реда за оценяване на изпълнението на служителите в държавната администрация, Класификатора на длъжностите в администрацията, Наредбата за провеждане на конкурсите и подбора при мобилност на държавни служители, Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация; своевременна актуализация във връзка с настъпилите промени в нормативната уредба в областта на човешките ресурси.

Служителите с функции по управление на човешките ресурси извършват още следните дейности: изготвяне на справки и заповеди относно отпуските на служителите на МОСВ, документи, касаещи служители в отпуск по майчинство – заповеди, уведомления, справки, служебни бележки; оформяне на трудови и служебни книжки; изготвяне на служебни бележки и други документи, необходими на служителите на МОСВ; изготвяне на заповеди за промяна на процент за прослужено време на служителите на МОСВ; изготвяне на справки във връзка с извършвани проверки от външни и вътрешни одитори; изготвяне на писма, становища, отговори на жалби и др.; изготвяне на документи УП-1 и УП-3 за пенсиониране на служителите на МОСВ; изготвяне и представяне в НАП на ЕТЗ за възникване, изменение и прекратяване на правоотношенията; извършване на вписвания в регистъра по чл. 61, ал. 1 от Закона за администрацията на обявленията за провеждане на конкурсите за назначаване на държавни служители, както и на резултатите след приключване на всяка конкурсна процедура; участие в конкурсни комисии съгласно Наредбата за провеждане на конкурсите и подбора при мобилност на държавни служители; регистрация на представените от служителите на МОСВ болнични листове и молби-декларации (за отпуск по майчинство) съгласно Наредбата за изчисляване и изплащане на паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване; попълване на Информационната система за отчетните доклади за ЦУ на МОСВ съгласно изискванията на чл. 62, ал. 1 от Закона за администрацията – относно човешките ресурси.

Дирекция „Обществени поръчки“

За периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г. са проведени 8 обществени поръчки с обща прогнозна стойност 2 118 466,41 евро без включен ДДС съгласно предвижданията за изпълнението им, направени към датата на възлагане на поръчките, в това число:

- обявени и проведени 3 обществени поръчки, от които всичките са открити процедури на обща прогнозна стойност 403 979,21 евро без включен ДДС;
- проведени 4 обществени поръчки, от които всичките са открити процедури с обща прогнозна стойност 1 364 487,20 евро без включен ДДС;
- обявена и проведена 1 процедура на вътрешен конкурентен избор въз основа на рамково споразумение с прогнозна стойност 350 000,00 евро без включен ДДС.

Сключени са 25 бр. договори на обща стойност 666 624,75 евро без включен ДДС, от които:

- 17 бр. договори чрез директно възлагане на основание чл. 20, ал. 4 от ЗОП на стойност 191 992,80 евро без включен ДДС;
- 4 бр. договори след проведени открити процедури за възлагане на обществени поръчки на основание чл. 74 от ЗОП на стойност 353 580,87 евро без включен ДДС;

- 1 договор въз основа на рамково споразумение на основание чл. 82, ал. 1 от ЗОП на стойност 1 527,23 евро без включен ДДС;
- 3 бр. договори на основание изключенията по чл. 13, ал. 1, т. 5 от приложното поле на ЗОП на обща стойност 119 523,85 евро без ДДС.

Сключени са 13 бр. допълнителни споразумения.

Дирекция „Връзки с обществеността и протокол“

В периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г. екипът на пресцентъра на МОСВ отразява всички събития с участието на министъра и на представители на МОСВ и осигурява своевременно информиране на средствата за масово осведомяване за всички решения от обществен интерес.

Сред най-важните теми и събития с участието на министъра и заместник-министрите, за които е предоставена навременна информация на медиите, са: подобряване мониторинга на качеството на въздуха, наложена принудителна административна мярка за затваряне на енергиен котел на ТЕЦ „Бобов дол“; интегриране на политиките за справяне с въздействията от миризми; срещи и проверки в страната с публичен характер, основно свързани с приоритетния ангажимент за контрол на нерегламентираните сметища и подпомагане на общините за справяне с изхвърлянето на отпадъци на нерегламентирани места; засилване на контрола и въвеждане на противопожарни мерки в защитените територии през пожароопасния сезон; противопожарни мерки за инсталации и дейности с отпадъци; послания за възстановяване на градските реки.

Пресцентърът координира и проследява медийното отразяване на актуални теми през отчетния период като оводняването на езеро „Сребърна“, методиката за мониторинг на кафявата мечка след инцидент на Витоша, регулярни проверки за осигуряване на летния туристически сезон, проверки за замърсявания по Черноморското крайбрежие, състояние и контролирано изпускане на язовирите.

Пресцентърът подготвя и всекидневно публикува на сайта на министерството три информационни бюлетина – за водите, за въздуха и за очаквани опасни явления.

Експертите от дирекция ВОП участват активно в подготовката, протоколното осигуряване и отразяването на събития не само на политическото ръководство, но и на специализираните дирекции.

Пресцентърът, координирано с експертите за връзки с обществеността на регионалните структури, подпомага предоставянето на информация за регионалните медии чрез подготовка и съгласуване на прессъобщения в ситуации със замърсяване на различните компоненти на околната среда или други обществено чувствителни теми, свързани със състоянието и управлението на околната среда.

Пресцентърът отразява участието на регионалните структури на МОСВ в националните кампании по повод датите от Международния екокалендар – Световен ден на водата, Световен ден на Земята, Ден на Земята, Международен ден на климата, Европейски ден на Натура 2000, Ден на река Дунав, Международния конкурс Danube Art Master 2026 и организирания от МЗ Национален ученически конкурс „Посланици на здравето“.

През отчетния период е отчетен повишен интерес и все по-активно отразяване на теми за опазването на околната среда на Фейсбук страницата на министерството и в профилите в Instagram и LinkedIn.

Дирекция ВОП повишава информираността и прозрачността в дейността на институцията. Въпросите, получени от медиите, своевременно се обработват и отговорите се изпращат след редакция и съгласуване с ресорните дирекции и заместник-министрите.

Отделите „Пресцентър“ и „Протокол“ в дирекцията участват активно в организацията на срещите на политическото ръководство с представители на различни обществени и публични организации, както и в организирането на публични прояви на екипа на МОСВ.

Дирекция „Информационно обслужване“

В резултат на целенасочените и систематични дейности, реализирани от служителите на дирекция „Информационно обслужване“, през отчетния период е изцяло обезпечено надеждното функциониране, поддръжката и непрекъсваемостта на критичната сървърна и мрежова инфраструктура. Осигурена е пълна техническа изправност на компютърната и периферна техника, както и на високотехнологичните средства за защита на информационната сигурност. Същевременно е осъществен ефективен мониторинг и контрол върху изпълнението на услугите, предоставяни от външни ИТ доставчици.

В рамките на стратегическото управление са извършени детайлни анализи и последващо планиране на дейностите и разходите за информационни и комуникационни технологии (ИКТ). Тези мерки гарантират дългосрочна устойчивост и ефективност на работните процеси в администрацията чрез внедряване на съвременни дигитални решения.

Оказана е цялостна методологическа и консултативна помощ на дирекциите от общата и специализираната администрация на МОСВ по отношение на процесите по планиране, реализиране, внедряване и последваща поддръжка на специфични програмни продукти и информационни системи, предназначени за изпълнение на нормативни изисквания и оптимизация на административната дейност. Особено внимание е отделено на подпомагането на процеса по подаване за удостоверяване на съответствието на проектни предложения и технически спецификации за обществени поръчки.

През отчетния период е оказана нужната експертна помощ относно разработката на техническо задание за „Предоставяне на сервизна поддръжка на информационна система за управление и поддръжане на регистър на комплексните разрешителни (КР) по чл. 129, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС)“ и провеждане на процедура за избор на изпълнител. Дирекцията взе активно участие в разработката на техническа спецификация за разработване, внедряване и мигриране на информационна система, обезпечаваща функционирането на публични регистри (2 бр.) с данни за извършване на процедури по оценка на въздействието върху околната среда и по екологична оценка на планове и програми. Взето е участие и в разработката на документацията относно сервизна поддръжка на системата на Националното информационно бюро по химикали. Подготвена е техническа спецификация за „Доизграждане на Националната система за управление на водите в реално време за 12 реки“.

Дирекция ИО подготви и подаде към регистъра на проектните предложения към МИДТ проекти за:

- Закупуване и доставка на 205 бр. настолни компютри и 20 бр. преносими компютри;
- Стационарна телефония „Избор на оператор за предоставяне на фиксирани телефонни услуги за Министерство на околната среда и водите и структурите му чрез обществена фиксирана далекосъобщителна мрежа при запазване на съществуващия номерационен план.

Служители на дирекцията взеха участие в оценката на следните проектни предложения:

- Изграждане на зона с ниски емисии от транспорт на територията на Община Пловдив – BG16FFPR002-5.010-S2, процедура „Зони с ниски емисии от транспорт“;
- Зони с ниски емисии от транспорт в Столична община – BG16FFPR002-5.010-S1, процедура „Зони с ниски емисии от транспорт“.

Служители на дирекция ИО взеха участие във финализиране на проект „Функционално обезпечаване на органите за управление на мрежата Натура 2000“ по процедура BG16FFPR002-3.004 „Изпълнение на мярка 4 от Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000“, във връзка с осигуряване на компютърна и периферна техника, специализирано оборудване за теренна работа, софтуер и лицензи за нуждите на органите за управление на мрежата Натура 2000.

Дирекция „Административно обслужване“

Стратегическата цел на дирекция „Административно обслужване“ е техническо обезпечаване на дейността на членовете на Политическия кабинет и главния секретар, деловодни дейности и предоставяне на административни услуги при спазване на основните принципи, заложи в Закона за администрацията и Наредбата за административното обслужване.

В изпълнение на чл. 24, ал. 6, 7 и 8 от Наредбата за административното обслужване, през отчетния период е изготвен и публикуван на интернет страницата на МОСВ Доклад за оценка на удовлетвореността на потребителите от административното обслужване на министерството за периода 01.01.2025 г. – 31.12.2025 г.

В периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г. от отдел „Технически секретариат“ чрез Системата за документооборот и управление на работния поток Eventis R7 са нанесени резолюции и са обработени 17 262 бр. преписки. От отдел „Център за административно обслужване“ с помощта на АИС Eventis R7 са обработени общо 115 928 бр. преписки – 35 228 бр. регистрирани входящи преписки, 7 813 бр. изходящи преписки, 87 312 бр. вътрешни и 826 бр. вътрешно-изходящи преписки. През отчетния период в министерството са утвърдени 607 бр. общо-функционални заповеди (Заповед № РД), 30 бр. заповеди по ЗОП (Заповеди № РД-ЗОП), 64 бр. заповеди за командировки в чужбина, 15 бр. заповеди в областта на човешките ресурси; постъпили са 60 бр. сигнали, 84 бр. сигнали на Зелен телефон и 476 бр. жалби. Подадено е 1 заявление за заверка на документи „Вярно с оригинала“ и са сключени 102 бр. договори. За същия период са постъпили заявления за извършване на административни услуги и последваща документация към тях в следните области:

- Управление на отпадъците – 45 бр.;
- Управление на водите – 20 бр.;
- Екологична оценка, оценка на въздействието върху околната среда, регистрация по EMAS и екомаркировка – 146 бр.;
- Уведомление за износ на ОХВП (ОВУ) – 3 бр.;
- Национална служба за защита на природата – 330 бр.;
- Заявления по реда на ЗДОИ и документация към тях – 155 бр., с издадени решения – 119 бр.

През Портала за електронни административни услуги са подадени и обработени 220 бр. преписки, а в средата за електронен обмен на съобщения (СЕОС) са обработени 21 037 бр. писма.

в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата

Изпълнение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. към 30.06.2026 г. – приоритет 6 „Техническа помощ“

В рамките на приоритет 6 „Техническа помощ“ са обявени процедури на стойност 41 561 345 евро (100%), като са договорени 33 224 133 евро (79,9% от бюджета на приоритета). Изплатени са 22 699 050 евро или 54,6%. Размерът на верифицираните разходи възлиза на 16

654 345 евро (40,1%), а на сертифицираните – на 16 332 814 евро (39,3% от бюджета на приоритета).

№	1900.03.00 Бюджетна програма "Администрация" (в евро)	Уточнен план	Отчет
I.	Общо разходи:	3 273 140	5 053 747

Реално изплатени суми по приоритет 6 на ПОС 2021-2027 за периода 01.01.2026 - 30.06.2026 г.				
	Име на проект	№ на проект	Име на бенефициент	Обща стойност
Приоритет 6 "Техническа помощ"				
<i>Процедура: BG16FFPR002-6.001 Техническа помощ за управление и изпълнение на Програма „Околна среда 2021 – 2027 г.“</i>				
1	Осигуряване на възнаграждения на необходимите човешки ресурси, ангажирани с управлението и изпълнението на Програма "Околна среда" 2021-2027 г.	BG16FFPR002-6.001-0001	ГДОПОС, Министерство на околната среда и водите	- 301 723,90
2	Материално-техническа осигуреност и информационни технологии в подкрепа реализиране на дейностите на ПОС 2021-2027 г.	BG16FFPR002-6.001-0002	ГДОПОС, Министерство на околната среда и водите	15 842,49
3	Предоставяне на техническа помощ за управление и изпълнение на ПОС 2021-2027 г. и приключване на ОПОС 2014-2020 г.	BG16FFPR002-6.001-0003	ГДОПОС, Министерство на околната среда и водите	128 337,35
4	Осигуряване на техническа помощ за повишаване на административния капацитет на бенефициенти, служители на УО, заинтересовани страни, както и осигуряване на дейности свързани с изпълнение, наблюдение и контрол на ПОС 2021-2027 г.	BG16FFPR002-6.001-0004	ГДОПОС, Министерство на околната среда и водите	66 045,23
5	Извършване на оценки, анализи и проучвания по програмите за околна среда	BG16FFPR002-6.001-0005	ГДОПОС, Министерство на околната среда и водите	0,00
6	Оказване на консултантска подкрепа от Европейската инвестиционна банка по Приоритет 1 „Води“, Приоритет 2 „Отпадъци“ и Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на Програма "Околна среда" 2021-2027 г.	BG16FFPR002-6.001-0006	ГДОПОС, Министерство на околната среда и водите	0,00
7	Дейности за комуникация и видимост на ПОС 2021-2027 г. в периода 2024 - 2026 г.	BG16FFPR002-6.001-0007	ГДОПОС, Министерство на околната среда и водите	521 197,16
8	Разходи за възнаграждения на човешките ресурси, участващи в управлението и изпълнението на Програма "Околна среда" 2021-2027 г.	BG16FFPR002-6.001-0008	ГДОПОС, Министерство на околната среда и водите	4 624 049,09
<i>Общо за процедура Техническа помощ за управление и изпълнение на Програма „Околна среда 2021 – 2027 г.“</i>				5 053 747 EUR
Общо за приоритет 6 "Техническа помощ"				5 053 747 EUR

ПУДООС

По Бюджетна програма „Администрация“ Предприятието е извършило разход в размер на 1 449 043.23 евро. Разплатени са дейности в изпълнение на плана за обществените поръчки за 2026 г., изплатени са заплати и осигуровки на персонала, закупени са материали и консумативи.

г) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи – МОСВ

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми

№	1900.03.00 Бюджетна програма "Администрация" (в евро)	Отчет към 30.06.2026 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	6 589 477
	Персонал	5 109 968
	Издръжка	1 464 757
	Капиталови разходи	14 752
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	6 589 477
	Персонал	5 109 968
	Издръжка	1 464 757
	Капиталови разходи	14 752
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	10 955 488
	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.	5 053 747
	П "Околна среда" 2021-2027 - бенефициенти МОСВ и ВРБ	4 416 809
	ПУДООС	1 449 043
	Програма "LIFE"	31 634
	Програма „Техническа помощ“ 2021 – 2027 г.	1 855
	Проекти по Плана за възстановяване и устойчивост	2 400
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	10 955 488
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	6 589 477
	Общо разходи (I.+II.+III.):	17 544 965
	Численост на щатния персонал	470
	Численост на щатния персонал на делегирани бюджети	0
	Численост на извънщатния персонал	84

VI. Обобщен отчет на разходите с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	МОСВ (в евро)	Отчет към 30.06.2026 г.
I.	Общо ведомствени разходи:	30 273 966
1.	Персонал	24 823 915
2.	Издръжка	4 986 119

3.	Капиталови разходи	463 932
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	30 273 966
1.	Персонал	24 823 915
2.	Издръжка	4 986 119
3.	Капиталови разходи	463 932
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	2 277 097
1.	Издръжка	1 115 495
	в т.ч. Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинства - Средства за изплащане на обезщетения за щети, нанесени от кафява мечка и корморан, съгласно чл.79, ал. 2 от Закона за лова и опазване на дивеча	46 107
	в т.ч. стипендии	9 584
	в т.ч. Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности	1 105 911
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	92 592 421
	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.	73 720 583
	Национален доверителен екофонд	122 900
	П "Околна среда" 2021-2027 - бенефициенти МОСВ и ВРБ	10 326 089
	ПУДООС	8 147 045
	Програма "LIFE"	37 763
	Програма „Техническа помощ“ 2021 – 2027 г.	1 855
	Трансгранично сътрудничество - проекти	79 257
	Проекти по Плана за възстановяване и устойчивост	2 400
	Швейцаро-Българска програма за сътрудничество "Опазване на околната среда и климата"	154 529
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	94 869 518
		0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	32 551 063
		0
	Общо разходи (I.+II.+III.):	125 143 484
	Численост на щатния персонал в т.ч. щатни бройки на делегирани бюджети	1 780
	Численост на щатния персонал на делегирани бюджети	672
	Численост на извънщатния персонал	117